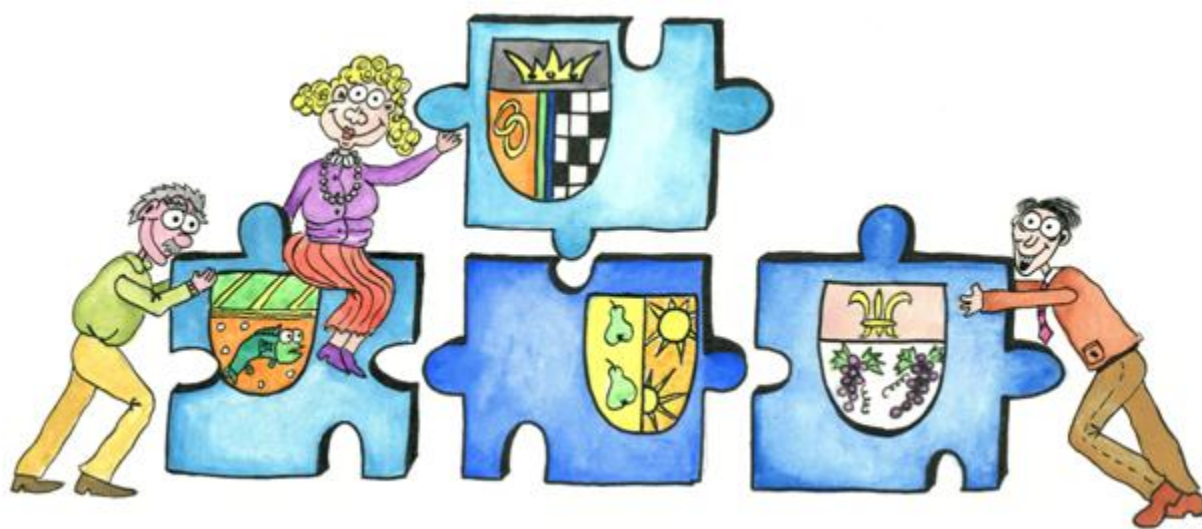

**Strategie území správního obvodu
ORP Havlíčkův Brod
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a administrativní podpora obcí**

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Obce ORP Havlíčkův Brod

Obsah

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	11
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	12
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	12
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	12
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	14
2.1. Profil území správního obvodu	14
2.1.1. Identifikace správního obvodu	14
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	16
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	34
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	38
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	40
3. Téma 1.: Školství	43
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	43
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	43
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	46
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	91
3.1.4. SWOT analýza školství	98
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	99
3.2. Návrhová část pro oblast školství	101
3.2.1. Struktura návrhové části	101
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	103
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	108
3.2.4. Indikátory	117
3.3. Pravidla pro řízení strategie	127
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	127
3.3.2. Systém změn strategie	131
3.3.3. Akční plán	131
3.4. Závěr a postup zpracování	134
3.4.1. Shrnutí	134

3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	134
3.5.	Přílohy.....	135
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	135
4.	Téma 2.: Sociální služby.....	136
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	136
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	136
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza), očekávaný vývoj	137
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	149
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	155
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	156
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	157
4.2.1.	Struktura návrhové části	157
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	158
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	160
4.2.4.	Indikátory	162
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	168
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	168
4.3.2.	Systém změn strategie	170
4.3.3.	Akční plán	170
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	173
4.4.1.	Shrnutí	173
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	173
4.5.	Přílohy.....	174
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	174
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	176
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	176
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	176
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	177
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	223
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	231
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	232
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	235
5.2.1.	Struktura návrhové části	235
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	236
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	239

5.2.4.	Indikátory	245
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	250
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	250
5.3.2.	Systém změn strategie	253
5.3.3.	Akční plán	253
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	255
5.4.1.	Shrnutí	255
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	256
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	257
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012 v SO ORP Havlíčkův Brod.....	259
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně	261
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území SO ORP H. Brod (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	265
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012	267
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012 podrobně.....	269
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012	274
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012	276
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012	278
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012	280
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012	282
	Příloha č. 11 – Seznam komunálních odpadů, které je možné odložit na sběrné dvory v území SO ORP Havlíčkův Brod	284
	Příloha č. 12 - Benchmarking ve vybraných oblastech odpadového hospodářství.....	291
6.	Téma 4.: volitelné téma – Administrativní podpora obcí.....	304
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	304
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	304
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	304
6.1.3.	Analýza rizik a další analýzy.....	313
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	325
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	325

6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu administrativní podpora obcí.....	328
6.2.1.	Struktura návrhové části	328
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	329
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	330
6.2.4.	Indikátory	331
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	335
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	335
6.3.2.	System změn strategie	337
6.3.3.	Akční plán	337
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	339
6.4.1.	Shrnutí	339
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	340
7.	Závěr, kontakty.....	341
8.	Přílohy.....	343
8.1.	Seznam tabulek	343
8.2.	Seznam grafů	348
8.3.	Seznam map	350

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a administrativní podpory obcí
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a spolupráce v oblasti samosprávných činností obcí).
Řešené území	Správní obvod ORP Havlíčkův Brod
	Počet obyvatel správního obvodu: 51 961 (k 1. 1. 2013)
	Počet obcí ve správním obvodu: 56
	Rozloha správního obvodu: 631,84 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Golčův Jeníkov, Habry, Havlíčkův Brod, Přibyslav
	Obce: Bačkov, Bartoušov, Boňkov, Břevnice, Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Golčův Jeníkov, Habry, Havlíčkova Borová, Havlíčkův Brod, Herálec, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Chrtův, Kámen, Knyk, Kochánov, Kojetín, Krásná Hora, Krátká Ves, Květinov, Kyjov, Leškovice, Lípa, Lipnice nad Sázavou, Lučice, Michalovice, Modlíkov, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlice, Okrouhlička, Olešenka, Olešná, Podmoky, Pohled, Přibyslav, Radostín, Rozsochatec, Rybníček, Skorkov, Skryje, Skuhrov, Slavnič, Stříbrné Hory, Šlapanov, Štoky, Tis, Úhořilka, Úsobí, Veselý Žďár, Věž, Vysoká, Zvěstovice, Ždírec, Žižkovo Pole
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Přibyslav
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Havlíčkův Brod
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 29. 5. 2014. Schváleno na shromáždění starostů dne 16. 4. 2015.
Číslo a datum aktualizace	Aktualizace dosud neproběhla.
Související legislativa	Zákon o obcích, Novela školského zákona a novela vyhlášky č. 177/2009 Sb., Zákon o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, Zákon o sociálních službách
Doba realizace strategie	2015 - 2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP + ORP Havlíčkův Brod

Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Havlíčkův Brod realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Přibyslav a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována týmem SO ORP Havlíčkův Brod zaměstnaným pod městem Přibyslav.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. Předškolní výchova a základní školství,
	2. Sociální služby,
	3. Odpadové hospodářství,
	4. Spolupráce v oblasti ostatních samosprávných činností obcí

Zdroj: vlastní šetření

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 56 obcí, z toho 4 mají statut města a 4 mají statut městyse.

Tabulka č. 2: Obce správního obvodu Havlíčkův Brod dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bačkov Počet obyvatel: 133 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Bartoušov Počet obyvatel: 172 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Boňkov Počet obyvatel: 57 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Břevnice Počet obyvatel: 157 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Česká Bělá Počet obyvatel: 1026 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Dlouhá Ves Počet obyvatel: 402 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Dolní Krupá Počet obyvatel: 437 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Golčův Jeníkov Počet obyvatel: 2631 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Habry Počet obyvatel: 1311 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Havlíčkova Borová Počet obyvatel: 980 Zapojení do tvorby strategie: ANO

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Havlíčkův Brod Počet obyvatel: 23483 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Herálec Počet obyvatel: 1124 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Horní Krupá Počet obyvatel: 541 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Hurtova Lhota Počet obyvatel: 219 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Chrtníč Počet obyvatel: 119 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Kámen Počet obyvatel: 380 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Knyk Počet obyvatel: 402 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Kochánov Počet obyvatel: 145 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Kojetín Počet obyvatel: 160 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Krásná Hora Počet obyvatel: 526 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Krátká Ves Počet obyvatel: 146 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Květinov Počet obyvatel: 232 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Kyjov Počet obyvatel: 141 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Leškovice Počet obyvatel: 68 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Lípa Počet obyvatel: 1089 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Lipnice nad Sázavou Počet obyvatel: 678 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Lučice Počet obyvatel: 633 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Michalovice Počet obyvatel: 128 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Modlíkov Počet obyvatel: 172 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Nová Ves u Leštiny Počet obyvatel: 115 Zapojení do tvorby strategie: ANO

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Okrouhlice Počet obyvatel: 1273 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Okrouhlička Počet obyvatel: 211 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Olešenka Počet obyvatel: 183 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Olešná Počet obyvatel: 329 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Podmoky Počet obyvatel: 113 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Pohled Počet obyvatel: 773 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Příbyslav Počet obyvatel: 4000 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Radostín Počet obyvatel: 156 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Rozsochatec Počet obyvatel: 527 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Rybníček Počet obyvatel: 54 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Skorkov Počet obyvatel: 74 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Skryje Počet obyvatel: 176 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Skuhrov Počet obyvatel: 250 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Slavníč Počet obyvatel: 50 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Stříbrné Hory Počet obyvatel: 255 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Šlapanov Počet obyvatel: 793 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Štoky Počet obyvatel: 1718 Zapojení do tvorby strategie: ANO		Název obce: Tis Počet obyvatel: 359 Zapojení do tvorby strategie: ANO

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Úhořilka		Název obce: Úsobí
	Počet obyvatel: 44		Počet obyvatel: 693
	Zapojení do tvorby strategie: ANO		Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Veselý Žďár		Název obce: Věž
	Počet obyvatel: 547		Počet obyvatel: 825
	Zapojení do tvorby strategie: ANO		Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Vysoká		Název obce: Zvěstovice
	Počet obyvatel: 173		Počet obyvatel: 74
	Zapojení do tvorby strategie: ANO		Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Ždírec		Název obce: Žižkovo Pole
	Počet obyvatel: 141		Počet obyvatel: 363
	Zapojení do tvorby strategie: ANO		Zapojení do tvorby strategie: ANO

Zdroj: vlastní šetření

Do přípravy strategie se zapojili všechny obce ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod.

ORP Havlíčkův Brod má 56 obcí, z nichž většina jsou obce do 500 obyvatel a řeší především základní legislativu a administrativu. Z řízených rozhovorů na obcích a z komunikace se starosty nejčastěji vyplynulo, že by obce uvítaly servis samosprávám v území a dopravu.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Havlíčkův Brod realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Příbryslav a se zapojenými obcemi v rámci SO ORP. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Příbryslav je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce paní Marta Vencovská.

Strategie byla zpracována týmem města Příbryslav - paní Martou Vencovskou (koordinátorka), paní Karolínou Ortovou (analytička), paní Petrou Rajterovou (tematický expert) a paní Olgou Kodysovou (asistentka). Všichni členové pracovního týmu vzájemně po celou dobu spolupracovali ve všech oblastech. Hlavní koordinátorka Marta Vencovská zabezpečovala základní komunikaci s obcemi a starosty a měla na starost obě dotazníková šetření. Analytička Karolína Ortová připravovala podklady pro oblasti odpadového hospodářství, sociálních služeb a školství a poté je vzájemně konzultovala se všemi členy týmu, kteří pomáhali s vyhledáváním relevantních dat k oblastem a podíleli se na zpracování tabulkových analytických dat. Petra Rajterová působila na pozici tematického experta pro oblast administrativní podpory obcí. Olga Kodysová zabezpečovala veškerou potřebnou administrativu projektu, pomáhala s organizací setkání (shromáždění) starostů a definovala společně s celým týmem

návrhovou část strategie. Celý tým spolupracoval s odborníky na dané oblasti a konzultoval je. Na tvorbě strategie, na spolupráci a komunikaci v území se podíleli na pozici motivujících starostů zastupci místních samospráv – pan Martin Kamarád (město Příbyslav), pan Josef Zadina (obec Veselý Žďár), pan Pavel Královec (městys Štoky) a Petr Zadina (obec Radostín).

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je lze získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Strategické a koncepční dokumenty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009
4	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017	http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/III_vlada_Akcni_plan_staruti_.pdf
5	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-kraje-vysocina/ds-300412/p1=5427

Č	Název dokumentu	Kde jej lze získat
2	Program rozvoje Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/program-rozvoje-kraje-vysocina/ds-300352/p1=4786
3	Plán odpadového hospodářství kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi-kraje-vysocina-poh-kv/d-1326686/p1=2088
4	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina	http://www.kr-vysocina.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-kraje-vysocina/ds-301486/archiv=0&p1=1012
5	Koncepce rodinné politiky Kraje Vysočina období 2014 – 2016	http://www.kr-vysocina.cz/koncepce-rodinne-politiky-kraje-vysocina-na-obdobi-2012-2016/d-4045894/p1=64293
6	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Havlíčkův Brod na období 2013 – 2015	http://www.soshb.cz/docs/galerie2/0/5/pl_n_soshb_2013_2015v1.pdf
7	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina 2012	http://www.kr-vysocina.cz/dlouhodobze-zamery-vzdelavani/ds-300669/p1=10285
Mikroregiony, města a obce		
1	Strategický plán MAS Havlíčkův kraj	http://www.havlickuvkraj.cz/strategie/integrovanaz-strategie-rozvoje-uzemi-v-plnem-zneni
2	Strategický plán MAS Královská stezka	http://kralovska-stezka.cz/user/data/SPL_Zapomenut_kraj.pdf
3	Střednědobý záměr vzdělávací soustavy města Havlíčkova Brodu	http://www.muhb.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=3782&id_dokumenty=813056
4	Úplná aktualizace územně analytických podkladů SO ORP Havlíčkův Brod 2012	http://www.muhb.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=3782&id_dokumenty=835892

Zdroj: vlastní šetření

Při vyhledávání dat bylo dále čerpáno z Českého statistického úřadu, z dat Městské a obecní statistiky, z webových stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, z webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, z webových stránek Ministerstva životního prostředí, z webových stránek Kraje Vysočina, z webových stránek jednotlivých obcí SO ORP Havlíčkův Brod, z dat poskytnutých k projektu Meziobecní spolupráce od Svazu měst a obcí České republiky, ze zpracovaných podkladů místních akčních skupin (Havlíčkův kraj, o.p.s., Královská stezka o.p.s., Českomoravské pomezí o.p.s.).

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod Havlíčkův Brod leží v severní části Vysočiny. Na severu úzkým výběžkem sousedí se Středočeským krajem (Golčův Jeníkov). Ostatní hranice jsou již uvnitř Kraje Vysočina. Na severovýchodě sousedí s obvodem Chotěboře, na severozápadě s obvodem Světlá nad Sázavou, směrem k východu se Žďárem nad Sázavou a na západ s Humpolcem. Na jižní straně sousedí s obcemi ve správním obvodu Jihlavy.

Z rozlohy Kraje Vysočina zabírá Havlíčkobrodsko asi 9 %. Správní území zahrnuje celkem 56 obcí, které spadají pod pověřené úřady: Havlíčkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov. Počtem obyvatel je obvod třetí největší v kraji a na celkovém počtu obyvatel Kraje Vysočina se podílí cca 10 %. Ve městech Golčův Jeníkov (2 631), Habry (1 311), Havlíčkův Brod (23 483) a Přibyslav (4 000) žije asi 60 % všech obyvatel obvodu Havlíčkův Brod.

Krajina Havlíčkobrodská má vrchovinný ráz. Jedinou výjimkou je oblast Golčova Jeníkova, kde převládá spíše rovinný ráz krajiny. Havlíčkobrodsko je nejméně zalesněný obvod na Vysočině, ale naopak podílem zemědělské půdy je druhým největším (vysoko nad republikovým průměrem). Území obsahuje památné stromy a stromořadí, přírodní rezervace, maloplošná zvláště chráněná území, či významné krajinné prvky.

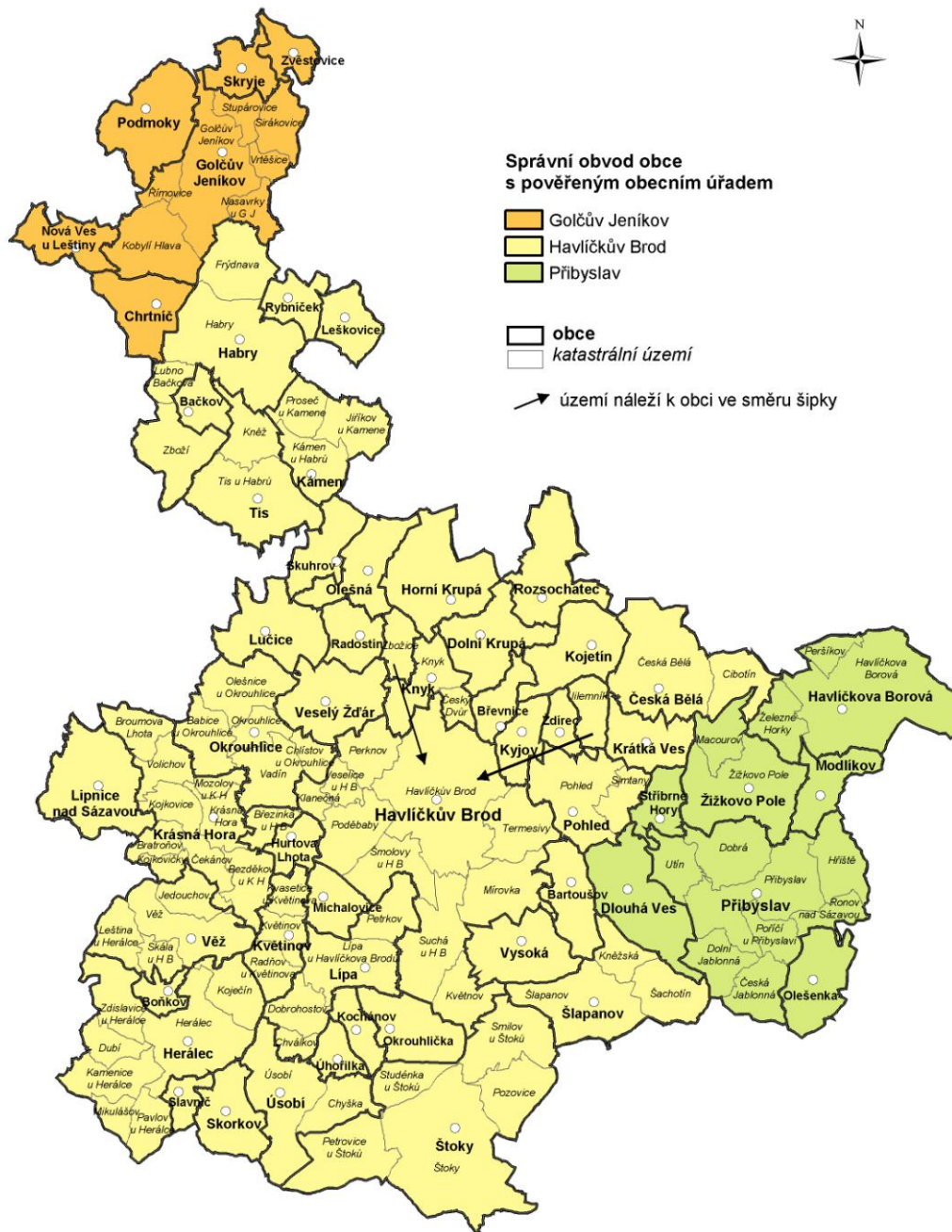
Na Havlíčkobrodsku jsou nejvýraznějšími turistickými body hrad Lipnice nad Sázavou, historické centrum města Havlíčkův Brod, muzeum hasičského hnutí ve městě Přibyslav, rodný dům Karla Havlíčka Borovského či Goltzova tvrz v Golčově Jeníkově.

Území ORP zatím stále patří k územím, kde je vysoká čistota ovzduší (s výjimkou města Havlíčkův Brod, oblastí u silnice I. třídy a dálnice D1 z důvodu silné automobilové dopravy). V území jsou dobré podmínky pro sportovní aktivity jak v letním období (cyklistika, turistika), tak v zimním období (běžecké lyžování).

Velkým problémem v území je nezaměstnanost a nízké uplatnění mladých absolventů po škole. Ti musejí za prací odcházet do jiných regionů, čímž dochází k odlivu kvalifikované pracovní síly. V ČR se nezaměstnanost pohybuje kolem 8 %, v ORP a Kraji Vysočina spíše kolem 9 %.

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

SO ORP HAVLÍČKŮV BROD

Zdroj: ČSÚ

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka č. 4: Charakteristika území SO ORP Havlíčkův Brod

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	56	56	56	56	56	56	56	56
Počet částí obcí	139	139	139	139	139	139	139	139
Počet katastrálních území	126	126	126	126	126	126	126	126
Počet obcí se statutem města	4	4	4	4	4	4	4	4
Počet obcí se statutem městyse	3	3	4	4	4	4	4	4
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	63185	63185	63184	63179	63179	63181	63181	63182
zemědělská půda	42180	42142	42085	42038	42006	41980	41952	41940
lesní pozemky	15342	15364	15379	15390	15393	15396	15398	15403
zastavěné plochy	903	903	904	913	912	908	907	909
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	81,8	81,9	82,6	83,3	83	83,1	82,5	82,6

Zdroj: ČSÚ

SO ORP Havlíčkův Brod má v rámci Kraje Vysočina:

- čtvrtou největší rozlohu v Kraji Vysočina:
  - o Průměr Kraje Vysočina – 453,05
  - o SO ORP Havlíčkův Brod – 631,82 (vyšší rozlohu má Jihlava, Pelhřimov a Třebíč)
- Je třetím ORP s nejvyšším počtem obyvatel:
  - o Průměr Kraje Vysočina – 34 080 obyvatel
  - o SO ORP Havlíčkův Brod – 52 167 obyvatel (více má Jihlava a Třebíč)
- Je pátým v počtu obcí v ORP
  - o Průměr Kraje Vysočina – 46, 93 obcí
  - o SO ORP Havlíčkův Brod – 56 obcí (více má Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Velké Meziříčí)
- Je třetím nejvyšším v hustotě osídlení:
  - o Průměr Kraje Vysočina – 70,02
  - o SO ORP Havlíčkův Brod – 82,57 (více má Jihlava a Žďár nad Sázavou)

Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území SO ORP Havlíčkův Brod

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		51669	51776	52178	52610	52455	52472	52107	52167	51961
v tom:	muži	25415	25389	25634	25874	25823	25822	25691	25752	25675
	ženy	26254	26387	26544	26736	26632	26650	26416	26415	26286
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	7723	7639	7624	7682	7649	7776	7820	7913	7919
	15 - 64	36340	36423	36660	36880	36624	36348	35613	35273	35238
	65 +	7606	7714	7894	8048	8182	8348	8674	8981	8804
Průměrný věk (celkem)		39,8	40	40,2	40,3	40,5	40,7	41,1	41,3	41,4
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		98,5	101	103,5	104,8	107	107,4	110,9	113,5	113,77
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	3955	3881	3867	3885	3891	3951	3994	4054	4063
	15 - 64	18464	18480	18648	18779	18630	18465	18149	17971	17942
	65 +	2996	3028	3119	3210	3302	3406	3548	3727	3670
Průměrný věk		38,3	38,5	38,7	38,8	39,1	39,3	39,6	39,9	39,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		75,8	78	80,7	82,6	84,9	86,2	88,8	91,9	91,66
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	3768	3758	3757	3797	3758	3825	3826	3859	3863
	15 - 64	17876	17943	18012	18101	17994	17883	17464	17302	17286
	65 +	4610	4686	4775	4838	4880	4942	5126	5254	5137
Průměrný věk		41,2	41,4	41,6	41,7	41,9	42,1	42,5	42,7	42,6
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		122,3	124,7	127,1	127,4	129,9	129,2	134	136,1	135,7
Migrace (přírůstek na 1000 obyvatel)										
Celková		60	107	404	432	-155	17	-85	60	12
Přirozená		-58	9	102	69	28	116	14	34	20
stěhováním (mechanická)		118	98	302	363	-183	-99	-99	26	31

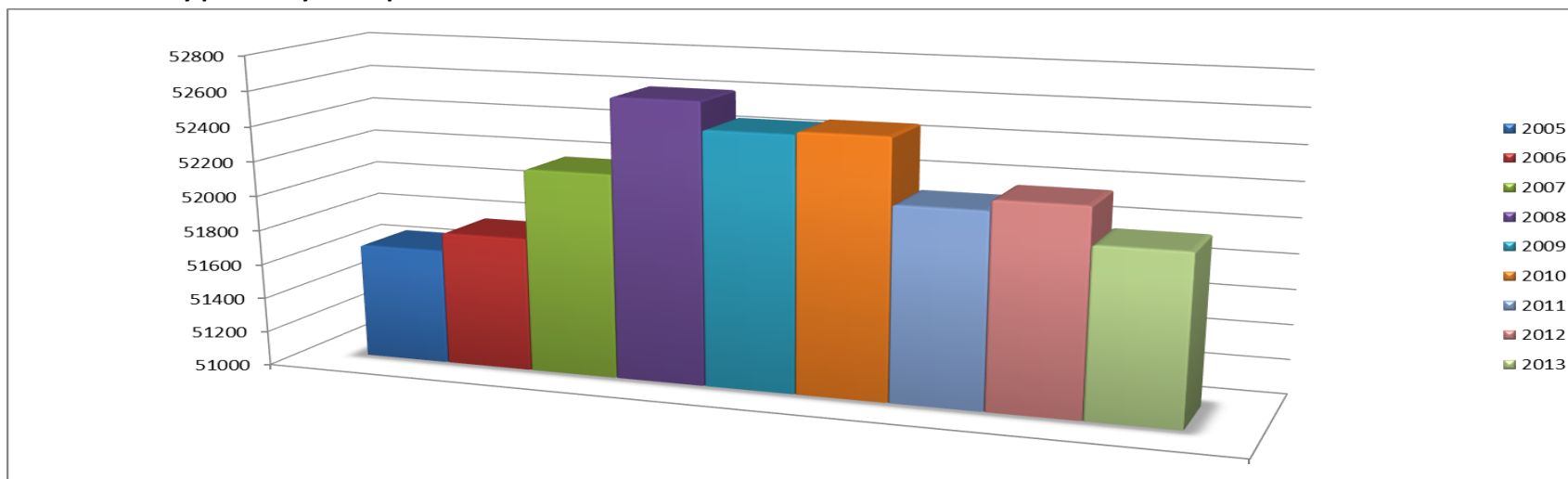
Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 6: Charakteristika území SO ORP Havlíčkův Brod

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	56	56	56	56	56	56	56	56
Počet částí obcí	139	139	139	139	139	139	139	139
Počet katastrálních území	126	126	126	126	126	126	126	126
Počet obcí se statutem města	4	4	4	4	4	4	4	4
Počet obcí se statutem městyse	3	3	4	4	4	4	4	4
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	63185	63185	63184	63179	63179	63181	63181	63182
zemědělská půda	42180	42142	42085	42038	42006	41980	41952	41940

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Za posledních 9 let se nezměnil počet částí obcí. V ostatních výše uvedených charakteristikách se území mění jen minimálně, avšak i přes kolísavost každého jevu mezi jednotlivými roky lze vysledovat trendy chování těchto jevů ve sledovaném období. Celková výměra katastrálních území měla ve sledovaném období velmi mírně klesající tendenci, celkový počet obyvatel naopak tendenci velmi mírně rostoucí. Tyto trendy přesně kopíruje i hustota zalidnění, která ve výsledku vzrostla. Zásahu na rostoucí počet obyvatel má spíše porodnost než stěhování. Zatím co přirozený přírůstek obyvatel není vysoký, vykazuje kromě roku 2009 vždy kladné hodnoty. Proti tomu stěhování vykazuje hodnoty daleko vyšší a i ve větším množství záporné (odstěhování). Data ukazují, že mezi stěhováním a porodností není v území žádná souvislost. Nelze tedy říci, že do území jako celku se stěhují mladí lidé, kteří zde zakládají rodiny. Toto tvrzení může platit jen v případě některých obcí, které se nabídkou stavebních parcel pro rodinné domy snaží přilákat především mladé obyvatele a leckde se jim to daří. Zde se ale jedná vesměs o přetahování obyvatel z jedné obce resp. města do druhé v rámci ORP. Při podrobnějším zkoumání demografických dat není příliš důvod k radosti – populace území i přes rostoucí trend za posledních devět let neustále stárne a vykazuje velmi mírné rozevírání nůžek mezi generací předproduktivního věku a generací poproduktivního věku s tím, že osoby poproduktivního věku začínají převažovat nad osobami věku předproduktivního. V posledním zkoumaném roce bylo v populaci 15 % osob ve věku 0 – 14 let, 68 % osob ve věku 15 – 65 let a 17 % osob ve věku 65+. V populaci je velmi vyrovnané zastoupení mužů a žen, ale v jednotlivých věkových kategoriích se toto zastoupení výrazně liší. V předproduktivním a produktivním věku mírně převažují muži nad ženami, v poproduktivním věku pak převažují výrazně ženy nad muži. Index stáří v ORP se pohybuje okolo hodnot indexu stáří v ČR.

(zdroj: ČSÚ)

Tabulka č. 7: Věkové složení obyvatel SO ORP Havlíčkův Brod

Název obce	Celkem obyvatel	0 - 2	3 - 5	6 - 15	16 - 19	20 - 26	27 - 35	36 - 45	46 - 50	51 - 55
Bačkov	132	5	1	18	2	11	15	21	9	10
Bartoušov	172	5	2	23	6	8	23	28	13	9
Boňkov	57	4	0	3	4	5	6	8	2	6
Břevnice	103	2	0	6	5	17	10	13	12	6
Česká Bělá	1017	36	39	103	51	93	176	152	57	63
Dlouhá Ves	394	15	14	45	20	37	67	54	27	25
Dolní Krupá	388	18	16	49	18	25	69	60	22	26
Golčův Jeníkov	2674	80	81	248	132	275	405	323	209	200
Habry	1313	31	47	125	68	113	178	185	80	99
Havlíčková Borová	919	29	21	100	48	105	125	126	59	74
Havlíčkův Brod	24413	846	712	2132	1158	2406	3604	3432	1555	1704
Herálec	1112	47	30	82	52	108	169	139	85	92
Horní Krupá	495	17	14	51	40	61	63	73	37	30
Hurtova	213	3	10	25	10	19	35	29	15	14

Název obce	Celkem obyvatel	0 - 2	3 - 5	6 - 15	16 - 19	20 - 26	27 - 35	36 - 45	46 - 50	51 - 55
Lhota										
Chrtůň	126	1	2	12	6	14	15	18	11	7
Kámen	369	8	8	37	28	29	41	63	26	22
Knyk	379	15	7	53	19	28	66	53	19	22
Kochánov	146	7	5	19	12	10	28	20	9	6
Kojetín	160	4	3	12	8	13	18	29	6	10
Krásná Hora	537	15	8	43	37	63	71	66	41	30
Krátká Ves	146	4	1	14	7	17	20	15	11	11
Květinov	230	5	4	19	4	27	38	28	16	14
Kyjov	136	3	5	14	5	15	22	19	2	6
Leškovice	76	0	0	4	5	9	12	6	5	8
Lípa	1077	39	28	105	63	98	177	165	60	70
Lipnice nad Sázavou	654	18	20	62	32	68	83	111	48	36
Lučice	625	20	25	54	27	48	100	94	40	32
Michalovice	125	8	8	9	5	12	19	13	7	8
Modlíkov	169	6	5	17	11	25	25	19	9	10
Nová Ves u Leštiny	109	8	2	9	1	8	20	7	8	9
Okrouhlice	1262	46	33	126	59	125	196	169	85	69
Okrouhlička	207	6	5	11	10	15	41	22	17	18
Olešenka	191	7	5	29	11	20	23	20	16	20
Olešná	327	19	9	43	14	28	58	39	16	19
Podmoky	94	2	2	3	4	5	11	10	6	8
Pohled	763	20	22	66	39	63	114	99	35	55
Přibyslav	3957	134	134	375	220	415	586	512	262	246
Radostín	154	5	7	18	7	16	17	25	8	9
Rozsochatec	518	13	19	61	29	68	61	71	43	26
Rybníček	54	0	0	2	2	0	4	6	3	0
Skorkov	75	2	3	6	1	6	13	8	6	5
Skryje	181	3	4	20	9	17	29	18	11	17
Skuhrov	249	10	5	25	11	25	35	33	20	24
Slavníč	50	4	2	10	1	3	8	7	2	1
Stříbrné Hory	238	5	10	27	14	23	30	40	14	9
Šlapanov	787	32	12	90	35	69	115	114	46	49
Štoky	1718	90	78	162	77	153	291	228	115	129
Tis	364	10	15	29	17	33	49	52	21	25
Úhořilka	44	1	1	6	2	4	6	5	2	0
Úsobí	688	20	13	55	45	64	81	115	38	42
Veselý Žďár	538	16	16	67	26	39	89	69	32	41
Věž	825	25	21	70	33	73	119	114	51	64

Název obce	Celkem obyvatel	0 - 2	3 - 5	6 - 15	16 - 19	20 - 26	27 - 35	36 - 45	46 - 50	51 - 55
Vysoká	173	8	5	23	7	11	42	24	7	8
Zvěstovice	66	3	2	8	1	1	7	12	2	3
Ždírec	110	4	1	23	10	6	11	25	3	1
Žižkovo Pole	356	12	7	46	20	31	49	42	21	16

Zdroj: ČSÚ

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka č. 8: Stručná charakteristika školství v území SO ORP Havlíčkův Brod

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	28	50	Mateřské školy jsou v České Bělé, Dlouhé Vsi, Dolní Krupé, Golčově Jeníkově, Habrech, Havlíčkově Borové, Havlíčkově Brodě, Herálci, Horní Krupé, Krásné Hoře, Lípě, Lipnici nad Sázavou, Lučici, Okrouhlici, Olešné, Pohledu, Přibyslavi, Rozsochatci, Stříbrných Horách, Šlapanově, Štokách, Tisu, Veselém Žďáru, Věži a Žižkově Poli.
Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	9	16	Neúplné základní školy jsou v Dolní Krupé, Dlouhé Vsi, Krásné Hoře, Lučici, Okrouhlici, Rozsochatci, Skuhrově, Veselém Žďáru a Věži.
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. stupeň	16	28,5	Obce s úplnými základními školami jsou v České Bělé, Golčově Jeníkově, Habrech, Havlíčkově Borové, Havlíčkově Brodě, Herálci, Lípě, Lipnici nad Sázavou, Přibyslavi, Šlapanově a Štokách.
Počet středních škol:	4	7	Střední školy jsou pouze v Havlíčkově Brodě.
-obory gymnázií	1	1	V území ORP Havlíčkův Brod je jedno gymnázium - v Havlíčkově Brodě.
-obory středních odborných škol a praktických škol	9	16	Obory středních odborných škol a praktických škol jsou pouze v Havlíčkově Brodě.
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	4	7	Obory středních odborných učilišť a odborných učilišť jsou pouze v Havlíčkově Brodě.
Počet základních uměleckých škol	4	7	Základní umělecké školy jsou v Havlíčkově Brodě, Lipnici nad Sázavou, pobočka v Přibyslavi (z Havlíčkova Brodu) a pobočka v Golčově Jeníkově (ze Světlé nad Sázavou).
Počet konzervatoří	0	0	V území ORP Havlíčkův Brod není konzerva-

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
			toř.
Počet jazykových škol	0	0	V území ORP Havlíčkův Brod není jazyková škola.
Počet vyšších odborných škol	1	1	V území ORP Havlíčkův Brod je jedna vyšší odborná škola - Zdravotní škola v Havlíčkově Brodě.
Počet vysokých škol	0	0	V území ORP Havlíčkův Brod nejsou vysoké školy.

Zdroj: Městská a obecní statistika – ČSÚ 2013

Tabulka č. 9: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území SO ORP Havlíčkův Brod

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	66	95	Veřejné knihovny jsou, až na pár výjimek, zajištěny v každé vesnici.
Stálá kina	4	7	Přibyslav, Havlíčkův Brod (2), Habry
Divadlo	1	1	Jediné divadlo v ORP Havlíčkův Brod je v Havlíčkově Brodě.
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	5	8,9	Muzea jsou v Dolní Krupé, Havlíčkově Brodě, Přibyslavi, Lipnici nad Sázavou a Havlíčkově Borové.
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	5	8,9	Lipnice nad Sázavou, Havlíčkův Brod (2), Havlíčkova Borová, Golčův Jeníkov
Kulturní zařízení ostatní	53	76	Kulturní zařízení ostatní nemají obce Hurtova Lhota, Chrtňič, Kámen, Kochánov, Krátká Ves, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Podmoky, Radostín, Rozsochatec, Rybníček, Skryje, Skuhrov, Slavnič, Veselý Žďár, Zvěstovice, Žižkovo Pole.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	7	12	Středisko pro volný čas dětí a mládeže má Havlíčkova Borová, Havlíčkův Brod a Přibyslav.
Koupaliště a bazény	6	10	Koupaliště má Havlíčkův Brod, Štoky a Přibyslav
-z toho kryté	1	1	Krytý bazén je v Havlíčkově Brodě.
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	84	72	Hřiště s provozovatelem nebo správcem nemá Břevnice, Česká Bělá, Chrtňič, Kámen, Kochánov, Kojetín, Květi-

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
			nov, Kyjov, Leškovice, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Podmoky, Skorkov, Rybníček, Skryje, Skuhrov, Slavníč, Úhořilka, Zvěstovice a Ždírec.
Tělocvičny (vč. školních)	36	64	Tělocvičnu nemá Břevnice, Boňkov, Bačkov, Bartoušov, Dlouhá Ves, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Chrtníč, Kámen, Knyk, Kochánov, Kojetín, Krásná Hora, Krátká Ves, Květinov, Kyjov, Leškovice, Michalovice, Modlíkov, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Olešenka, Olešná, Podmoky, Radostín, Skorkov, Rybníček, Skryje, Skuhrov, Slavníč, Stříbrné Hory, Tis, Úhořilka, Vysoká, Zvěstovice, Ždírec, Žižkovo Pole.
Stadiony otevřené	2	1	Havlíčkův Brod
Stadiony kryté	1	1	Havlíčkův Brod
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	1	Havlíčkův Brod
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem, nebo správcem)	84	72	Ostatní zařízení pro tělovýchovu nemají obce Břevnice, Česká Bělá, Chrtníč, Kámen, Kochánov, Kojetín, Květinov, Kyjov, Leškovice, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Podmoky, Skorkov, Rybníček, Skryje, Skuhrov, Slavníč, Úhořilka, Zvěstovice a Ždírec.

Zdroj: Městská a obecní statistika – ČSÚ 2013

Tabulka č. 10: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru v území SO ORP Havlíčkův Brod

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	2	1	Sdružená ambulantní zařízení jsou pouze v Havlíčkově Brodě.
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	V území není detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení.
Ambulantní zařízení	0	0	V území není ambulantní zařízení.

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	V území není detašované pracoviště ambulantního zařízení.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	33	61	Ordinace jsou rozmístěny po obcích (Věž, Štoky, Úsobí, Šlapanov, Pohled, Okrouhlice, Lučice, Lípa, Krásná Hora, Horní Krupá, Herálec, Habry, Golčův Jeníkov, Česká Bělá, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Havlíčkova Borová, Lipnice nad Sázavou). V některých obcích je ordinace zajištěna například 2x týdně prostřednictvím dojíždky lékaře do obce.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	14	25	V území jsou samostatné ordinace a detašované pracoviště praktického lékaře pro děti a dorost (obce Štoky, Šlapanov, Habry, Golčův Jeníkov, Česká Bělá, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Havlíčkova Borová, Lipnice nad Sázavou).
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	29	51	V území jsou samostatné ordinace a detašované pracoviště praktického lékaře stomatologa (obce Štoky, Šlapanov, Okrouhlice, Lučice, Habry, Golčův Jeníkov, Česká Bělá, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Havlíčkova Borová, Lipnice nad Sázavou).
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	6	10	Samostatné ordinace a detašované pracoviště praktického lékaře gynekologa jsou v městech Havlíčkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov.
Zařízení lékárenské péče	13	23	Zařízení lékárenské péče funguje ve městech Havlíčkův Brod, Habry, Golčův Jeníkov a Přibyslav.
Nemocnice	1	1	V ORP Havlíčkův Brod je okresní nemocnice Havlíčkův Brod.
Odborné léčebné ústavy	1	1	Odborný léčebný ústav je v Havlíčkově Brodě.
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	V území není léčebna pro dlouhodobě nemocné.
Ostatní lůžková zařízení	0	0	V území nejsou ostatní lůžková zařízení.

Zdroj: Městská a obecní statistika – ČSÚ 2013

Tabulka č. 11: Sociální oblast v území SO ORP Havlíčkův Brod

Počet sociálních služeb celkem		30
z toho	Domovy pro seniory	Havlíčkův Brod (2)
	Domovy se zvláštním režimem	Břevnice (1), Věž (1), Havlíčkův Brod (1)
	Azylové domy	Havlíčkův Brod (1)
	Domy na půl cesty	Havlíčkův Brod (1)
	Chráněné bydlení	Havlíčkův Brod (2)
	Denní stacionáře	Havlíčkův Brod (2)
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Havlíčkův Brod (1)
	Sociální poradny	Havlíčkův Brod (1)
	Odlehčovací služby	Havlíčkův Brod (2)
	Osobní asistence	Havlíčkův Brod (1)
	Sociálně terapeutické dílny	Havlíčkův Brod (1)
	Centra sociálně rehabilitačních služeb	Havlíčkův Brod (3)
	Pracoviště rané péče	Havlíčkův Brod (1)
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Havlíčkův Brod (1)
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních	Havlíčkův Brod (1)
Domy s pečovatelskou službou	Příbyslav (4), Havlíčkův Brod (1), Golčův Jeníkov (1), Štoky (1)	

Zdroj: Městská a obecní statistika ČSÚ 2013

Občanská vybavenost není nejhorší, ale její hlavní problém je nerovnoměrné rozmístění po území a velmi rozdílná kvalita. To se pak mnohde podepisuje na snížení možností a ochoty občanů tato zařízení využívat. V oblasti školství je nejlepší pokrytí území mateřskými školami, které jsou v 50 % obcí a má je vyšší procento obcí než základní školy. Nějaký stupeň základních škol má jen 44,5 % obcí. Není zde žádná vysoká škola, konzervatoř ani jazyková škola. Absence posledně jmenovaného zařízení je nezanedbatelnou slabinou školství v území. Jen za základním vzděláním je tedy minimálně v 50 % obcí nutná dojíždka, za vysokým školstvím pak ve 100 %. Problém působí dojíždka především od mateřských škol a do základních škol na první stupeň, kdy je pro rodinu často velmi organizačně a časově náročné ji zvládat. Druhým, dle mínění představitelů obecních samospráv velmi podstatným aspektem absence MŠ a ZŠ 1. stupně v obci je, že se toto podepisuje na nízké sounáležitosti obyvatel k obci, neboť díky nemožnosti vzdělávat se ve „své“ obci si děti nevytváří dostatečné pevné pouto k místu, kde žijí. V oblasti kultury a sportu je nejlepší pokrytí území různými typy veřejných knihoven, které má 95 % obcí, a následně ostatními kulturními zařízeními, které má 76 % obcí. Právě ostatní kulturní zařízení je pro obec v oblasti kultury to nejdůležitější zařízení, protože se převážně jedná o víceúčelové kulturní domy, které především na menších obcích slouží nejen ke kulturní činnosti, ale i činnosti spolkové a sportovní a jsou tedy velmi důležitým tmelícím prvkem každé dané obce. Nejvyšší počet je různých sportovních zařízení (hřiště, tělocvičny, stadiony), avšak ani zde neplatí, že by se v každé obci našlo alespoň jedno sportovní zařízení. I tato sportovní zařízení jsou důležitá pro život

obcí, neboť i ony jsou využívány obdobným způsobem jako ostatní kulturní zařízení. Navíc v případě venkovních zařízení jsou i kdykoliv dostupná všem skupinám obyvatel. V území ORP je několik obcí, které nemají žádné sportovní zařízení ani ostatní kulturní zařízení a bylo by velmi žádoucí v nich tato zařízení vybudovat. Největší disproporce v územním rozložení je ve zdravotnictví a sociálních službách. Největší rozsah a úroveň zdravotní péče jsou soustředěny v Havlíčkově Brodě, kde jsou všechny typy zdravotnických zařízení dostupných v ORP. Na ostatním území ORP jsou už pak jen ordinace či detašovaná pracoviště praktických lékařů pro dospělé a stomatologů (20– 32 % obcí), v menší míře pak pediatrů a gynekologů (5– 16 %). Tato všechna zařízení se logicky soustřeďují do obcí s vyšším počtem obyvatel, takže menší obce jsou opět v nevýhodě z hlediska dostupnosti této péče. Výrazným nedostatkem území je chybějící léčebna dlouhodobě nemocných. Těž sociální služby a sociální zařízení jsou nejvíce koncentrovány v Havlíčkově Brodě a jejich rozložení po území je ještě horší než u zdravotnických zařízení. V menších obcích sociální služby nejsou téměř poskytovány, a pokud ano, tak nesystémově. Komunitní plánování sociálních služeb je realizováno pouze v Havlíčkově Brodě. S komunitním plánováním sociálních služeb se započalo v roce 2007 také ve městě Přibyslav, kde proběhlo dotazníkové šetření, probíhalo jednání pracovních skupin a byl vytvořen přehled sociálních služeb na území města Přibyslav. Z komunikací se zástupci obcí a z dotazníkového šetření vyplývá zatím malá potřeba aktuálně na malých obcích tuto problematiku řešit, ale do budoucna to vidíme jako nutnost a forma meziobecní spolupráce se jeví jako vhodná varianta. Nejvyšší a s ostatním územím ORP naprosto nesouměřitelná vybavenost Havlíčkova Brodu v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb je dána tím, že město Havlíčkův Brod je okresním městem v Kraji Vysočina.

Která zařízení v území ORP chybí nebo by lidé jeho přítomnost uvítali:

- léčebna dlouhodobě nemocných
- více koupališť či krytých bazénů
- rodinná centra
- jazyková škola
- více stomatologických ordinací i jiných ambulantních zařízení
- nedostatek zařízení pro seniory
- terénní sociální a zdravotní péče

Tyto požadavky vyplynuly z řízených rozhovorů na obcích a při vyplňování druhých dotazníků.

Dále z regionu vyplývá požadavek na potřebu obnov a rekonstrukcí (modernizací), spíše než nových výstaveb. V území není tolik požadavků na stavby „na zelené louce“ ale spíše se usiluje o obnovy stávajících objektů.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

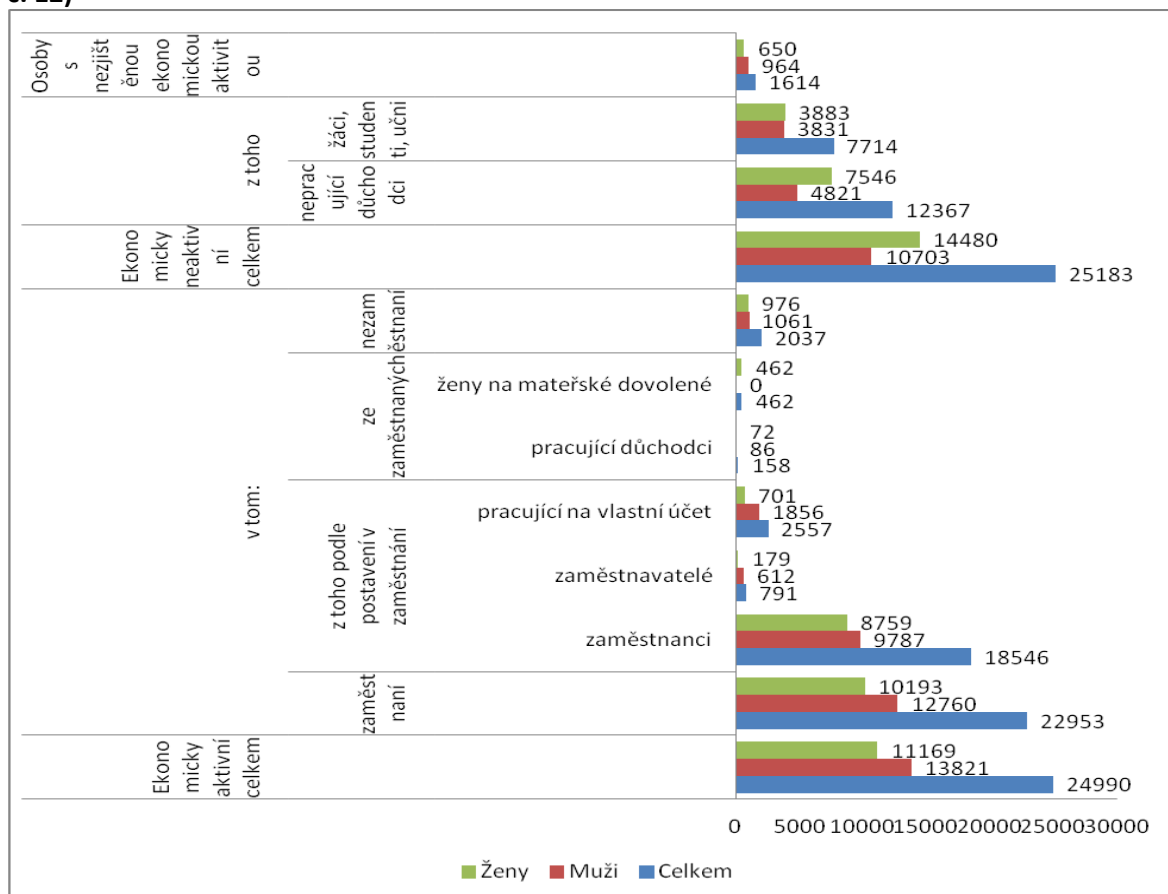
Tabulka č. 12: Ekonomická aktivita obyvatel v území SO ORP Havlíčkův Brod

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		24990	13821	11169	
v tom:	zaměstnaní	22953	12760	10193	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	18546	9787	8759
		zaměstnavatelé	791	612	179
		pracující na vlastní účet	2557	1856	701
ze zaměstna-	pracující důchodci	158	86	72	

	ných	ženy na mateřské dovolené	462	0	462
	nezaměstnaní		2037	1061	976
Ekonomicky neaktivní celkem			25183	10703	14480
z toho	nepracující důchodci		12367	4821	7546
	žáci, studenti, učni		7714	3831	3883
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			1614	964	650

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 2: Ekonomická aktivita obyvatel území SO ORP Havlíčkův Brod (grafické znázornění tabulky č. 12)

Tabulka č. 13: Charakteristika ekonomické aktivity obyvatel v SO ORP Havlíčkův Brod

Ekonomicky aktivní	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	18546
		zaměstnavatelé	791
		pracující na vlastní účet	2557
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	158
		ženy na mateřské dovolené	462
Nezaměstnaní			2037
Ekonomicky neaktivní celkem			25183
z toho	nepracující důchodci		12367
	žáci, studenti, učni		7714
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			1614

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 14: Charakteristika domácností v SO ORP Havlíčkův Brod

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			37 070	
v tom:	tvořené 1 rodinou		24 591	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	11 910
			se závislými dětmi	8 343
		neúplné	bez závislých dětí	2 257
			se závislými dětmi	2 081
	tvořené 2 a více rodinami		816	
	domácnosti jednotlivců		10 565	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		1 098	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 15: Charakteristika nezaměstnanosti v území SO ORP Havlíčkův Brod

NEZAMĚSTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1973	1939	1570	1394	1204	1374	2445	2607	2227	x
z toho (%):	12,2 %	13,4 %	16,4 %	20,8 %	23,5 %	20,1 %	14,2 %	14,4 %	15,5 %	
občané se zdravotním postižením	241	260	258	291	283	277	349	378	347	x
z toho (%):	11,7 %	11,6 %	8 %	8,4 %	7,2 %	8,2 %	8,5 %	6,7 %	7,9 %	
absolventi	231	226	127	118	87	113	210	175	177	x
z toho (%):	30,8 %	31,9 %	34,2 %	32,6 %	30,3 %	20,5 %	20,3 %	27,9 %	32,5 %	
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	608	619	537	455	366	282	497	728	726	x
Volná pracovní místa	0	0	264	420	793	272	81	141	115	x
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	0	0	5,9	3,3	1,5	5,1	30,2	18,4894	19,4	x
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	7,69	7,56	5,59	5,11	4,48	5,05	9,35	10,07	8,57	8,8

Zdroj: ČSÚ

Ekonomicky neaktivní osoby mírně převažují nad ekonomicky aktivními osobami. Ekonomicky aktivních je přitom okolo 48 % z celé populace. Při spojení s rozložením populace do před/po/produktivních skupin to znamená, že z produktivní skupiny zhruba 30 % studuje či se neúčastní ekonomické aktivity.

Z hlediska rodinného upořádání převažují rodiny jedno a vícečetné nad singl domácnostmi a nerodinnými domácnostmi. Rodiny tvoří 68 % domácností. Úplné rodiny pak tvoří 54 % všech domácností a z domácností tvořených 1 rodinnou představují 82 %. Ve srovnání s průměrem ČR se jedná o průměrný region, neboť podíl úplných rodin na domácnostech koresponduje s mírou rozvodovosti v roce 2012, která byla 45 % (zdroj: ČSÚ).

Pro nezaměstnanost nejsou zatím dostupná data za rok 2012, pouze byla zveřejněna míra nezaměstnanosti za ORP a ČR. Míra nezaměstnanosti v ČR za rok 2012 byla 8,6 %, tzn., že v ORP je lehce nadprůměrná nezaměstnanost proti ČR. Ve srovnání s rokem 2011 nezaměstnanost vzrostla. Současně s ní se zvýšil i počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Téměř třetina osob nemůže sehnat zaměstnání déle jak jeden rok.

Nejvyšší nezaměstnanost byla v roce 2010, kdy přesáhla národní průměr. Od té doby je míra nezaměstnanosti podobná celostátní. V porovnání s Krajem Vysočina je SO ORP Havlíčkův Brod jedním z regionů, kde nezaměstnanost nedosahuje do takové výše (3. ORP s nejnižší mírou nezaměstnanosti). Naopak nejvyšší nezaměstnanost je v SO ORP Moravské Budějovice.

V oblasti výroby je nejvíce ekonomických subjektů z oblasti služeb, následováno shodně průmyslem a stavebnictvím. Nejméně subjektů podniká v zemědělství, a to i přes to, že území je výrazně zemědělsky orientováno.

Tabulka č. 16: Charakteristika trhu práce v území SO ORP Havlíčkův Brod

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	9 180	9 290	9 430	9 552	9 646	9 946	9 860	10 164	10 339	10 586
fyzické osoby celkem	7 549	7 594	7 709	7 796	7 823	7 994	7 818	8 065	8 212	8 463
z toho zemědělstí podnikatelé	774	756	756	751	745	747	312	345	357	363
vyjádření v %	10,2	9,9	9,8	9,6	9,5	9,3	3,9	4,2	4,3	4,2
právnícké osoby celkem	1 631	1 696	1 721	1 756	1 823	1 952	2 042	2 099	2 127	2 123
z toho obchodní společnosti	658	688	691	700	710	721	736	783	816	811
vyjádření v %	40,3	40,5	40,1	39,8	38,9	36,9	36	37,3	38,3	38,2
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	11,6	11,3	11,4	11,3	11,2	11	7,3	7,5	7,7	7,6
průmysl celkem	13,2	13,1	13,2	12,9	13,1	12,7	12,9	12,9	12,7	12,5
Stavebnictví	11	11,4	11,4	11,7	11,8	11,9	12,8	12,7	12,6	12,3
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	30,5	29,5	29,6	29,8	29,5	28,5	27,7	27,1	25,6	23,9

Zdroj: ČSÚ

D. Doprava v SO ORP Havlíčkův Brod

Jihozápadním okrajem SO ORP Havlíčkův Brod prochází dálnice D1, územím ale neprocházejí rychlostní silnice. Silnice I. třídy jsou stabilizované, silnice II. třídy spojují středně velká a malá sídla, která leží mimo síť silnic I. třídy. Silnice III. třídy mají v území hustou síť. Nejvyšší zátěží prochází silnice I. třídy (38) po které je vedena těžká tranzitní doprava. Obce, kterými tato silnice I. třídy vede, jsou zatížené vysokou mírou dopravy a často připravují projekty na obchvat. Území je doplněno o místní a účelové komunikace. V území je vymezen koridor železniční dopravy (vysokorychlostní). Koridor je veden jižně od města Havlíčkův Brod. Havlíčkův Brod je důležitým železničním uzlem. V území se nevyskytují žádná letiště se statutem veřejného či neveřejného mezinárodního letiště. V Havlíčkově Brodě a Přibyslavi je veřejné vnitrostátní letiště. Mimo letiště v Havlíčkově Brodě a Přibyslavi jsou v území vymezeny i nouzové přistávací plochy v Leštině u Havlíčkova Brodu a v Havlíčkově Borové. Území SO ORP je protkáno hustou sítí cyklotras různých kategorií. Cyklotrasy jsou povětšinou vedeny po silnicích II. a III. třídy.

U města Havlíčkův Brod by bylo zapotřebí dodělat obchvat města, některé vesnice, které jsou při hlavní silnici I. třídy 38, by také rády investovaly do obchvatu. Zvyšuje se počet osob, které dojíždí do zaměstnání (i do škol) osobními automobily. Tyto osoby přispívají jednak ke zvyšování hustoty automobilového provozu na silnicích a jednak zhoršují situaci veřejné dopravy. Tyto osoby přestávají využívat autobusovou dopravu (i železniční), čímž začíná docházet k rušení některých spojů a zároveň se zvyšuje finanční náročnost na udržení stávajících dopravních spojů. Nejvíce se rušení dopravních spojů projevuje v menších obcích a dopadá zejména na starší obyvatele a děti.

Obce i města se potýkají s nedostatkem financí na opravy a údržby silnic. Tyto silnice ničí především nákladní doprava a zemědělské stroje. Většina nákladních aut je přetížena, čímž dochází k rychlejšímu ničení povrchu silnic. Možným řešením by mohlo být převedení části nákladní dopravy na železnici. Příklady dat zjištěných ŘSD z roku 2010 (počet vozidel za 24 hodin):

Havlíčkův Brod (hlavní křižovatka) - těžká motorová vozidla 3 962, osobní a dodávková vozidla 16 676, jednostopá motorová vozidla 155

Přibyslav - těžká motorová vozidla 858, osobní a dodávková vozidla 3 218, jednostopá motorová vozidla 61

Radostín - těžká motorová vozidla 1 990, osobní a dodávková vozidla 3 890, jednostopá motorová vozidla 22

Štoky (obchvat) - těžká motorová vozidla 2 789, osobní a dodávková vozidla 9 893, jednostopá motorová vozidla 58

SO ORP Havlíčkův Brod má výhodnou pozici v regionu a při porovnání s ostatními ORP v Kraji Vysočina zaujímá dobré postavení. Nejlépe je na tom s dostupností k dálnici nebo rychlostní silnici v rámci kraje SO ORP Humpolec, Velké Meziříčí a Jihlava. Naopak nejhorší dopravní dostupnost v rámci kraje má SO ORP Moravské Budějovice, Nové Město na Moravě a Telč.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace v SO ORP Havlíčkův Brod

Na území jsou ložiska nerostných surovin (kámen, polymetalické rudy, radioaktivní suroviny, zlatonosné rudy). Těžba aktuálně probíhá pouze na části těchto ložisek, ostatní jsou chráněna a těžba je na nich zakázána. Aktuálně se na základě záměru vlády ČR řeší možné otevření uranového dolu u Přibyslavi.

ORP Havlíčkův Brod má zažitou zemědělskou a průmyslovou výrobu. Do dnešních dnů zde fungují

zemědělská obchodní družstva, která se specializují na zemědělskou výrobu (obiloviny, brambory, živočišná výroba - chov skotu a prasat). Ač se zemědělství v území stále udržuje, klesá počet pracovních míst v něm. Někteří rolníci hospodaří samostatně (SHR) a někteří se snaží hospodařit podle aktuálních trendů ekologické výroby a produkce. V území nyní působí největší zaměstnavatelé v oborech kovovýroby, elektrovýroby či textilní produkce (ACO Industries, k.s., Futaba Czech, s.r.o.), dále pak v oblasti služeb a maloobchodu (PLEAS, a.s., PRAMEN CZ, a.s., HARTMANN-RICO) a zdravotnictví (Nemocnice Havlíčkův Brod, p.o. - okresní nemocnice). Do významných firem, které se specializují na výrobu potravin a potravinových produktů, patří PRIBINA, spol. s r.o., Měšťanský pivovar Havlíčkův Brod a.s. (Rebel), Amylon, a.s., Coop družstvo HB. V území chybí výraznější zaměření firem na výzkum, vývoj a inovace.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví v SO ORP Havlíčkův Brod

V území SO ORP Havlíčkův Brod (i v rámci ČR) je nejvyšší podíl zemědělské půdy (cca 66,4 % z celkové rozlohy území). Z tohoto podílu zemědělské půdy je přes 70 % půdy orné.

V oblasti lesnictví a lesního hospodářství je území ORP mírně pod republikovým průměrem, ale tento fakt nepředstavuje problém, neboť se v území pracuje na zalesňování, které bude prioritou i v novém programovém období. Při pohledu na území je patrné, že zalesnění je rovnoměrné, přičemž většina lesů v území je využívána k účelům hospodářským.

Jak je již zmiňováno výše, je území ve velké míře využíváno k zemědělským účelům. Na některých místech v území je třeba nahrazovat ekologické funkce technickými zásahy a je předpokladem, že pokud nedojde ke změně, bude zapotřebí provádět zásahy častěji než doposud. V ORP Havlíčkův Brod jsou památné stromy a aleje (například v Radostíně, Štokách, Havlíčkově Brodě, Herálcích, Přibyslavi či Žižkově Poli). V území jsou i maloplošná chráněná území: NPR Ransko (u Havlíčkovy Borové), přírodní rezervace Havranka (Jiříkov u Kámene), přírodní rezervace Kamenná trouba (Lipnice nad Sázavou), přírodní rezervace Ranská jezírka (Havlíčková Borová), přírodní památka Sochorov (Herálec) a přírodní památka Šlapanka (Havlíčkův Brod). Území se může pochlubit i četným výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů (remízky, rašeliniště).

Území SO ORP Havlíčkův Brod se řadí k regionům s nejčistším ovzduším. Znečištěné ovzduší se objevuje pouze lokálně ve městě Havlíčkův Brod a v obcích při silnicích I. třídy (38) a při blízkosti dálnice D1.

G. Technická infrastruktura v SO ORP Havlíčkův Brod (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

V území se vyskytují pouze povodně typu zimních a jarních při tajících zimních pokrývkách. V letním období působí záplavy tzv. přívalové deště, v zimním zvyšuje hladiny řek a potoků tání ledových ker. Území, vzhledem k tomu že je kopcovité, nemá problémy s povodněmi na rozdíl např. od oblasti Jižních Čech. Každoročně mají problémy pouze obce, které jsou v blízkosti řeky Sázavy (např. Okrouhlice).

Poloha území předurčuje pro vedení tras technické infrastruktury (střed ČR). Trasy plynovodů a dálkovodů jsou vedeny v podzemních trasách (tranzitní plynovod, plynovod VVTL, ropovod, produktovod). Elektroenergetika je vedená pouze vrchním vedením (elektrické vedení VVN 400 kV - Kočín - Mírovka - elektrická rozvodna).

V území je více menších obcí, pro které je finančně velice náročné budovat sítě technické infrastruktury. Většina obcí se částečně potýká s problémy s pitnou vodou (obyvatelé obcí jsou napojeni na veřejné vodovody, pouze část má vlastní zdroje - studny, místní části většinou nejsou napojeny na vodovody). Hodně obcí se potýká s problémem odvádění splaškových vod. Obce mají často zpracovaný projekt na výstavbu ČOV, ale chybí jim dostupné finanční zdroje na realizaci. Území je dobře plynofikováno zemním plynem z vysokotlakých plynovodů.

Bioplynové stanice v území se nacházejí v těchto obcích nebo místních částech: Herálec, Lípa, Šlapanov, Ronov nad Sázavou (kogenerační), Keřkov, Havlíčkova Borová, Pohled, Poděbaby, Valečov, Kámen, Olešná, Habry. Na území se celkem vyskytuje 14 bioplynových stanic. Stanice jsou většinou stavěny při zemědělských obchodních družstvech.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch v SO ORP Havlíčkův Brod

Území je bohaté na památky. V území se vyskytují památkové zóny (Havlíčkův Brod, Havlíčkova Borová, Přibyslav), nemovitě kulturní památky (zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou - 3. nejnavštěvovanější památka v kraji Vysočina, Rodný dům Karla Havlíčka Borovského, Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě), lidová architektura i území s archeologickými nálezy. Území je ojedinělé množstvím sakrálních památek (kapličky, křížky, boží muka, kostely), ke kterým místní vzhlížejí a je tedy snahou tyto památky uchovávat i pro další generace.

Cestovní ruch nemá prozatím v území tak silný potenciál, jako například na Jižní Moravě. Území je dobře vybaveno ubytovacími zařízeními s dostatečnou kapacitou lůžek a stravovacími zařízeními. Největší ubytovací kapacitu poskytuje město Havlíčkův Brod, město Přibyslav, město Golčův Jeníkov, městys Štoky a obec Lipnice nad Sázavou. Na menších obcích fungují ubytování v soukromí a rodinných penzionech. Návštěvníci území zde stráví obvykle jeden až dva dny. Děti zde tráví prázdniny na letních táborech. Výhodou území je atraktivita řeky Sázavy a podél ní vedoucí cyklostezky, která vychází z Přibyslavi. Do budoucna se předpokládá propojení i s Havlíčkovým Brodem, kde se naváže na obec Okrouhlici a dále po proudu řeky. Území je oblíbené i pro cykloturistiku a v zimě pro běžecké lyžování. V území se nachází fungující sjezdovka (obec Vysoká). Díky zvyšující se vybavenosti obcí (dětská hřiště, víceúčelová hřiště) bude možné sestavit nabídku pro trávení dovolených a prodloužených víkendů pro rodiny s dětmi.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

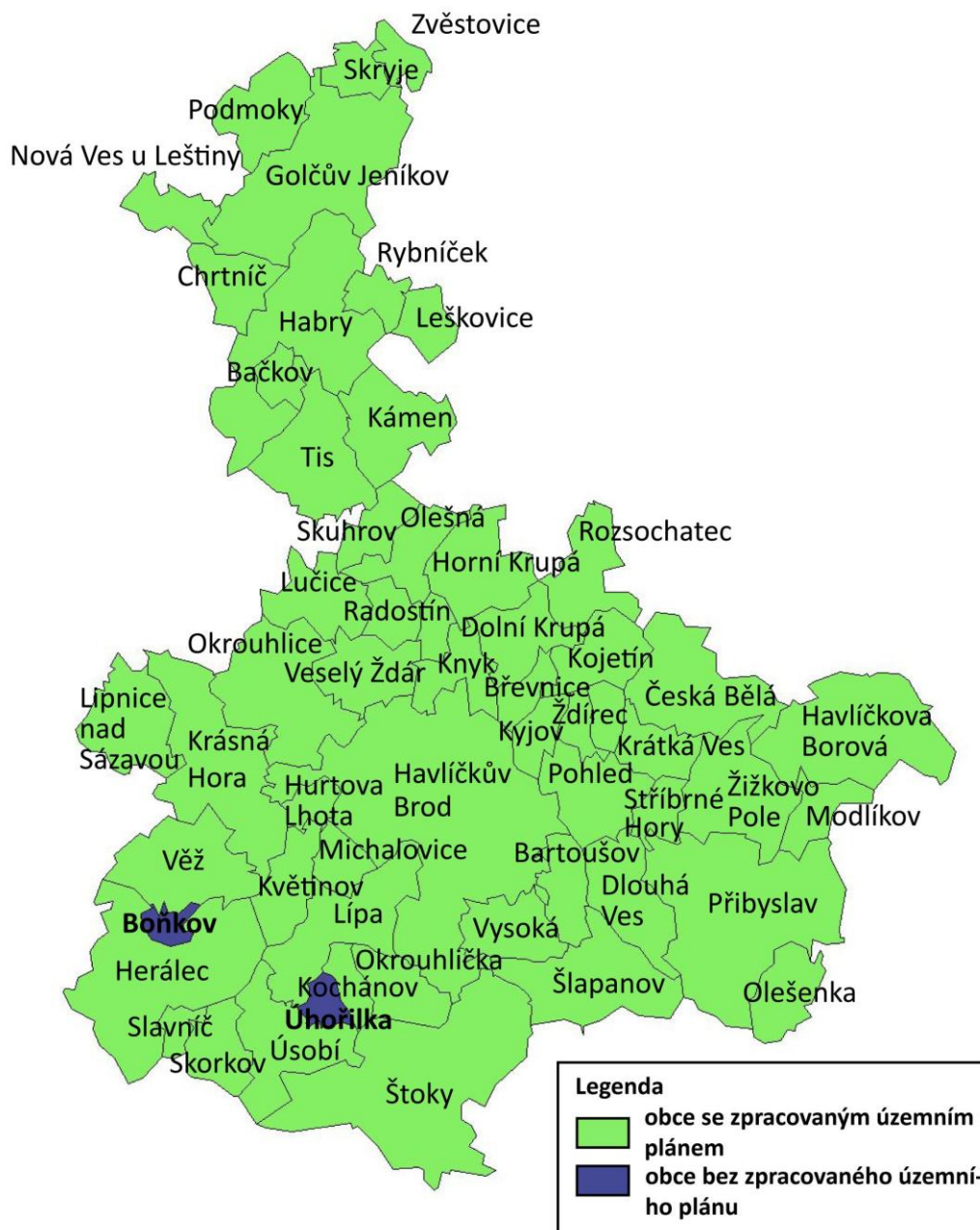
Tabulka č. 17: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	54	96,4	Územní plán nemá obec Boňkov a obec Úhořilka.
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	Obce nepřipravují územní plán.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	8	14	Obce, které mají program rozvoje obce: Habry, Horní Krupá, Kámen, Krásná Hora, Lípa, Štoky, Stříbrné Hory, Modlíkov

Zdroj: ČSÚ

Mapa č. 2: Územní plány v SO ORP Havlíčkův Brod

Územní plán v obcích ORP Havlíčkův Brod

Zdroj: vlastní šetření

Území je vysoce pokryto obcemi se zpracovaným územním plánem. V území je velice dobrá spolupráce s odborem Územního plánování ORP.

Jen málo obcí má zpracovaný program rozvoje obce. Dokument obce začínají připravovat až nyní, kdy bude možné na jeho vytvoření získat finanční podporu a kdy bude tento dokument zohledněn při podávání žádostí o dotace.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří územně plánovací dokumentace Kraje Vysočina <http://www.kr-vysocina.cz/upsr.asp?p1=40630> - portál územního plánování Kraje Vysočina.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

- území s nevyhovujícím systémem odváděním a čištěním odpadních vod (Bačkov, Bartoušov, Boňkov, Břevnice, Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, místní části Golčova Jeníkova, místní části města Habry, místní části Havlíčkovy Borové, místní části města Havlíčkův Brod, Herálec, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Chrtníč, místní části obce Kámen, Knyk, Kojetín, Krásná Hora, Krátká Ves, Květinov, Kyjov, Leškovice, Lípa, Lipnice nad Sázavou, Modlíkov, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Olešenka, Podmoky, místní část obce Pohled, místní části města Přibyslav, Rozsochatec, Skorkov, Skryje, Slavnič, Stříbrné Hory, Šlapanov, místní části městyse Štoky, Úhořilka, Úsobí, Věž, Zvěstovice, Ždírec, Žižkovo Pole).
- území s nevyhovujícím systémem zásobování pitnou vodou (Dolní Krupá, místní části Golčova Jeníkov, místní část města Habry, místní části Havlíčkovy Borové, místní části města Havlíčkův Brod, Herálec, Chrtníč, místní části obce Kámen, Kojetín, místní části obce Krásná Hora, Krátká Ves, Květinov, Kyjov, Leškovice, místní část obce Lípa, Podmoky, místní část obce Pohled, Skryje, Slavnič, místní části obce Šlapanov, místní část městyse Štoky, místní části obce Věž, Ždírec)
- Bačkov - kolize záměrů (silnice versus zastavitelné plochy), Boňkov - území nenapojené na plyn, Česká Bělá - místní část Cibotín - území nenapojené na plyn, Dlouhá Ves - území nenapojené na plyn, Dolní Krupá - přeložka silnice, kolize záměrů (silnice versus zastavitelné plochy), Golčův Jeníkov - kolize záměrů (střet zájmů u modernizace železniční trati), místní části Sirákovice a Kobylí Hlava - území nenapojené na plyn, Habry - kolize záměrů (homogenizace silnice versus hájená vodní nádrž), místní část Frýdnava - záměr na homogenizaci silnice versus hájená vodní nádrž, místní část Lubno - území nenapojené na plyn, Havlíčkova Borová - střet záměrů s vybranými památkovými limity, místní část Železné Horky - území nenapojené na plyn, Havlíčkův Brod - kolize záměrů (kolize koridoru pro ZVN s koridory pro homogenizaci), kolize koridoru pro ZVN s rezervou pro vysokorychlostní trať, místní části Havlíčkova Brodu (Poděbavy, Perknov, Veselice) - nesoulad ZÚR se západním obchvatem města, Havlíčkův Brod - komunikace v zastavěném území zatížena tranzitní dopravou, omezení rozvoje sídla v důsledku záměrů nadmístního významu (Havlíčkův Brod - koridory pro vedení zvláště vysokého napětí x koridor pro homogenizaci silnice (i v Květnově), Poděbavy - územní rezerva pro vysokorychlostní trať, Suchá - koridor pro vedení zvláště vysokého napětí), střety záměrů s technickými a přírodními limity (západní obchvat města versus regionální biokoridor, jihovýchodní obchvat města versus regionální biokoridor, záměr na vedení ZVN a maloplošně zvláště chráněné území, západní obchvat města vs. VKP registrovaný, jihovýchodní obchvat města vs. EVL, vysokorychlostní trať (VRT) vs. silnice), brownfields (kasárna Letiště v Havlíčkově Brodě), Herálec - střed záměrů s přírodními limity (koridor pro zvláště vysoké napětí versus re-

gionální biokoridor, koridor pro rekonstrukci D1 versus regionální biokoridor a vysoké napětí), Hurtova Lhota - střet záměrů s vybranými přírodními vlivy - LAPV Klanečná vs. regionální biokoridor, Kámen - problematika koordinace záměrů ZÚR a ÚP a oborových záměrů, komunikace zatížená tranzitní dopravou, Knyk - kolize záměrů (kolize koridoru pro homogenizaci silnice se zastavitelnými plochami), Kochánov - problematika koordinace ÚP a oborových záměrů, Krásná Hora - místní části nenapojené na plyn, značná část území v záplavové oblasti, Krátká Ves - komunikace přetížená tranzitní dopravou, Květinov - kolize záměrů a střet záměrů s přírodními limity, území nenapojené na plyn, Leškovice - území s nedostatečnou a obtížně dostupnou veřejnou infrastrukturou, Okrouhlice - není přijatelná koncepce řešení dopravy, místní části nenapojené na plyn, Pohled - střet záměrů s přírodními limity (aktualizace tahu silnice v úseku Pohled - Rozseč), Přibyslav - přetížení komunikace tranzitní dopravou, aktualizace tahu v úseku Pohled - Rozseč, koridor homogenizace silnice versus městská památková zóna, místní části nenapojené na plyn, Radostín - komunikace přetížená tranzitní dopravou, Rozsochatec - úroňové křížení železnice a silnice II. třídy, část území v záplavové oblasti, Rybníček - obtížně dostupná veřejná infrastruktura, Skorkov - území nenapojené na plyn, Slavníč - území nenapojené na plyn, Stříbrné Hory - přetížená komunikace tranzitní dopravou, aktualizace tahu silnice v úseku Pohled - Rozseč, Šlapanov - úroňové křížení železnice se silnicí II. třídy, část území v záplavové oblasti, Štoky - omezení rozvoje sídla v důsledku koridoru pro vysokorychlostní železnici, Úhořilka - území nenapojené na plyn, Úsobí - brownfields - objekty bývalých skláren Bohemia, Věž - místní část Jedouchov (bez napojení na plyn), Vysoká - rezervy pro vysokorychlostní železnici versus koridor pro elektrické vedení ZVN, Žižkovo Pole a místní část Macourov - vymezení LAPV Žižkovo Pole zasahuje do podstatné části zastavěného území v k.ú. Macourov.

Území má velké vazby na ORP Chotěboř, ORP Světlá nad Sázavou a na ORP Jihlavu (zároveň jako na krajské město). Silné vazby jsou i sousedních ORP na Havlíčkův Brod jako okresní město.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka stručně popisuje klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka č. 18: Popis klíčových aktérů v SO ORP Havlíčkův Brod

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Havlíčkův Brod, Přibyslav, Golčův Jeníkov	3	Havlíčkův Brod je přirozeným centrem celého ORP Havlíčkův Brod. V Havlíčkově Brodě jsou situovány veškeré důležité služby i s ohledem na to, že je okresním městem. Ve městě je také velké množství historických památek a kulturního vyžití. Město Přibyslav je druhým největším městem v ORP. Město je důležitým aktérem pro sousední obce v jeho spádovosti. Ve městě působí jeden z hlavních zaměstnavatelů (ACO Industries, k.s. a Pribina). Město Přibyslav je blízko hranice CHKO Žďárské vrchy a tak je i turistickým centrem. Napomáhá tomu i cyklostezka vedoucí z Přibyslavi do Sázavy, nadále pokračuje cyklotrasa až do Žďáru nad Sázavou. Dalším významným městem je Golčův Jeníkov tvořící hranici území ORP. Město má velké množství historických památek především z doby, kdy ve městě působila židovská obec, která se řadí k nejstarším v Čechách.
Obec Havlíčkův Brod	1	Na území obce se nachází klíčová průmyslová zóna a největší množství velkých zaměstnavatelů.
Obce SO ORP Havlíčkův Brod	56	Pečují o rozvoj svého území a nejbližšího okolí.
Kraj Vysočina	1	Krajská správa a údržba silnic Kraje Vysočina, zřizovatel středních škol a gymnázií, příspěvkových organizací
Stát	1	Důležitý z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO, Havlíčkův Brod - Jihlava - Znojmo - Hatě - hranice ČR/Rakousko) + vymezen koridor železniční vysokorychlostní dopravy (VR1) - jižně od města Havlíčkův Brod
Státní instituce	1	Městský úřad Havlíčkův Brod, okresní Úřad práce v Havlíčkově Brodě.
Svazek obcí Haberska	1	Fungující svazek, který vydává 4 x ročně noviny, společně řeší problémy v regionu, dotuje dopravu či se společně skládá na resuscitační přístroj pro výjezdní místo záchranné služby v Habrech.

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
MAS Havlíčkův kraj, o.p.s., Královská stezka o.p.s., Českomoravské pomezí o.p.s.	3	MAS se snaží o celkový rozvoj území, ve kterém působí. Místní města a obce považují místní akční skupiny za důležité hráče, přes které čerpají dotace z Evropské unie. MAS pomáhají obcím, neziskovým organizacím i podnikatelům s rozvojem aktivit, občanským vybavením a infrastrukturou, komunitním plánováním a společenskými akcemi.
Významný zaměstnavatel	6	ACO Industries, k.s. - 500 - 999 zaměstnanců (Přibyslav), Nemocnice Havlíčkův Brod, p.o. - 1000 - 1499 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), Futaba Czech, s.r.o. - 500 - 999 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), PLEAS, a.s. - 500 - 999 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod - 500 - 999 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), Město Havlíčkův Brod - 250 - 499 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), PRIBINA, spol. s r.o. – 360 zaměstnanců (Přibyslav), HARTMANN-RICO – nad 1 000 zaměstnanců (Havlíčkův Brod), Amylon, a.s. – 101 – 500 zaměstnanců (Havlíčkův Brod) Do Jihlavy (průmyslové části) dojíždí obyvatelé z ORP Havlíčkův Brod do společnosti Bosch a Kronospan.
Škola (Gymnázium Havlíčkův Brod)	1	Prestižní gymnázium s dlouhou historií a tradicí.
Místní spolky a kluby v obcích a koordinační uskupení NNO Kraje Vysočina - KOUS Vysočina	x	Obyvatelé v území, zejména v obcích, jsou hlavními aktéry v místě v oblasti regionálního rozvoje. Nejčastěji se jedná o sbory dobrovolných hasičů, tělovýchovné a tělocvičné jednoty, sdružení myslivců a rybářů a různé spolky založené za účelem pořádání kulturních a společenských akcí.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

SWOT analýza je rozdělena do více oblastí z důvodu přehlednosti a lepší orientace

Tabulka č. 19: SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY:	SLABÉ STRÁNKY:
EKONOMIKA/HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	EKONOMIKA/HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST
Silné hospodářské centrum Havlíčkův Brod	Nedostatek investičních zdrojů pro začínající podnikatele a velká administrativní zátěž
Velké množství drobných živnostníků	Odliv kvalifikované pracovní síly do větších měst jiných regionů a krajů
Silný zemědělský sektor	Málo inovací a nových technologií
Výskyt ložisek nerostných surovin	Malé zaměření na ekologické zemědělství
Výhodná geografická poloha v geografickém středu ČR	Nízká kvalifikace některých manažerů (vedoucích) v oblasti zemědělství
	Třetina nezaměstnaných osob hledá zaměstnání déle než 1 rok
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA
Dobrá dopravní síť (silnice, železnice)	Nižší intenzita dopravních spojů v autobusové dopravě
Hustá síť základních škol	Vysoké finanční zatížení obcí na udržení malotřídního školství
Obce vytváří dobré podmínky zasíťování nových parcel	Vysoké zatížení sídel dopravou - chybějící obchvaty u obcí a měst
Základní občanská vybavenost a infrastruktura ve většině obcí	Nedostatek financí na rekonstrukci, modernizaci či rozšíření infrastruktury
	V některých obcích zcela chybí infrastruktura pro spolkovou a sportovní činnost
	Vysoká finanční náročnost napojování zasíťování místních částí
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ
Čisté pramenné a horní části řek	Intenzifikace zemědělství pro potřeby bioplynových stanic
Zemědělství utváří udržovaný vzhled krajiny > venkovský ráz krajiny	Vysoké procento ekologicky nestabilních ploch

Udržovaná, harmonicky utvářená krajina	Převažující budování nových staveb na zemědělské půdě
Významné množství vodních ploch	V některých obcích hrozí nedostatek spodních vod v důsledku změny klimatu
Čisté přírodní prostředí ve srovnání s průměrem ČR	
ROZVOJ OBCE A SPOLEČNOST	ROZVOJ OBCE A SPOLEČNOST
Fungující spolky a kluby na obcích	Nedostatek financí na provoz spolkové a zájmové činnosti
Sounáležitost obyvatel s místem	Nedostatek leaderů spolkové a zájmové činnosti v mladé generaci
Vyšší míra zachování tradičního modelu rodiny ve srovnání s ČR	Vysoké daně a odvody a velká administrativní zátěž
Fungující údržba veřejných prostranství obcí	Koncentrace sociálních služeb v ORP
	Chybějící pobytové zařízení pro dlouhodobě nemocné na území ORP
CESTOVNÍ RUCH	CESTOVNÍ RUCH
Dochovaná historie ORP (památky, tradice)	Nevyjasněné vlastnické vztahy některých památek
Zachovalé životní prostředí pro venkovskou turistiku	Vysoké investice do památek
Klidná oblast pro relaxaci a odpočinek	Málo ubytovacích zařízení s certifikátem kvality
Území není přetíženo velkou koncentrací obyvatelstva	Celkově malý zájem turistů o území, a když tak formou krátkodobých pobytů
PŘÍLEŽITOSTI:	HROZBY:
EKONOMIKA/HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	EKONOMIKA/HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST
Využívání moderních technologií	Zvýšení daní a odvodů pro podniky a přesun jejich sídel
Zvýšení efektivity práce	Úbytek pracovních míst v místě bydliště (v dojezdové vzdálenosti)
Obnova řemesel	Projevy hospodářské krize, nízké finanční zdraví podniků
Peníze z EU	Nestabilní právní a politické prostředí
Otevírka nových lomů	Pomalé zavádění inovací
Orientace na domácí spotřebu	Stárnoucí populace

INFRASTUKTURA	INFRASTUKTURA
Podpora alternativních zdrojů energie	Zaostávání naplňování infrastrukturních potřeb za aktuálními potřebami hospodářské činnosti a místních komunit
Modernizace a doplnění chybějící občanské infrastruktury	Vysídlování intravilánů obce (neprodejnost starých domů)
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ
Využití potenciálu řeky Sázavy (cyklostezky, naučné tabule)	Intenzivní nešetrné využívání krajiny pro potřeby člověka
Vhodné využití rekultivovaných ploch	Zničení jedinečných území díky neznalosti
Ekologická osvěta	Nízká absorpční schopnost půdy - hrozba povodní
ROZVOJ OBCE A SPOLEČNOST	ROZVOJ OBCE A SPOLEČNOST
Efektivní legislativa	Vznik vyloučených lokalit
Zvýšení spolupráce se subjekty v regionu	Nestabilita veřejných rozpočtu
Zapojení místních občanů do dění v obci	Legislativní změny zasahující do samosprávy obcí
Rozvoj terénních sociálních a zdravotních služeb a s tím související tvorba pracovních příležitostí	
CESTOVNÍ RUCH	CESTOVNÍ RUCH
Potenciál přírodního a kulturního dědictví	Růst chudoby obyvatel ČR
Využití památek k propagaci	Podceňování cestovního ruchu a jeho přínosu pro region
Vytvoření balíčků cestovního ruchu	Vandalismus
Velké množství terénů pro hippostezky, naučné stezky, cyklotrasy a zimní běžecké stezky	Nezájem návštěvníků o region

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i

veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

Seznam použitých zkratk v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Běžná třída BT – třída pro žáky bez postižení s tradiční výukou

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DMM – dům dětí a mládeže

Malotřídní škola – škola, která má méně než pět tříd a ve třídách jsou vyučováni žáci více než jednoho ročníku

MC – mateřské centrum

MF – Ministerstvo financí

MM – Magistrát města

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Neúplná základní škola – základní škola zajišťující vzdělávání pouze 1. nebo 2. stupně

NIV – neinvestiční výdaje

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje

OON – ostatní osobní náklady

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

RUD – rozpočtové určení daní

RVP – rámcové vzdělávací program

SO ORP – území správního obvodu obce s rozšířenou působností

SPC – speciálně pedagogické centrum

Speciální třída ST – třída pro žáky s mentální retardací, odborná výuka zajištěná speciálním pedagogem

SŠ – střední škola

SVČ – středisko volného času

ŠD – školní družina

ŠJ – školní jídelna

ŠK – školní klub

ŠVP – školní vzdělávací programy

Úplná základní škola – základní škola zajišťující vzdělávání od prvního ročníku do devátého ročníku základní školy

Úv. pedag. – úvazek pedagoga

VOŠ – vyšší odborná škola

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tabulka č. 20: Definice správního obvodu v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
- Počet MŠ	0	4	2	1	1	0	0	2	0	0	10
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5
2011/2012											
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	3	2	0	1	0	0	2	0	0	8
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2010/2011											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2009/2010											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2008/2009											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2007/2008											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2006/2007											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

2005/2006											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Havlíčkův Brod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	24	12	11	6	2	0	0	1	0	0	56
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
-Počet MŠ	0	2	2	0	1	0	0	2	0	0	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	8	6	1	0	0	1	0	0	18
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	5

Zdroj: ČSÚ, MŠMT, vlastní šetření – osobní rozhovor

V Havlíčkově Brodě MŠ Korálky má 9 pracovišť, ale pouze jedno ředitelství (Nad Tratí, Nádražní, Nulselská, Prokopa Holého, Příčná, Šmolovy, Zahradnického I, Zahradnického II, Žižkov). Od roku 2012 funguje MŠ v Olešné, od roku 2011 funguje MŠ v Tisu. Od roku 2012 funguje i soukromá mateřská škola v Okrouhlici.

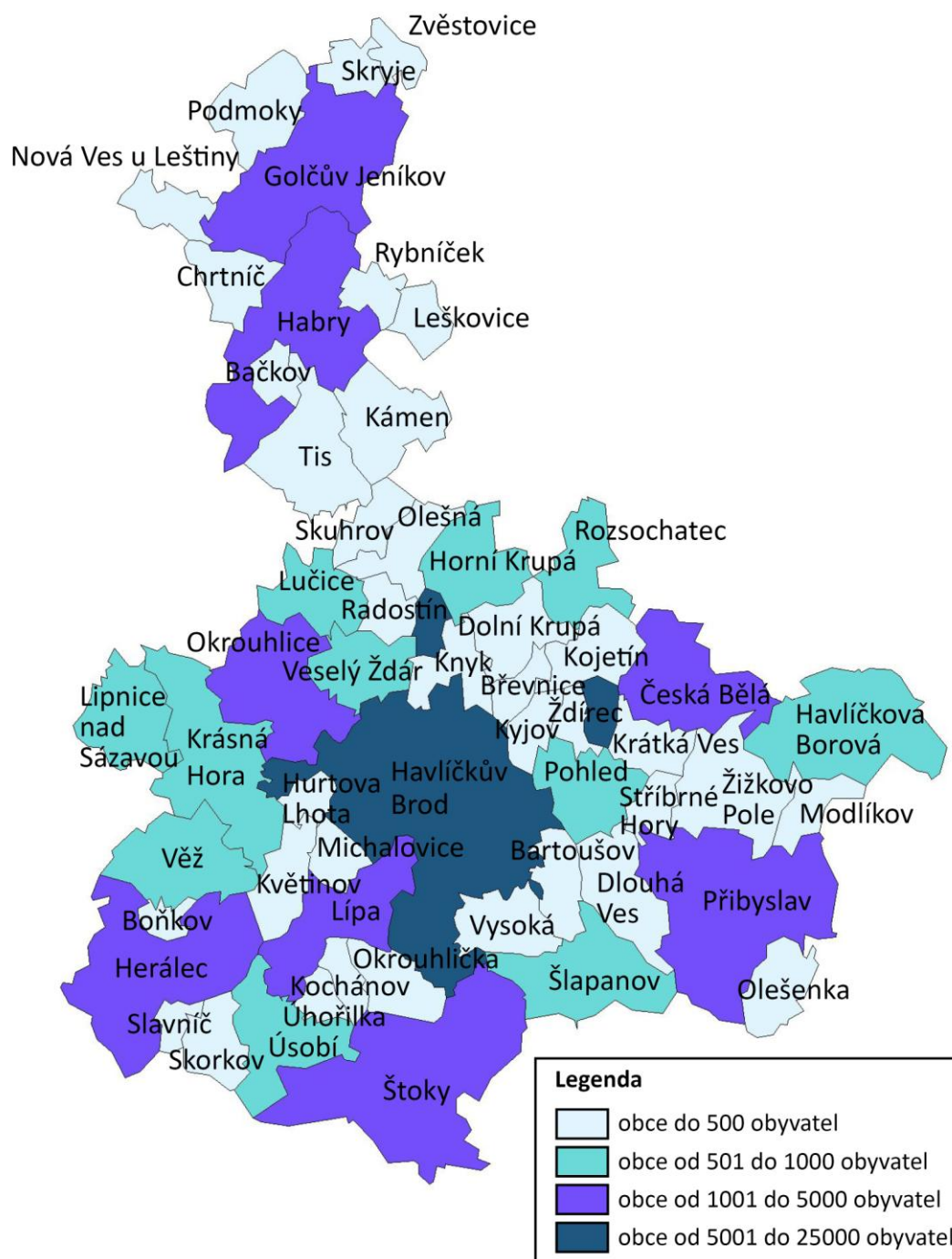
Základní školy (pouze I. stupeň) jsou v obcích: Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Lučice, Okrouhlice, Skuhrov, Veselý Žďár, Krásná Hora, Rozsochatec, Věž.

Speciální škola ZŠ U Trojice v Havlíčkově Brodě je započítána pod ZŠ 1. a 2. stupně. Není započítána ZŠ při zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina.

V jiných zařízeních je započítána ZUŠ v Lipnici nad Sázavou, ZUŠ v Havlíčkově Brodě (2), Středisko volného času v Havlíčkově Brodě (Rubešovo náměstí) a Pedagogicko-psychologická poradna v Havlíčkově Brodě.

Mapa č. 3: Velikostní rozdělení obcí podle počtu jejich obyvatel

Počet obyvatel v obcích ORP Havlíčkův Brod

Zdroj: vlastní šetření – průzkumy na obcích

Tabulka č. 21: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	40	28	25	7	1	4	1	1
Česká Bělá	1	1	1	0	0	0	0	0
Dlouhá Ves	1	1	1	0	0	0	0	0
Dolní Krupá	1	1	1	0	0	0	0	0
Golčův Jeníkov	1	1	1	1	0	0	0	0
Habry	1	1	1	0	0	0	0	0
Havlíčková Borová	1	1	1	0	0	0	0	0
Havlíčkův Brod	13	2	5	2	1	4	1	1
Herálec	1	1	1	0	0	0	0	0
Horní Krupá	1	1	0	0	0	0	0	0
Krásná Hora	1	1	1	1	0	0	0	0
Lípa	1	1	1	0	0	0	0	0
Lipnice nad Sázavou	1	1	1	1	0	0	0	0
Lučice	1	1	1	0	0	0	0	0
Okrouhlice	2	2	1	1	0	0	0	0
Olešná	1	1	0	0	0	0	0	0
Pohled	1	1	0	0	0	0	0	0
Příbyslav	2	1	1	1	0	0	0	0
Rozsochatec	1	1	1	0	0	0	0	0
Skuhrov	1	0	1	0	0	0	0	0
Stříbrné Hory	1	1	0	0	0	0	0	0
Šlapanov	1	1	1	0	0	0	0	0
Štoky	1	1	1	0	0	0	0	0
Tis	1	1	0	0	0	0	0	0
Úsobí	0	1	1	0	0	0	0	0
Veselý Žďár	1	1	1	0	0	0	0	0
Věž	1	1	1	0	0	0	0	0
Žižkovo Pole	1	1	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, výroční zprávy Kraje Vysočina, webové stránky obcí

V Havlíčkově Brodě MŠ Korálky - 9 pracovišť. V Úsobí je pracoviště školy Herálec - není psáno ředitelství. V Havlíčkově Brodě jsou 2 MŠ při zdravotnických zařízeních a 1 ZŠ při zdravotnickém zařízení (Nemocnice Havlíčkův Brod).

ZUŠ jsou 3 ředitelství (Havlíčkův Brod 2x, Lipnice nad Sázavou 1x), ale mají různá pracoviště v dalších obcích. V Golčově Jeníkově je pracoviště ZUŠ ve Světlé nad Sázavou, Přibyslavi pracoviště ZUŠ J. V. Stámice Havlíčkův Brod.

Tabulka č. 22: Počty soukromých škol a školských zařízení v jednotlivých obcích a SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod						
Z toho:						
Název obce	Celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	3	2	0	0	1	0
Havlíčkův Brod	2	1	0	0	1	0
Okrouhlice	1	1	0	0	0	0

Zdroj: Školský portál Kraje Vysočina, výroční zprávy Kraje Vysočina, soukromý zřizovatelé

V SO ORP Havlíčkův Brod jsou 2 soukromé MŠ (v Okrouhlici a v Havlíčkově Brodě - v Havlíčkově Brodě anglická mateřská škola). V Havlíčkově Brodě je soukromá základní umělecká škola.

V území není žádná **církevní škola** nebo školské zařízení. V obci Horní Krupá funguje sdružení evangelické mládeže pod Farním sborem českobratrské církve evangelické. Pro děti a mládež jsou tam pořádány zájmové kroužky. Účast v kroužcích není ale podmíněna vírou. Přihlásit do kroužku se může kdokoliv z dětí.

Tabulka č. 23: Pracovníci ve školství SO ORP Havlíčkův Brod

2012/2013 typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
mateřské školy	179,081	137,096	41,985
základní školy	388,129	304,42	83,709
základní umělecké školy	22,449	20,157	2,292
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	1,000	1,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	7,900	7,900	0,000
školní družiny a kluby	46,283	46,283	0,000
SVČ	9,624	5,000	4,624
zařízení školního stravování	124,648	0,000	124,648
celkem rok 2012/2013	779,114	521,856	257,258

2011/2012 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
mateřské školy	174,909	132,716	42,193
základní školy	391,858	304,926	86,932
základní umělecké školy	1,920	1,920	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	1,000	1,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	6,700	6,700	0,000
školní družiny a kluby	45,995	45,995	0,000
SVČ	7,487	5,000	2,487
zařízení školního stra- vování	125,396	0,000	125,396
celkem rok 2011/2012	755,265	498,257	257,008

2010/2011 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
mateřské školy	167,874	126,156	41,718
základní školy	395,190	303,144	92,046
základní umělecké školy	1,751	1,751	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	1,000	1,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	6,900	6,900	0,000
školní družiny a kluby	46,358	46,358	0,000
SVČ	3,888	2,500	1,388
zařízení školního stra- vování	123,388	0,000	123,388
celkem rok 2010/2011	746,349	487,809	258,540

2009/2010 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
mateřské školy	158,011	119,192	38,819
základní školy	401,173	308,118	93,055
základní umělecké školy	1,855	1,855	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	2,000	2,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	6,400	6,400	0,000
školní družiny a kluby	46,149	46,149	0,000
SVČ	0,000	0,000	0,000
zařízení školního stra- vování	125,532	0,000	125,532
celkem rok 2009/2010	741,120	483,714	257,406

Středisko pro volný čas dětí a mládeže bylo dříve v Havlíčkově Brodě pod zřizovatelem Kraj Vysočina.

2008/2009 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	Nepedagogů
mateřské školy	154,132	117,129	37,003
základní školy	407,943	315,308	92,635
základní umělecké školy	1,889	1,889	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	2,000	2,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	14,500	14,500	0,000
školní družiny a kluby	47,230	47,230	0,000
SVČ	0,000	0,000	0,000
dětské domovy	0,000	0,000	0,000
zařízení školního stra- vování	124,936	0,000	124,936
celkem rok 2008/2009	752,630	498,056	254,574

2007/2008 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	Nepedagogů
mateřské školy	152,656	116,065	36,591
základní školy	413,522	320,001	93,521
základní umělecké školy	1,936	1,936	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	2,000	2,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	16,500	16,500	0,000
školní družiny a kluby	47,522	47,522	0,000
SVČ	0,000	0,000	0,000
dětské domovy	0,000	0,000	0,000
zařízení školního stra- vování	124,281	0,000	124,281
celkem rok 2007/2008	758,417	504,024	254,393

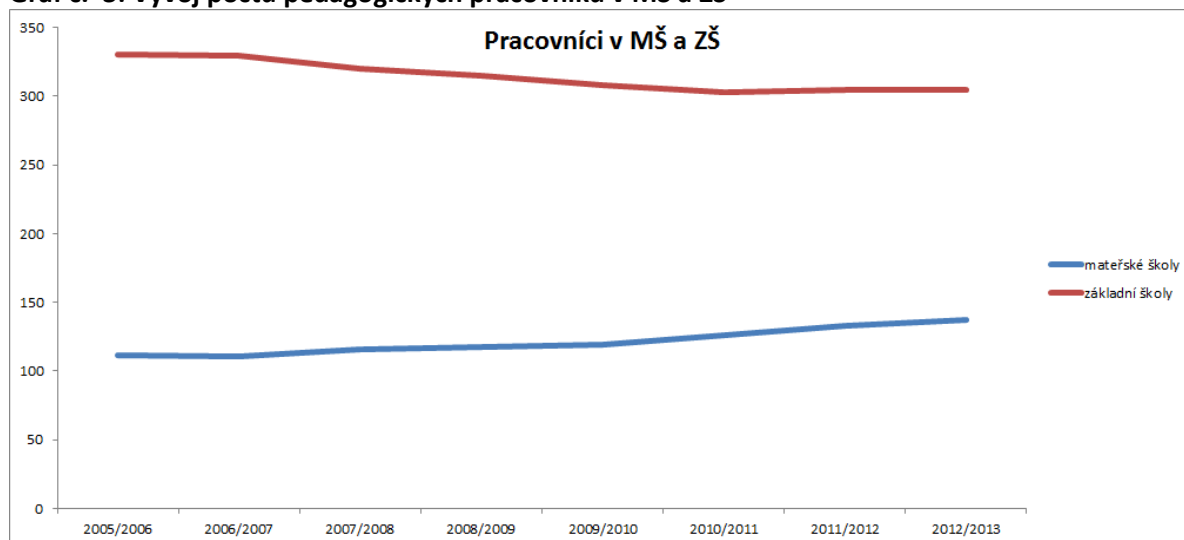
2006/2007 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	Nepedagogů
mateřské školy	147,722	110,801	36,921
základní školy	427,419	329,826	97,593
základní umělecké školy	1,883	1,883	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	2,000	2,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	17,000	17,000	0,000
školní družiny a kluby	46,360	46,360	0,000
SVČ	0,000	0,000	0,000
zařízení školního stra- vování	127,591	0,000	127,591
celkem rok 2006/2007	769,975	507,870	262,105

2005/2006 Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků celkem	Z toho:	
		pedagogů	Nepedagogů
mateřské školy	148,663	111,737	36,926
základní školy	430,655	329,955	100,700
základní umělecké školy	1,771	1,771	0,000
gymnázia	0,000	0,000	0,000
mateřské školy pro děti se SVP	2,000	2,000	0,000
základní školy pro žáky se SVP	15,000	15,000	0,000
školní družiny a kluby	50,618	50,618	0,000
SVČ	0,000	0,000	0,000
zařízení školního stra- vování	130,787	0,000	130,787
celkem rok 2005/2006	779,494	511,081	268,413

Zdroj: Výkaz MŠMT R 13-01

Poznámka: U gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ. Gymnázium v Havlíčkově Brodě je zřizované Krajem Vysočina. Je jediným gymnáziem v SO ORP Havlíčkův Brod. Další gymnázia jsou ve Světlé nad Sázavou a v Chotěboři.

Graf č. 3: Vývoj počtu pedagogických pracovníků v MŠ a ZŠ

Zdroj: Výkaz MŠMT R 13-01

Pracovníků v mateřských školách je více i z důvodu toho, že je nyní velké množství dětí do 6ti let, a tak bylo potřeba posílit počet pedagogů v mateřských školách. Také byly otvírány nové mateřské školy.

Základní vzdělávání

Tabulka č. 24: Počet ZŠ za SO ORP Havlíčkův Brod

Za SO ORP Havlíčkův Brod	počet základních škol celkem	úplné	Neúplné
2011/2012-2012/2013			
obec	24	15	9
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	25	16	9
2007/2008-2010/2011			
Za SO ORP Havlíčkův Brod	Počet základních škol celkem	úplné	Neúplné
obec	24	15	9
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	26	17	9
2005/2006-2006/2007			
Za SO ORP Havlíčkův Brod	Počet základních škol celkem	úplné	Neúplné
obec	25	15	10
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	27	17	10

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých školy, Výkaz MŠMT (M3)

Z počtu ZŠ jsou vynechány základní školy při zdravotnických zařízeních. V Havlíčkově Brodě působí jedna úplná základní škola při zdravotnickém zařízení. Základní škola funguje od září 2007. Neúplné základní školy jsou na menších obcích (od cca 200 obyvatel do 1000 obyvatel). Žáci poté přestupují do úplných základních škol zejména do Havlíčkova Brodu a Přibyslavi. Někde (například v Rozsochatci) je spádovost i do sousedního SO ORP Chotěboř, z Kojetína dojíždí většinou děti do České Bělé apod. Hranice SO ORP Havlíčkův Brod a SO ORP Světlá nad Sázavou jsou znát také v Okrouhlici, či Krásné Hoře, odkud děti často dojíždějí do škol ve Světlé nad Sázavou.

Tabulka č. 25: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod Název obce	Počet škol celkem	Z toho:					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	Všetřídni
celkem škol	12	1	5	2	1	0	3
Česká Bělá	1	0	0	0	0	0	0
Dlouhá Ves	1	1	0	0	0	0	0
Dolní Krupá	1	0	0	1	0	0	0
Golčův Jení- kov	1	0	0	0	0	0	0
Habry	1	0	0	0	0	0	0
Havlíčková Borová	1	0	0	0	0	0	0
Havlíčkův Brod	6	0	0	0	0	0	0
Herálec	1	0	0	0	0	0	1
Krásná Hora	1	1	0	0	0	0	0
Lípa	1	0	0	0	0	0	0
Lipnice nad Sázavou	1	0	0	0	0	0	1
Lučice	1	0	1	0	0	0	0
Okrouhlice	1	0	0	0	1	0	0
Přibyslav	1	0	0	0	0	0	0
Rozsochatec	1	0	1	0	0	0	0
Skuhrov	1	0	1	0	0	0	0
Šlapanov	1	0	0	0	0	0	1
Štoky	1	0	0	0	0	0	0
Veselý Žďár	1	0	1	0	0	0	0
Věž	1	0	1	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých škol, data u zřizovatelů, Odbor sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě

Úsobí - spadá pod ředitelství Herálce. Není tím pádem počítáno samostatně ale vždy s Herálcem. V počtech škol není v Havlíčkově Brodě započítána základní škola při zdravotnickém zařízení.

Tabulka č. 26: ZŠ zřizované v SO ORP Havlíčkův Brod**Tabulka č. 26.1. ZŠ zřizované OBCEMI**

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	24	7	215	15	4150	301,900	13,746	19,302	172,916
2011/2012	24	7	209	15	4063	294,700	13,786	19,440	169,291
2010/2011	24	7	208	15	4031	285,600	14,114	19,379	167,958
2009/2010	24	7	209	15	4084	312,300	13,077	19,540	170,166
2008/2009	24	7	211	16	4210	314,700	13,377	19,952	175,416
2007/2008	24	7	201	17	4365	325,200	13,422	21,716	181,875
2006/2007	25	7	226	16	4497	337,900	13,308	19,898	179,880
2005/2006	25	7	235	15	4737	344,800	13,738	20,157	189,480

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

V tabulce není započítána základní škola v Havlíčkově Brodě při zdravotnickém zařízení. V roce 2012/2013 jí navštěvovalo celkem 164 žáků. Základní škola v sobě zahrnuje ZŠ, ZŠ praktickou a ZŠ speciální.

V Pohledu fungovala základní škola (školní rok 2005/2006 a 2006/2007), která byla později uzavřena. O jejím obnovení se zatím neuvažuje. V Pohledu nyní funguje pouze mateřská škola.

Tab. č. 26.2. SOUKROMÉ ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	1	1	0	9	87	13,0	6,692	0	87,0
2011/2012	1	1	0	10	95	13,0	7,307	0	95,0
2010/2011	2	2	0	10	94	13,0	7,230	0	47,0
2009/2010	2	2	0	10	95	13,0	7,307	0	47,5
2008/2009	2	2	0	10	103	16,5	6,242	0	51,5
2007/2008	2	2	0	10	99	16,5	6,000	0	49,5
2006/2007	2	2	0	10	94	16,0	5,875	0	47,0
2005/2006	2	2	0	9	82	19,0	4,315	0	41,0

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

V předposledním sloupci jsou uváděny počty žáků na běžnou třídu, proto zde vychází nuly, jelikož krajská škola má pouze speciální třídy.

V Havlíčkově Brodě funguje základní škola U Trojice, která zahrnuje speciální školu a praktickou školu. ZŠ je zřizována Krajem Vysočina. Na škole nejsou běžné třídy pouze speciální třídy. Do tabulky soukromých základních škol není započítána ZŠ při zdravotnickém zařízení, kterou zřizuje Kraj Vysočina (164 – 168 žáků, Havlíčkův Brod).

CÍRKEVNÍ ZŠ

V území nejsou žádné základní školy zřizované církví. Ani v okolních ORP nejsou známy základní školy zřizované církví.

Tabulka č. 27: Součásti ředitelství základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod

Název obce	Počet základních škol celkem	V nich součástí:				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	24	24	19	33	25	X
Česká Bělá	1	1	1	1	1	Tělocvična
Dlouhá Ves	1	1	1	1	1	hrací koutek
Dolní Krupá	1	1	1	1	1	školní zahrada
Golčův Jeníkov	1	1	1	1	1	hřiště za školním pavilonem
Habry	1	1	1	1	1	hřiště za školou
Havlíčková Borová	1	1	1	1	1	Tělocvična
Havlíčkův Brod	5	5	2	14	6	klub - 5x, školní hřiště, dopravní hřiště, sportovní hřiště 3x, lezecká stěna, tělocvičny 3x
Herálec	1	1	1	1	1	Tělocvična
Krásná Hora	1	1	1	1	1	dětské hřiště
Lípa	1	1	1	1	1	tělocvična, školní zahrada
Lipnice nad Sázavou	1	1	1	1	1	školní zahrada
Lučice	1	1	1	1	1	školní zahrada
Okrouhlice	1	1	1	1	1	školní zahrada se sportovním vybavením
Přibyslav	1	1	0	1	1	Tělocvična
Rozsochatec	1	1	1	1	1	tělocvična, hřiště
Skuhrov	1	1	0	1	1	x
Šlapanov	1	1	1	1	1	víceúčelová hala (tělocvična)
Štoky	1	1	1	1	1	sportovní hala
Veselý Žďár	1	1	1	1	1	venkovní hřiště
Věž	1	1	1	1	1	hřiště s prolézačkami

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), weby zřizovatelů

V Přibyslavi je ZŠ a MŠ zvlášť (nejsou pod jedním ředitelstvím).

Tělocvičny a školní zahrady s herními prvky jsou v území SO ORP Havlíčkův Brod při základních školách a mateřských školách nejčastější (zejména na menších venkovských obcích). Obce v území často využívají obecní hřiště a sportoviště (Skuhrov, Habry a Lučice – fotbalové hřiště apod.).

Tabulka č. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	24	215	4150	172,916	19,302
Česká Bělá	1	7	133	133,000	19,000
Dlouhá Ves	1	1	23	23,000	23,000
Dolní Krupá	1	3	46	46,000	15,333
Golčův Jeníkov	1	12	265	265,000	22,083
Habry	1	10	203	203,000	20,300
Havlíčková Borová	1	9	124	124,000	13,777
Havlíčkův Brod	5	100	2118	423,600	21,180
Herálec	1	8	117	117	14,625
Krásná Hora	1	1	10	10	10,000
Lípa	1	9	172	172	19,111
Lipnice nad Sázavou	1	7	81	81	11,571
Lučice	1	2	33	33	16,500
Okrouhlice	1	4	52	52	13,000
Přibyslav	1	19	424	424	22,315
Rozsochatec	1	2	24	24	12,000
Skuhrov	1	2	32	32	16,000
Šlapanov	1	6	88	88	14,666
Štoky	1	9	155	155	17,222
Veselý Žďár	1	2	28	28	14,000
Věž	1	2	22	22	11,000

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), webové stránky jednotlivých škol

ZŠ a MŠ Herálec má pracoviště v Úsobí (pod jedním ředitelstvím, v Úsobí je vyučován 1. stupeň, Herálec vyučuje 2. stupeň základní školy).

Tabulka č. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

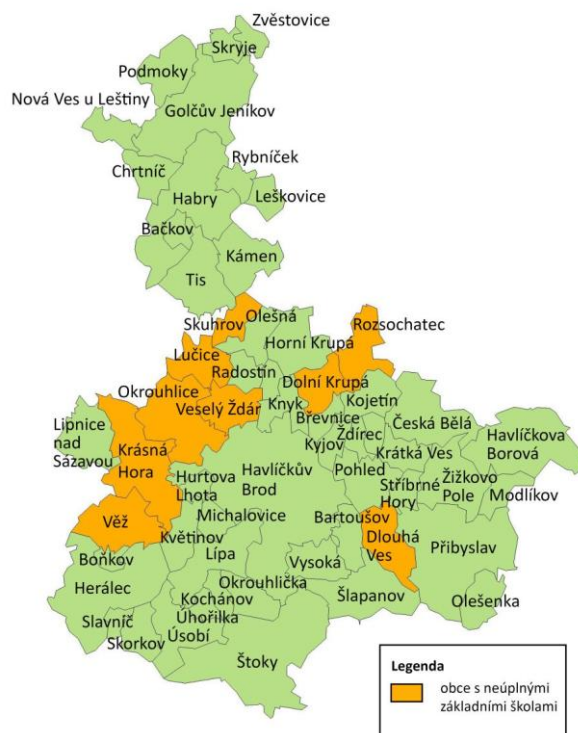
SO ORP Havlíčkův Brod	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	25	16	9
Česká Bělá	1	1	0
Dlouhá Ves	1	0	1
Dolní Krupá	1	0	1
Golčův Jeníkov	1	1	0
Habry	1	1	0
Havlíčková Borová	1	1	0
Havlíčkův Brod	6	6	0
Herálec	1	1	0
Krásná Hora	1	0	1
Lípa	1	1	0
Lipnice nad Sázavou	1	1	0
Lučice	1	0	1
Okrouhlice	1	0	1
Přibyslav	1	1	0
Rozsochatec	1	0	1
Skuhrov	1	0	1
Šlapanov	1	1	0
Štoky	1	1	0
Veselý Žďár	1	0	1
Věž	1	0	1

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých školy, Výkaz MŠMT (M3)

Základní školy neúplné jsou v Dlouhé Vsi, Dolní Krupé, Lučici, Okrouhlici, Skuhrově, Veselém Žďáru, Krásné Hoře, Rozsochatci a Věži (viz níže znázorněno na mapkách). Většina z nich má historickou tradici ve fungování.

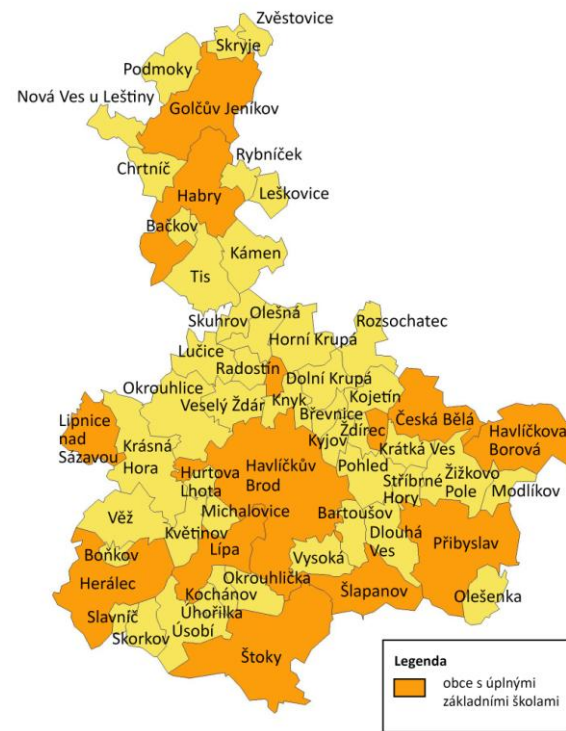
Mapa č. 4: Rozložení úplných základních škol v SO ORP Havlíčkův Brod

Neúplné základní školy na území ORP Havlíčkův Brod

Mapa č. 5: Rozložení neúplných základních škol v SO ORP Havlíčkův Brod

Úplné základní školy na území ORP Havlíčkův Brod

(Zdroj: vlastní šetření – průzkum na obcích)

(Zdroj: vlastní šetření – průzkum na obcích)

Rozložení základních škol úplných a základních škol neúplných je v SO ORP Havlíčkův Brod vhodné. Úplné základní školy jsou dostupné většinou z každé obce a obce, které leží na hranici SO ORP často dováží děti/žáky do SO ORP Chotěboř či SO ORP Světlá nad Sázavou.

Tabulka č. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy	z toho muži
celkem učitelé		308	270,2	238,4	31,8
v tom vyučující	na 1. stupni	152	134,2	123,6	10,6
	na 2. stupni	156	136,0	114,8	21,2

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Muži v základních školách tvoří malé procento (11,7 %). Naopak ženy tvoří většinu (88,3 %). Muži pracují především na druhých stupních základních škol (téměř dvojnásobek).

Tabulka č. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v SO ORP Havlíčkův Brod

SO ORP Havlíčkův Brod		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	21	21	10,9	10,9
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	1	1	0,6	0,6
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		16	12	x	x

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Výchovní poradci přepočtení na plně zaměstnané celkem, z toho ženy - tento údaj není možné zjistit.

Z tabulky je zřejmé, že jako asistenti pedagoga pracují pouze ženy.

Ve sledovaném území nejsou žádní psychologové ani speciální pedagogové.

Tabulka č. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP Havlíčkův Brod

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	25	4237	314,9	13,455
2011/2012	25	4158	307,7	13,513
2010/2011	26	4125	298,6	13,814
2009/2010	26	4179	325,3	12,846
2008/2009	26	4313	331,2	13,022
2007/2008	26	4464	341,7	13,064
2006/2007	27	4591	353,9	12,972
2005/2006	27	4819	363,8	13,246

Zdroj: výroční zprávy jednotlivých škol, Výkaz MŠMT R 13-01

Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka se drží bez větších výkyvů.

Tabulka č. 33: Počet absolventů ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	1	1	4	0	5	1	8	0	8	1	7	3	10	0	8	1
	v 9. ročníku	563	13	623	16	613	19	547	16	510	19	422	19	430	12	410	11
	v 10. ročníku	0	0	0	2	0	1	0	4	0	1	0	8	0	0	0	3
Celkem		564	14	627	18	619	21	555	20	518	21	429	30	440	12	418	15
žáci, kteří přešli do SŠ																	
z toho	z 5. ročníku	61	0	64	0	59	0	58	0	40	0	39	0	30	0	38	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		20	0	5	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Celkem		81	0	69	0	61	0	62	0	41	0	39	0	30	0	39	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3)

V 1. - 5. ročníku a v 6. ročníku neukončil docházku nikdo. Nejvíce ukončených docházek je v běžném 9. ročníku základní školy. Žáků, kteří přecházejí do SŠ v 5. ročníku je většina, do 7. ročníku přechází pouze pár žáků, v některých letech žádní. Počet žáků s dodatečným odkladem povinné školní docházky klesá.

Tabulka č. 34: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Havlíčkův Brod

Celkem		Z toho zřízené:			
		Krajem	Obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	9	9	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	2	2	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0	0	0
základní škola praktická	2	2	0	0	0
základní škola speciální	2	2	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Statistická ročenka školství, Výkaz MŠMT (R13-01), Odbor sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě

Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních - sídlo v Třebíči, pracoviště v Havlíčkově Brodě.

Základní škola a Praktická škola U Trojice v Havlíčkově Brodě – pro žáky se zdravotním postižením.

Mateřská škola Zahradnického II (v Havlíčkově Brod spadající pod ředitelství MŠ Korálky) je odloučeným pracovištěm s upraveným vzdělávacím programem pro děti se zdravotním postižením.

Tabulka č. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích SO ORP Havlíčkův Brod

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,30	97,90	
- jinými subjekty	9,60	2,10	
Průměrný počet žáků celkem	18,90	X	
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,40	97,70	
- jinými subjekty	9,50	2,30	
Průměrný počet žáků celkem	18,90	X	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,30	97,70	
- jinými subjekty	9,40	2,30	
Průměrný počet žáků celkem	18,90	X	
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,50	97,70	
- jinými subjekty	9,50	2,30	
Průměrný počet žáků celkem	19,08	X	
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,90	97,60	
- jinými subjekty	10,30	2,40	
Průměrný počet žáků celkem	19,50	X	
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,70	97,70	
- jinými subjekty	9,90	2,30	
Průměrný počet žáků celkem	21,10	X	
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,80	97,70	
- jinými subjekty	9,40	2,30	
Průměrný počet žáků celkem	19,40	X	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,10	98,20	
- jinými subjekty	9,10	1,80	
Průměrný počet žáků celkem	19,75	X	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), výroční zprávy jednotlivých škol

Tabulka č. 36: Popis ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		6593	4405	2188	
Základní škola a Mateřská škola Česká Bělá	Česká Bělá	275	133	142	
Základní škola a Mateřská škola Dlouhá Ves	Dlouhá Ves	90	23	67	
Základní škola a mateřská škola Dolní Krupá	Dolní Krupá	75	46	29	
Základní škola a Mateřská škola Golčův Jeníkov	Golčův Jeníkov	376	265	111	
Základní škola a Mateřská škola Habry	Habry	360	203	157	
Základní škola a Mateřská škola Havlíčkova Borová	Havlíčková Borová	270	124	146	
Základní škola Havlíčkův Brod (Nuselská)	Havlíčkův Brod	300	266	34	
Základní škola Havlíčkův Brod (Štáflova)	Havlíčkův Brod	400	361	39	
Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod (Wolkerova)	Havlíčkův Brod	750	613	137	
Základní škola Havlíčkův Brod (Konečná)	Havlíčkův Brod	300	229	71	
Základní škola Havlíčkův Brod (V Sadech)	Havlíčkův Brod	800	649	151	
Základní škola a Praktická škola (U Trojice)	Havlíčkův Brod	99	87	12	
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních kraje Vysočina	Havlíčkův Brod	200	168	36	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a mateřská škola Herálec	Herálec	250	117	133	
Základní škola a Mateřská škola Krásná Hora	Krásná Hora	20	10	10	
Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka Lípa	Lípa	275	172	103	
Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lipnice nad Sázavou	Lipnice nad Sázavou	200	81	119	
Základní škola a mateřská škola Lučice	Lučice	80	33	47	
Základní škola a mateřská škola Okrouhlice	Okrouhlice	120	52	68	
Základní škola Příbyslav	Příbyslav	650	424	226	
Základní škola a mateřská škola Rozsochatec	Rozsochatec	50	24	26	
Základní škola Skuhrov	Skuhrov	50	36	14	
Základní škola a Mateřská škola Šlapanov	Šlapanov	240	88	152	
Základní škola a mateřská škola Štoky	Štoky	258	155	103	
Základní škola a mateřská škola Veselý Žďár	Veselý Žďár	45	28	17	
Základní škola a Mateřská škola Věž	Věž	60	22	38	

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01, M3), webové stránky jednotlivých škol, výroční zprávy škol

Základní školy v SO ORP Havlíčkův Brod mají dostatečné kapacity a i když půjdou do škol všechny děti, které jsou aktuálně v mateřských školách, budou kapacity škol dostatečné. Jediné ZŠ, které budou zřejmě řešit problémy s kapacitou, budou ty, které jsou na malých obcích. Počet žáků se oproti předchozím tabulkám liší z důvodu toho, že v tabulce uvedené výše jsou uvedeny všechny základní školy, včetně těch, které jsou zřizovány i jiným zřizovatelem než obcí (zde je započítána i základní škola při zdravotnickém zařízení, kontrolní součet – 4237 + 168 = 4405).

Tabulka č. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v SO ORP Havlíčkův Brod

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	6593	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	6593	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	6593	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	4405	2188	66,8
Předpoklad ke konci roku 2018	4625	1968	70,1
Předpoklad ke konci roku 2023	4493	2100	68,1

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat na Odboru sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě

Vzhledem k tomu, že v 90. letech byla nižší porodnost, bude snižování počtu dětí a mladých lidí rychlejší. Počet dětí a mladých lidí se navyšuje od roku cca 2009 - 2012, kdy stoupla porodnost a děti začaly od roku 2011 - 2012 navštěvovat mateřské školy. Počet mladých lidí ve věku od 15 do 19 let se začne navyšovat až od roku cca 2019, kdy tato věková kategorie začne opouštět základní školy. Poté se na základních školách bude držet průměrný počet dětí (odhad je cca do roku 2024).

Předškolní vzdělávání

Tabulka č. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v SO ORP Havlíčkův Brod

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	26	1803	77	1791	1	12
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	2	69	3	69	0	0
celkem	28	1872	80	1860	1	12
2011/2012						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	25	1736	74	1724	1	12
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	49	2	49	0	0
celkem	26	1785	76	1773	1	12

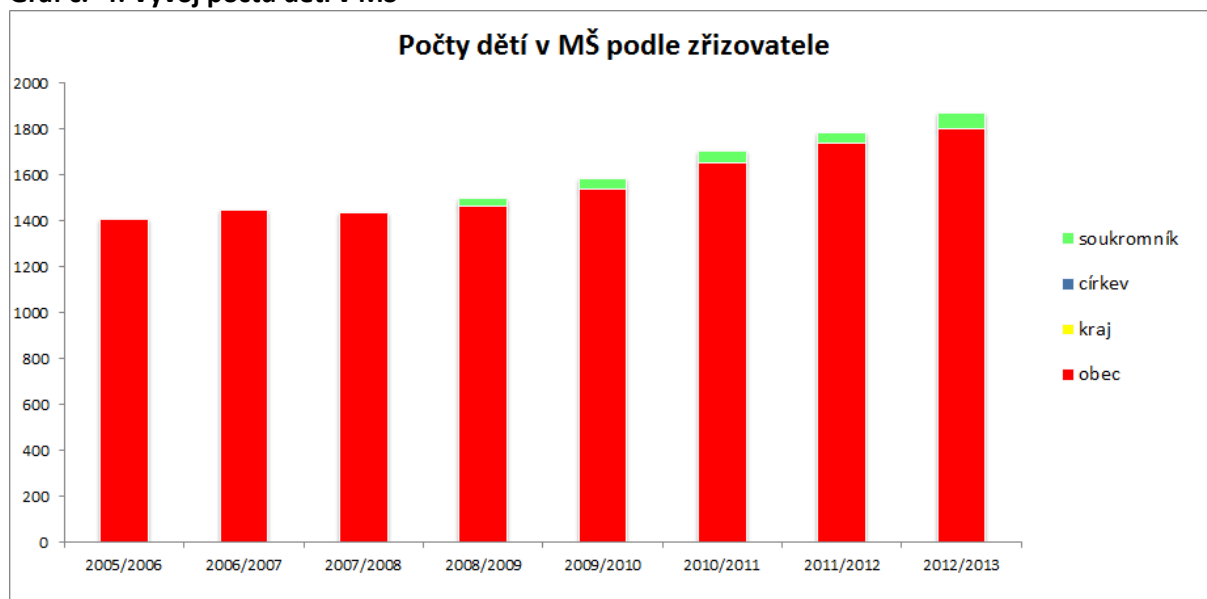
2010/2011						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	24	1653	73	1642	1	11
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	49	2	49	0	0
celkem	25	1702	75	1691	1	11
2009/2010						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	24	1538	66	1526	1	12
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	49	2	49	0	0
celkem	25	1587	68	1575	1	12
2008/2009						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	24	1462	64	1450	1	12
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	37	2	37	0	0
celkem	25	1499	66	1487	1	12
2007/2008						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	24	1435	62	1421	1	14
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem	24	1435	62	1421	1	14

2006/2007						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	24	1447	62	1435	1	12
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem	24	1447	62	1435	1	12
2005/2006						
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
obec	23	1405	64	1392	1	13
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem	23	1405	64	1392	1	13

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), webové stránky jednotlivých škol

Z grafu a tabulek je patrné, že počet dětí v mateřských školách roste, na což reagovaly i soukromé mateřské školy.

Graf č. 4: Vývoj počtu dětí v MŠ

Z grafu je patrné, že počet dětí v mateřských školách v posledních letech stoupal a prvních třech monitorovaných období nebyly v území žádné soukromé mateřské školy. Doposud nejsou v území SO ORP Havlíčkův Brod žádné krajské a církevní mateřské školy.

Tabulka č. 39: MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

Tab. č. 39.1. MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ v SO ORP Havlíčkův Brod,

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd celkem	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	26	8	77	1791	138,700	12,912	23,259	68,884
2011/2012	25	7	74	1724	128,200	13,447	23,297	68,960
2010/2011	24	6	73	1642	130,500	12,582	22,493	68,416
2009/2010	24	6	66	1526	119,700	12,748	23,121	63,583
2008/2009	24	6	64	1450	115,100	12,597	22,656	60,416
2007/2008	24	6	62	1421	117,400	12,103	22,919	59,208
2006/2007	24	6	62	1435	110,900	12,939	23,145	59,791
2005/2006	23	6	64	1392	109,200	12,747	21,750	60,521

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatelů (obcí a soukromých institucí), webové stránky jednotlivých zařízení

MŠ Korálky má pracoviště Zahradnického 2867, kde je jedna speciální třída. Speciální třída funguje od roku 2005 do současnosti. Číslo 1 791 dětí je počet dětí v běžných třídách.

Tab. č. 39.2. SOUKROMÉ MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

školní rok	počet MŠ	samost.MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	2	2	3	69	8,8	7,840	23,0	34,5
2011/2012	1	1	2	49	4,0	12,250	24,5	49,0
2010/2011	1	1	2	49	5,0	9,800	24,5	49,0
2009/2010	1	1	2	49	3,5	14,000	24,5	49,0
2008/2009	1	1	2	37	2,0	18,500	18,5	37,0
2007/2008	0	0	0	0	0,0	0,000	0,0	0,0
2006/2007	0	0	0	0	0,0	0,000	0,0	0,0
2005/2006	0	0	0	0	0,0	0,000	0,0	0,0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatelů (obcí a soukromých institucí), webové stránky jednotlivých zařízení

V území SO ORP Havlíčkův Brod působí 2 soukromé mateřské školy - 1 mateřská škola působí v Havlíčkově Brodě (pracoviště soukromé mateřské školy v Jihlavě) a druhá mateřská škola působí v obci Okrouhlice.

V území SO ORP Havlíčkův Brod nejsou církevní MŠ.

Tabulka č. 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod
Tab. č. 40.1. ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	138,7	12,6	9
2011/2012	128,2	12,8	10
2010/2011	130,5	11,8	9
2009/2010	119,7	11,8	10
2008/2009	115,1	8,4	7
2007/2008	117,4	13,6	12
2006/2007	110,9	12,7	11
2005/2006	109,2	6,3	6

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých škol, Výkaz MŠMT (R13-01)

V posledních letech byly v regionu zřizovány i nové mateřské školy (obec Tis, obec Olešná) v důsledku reakce na nízké kapacity MŠ ve větších obcích a městech.

Tab. č. 40.2. SOUKROMÉ MŠ

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	8,8	0,0	0
2011/2012	4,0	0,5	13
2010/2011	5,0	1,0	20
2009/2010	3,5	1,0	29
2008/2009	2,0	1,0	50
2007/2008	0,0	0,0	0
2006/2007	0,0	0,0	0
2005/2006	0,0	0,0	0

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých škol, Výkaz MŠMT (R13-01)

V Havlíčkově Brodě funguje anglická mateřská škola, po které začíná být velká poptávka. Od roku 2012 funguje i mateřská škola Slunečnice v Okrouhlici.

Tabulka č. 41: Popis MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		1903	1872	31	
Základní škola a Mateřská škola Česká Bělá	Česká Bělá	60	56	4	
Základní škola a Mateřská škola Dlouhá Ves	Dlouhá Ves	25	20	5	
Základní škola a mateřská škola Dolní Krupá	Dolní Krupá	24	25	-1	výjimka

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Golčův Jeníkov	Golčův Jeníkov	78	78	0	
Základní škola a Mateřská škola Habry	Habry	60	57	3	
Základní škola a Mateřská škola Havlíčkova Borová	Havlíčková Borová	39	39	0	
Anglická mateřská škola The Tiny, v.o.s.	Havlíčkův Brod	49	49	0	
Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod (Wolkerova)	Havlíčkův Brod	54	54	0	
Mateřská škola Korálky	Havlíčkův Brod	686	708	-22	výjimka
Základní škola a mateřská škola Herálec	Herálec	70	47	26	
Mateřská škola Horní Krupá	Horní Krupá	24	24	0	
Základní škola a Mateřská škola Krásná Hora	Krásná Hora	25	24	1	
Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka	Lípa	65	68	-3	výjimka
Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lipnice nad Sázavou	Lipnice nad Sázavou	22	28	-6	výjimka
Základní škola a mateřská škola Lučice	Lučice	26	27	-1	výjimka
Základní škola a mateřská škola Okrouhlice	Okrouhlice	50	48	2	
Mateřská škola Slunečnice	Okrouhlice	20	20	0	
Mateřská škola Olešná	Olešná	28	28	0	
Mateřská škola Pohled	Pohled	50	27	23	
Mateřská škola Přibyslav	Přibyslav	150	160	-10	výjimka
Základní škola a mateřská škola Rozsochatec	Rozsochatec	28	28	0	
Mateřská škola Stříbrné Hory	Stříbrné Hory	25	21	4	
Základní škola a Mateřská škola Šlapanov	Šlapanov	50	40	10	
Základní škola a mateřská škola Štoky	Štoky	100	100	0	
Mateřská škola Tis	Tis	15	18	-3	výjimka
Základní škola a mateřská škola Veselý Žďár	Veselý Žďár	25	25	0	
Základní škola a Mateřská škola Věž	Věž	30	28	2	
Mateřská škola Žižkovo Pole	Žižkovo Pole	25	25	0	

Zdroj: webové stránky jednotlivých škol, Výkaz MŠMT (S1-01)

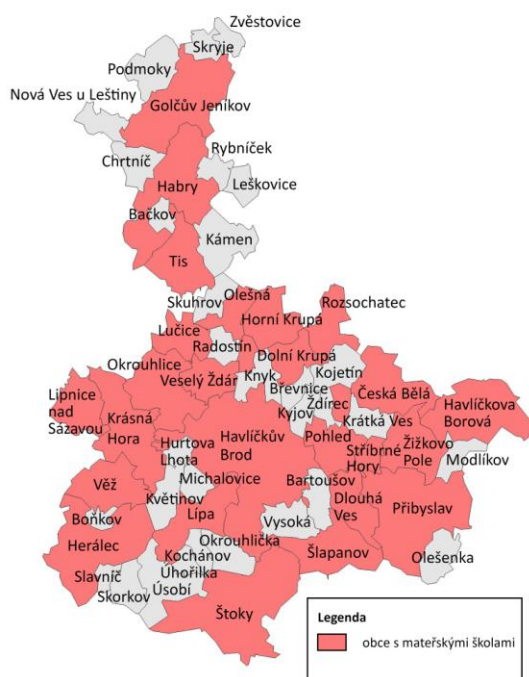
Některé mateřské školy mají udělenou výjimku na počet dětí.

V Havlíčkově Brodě fungují 2 mateřské školy při zdravotnických zařízeních, které mají celkovou kapa-

citu 330 dětí, počet dětí je 261 a je tedy 69 volných míst. Počet dětí v mateřských školách za všechny zřizovatele v SO ORP Havlíčkův Brod.

Mapa č. 6: Mateřské školy na území SO ORP Havlíčkův Brod

**Mateřské školy na území
ORP Havlíčkův Brod**

Zdroj: vlastní šetření – průzkum na obcích

Z výše uvedené mapy je patrné, že rozmístění mateřských škol v SO ORP Havlíčkův Brod je dostatečné a problémem není většinou ani dojezdová vzdálenost z jiných obcí, kde mateřské školy nejsou.

Tabulka č. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí/kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1903	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1903	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	1903	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1848	55	97,10
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1834	69	96,37
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1745	158	91,69

Zdroj: ČSÚ, Odbor sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě, webové stránky jednotlivých škol, Výkaz MŠMT (S1-01)

Počet dětí v mateřských školách dočasně vzrůstal cca do roku 2012 a poté se cca do roku 2016 bude udržovat v podobném počtu (díky předpokládané podobné porodnosti). Úbytek v počtu dětí v ma-

teřských školách se předpokládá od roku 2018 na dalších cca 20 let. Některé MŠ mají schválenou výjimku v počtu dětí, přesto v současnosti v některých mateřských školách zůstávají volná místa a maximální kapacita není naplněna. V některých obcích bude třeba kapacitu navýšit, jinde bude postačovat (s ohledem např. na výstavbu rodinných parcel v předchozích letech).

Podle časových řad sledujících porodnost a vývoj počtu obyvatel je zřejmé, že v mateřských školách vrchol počtu dětí nastal v roce 2012.

Tabulka č. 43: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				0	0
Havlíčkův Brod	Oblastní charita Havlíčkův Brod - Mateřské centrum Zvoneček	0	72	10 - 15 dětí	0
Havlíčkův Brod	MaMMa centrum	36	72	10 dětí	2 - 3 děti

Zdroj: sběr dat na Odboru sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě, sběr dat na konkrétních zařízeních

V MaMMa centru v Havlíčkově Brodě jsou otevřeny různé kroužky pro děti a rodiče s dětmi. Každý kroužek má kapacitu kolem 10 dětí, přičemž ve většině kroužků jsou 2 - 3 místa volná. Celkově projde kroužky v MaMMa centru kolem 200 dětí týdně. V Mateřském centru Zvoneček je poskytována služba především pro maminky s dětmi. Pro děti je zde herna a pro rodiče (převážně maminky) zde fungují kurzy. Kapacita je převážně 10 - 15 dětí (podle programu) a bývá většinou naplněna, neboť o služby je zájem. Nejčastěji navštěvují Mateřské centrum děti od dvou do čtyř let.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka č. 44: Školní družiny a školní kluby v SO ORP Havlíčkův Brod

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků z 1. stupně	z 2. stupně	
				Celkem
2012/2013				
krajem	5	40	0	40
obcemi	52	1497	421	1918
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	57	1537	421	1958

2011/2012				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	46	0	46
obcemi	50	1444	377	1821
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	54	1490	377	1867

2010/2011				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	48	0	48
obcemi	50	1381	404	1785
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	54	1429	404	1833

2009/2010				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	37	0	37
obcemi	49	1386	420	1806
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	53	1423	420	1843

2008/2009				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	47	0	47
obcemi	50	1387	466	1853
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	54	1434	466	1900

2007/2008				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	46	0	46
obcemi	48	1312	410	1722
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	52	1358	410	1768

2006/2007				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	30	0	30
obcemi	44	1281	386	1667
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	48	1311	386	1697

2005/2006				
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků z 1. stupně	Z 2. stupně	Celkem
krajem	4	43	0	43
obcemi	47	1282	0	1282
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	51	1325	0	1325

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Jak je z tabulek patrné, školní družiny jsou více využívány než školní kluby. Je to dáno i tím, že do družin chodí mladší děti, které ještě nedochází na mimoškolní aktivity v takové míře jako děti (žáci) druhého stupně základní školy.

Tabulka č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Havlíčkův Brod (školní družiny, školního klubu)

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	Interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	5	5	0	0	0	0
obcemi	60	59	0	0	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	65	64	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Tabulka ukazuje, že ve školních klubech a školních družinách pracují především ženy. Většina školních klubů a družin je zřizována obcemi.

Tabulka č. 46: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP Havlíčkův Brod (základních uměleckých škol)

Název obce	Z toho zřizovaných:		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	3	1
Golčův Jeníkov	0	1	0
Havlíčkův Brod	0	1	1
Lipnice nad Sázavou	0	1	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S24-01), Školský portál Kraje Vysočina

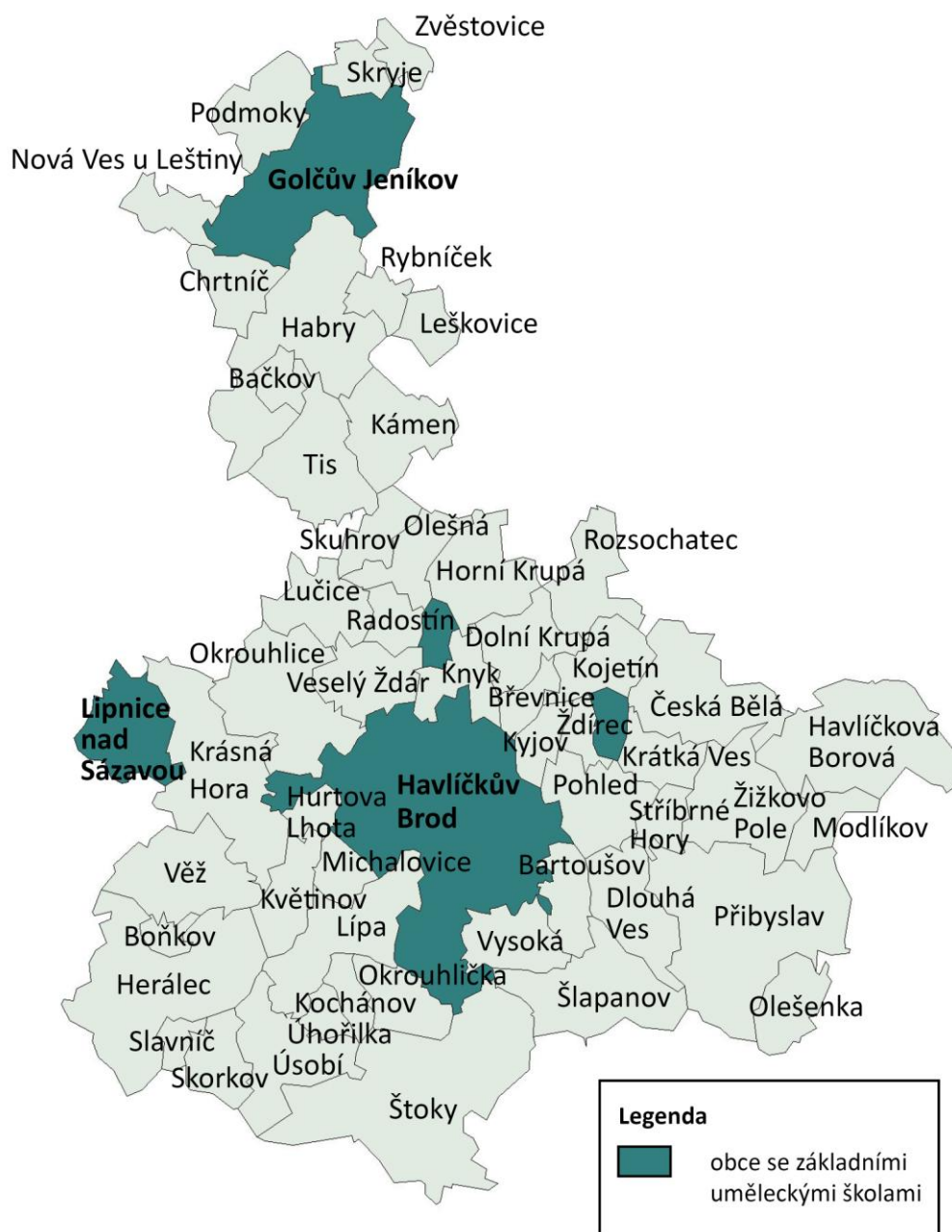

Golčův Jeníkov má pouze pobočku zřizovatelské ZUŠ ve Světlé nad Sázavou. ZUŠ ve Světlé nad Sázavou je zřízena obcí.

ZUŠ v Lipnici nad Sázavou má pobočku v Okrouhlici, Dolním Městě a Krásné Hoře. ZUŠ v Havlíčkově Brodě (J. V. Stamice) má pobočku v Přibyslavi.

Mapa č. 7: Základní umělecké školy na území SO ORP Havlíčkův Brod

Základní umělecké školy na území ORP Havlíčkův Brod

Zdroj: vlastní šetření – osobní rozhovory

Tabulka č. 47: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v SO ORP Havlíčkův Brod

ZUŠ v obcích	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	49	48,137
Golčův Jeníkov	5	5,000
Havlíčkův Brod	41	41,000
Lipnice nad Sázavou	3	2,137

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

ZUŠ v Havlíčkově Brodě jsou 2 - jedna zřizovaná obcí, druhá z privátního sektoru. ZUŠ J. V. Stamice má 25 pedagogických pracovníků. ZUŠ Nuselská má 16 pedagogických pracovníků. Pobočka ZUŠ v Golčově Jeníkově (spadající pod Světlou nad Sázavou) má 5 pedagogických pracovníků.

Tabulka č. 48: Přehled SVČ podle zřizovatele v SO ORP Havlíčkův Brod (středisek volného času)

Název obce	Z toho zřizovaných:		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Havlíčkův Brod	0	1	0

Zdroj: statistická ročenka MŠMT, Školský portál Kraje Vysočina, Výkaz MŠMT (Z15-01)

V SO ORP Havlíčkův Brod je jedno středisko volného času - AZ CENTRUM Havlíčkův Brod - Středisko volného času, příspěvková organizace. Středisko má pracoviště i v Přibyslavi, Šlapanově a Golčově Jeníkově. Další středisko volného času je ve městě Chotěboř.

Tabulka č. 49: SVČ zřizované obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Celkem	70	413	307	185	905
Havlíčkův Brod	70	413	307	185	905

Zdroj: Statistická ročenka MŠMT, Výkaz MŠMT (Z15-01), Výroční zpráva zařízení

Středisko volného času v Havlíčkově Brodě bylo dříve zřízeno pod Krajem Vysočina, v roce 2010 přešlo pod město Havlíčkův Brod. Středisko volného času má odloučené pracoviště v Golčově Jeníkově, Šlapanově a Přibyslavi.

Tabulka č. 50: Údaje o pracovnících SVČ v SO ORP Havlíčkův Brod

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	47	5	5	42	4	3	3	1
Havlíčkův Brod	47	5	5	42	4	3	3	1

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z15-01)

Do počtu pracovníků jsou započítáni i pracovníci v odloučených pracovištích. Na základě provedených rozhovorů vyplývá požadavek na zvýšení dobrovolnictví v ohledech vedení kroužků.

Tabulka č. 51: Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod

Název obce	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	37	5482	1047	4435	9060
Česká Bělá	1	216	60	156	350
Dlouhá Ves	1	36	20	16	70
Dolní Krupá	1	70	25	45	80
Golčův Jeníkov	2	267	78	189	400
Habry	2	226	56	170	360
Havlíčková Borová	2	150	39	111	200
Havlíčkův Brod	6	2693	61	2632	4136
Herálec	1	92	44	48	120
Horní Krupá	1	24	24	0	24
Krásná Hora	1	33	23	10	38
Lípa	1	171	65	106	500
Lipnice nad Sázavou	1	92	24	68	200
Lučice	1	57	26	31	120
Okrouhlice	1	96	20	76	147
Olešná	1	28	28	0	28
Pohled	1	27	27	0	50
Přibyslav	2	522	136	386	1000
Rozsochatec	1	51	28	23	110
Skuhrov	1	34	0	34	36
Stříbrné Hory	1	21	21	0	35
Šlapanov	1	110	38	72	300
Štoky	2	244	90	154	456
Tis	1	13	13	0	20
Úsobí	1	85	24	61	100
Veselý Žďár	1	52	24	28	70
Věž	1	47	28	19	60
Žižkovo Pole	1	25	25	0	50

Zdroj: webové stránky jednotlivých škol, Výkaz MŠMT (Z17-01)

V Havlíčkově Brodě se jedná o školní jídelny: Wolkerova (Wolkerova, Na svahu), Konečná, Štáflova, Nuselská a V Sadech.

Tabulka č. 52: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP Havlíčkův Brod

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	6	6,000
obcemi	125	122,670
církví	0	0,000
soukromé	1	1,000

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z17-01)

Financování

Tabulka č. 53: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizované obcemi (v tis. Kč)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	35 239 148	37 419 395	36 394 023	38 653 470	42 898 590	42 230 170	45 844 830	37 056 340
ZŠ (jen 1. stupeň)	x	x	1 429 418	1 137 820	1 828 600	443 100	744 120	662 640
MŠ	15 964 089	10 496 473	7 026 160	12 632 270	11 628 260	11 389 470	11 212 170	9 156 070
Sloučené organizace (např. ZŠ + MŠ)	x	x	x	x	x	x	x	x
Jiné	1 537 032	2 576 080	3 214 943	4 105 660	588 091	6 165 600	12 864 340	6 061 340
Celkem	52 740 269	50 491 948	48 064 544	56 529 220	56 943 541	60 228 340	70 665 460	52 936 390

Zdroj: Data od obcí, MFCR

Tabulka č. 54: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	-	-	160 881 000	160 717 000	169 394 000	169 876 000	189 940 900	195 400 000
z toho	Platy	-	159 398 000	158 790 000	167 431 000	168 010 000	188 376 900	193 761 000
	ostatní osobní náklady	-	1 483 000	1 927 000	1 963 000	1 866 000	1 564 000	1 639 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	-	-	63 721 000	62 711 000	64 273 000	62 771 000	69 091 800	73 725 000
neinvestiční výdaje celkem	x	x	224 602 000	223 428 000	233 667 000	232 647 000	259 032 700	269 125 000

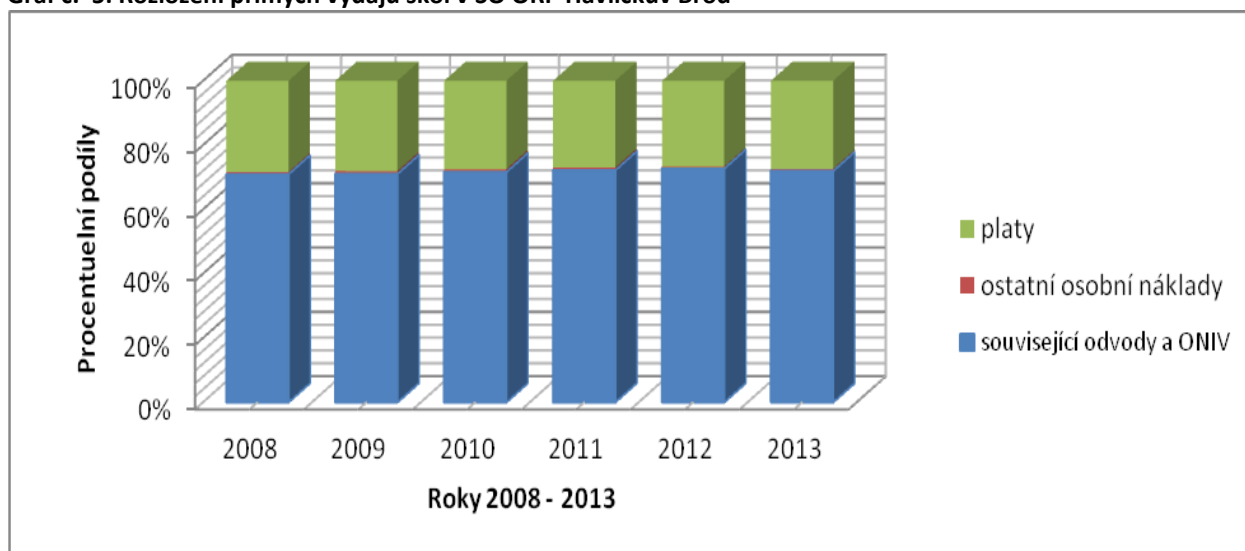
Zdroj: Sběr dat na Odboru sociálních věcí a školství v Havlíčkově Brodě

Roky 2006 a 2007 již není možné dohledat, neboť povinnost archivace je 5 let.

Data byla vyplněna ve spolupráci s Odborem školství a sociálních věcí v Havlíčkově Brodě.

Z tabulky je patrné zvýšení mzdových prostředků (nárůst mzdových ohodnocení pedagogů a ostatních osobních nákladů). Obecně platí, že pedagogové učící na úrovni 2. stupně základní školy mají v průměru o 2 % vyšší platy než učitelé na 1. stupni základní školy. Od roku 2006 do roku 2009 výše platů učitelů v MŠ vzrostla o cca 15 %. V dalším roce ale naopak poklesla o téměř 4 %. U platů učitelů základních škol rostou platy s rostoucím věkem učitele.

Graf č. 5: Rozložení přímých výdajů škol v SO ORP Havlíčkův Brod

Tabulka č. 55: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP Havlíčkův Brod

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v tis. Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	43 998 988 Kč	23 503,73 Kč	353 Kč
základní školy	114 607 440 Kč	27 049,20 Kč	406 Kč
Gymnázia	0 Kč	0,00 Kč	0 Kč
stravování MŠ, ZŠ	18 966 232 Kč	3 459,73 Kč	52 Kč
školní družiny a kluby	12 396 944 Kč	6 331,43 Kč	95 Kč
základní umělecké školy	7 148 187 Kč	11 680,04 Kč	175 Kč
využití volného času	1 703 000 Kč	1 881,77 Kč	28 Kč
celkem použité finanční prostředky	198 820 791 Kč	73 906 Kč	1 109 Kč

Zdroj: Sběr dat na od zřizovatelů, data poskytnutá SMO

Komentář: přímé náklady jsou uváděny bez odvodů, celková hodnota se liší z důvodu použitého jiného zdroje dat

Pro vyplnění tabulky byla využita data z Výkazů MŠMT.

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje a zákonné pojistné (příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb).

Ve využití volného času jsou myšleny náklady ve střediscích volného času (SVČ).

Nejvyšší náklady z výše uvedených zařízení mají základní školy.

Tabulka č. 56: Financování z RUD v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod v roce 2013

Název obce	Finanční prostředky z RUD (v Kč)	Celkové skutečné náklady (v Kč)
Celkem	32 286 339	47 464 000
Česká Bělá	715 545	1 512 000
Dlouhá Ves	257 757	344 000
Dolní Krupá	283 414	568 000
Golčův Jeníkov	1 677 224	2 744 000
Habry	921 782	2 080 000
Havlíčková Borová	726 644	1 304 000
Havlíčkův Brod	15 768 378	22 968 000
Herálec	814 965	1 288 000
Horní Krupá	338 113	192 000
Krásná Hora	391 624	264 000
Lípa	810 786	1 896 000
Lipnice nad Sázavou	456 137	872 000
Lučice	404 453	472 000
Okrouhlice	911 872	768 000
Olešná	207 737	224 000
Pohled	456 277	216 000
Přibyslav	3 041 217	4 672 000
Rozsochatec	326 936	416 000
Skuhrov	163 290	288 000
Stříbrné Hory	149 246	168 000
Šlapanov	551 288	1 008 000
Štoky	1 173 955	2 040 000
Tis	234 388	144 000
Úsobí	418 944	0
Veselý Žďár	331 619	416 000
Věž	497 542	400 000
Žižkovo Pole	255 206	200 000

Zdroj: Sběr dat u jednotlivých zřizovatelů - obcí (rozpočty: Monitor - státní pokladna)

V Úsobí je I. stupeň základní školy, jejíž ředitelství je v Herálci. Finanční prostředky z RUD jsou počítány pro celou školu, ale jsou uvedeny k obci Herálec, kde se nachází ředitelství školy. Ke sloučení došlo v rámci meziobecní spolupráce Úsobí a Herálce, tak aby bylo zachováno školství v obou obcích. Rozpočty z Monitoru – státní pokladny neberou v úvahu to, že obce mají náklady na školní budovy, které jsou většinou v jejich vlastnictví. Proto vychází částky, které dostávají z RUD vyšší, než celkové skutečné náklady.

Tabulka č. 57: Nezbytné investiční potřeby obcí v SO ORP Havlíčkův Brod týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
Celkem			116 650 000 Kč
Dlouhá Ves	Zateplení a výměna oken	2015	600 000 Kč
Dolní Krupá	výkonnější a levnější vytápění celé školy, hřiště k ZŠ	2016, 2017	900 000 Kč
Golčův Jeníkov	komplexní přebudování a modernizace školního areálu (odstranění dosluhujícího pavilonu, úpravy chodeb v hlavní budově, bezbariérové přístupy, propojení budovy s hlavními částmi, postavení tělocvičny)	2015 - 2020	15 000 000 Kč
Habry	Přístavba základní školy (na 9 tříd, kabinety, jídelnu a výtah - pro handicapované), celá přístavba je koncipována jako bezbariérová	2016	20 000 000 Kč
Havlíčková Borová	dostavba půdních prostorů na základní škole, prostor pro tělesnou výchovu a sociální zařízení	2015, 2016, 2017	2 000 000 Kč
Okrouhlice	Projekt na výstavbu nové budovy základní školy i s tělocvičnou, zbudování sportovního hřiště, revitalizace školní zahrady, dovybavení učeben IT	2015,2016,2017,2018, 2019, 2020	60 000 000 Kč
Přibyslav	Výstavba kuchyně ZŠ, výměna vytápění v MŠ, inovace kuchyně a sociálního zařízení v MŠ, částečné zateplení MŠ	2014, 2015, 2016	15 750 000 Kč
Rozsochatec	Změna vytápění (pořízení nového kotle), nové osvětlování tříd, vybavení do kuchyně mateřské školy a základní školy	2015, 2016, 2017	900 000 Kč
Skuhrov	Přístavba školy + tělocvična pro žáky základní školy	2015, 2016	1 500 000 Kč

Zdroj: Sběr dat na Odboru sociálních věcí a školství, sběr dat v jednotlivých školách, webové stránky zřizovatelů ZŠ a MŠ

V tabulce jsou uváděny i potřeby MŠ, neboť často je budova ZŠ a MŠ společná. Základní škola V Sadech aktuálně zadala zakázku na novou omítku, ZŠ Štáflova zadala zakázku na opravu umělého povrchu. V řadě škol již proběhla zateplení, výměny oken, výstavby dětských a víceúčelových hřišť. Do mnoha škol byly pořízeny interaktivní pomůcky.

Investice bývají v ORP Havlíčkův Brod považovány při částce nad 200 000 Kč. Příklady realizovaných investic ve školách v předchozích letech: Golčův Jeníkov - dlouhodobý projekt úpravy okolí objektu, škola byla zateplena, byla provedena oprava fasády, došlo také k částečným opravám stěn a podlah místností, třídy byly vybaveny žaluziemi apod. Na školní zahradě bylo vybu-

dování dětské hřiště (i pro veřejnost). Základní škola v Herálci prošla velkou rekonstrukcí všech pěti budov. V základní škole v Krásné Hoře byla vyměněna všechna okna, obnovena kuchyň a sociální zařízení. V Lipnici nad Sázavou byla vyměněna všechna okna, zateplena fasáda, bylo vytvořeno sportovní a sociální zázemí pro ZŠ. V Základní škole Lučice byla vyměněna všechna okna a byl proveden nový nátěr venkovních omítek. Základní škola ve Šlapanově prošla v roce 2009 rekonstrukcí rozvodů vody a odpadů. Ve Veselém Žďáru došlo k výměně krytiny na budově ZŠ.

Další tabulky pro analýzu

Tabulka č. 58: Dodatková tabulka k tabulce č. 42

Počet neuspokojených žádostí	Počet
2012/2013	200
2011/2012	219
2010/2011	193
2009/2010	165
2008/2009	107
2007/2008	29
2006/2007	12
2005/2006	12

Zdroj: Odbor školství Havlíčkův Brod

V místech, kde děti nebyly přijaty do mateřských škol, do kterých se hlásily, byly přijaty později do jiných (buď ještě v daném roce, nebo o rok později), ale většinou se jednalo o školy, které byly vzdálenější a náročnější na dojíždění. Nejvíce odmítnutých žádostí bylo zaznamenáno v Havlíčkově Brodě.

Tabulka č. 59: Dodatková tabulka k tabulce č. 53

Výdaje v Havlíčkově Brodě (zařízení zřizovaná městem Havlíčkův Brod)								
ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	19 326 478,85	19 616 646,08	18 762 279,72	20 778 766,02	21 499 337,86	21 323 630,42	21 811 409,09	27 179 092,55
ZŠ (jen 1. stupeň)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MŠ	6 046 526,56	6 588 410,95	7 146 327,35	9 132 824,84	9 053 830,09	10 161 348,00	10 863 797,66	12 688 711,09
Sloučené organizace (např. ZŠ + MŠ)	6 688 046,53	6 765 649,22	7 129 682,82	7 564 886,73	9 053 830,09	8 483 846,52	8 763 199,22	10 297 305,47
Jiné	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	640 785,00	2 131 686,00	4 104 940,87
celkem	32 061 051,94	32 970 706,25	33 038 289,89	37 476 477,59	39 606 998,04	40 609 609,94	43 570 091,97	54 270 049,98

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 60: Analýza cílových (dotčených) skupin - školství

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní zabezpečení výuky dětí, moderní výukové metody podporující rozvoj dětí, účast dětí na soutěžích a zájmových programech, kvalitní a kreativní pedagogové, blízkost školy a dobré dopravní spojení, zajištění stravování při škole, zajištění služeb školní družiny a školního klubu, bezpečnost školy, příjemné prostředí školy	přehnané požadavky rodičů na děti (případně na učitele), převod rodičovských povinností na školu, nedostatečná spolupráce rodičů a školy (případně neochota spolupráce), finanční omezení rodičů při výběru pomůcek do školy, obavy rodičů z nových výukových metod ve školách a mateřských školách	komunikace s rodiči přes webové stránky MŠ, ZŠ, emailovou poštou, sms, komunikace prostřednictvím obce či města ve kterém ZŠ, MŠ působí, emailová komunikace, pozvánky na akce přes žáky školy, pravidelné setkání rodičů s vychovateli / učiteli	zajištění rozhraní k elektronické komunikaci, stanovení minimálních požadavků na vybavení běžné třídy, pracovní skupiny rodičů při škole, spolupráce rodičů na akcích školy, návrhy rodičů a veřejnosti na vnitřní prostředí školy, zaangažování rodičů do školních aktivit
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostatečná kapacita ZŠ a MŠ, vhodné a kvalitní výukové pomůcky, příjemné prostředí, nové zájmové kroužky pro děti, podpora talentu dětí, vedení dětí ke vztahu k přírodě, dostupnost z místa bydliště do ZŠ a MŠ a s tím spojená bezpečnost	nízká ochota rodičů zaplatit dětem lepší pomůcky pro výuku, nepochopení interaktivní metody výuky, zvýšené požadavky rodičů na MŠ a ZŠ	komunikace rodičů s kantory školy, společné sezení pedagogů a rodičů, dny otevřených dveří MŠ a ZŠ, rozesílání pozvánek a jejich další šíření přes rodiče a obec, skype konference	zjistit aktuální problémy (nedostatky), které rodiče spatřují ve výukových metodách na MŠ a ZŠ, zajistit vyšší informovanost rodičů o akcích školy, podporovat zapojení rodičů do života školy

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	rozvíjet aktivitu dětí v MŠ, jejich objevování, tvořivost a znalosti, děti v ZŠ začlenit více do výuky, dát jim více prostoru pro přípravy domácích prací, vymýšlet pro ně nové pomůcky, obnovit učebnice a případně se podílet na vzniku nových regionálních učebnic	nezájem dětí přenesený z rodičů a starých frontálních metod výuky, množící se šikana mezi dětmi, malá míra socializace dětí do kolektivu, roztržitost mimoškolních aktivit a kroužků, málo individuální přístup, jiné tempo učení se, jiné možnosti finanční na výlety, exkurze	s dětmi přes učitele a výchovné poradce, přes webové stránky školy pro žáky školy, společným tvorbám a vydáváním školního časopisu, přes schránku ve škole s náměty, prostřednictvím rozhlasu, nástěnek	založení dětské pracovní skupiny", která bude spolupracovat s ředitelem/zástupcem ředitele školy, školním inspektorem a sdělovat jim své připomínky a náměty k výuce, ředitel/inspektor bude dále apelovat na pedagogy s náměty na zlepšení či individuálními přístupem k některým dětem, ohodnocení učitelů dle kvality výuky
Pedagogové a další zaměstnanci	zajištění příjemného pracovního prostředí, zajištění potřebných pomůcek k výuce, dobré pracovní ohodnocení + benefity, spolupráce žáků a jejich ochota učit se novým věcem, dobrá komunikace školy a obce (města), podpora školy veřejností a zájem veřejnosti o dění ve škole, práci, která bude uznávaná a respektována	vysoká náročnost na kvalifikace učitelů a neustálé vzdělávání se, vysoká administrativa, neustále se měnící legislativa, zvyšující se důraz na práva dětí a jejich ochranu, stereotypnost starších učitelů a jejich neochota zavádět inovace do výuky, nesouhlas rodiče žáků	komunikace učitelů s žáky v hodinách, přes internetový portál školy, komunikace učitelů a rodičů přes email a mobilní telefony, nástěnky, školní rozhlas, školní tisk	výměny zkušeností pro pedagogy v jiných školách a v zahraničních státech, důraz na nové inovativní prostředky vybavení učitele, možnost získat podporu na akce a aktivity pro školu, spolupráce rodičů s pedagogy na měkkých akcích školy, aktivní komunikace školy a obce, motivace učitelů k aktivitě, motivace nepedagogických zaměstnanců k vytváření prostředí pro kvalitní výuku a aktivity

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	uspokojení požadavků vlastních občanů, uspokojení požadavků spádové oblasti (sousední obce), zjišťování skutečných nákladů na provoz ZŠ či MŠ, informovanost veřejnosti o aktivitách školy, využívání školy pro více aktivit, mít kvalitní učitele, nízká energetická a nákladová náročnost budov	špatná dopravní obslužnost v blízkosti školy, vysoká finanční náročnost školského zařízení, stále se měnící legislativa, vysoké nároky na vzdělávání pedagogů (zejména starších osob), nízký zájem veřejnosti o „život“ školy	společné jednání spádových obcí a zajištění dopravní obslužnosti, společné investice do vybavení tříd a veřejné sbírky + shánění sponzorů na velké akce, společné veřejné diskuse ředitelů škol, zástupců škol a představitelů obcí, aktivní účast v dotačních programech na školy	spolupráce obcí (formální či neformální) na zajištění základních služeb ve škole a s tím spojených dopravních služeb, komunikace spolupracujících obcí s odborníky v oblasti vzdělávání a zajištění standardů vybavení pro školy (interaktivní pomůcky, pomůcky podporující rozvoj dítěte), pravidelné sledování základních hygienických norem a stavu budov
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	snaha podílet se na životě sousední ZŠ či MŠ do které dojíždí děti z obce, spolupodílet se na zajištění dopravy do obce kde je ZŠ nebo MŠ (společný mikrobus, příspěvek na dopravce), informovat veřejnost o dění ve spádové škole/školce, místa ve škole/školce pro své občany	náročné zajištění dopravní obslužnosti (vysoké finanční doplatky dopravci, vysoké pořizovací náklady na mikrobus a osobu obsluhující mikrobus), nedostatek finančních zdrojů obce na spolupodílení se vybavení ve škole	spolupráce obcí v sousedství, případně pomoc ORP či kraje (zvýšení kapacity školy, dotace pro školu)	vytvoření platformy pro spolupráci a podporu školy ze strany obcí a partnerů, například MAS
Ostatní zřizovatelé (mimo obce) - kraj, NNO, s.r.o.....	udržet MŠ či ZŠ ve spádové blízkosti, zajistit ke školskému zařízení dopravní obslužnost, zajistit dostatečné využití i v mimoškolních aktivitách, získávat pro školské zařízení finanční zdroje (dotace, příspěvky), zajistit dobrý technický stav budov	neustále se měnící legislativa ubíjející veškeré aktivity, omezené finanční zdroje a nedobře nastavené dotační programy, nízké procento úspěšnosti v inovativních projektech, prostředky na spolufinancování projektů	komunikovat s ostatními zřizovateli školských zařízení, vyměňovat si s nimi zkušenosti, nastavit vhodnou formu spolupráce, společné projekty spolupráce s úspěchem na žáky	motivovat k podpoře nových zřizovatelů škol x (jiný zřizovatel - nedůvěra), zapojení obce - veřejná podpora zřizovateli

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	rozvít školské zařízení, zajišťovat informovanost o škole a jejích kvalitách, vymýšlet nové aktivity vůči škole, vést žáky k tradičním řemeslům a prezentovat jejich výtvoř, pořádat společné výstavy, shánět finanční podpory z rozpočtů, aktivně pořádat sportovní a kulturní akce, medializovat školu na webu, prezentace školy v tisku, přispět k oživení školy a ke kvalitě výuky	nedostatečné finanční prostředky, neochota školy vyvíjet více aktivity než musí, „unavenost“ některých učitelů a představitelů škol, nízká kreativita zaměstnanců ve škole, neochota partnerů se podílet, neochota finančních příspěvků	komunikace přes sociální síť, email, skype, webové stránky školy (časté aktualizace s informacemi), komunikační kanál s obcí	motivace široké veřejnosti pro spolupráci se školou, vtažení obyvatel do dění v ZŠ a MŠ, zajištění publicity a prestiže partnerům
Představitelé obcí SO ORP	zvýšení povědomí o škole, jejích aktivitách, viditelné výstupy a úspěchy školy, veřejná prezentace, zapojení rodičů s dětmi, využití volného času dětí pro volnočasové aktivity ve škole - zájmové kroužky, podpora nadregionálních sportovních a kulturních akcí (turnaje)	nezájem obyvatel, nedostatečná kapacita pedagogů, nízké finanční prostředky, neinovativní prostředky ve výuce, zastaralé vybavení	zpravodaje (školy, obce), školní noviny, sociální síť	vytvoření pracovních skupin (rozdělení kompetencí, vedení kroužků, nenechat vše na pedagogy, rozvíjet dobrovolnictví při škole pro dětské aktivity)
Děti na pomezí MŠ a ZŠ a také ZŠ a SŠ	dobrá připravenost na další stupeň vzdělávání (ZŠ, SŠ), dobrá úroveň jazykových znalostí, kreativní přístup k výuce na ZŠ či SŠ, aktivní pedagogové a nové úkoly, příprava na nové výzvy	nízká aktivita pedagogů, stereotypní způsob výuky, čímž může být ohrožena kvalitní příprava na další stupeň, kvalitně připravované předměty, chuť dětí se připravovat, správné zvolení specializace	komunikace přímo s učiteli, přes sociální síť, email, webové stránky školy (časté aktualizace s informacemi), nástěnky apod.	příprava informací pro volbu dalšího vzdělávání, vytvoření stálého komunikačního kanálu, propojení mezi úrovněmi zařízení MŠ/ZŠ/SŠ
Média	náměty a témata pro novináře (pestrá, zajímavá) doplněná o fotografie a reportáže z místa	nedobrá pověst MŠ či ZŠ, obavy z prezentace a následných reakcí na ní	komunikace s novináři, místními periodiky, televizí, rozhlasem, publikace na plakátech a bannerech	pravidelnost komunikace, vytvoření zvyku

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání správního obvodu

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 61: Analýza rizik - školství

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
1.	Finanční riziko (souvisí se způsobem financování)	Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	Využívání dotací z EU a vytváření vlastních (drobných) podnikatelských aktivit (prodej výrobků dětí z kroužků, výtvarných či řemeslných dílen apod.)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Nedostatečné využívání finančních prostředků z EU	3	3	9	Zaškolení konkrétního pracovníka, který by se dané problematice věnoval (vyškolen v podávání žádostí na fondy kraje, ministerstev) - např. i pro více škol	Konkrétní ZŠ, MŠ, ZUŠ
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Spolupráce obcí zřizujících školy s podnikatelským sektorem	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Finanční náročnost osobních asistentů pro handicapované děti ve školách	4	5	20	Spolupráce obcí s katedrami speciální a sociální pedagogiky vysokých škol, jejíž studenti by mohli v rámci praxe zastávat tyto posty za nižší honorář, nebo žádný v rámci praxe	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Nedostatek financí na platy	3	3	9	Šetření a důsledná a spravedlivá dislokace finančních prostředků na ministerstvu školství	Stát

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
2.	Organizační riziko (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje)	Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	3	6	Strategické plánování demografického vývoje regionu a na jeho základě zřizování či rozšiřování ZŠ	Obce daného území
		Odchod učitelů	3	3	9	Zvýšení osobní i profesní motivace nejen navýšením platu, ale i větší možností seberealizace a sebevzdělávání (další vzdělávání učitelů, rekvalifikace, školení) + benefity k platu	Konkrétní ZŠ, MŠ, ZUŠ
		Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	3	9	Podpora výstavby rodinných domů a bytů za zvýhodněné ceny pro mladé rodiny (zasíťované parcely v obcích)	Obce daného území
		Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	2	6	Meziobecní spolupráce v jejímž rámci by byly dojednány smlouvy o pronájmu či koupi mikrobuse, které vyplní nedostatečnou dopravní obslužnost zajišťovanou krajem	Obce, kraj
		Nedostatečné zpětné vazby ze ZŠ	3	4	12	Podpora diskusních fór mezi školou a rodiči (online či přímo ve školách na diskusních setkáních či konzultačních hodinách učitelů pro rodiče)	Stát
		Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	Dojednání spolupráce v rámci většího počtu obcí - snížení finančního podílu jednotlivých obcí na společných projektech	Obce daného území
		Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9	Prohloubení spolupráce s kraje a jednotlivých škol	Obce daného území
3.	Právní riziko (legislativa)	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	5	5	25	Konzultace chystaných legislativních norem a změn s odpovědnými zaměstnanci ministerstva školství	Obce daného území
		Neustále se měnící legislativa	5	5	25	Konzultace chystaných legislativních norem a změn s odpovědnými zaměstnanci ministerstva školství	Konkrétní ZŠ, MŠ, ZUŠ, ŠK, ŠD

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
		Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	5	5	25	Konzultace chystaných legislativních norem a změn s odpovědnými zaměstnanci ministerstva školství	Obce daného území
4.	Technické riziko (stav budova, vybavení)	Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Spolupráce škol s místními řemeslníky či stavebními podnikateli, nabídka umístění reklamy či oprava jako sponzorský dar	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Přístup handicapovaných do školy (podmínky pro ně)	3	3	9	Spolupráce obcí a škol s neziskovými organizacemi na vytváření společných projektů, s nimiž by bylo snáze dosáhnout na dotace z EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	4	16	Získávání mecenášů z řad velkých firem či podnikatelů v regionu či spolupráce s VŠ, které by ve školách testovaly nové technické pomůcky	Obec zřizující ZŠ, MŠ
5.	Věcné riziko (související s řešeným tématem - např. kvalita škol)	Špatné řízení školy	2	2	4	Zajištění kvalitních školení pro ředitele škol a realizace setkání ředitelů škol, kde by si vyměňovali názory a zkušenosti	Obec zřizující ZŠ, MŠ
		Nízká kvalita výuky	3	3	9	Zvýšení profesní i osobní motivace učitelů na zkvalitnění výuky a lepších výsledků žáků	Konkrétní ZŠ, MŠ
		Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	3	6	Prezentace výsledků žáků i nabídky zájmových kroužků, které školy nabízí	Konkrétní ZŠ, MŠ
		Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	2	6	Vyhledávání a nabídka rekvalifikačních kurzů	Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka č. 62: SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
Výhodná poloha a dostupnost regionu (střed ČR)	Ekonomická náročnost některých školských budov
Dostatečná kapacita základních škol (viz tabulka č. 36)	Nedostatečná zpětná vazba o výstupech počátečního vzdělávání
Dostatek kvalifikovaných učitelů (viz tabulka č. 40)	Nedostatečná kapacita školních družin ve městech
Vysoký podíl dětí navštěvujících před zahájením školní docházky mateřskou školu	Nevyhovující technické vybavení některých škol a nedostatečné rekonstrukce některých škol
Dostatečná kapacita stravování u škol (viz tabulka č. 51)	Nízké znalosti cizích jazyků učitelů na školách
Kladný vztah dětí k výpočetním technologiím	Nízká úroveň čtenářských dovedností žáků
Optimální počet dětí na jednoho pedagoga (viz tabulka 39.1. a 39.2.)	Menšina mužů ve školství (MŠ, ZŠ, ŠD, ŠK) – viz tabulka č. 31
Existence malotřídnicích škol na obcích (viz tabulka 29 a následná mapa)	Nízké zastoupení školních psychologů a speciálních pedagogů na dítě (asistenti pedagogů)
Vybavenost ZŠ a MŠ tělocvičnami, školními zahradami a hřišti (dětské, sportovní) a možnost využívat i obecní sportoviště	Středisko volného času pouze v Havlíčkově Brodě (odloučené pracoviště v Příbyslavi, Šlapanově a Golčově Jeníkově)
Velká nabídka vzdělávacích kroužků ve středisku volného času a v základních uměleckých školách (pouze v HB, Příbyslavi a GJ)	Nedostatek zařízení pro hlídání malých dětí (0 - 3 roky)
Výměna zkušeností mezi školami	Nižší zájem dětí o sport a sportovní vyžití (nahrazeno novými výpočetními technologiemi) a nízký počet dobrovolníků na obcích, které by kroužky vedli
Zapojování škol do projektů financovaných krajem a EU	Problematická komunikace rodičů a školy
Provoz některých MŠ a ŠD i o prázdninách	Aprobovanost pedagogů (nízké zastoupení pedagogů pro předměty hudební výchovy, výtvarné výchovy, ručních prací apod.)
Investiční akce škol do obnov a rekonstrukcí	Málo přípravných tříd
Příležitosti:	Hrozby:
Využití prostředků strukturálních fondů EU a dalších dostupných zdrojů	Konzervativnost školského prostředí při zavádění potřebných inovací
Podpora všech forem odborného vzdělávání	Pokles podílu prakticky zaměřených předmětů v základních školách, vzrůstající orientace na teoretické předměty a přetrvávající frontální metoda výuky
Přítomnost iniciativních a kreativních učitelů	Nízká motivace žáků základních škol ke vzdělávání
Větší množství zájmových kroužků	Přechod dětí z neúplných základních škol do úplných základních škol
Pořízení moderních pomůcek podporujících inovace	Vyšší počet dětí s handicapem a na to navazující počet učitelů, kteří budou s dětmi pracovat
Školní stravování s návyky na zdravý životní styl	Rozvíjející se šikana a nepřátelství mezi dětmi na školách - speciální pomoc pedagogů

Velký příliv absolventů pedagogických oborů z vysokých škol bez praxe a zkušeností	Nízká pomoc žákům na základní škole s výběrem střední školy (oboru) + soustavná pomoc výchovného poradce (jeho pomoc)
Rozvoj venkovských (komunitních) škol v obcích pro zachování tradic a řemesel	Zvyšující se nároky na učitele a jeho roli ve společnosti (ztrácející se respekt před autoritou)
Výměny žáků (studentů) mezi školami	Nižší zapojení rodičů do výuky svých dětí (přátelštější přístup k učitelům)
Vydávání školních novin z důvodů informovanosti rodičů o škole a dění v ní	Rušení spojů v dopravě (doprava dětí)
Vyučování dvou cizích jazyků na základní škole (volitelně)	Zvyšující se počet dětí do přípravných tříd
Seznamování dětí s anglickým jazykem v mateřské škole (nejen na soukromých MŠ)	
Příprava projektů na nové programové období 2014 - 2020	
Zvýšení kvality pedagogů a výuky prostřednictvím vyšších mzdových ohodnocení	
Partnerství se zahraničními městy (výměnné pobyty, rodilý mluvčí na výuku jazyka)	
Zavedení jednotných státních zkoušek (pro všechny stejné)	

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Silnými stránkami zůstávají dostatečné kapacity základních škol, dostatek kvalifikovaných učitelů, dostatečná kapacita u školních stravovacích zařízení a zatím velice dostačující síť malotřídních venkovských škol. Slabou stránkou zůstává aprobovanost pedagogů, malé množství mužů ve školství a nedostatečná kapacita školních družin především ve městech (omezeno max. 50 % dětí z celého 1. stupně ZŠ). Naopak školní družiny ve městech zůstávají v provozu i během prázdnin, kdy řeší mnoha rodičům problémy s dovolenými a péčí o dítě.

Pro území bude velkou příležitostí možné žádání o dotace a podporu z EU a dalších dostupných fondů a tím i možné pořízení moderních pomůcek. Jistý problém ale představuje vysoká administrativní náročnost žádání o dotace a také vyplácení peněz až po realizaci dotovaného projektu. Tyto faktory negativně ovlivňují smýšlení o evropských dotacích a mnoho ředitelů škol odrazují od podávání žádostí.

Důležitým tématem je i zájem mnohých škol o zavedení jednotných státních zkoušek (srovnávacích) pro lepší porovnatelnost znalostí. Stálou hrozbou je nízký podíl prakticky zaměřených předmětů a vysoký podíl teoretických předmětů spolu s přetrvávajícím frontálním způsobem výuky. Školy by se rády více zapojily do výměny zkušeností mezi školami a přeshraniční spolupráce (například prostřednictvím Národní agentury pro evropské vzdělávací programy). Školy a školská zařízení by mohly také více zapojovat studenty pedagogických škol a fakult a v praxi je uvést do problematiky provozu škol, legislativy a vyučovacích možností.

Ve větších městech jsou silnou stránkou fungující střediska volného času (či jeho odloučená pracoviště). V menších obcích je ale naopak problémem se zabezpečením kroužků pro děti, či dopravou dětí na kroužky (palčivý problém zejména pro menší obce, které nejsou u hlavních silnic). Jako řešení, které vyplývalo z rozhovorů na obcích a ve školách, vyplývala možnost větší angažovanosti dobrovolníků pro kroužky a zájmové činnosti.

Z výsledků analýz také vyplývá, že veřejnost by se měla více angažovat do problematiky škol. Nevylučují se pracovní skupiny při školách, setkání zaměstnanců školy a veřejnosti, více prezentací apod.

Problémem, který se začíná více objevovat, je nízká úroveň čtenářských dovedností žáků. Žáci též preferují elektronickou literaturu a o klasickou, knižní, nejeví zájem. Nepreferují tak učebnice a běžné studijní materiály, ale spíše elektronické čtečky knih a časopisy.

Zaměstnancům ve školství neustále komplikuje jejich práci měnící se legislativa, se kterou se většinou nestihnou ani seznámit. Významně by prospěla ustálená legislativa, díky které by pedagogové a vedení školy neztráceli tolik času se studováním nové legislativy, ale mohli se věnovat aktivnímu rozvoji školy.

Ve školství se také projevuje nejednotnost hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogicko-psychologická poradna v Havlíčkově Brodě vypíše posudek na žáka, následně předá na školu nebo Kraji Vysočina, který následně rozhodne o zařazení žáka (zda je vhodné, aby byl v běžném kolektivu, nebo jeho stav vyžaduje docházku do speciální školy). Většina případů ale dopadá tak, že žáci jsou zařazeni do speciální školy (v Havlíčkově Brodě U Trojice), i když je v některých možnostech spíše vhodnější výuka v běžném kolektivu s asistentem pedagoga. Užitečné by bylo zavedení jednotného poradenství s jednotným systémem, které by rozhodovalo, za jakých okolností je vhodné žákovi přiřadit osobního asistenta, či za jakých okolností je vhodnější jej zařadit do speciální školy (určit míru problémů, od které je lepší pro žáka, aby byl zařazen do speciální školy). Uchopit systémy společně pro všechny školy.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny „Nástiny opatření.“ Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území, zjištěné analýzami, a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskuzi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskuzí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných „Nástinů opatření“ i s ohledem na definovanou vizi, byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

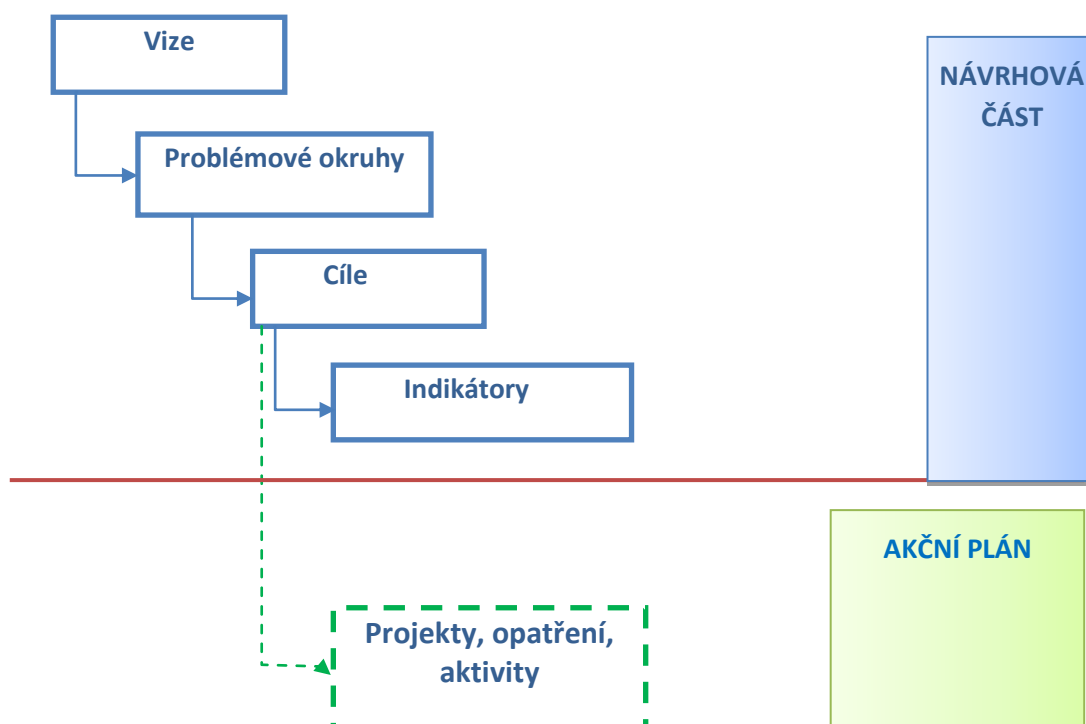
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných „Nástinů opatření.“ Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Reali-

začíná tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Vizualizace struktury návrhové části je následující:

Tabulka č. 63: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů

Strategie území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod v oblasti předškolního a základního vzdělávání			
Vize			
Děti a mládež s dostatečným vyžitím mimoškolních aktivit. Dostatek kvalifikovaných pedagogů, preferujících aktivní vzdělávání. Školy a školská zařízení s kvalitním zázemím pro vyučování i mimoškolní činnost. Dopravní dostupnost škol a školských zařízení.			
Oblasti			
A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj	B - Lidské zdroje ve vzdělávání	C - Moderní trendy a upůsobení naplnění vzdělávání	D - Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí
Cíle			
A.1. Obnovené moderní, veselí budovy škol a školských zařízení, s vybavením odpovídajícím moderním tren-	B.1. Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost.	C.1. Moderní pojetí výuky, do které se budou žáci aktivně zapojovat a výuka je bude bavit (budou se těšit	D.1. Velká rozmanitost kroužků pro žáky a naplněnost těchto kroužků žáky.

dům, které podporují dětskou a mládežnickou tvořivost.		do školy). Díky modernímu pojetí, zapojení moderních trendů se budou žáci rychleji učit a nestráví doma tolik času nad přípravou do školy a na místo toho se budou moci věnovat zájmovým kroužkům.	
A.2. Orientace na úspory a efektivitu školních a předškolních zařízení.	B.2. Soustavně se vzdělávající pedagogové, kteří přinášejí žákům motivaci a zvyšují prestiž školy.	C.2. Nové a aktualizované osnovy pro odborné předměty a zájmové kroužky s přínosem regionální identity.	D.2. Dostatečný počet dobrovolníků zajišťujících vedení zájmových kroužků i na menších obcích.
A.3. Přizpůsobení prostor reálné poptávce a to z pohledu kvantity žáků, tak specifických potřeb.	B.3. Pedagogové chápající důležitost interaktivní výuky a praktických příkladů při výuce.	C.3. Žáci, jež projdou velmi kvalitními předměty a odnesou si z nich co nejvíce, pro další rozvoj.	D.3. Významnější role rodiny a důležitosti obou rodičů při výchově dítěte s případnou podporou psychologů.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize SO ORP Havlíčkův Brod:

Správní obvod ORP Havlíčkův Brod se sdílenými službami v oblasti samosprávných činností a kvalitní informovaností. Děti a mládež s dostatečným vyžitím mimoškolních aktivit. Dostatek kvalifikovaných pedagogů, preferujících aktivní vzdělávání. Školská zařízení s kvalitním zázemím pro vyučování i mimoškolní činnost. Dopravní dostupnost školských zařízení. Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny obyvatele. Obce s účinnou prevencí vzniku odpadů (především u domácností) a kvalitním tříděním. Maximální snížení skládkování.

Vzdělávání v SO ORP Havlíčkův Brod je založeno na vzájemné spolupráci obcí a občanů. Pro efektivní rozvoj oblasti předškolního a základního vzdělávání je třeba společně komunitně plánovat a spolupracovat na rozvoji této oblasti. Při společných plánováních je nutné si uvědomit, že vzdělávání je nejenom úlohou vzdělavatele (učitele), ale musí k němu se zodpovědností přistupovat i vzdělávaný (žák). A právě každému žákovi je třeba připravit takové podmínky, ve kterých bude rozvíjet své přirozené schopnosti a kreativitu, a vzdělávání ho bude bavit. I vzhledem k rozdílnostem ve velikostech sídel v území je třeba snižovat rozdíly v přístupu a podmínkách, jež jsou pro vzdělávání současným výchozím stavem.

Všichni obyvatele, kteří si jsou vědomi nepostradatelnosti vývoje a rozvoje osobnosti, vědí, že na tuto oblast mají největší vliv: rodina, předškolní, a základní vzdělávání, a výchova. Všechny tyto skupiny se musí podílet na vývoji jedince ve vzájemné spolupráci a úctě. Až návazným předpokladem je, v podmínkách ČR, ekonomická zajištěnost, neboť předškolní a školní docházka je většinou bezplatná a

vybavenost zázemí pro vzdělávání má jenom podružný význam ve vzdělávání, ten hlavní význam je tedy na lidském faktoru (přístupu, vzdělanosti, kvalitě práce).

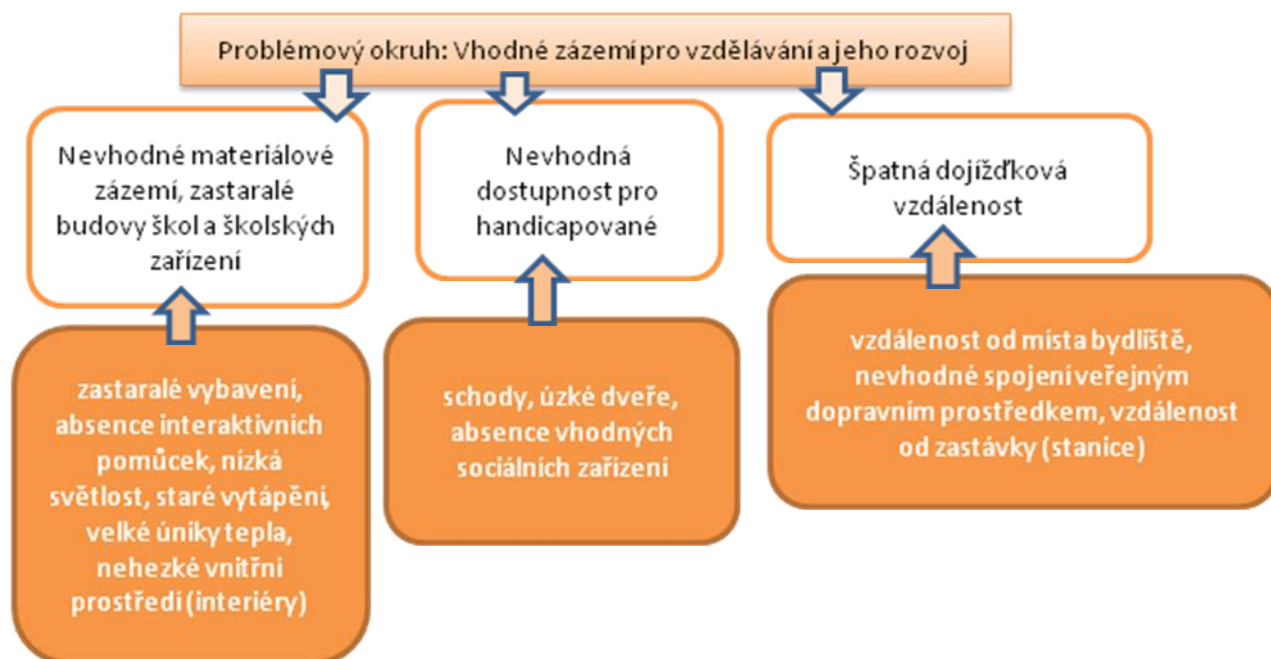
Oblast A – Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj

Vymezení oblasti: Jedná se o zázemí, jeho vhodnost, uzpůsobení, vybavenost, dostupnost pro imobilní, dojezdovou vzdálenost.

Věcné argumenty: Mnoho škol bez vhodného materiálního zázemí (Základní škola Okrouhlice), zastaralé budovy s potřebou rekonstrukce (Základní škola Dlouhá Ves, Základní škola Dolní Krupá), nedostatečné prostory (Základní škola ve Skuhrově, Základní škola v Habrech, Základní škola v Havlíčkově Borové), nedostupnost pro handicapované (nedostatečná bezbariérovost – Základní škola Golčův Jeníkov).

Příčiny problému a vzájemné vazby: Častou příčinou problému jsou nedostatečné finanční prostředky, či v případě řešení přístaveb nedořešené vztahy s vlastníky pozemků, nebo nevhodnost okolního prostředí (již není prostor pro další rozšíření zázemí).

Důsledky neřešení problému: Staré školní budovy, nesplňující požadavky hygieny. Školy s výjimkou na počet vzdělávaných ve třídě, případně s nespokojeným počtem přihlašovaných žáků. Nevhodné vnitřní prostory, které žáky nepodněcují k aktivitě ve škole, a žáci se zde necítí dobře (příležitost pro lépe vybavené a připravené školy). Handicapovaní žáci nuceni navštěvovat školu, kde mají podmínky pro osobní rozvoj, ale nejsou v místě bydliště. Vysoké finanční náklady na provoz škol související se zastaralým vybavením (kotle, nezateplená fasáda, špatná střecha).

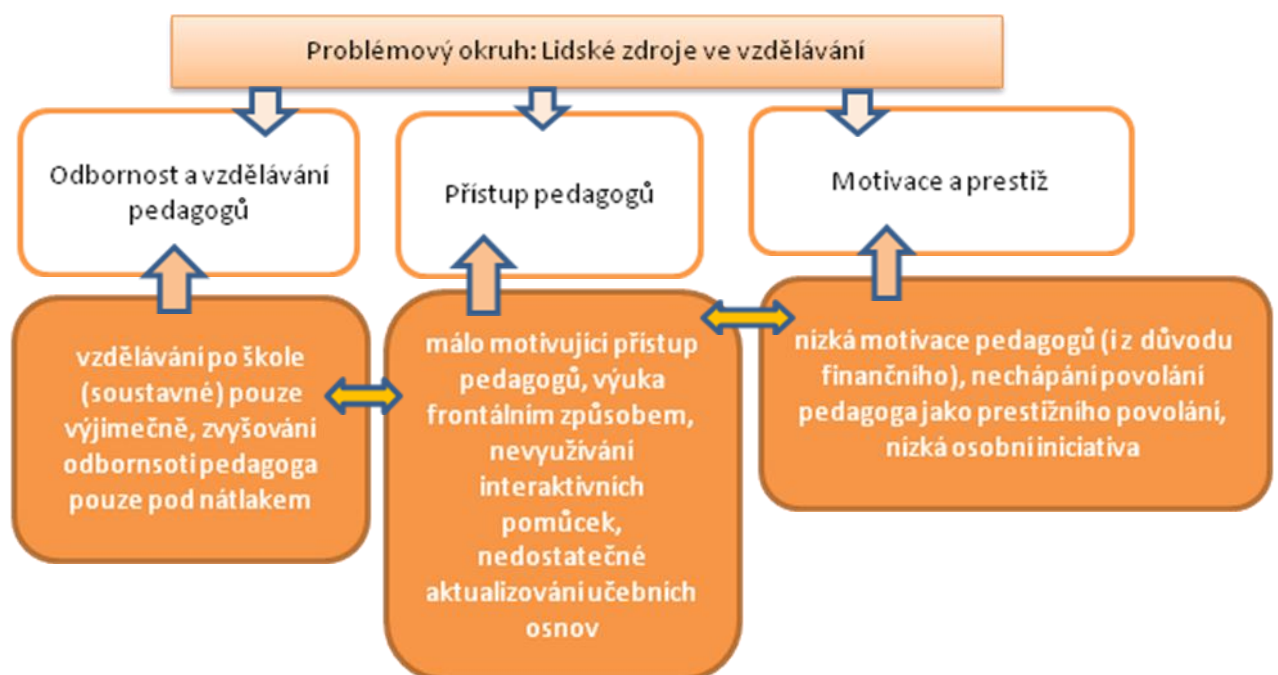
Oblast B – Lidské zdroje ve vzdělávání

Vymezení oblasti: Pedagogičtí pracovníci škol, nepedagogičtí pracovníci škol, odbornost, vzdělání, udržování kvalifikace, přístup, motivace, zodpovědnost, prestiž.

Věcné argumenty: Nedostatečné zapojení interaktivních pomůcek do výuky. Nízký počet meziobecních akcí, do kterých by se škola zapojovala jako spoluorganizátor se žáky. Zastaralé a neatraktivní školní vzdělávací programy s nízkým počtem praktických příkladů a ukázek. Pedagogové po ukončení vysoké školy bez zájmu o další vzdělávání, chápající svojí povinnost pouze ve výuce, nikoliv v dalším soustavném vzdělávání.

Příčiny problému a vzájemné vazby: Nedostatečný počet kvalitních vzdělávacích kurzů na venkovských lokalitách (nutná dojíždka do větších měst – Praha, Brno). Nedostatečný časový prostor pro využívání interaktivních pomůcek a především neochota pedagogů pomůcky využívat při výuce. Učitelé chápající své povolání pouze pro určitý počet hodin ve škole, nikoli jako spojující prostředek pro další spolupráci při obecních akcích. Problém starších pedagogů, kteří nemají ochotu zapojovat se do nových vzdělávacích kurzů pro pedagogy a soustavně odmítají další vzdělávání pro jejich pedagogickou praxi. Tímto přístupem demotivující pro žáky škol, kteří nemají motivaci dosahovat vyšších výsledků, ale pouze se učí to, co jím je frontálním způsobem odpřednášeno.

Důsledky neřešení problému: Žáci škol nechápající vzdělávání jako možnost osobního rozvoje. Pedagogové pouze ve smyslu „učitelů“ ve škole, nikoli jako iniciátorů dalšího vzdělávání a dalších akcí. Zastaralé školní vzdělávací programy na školách, nereagující na aktuální situace a nové poznatky (žáci se učí stejné poznatky jako jejich rodiče před x lety). Žáci neznající interaktivní pomůcky a jejich těžší adaptace do dalších škol a školských zařízení. Pedagogové čerpající pro svou praxi pouze z jejich ukončených vysokých škol, hrozící syndrom vyhoření po letech praxe.

Oblast C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání

Vymezení oblasti: Vývoj vzdělávání, moderní trendy, osnovy, lokální identita a zaměření.

Věcné argumenty: Nízký počet předmětů o regionální identitě pro žáky a neznalost okolní prostředí, ve kterém žáci žijí. Školní vzdělávací programy, které neakceptují nové trendy a aktivní zapojování žáků do výuky. Žáci, kteří musí po příchodu ze školy trávit mnoho času doma nad učením, které si ze školy nezapamatují a nemohou tak věnovat volný čas do svých zájmových aktivit. Nedostatečná aktivita žáků ve školách k jejich dalšímu vzdělávání plynoucí především ze špatně podávaných způsobů výuky.

Příčiny problému a vzájemné vazby: Nezájem dětí o region z důvodu toho, že se ve škole učí o nejvýznamnějších místech (povinných bodech školních vzdělávacích programů), ale na vlastní okolí místa kde žijí, nezbývá čas. Nedostatečné finanční prostředky na vydávání regionálních učebnic, do jejichž vzhledu a materiálového zpracování by se zapojovala široká veřejnost. Školní vzdělávací programy, které jsou povinné a žáky učí o základních poznatcích, ale žáci z nich již nepřijímají nové poznatky a aktuality. Problém většiny pedagogů se zapojením žáků do aktivní výuky, ze které by si žáci odnesli více poznatků a naučili by se přímo při výuce.

Důsledky neřešení problému: Nezájem žáků, poté postupně dospělých, o region, ve kterém vyrůstali a kde procházeli základní výukou. Žáci, nudící se při výuce (postupný problém k nepozornosti), nuceni trávit čas doma nad učením na úkor volného času (při dospívání zhoršené studijní výsledky, neboť nadbytečné učení se bude projevovat na úkor kroužků). Špatný způsob výuky a učení, který si s sebou žáci ponесou dále do dalších let (na střední školy, vysoké školy), kde pro ně bude těžší adaptace do aktivního způsobu výuky, na který nejsou zvyklí.

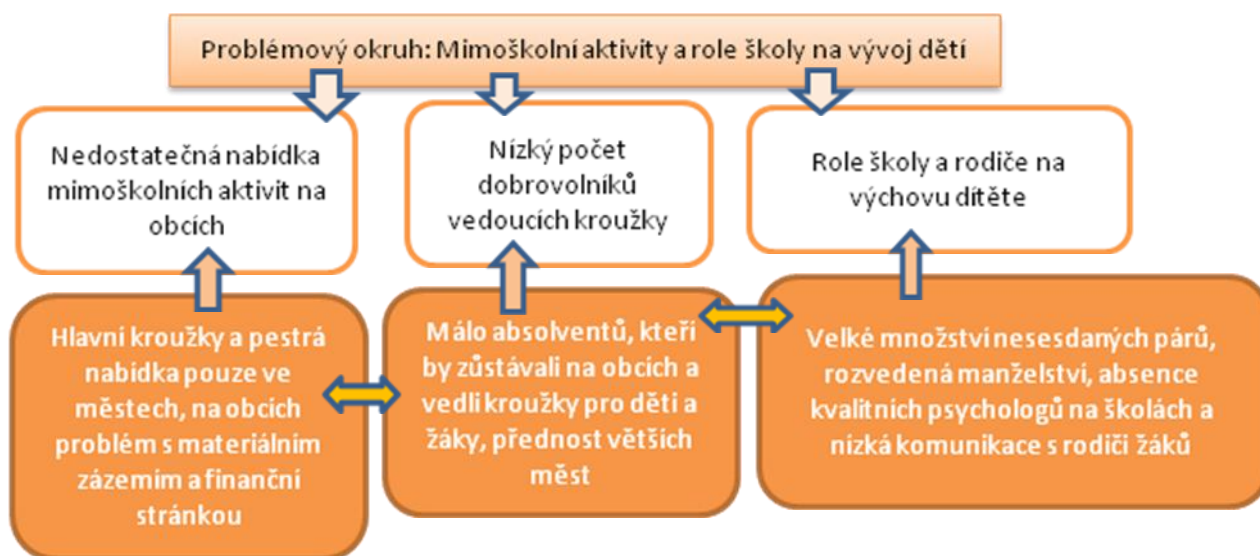
Oblast D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí

Vymezení oblasti: mimoškolní zájmové vzdělávací aktivity – v rámci škol a školních zařízení, působení rodiny na vzdělávání, přístup dětí ke vzdělání, jak ovlivnit, motivovat, dát zodpovědnost dětem, psycholog a děti.

Věcné argumenty: Mimoškolní aktivity a kroužky probíhající pouze ve větších centrech regionu (Havlíčkův Brod, Příbram, Golčův Jeníkov). Na menších obcích pouze jednotvárné kroužky, které vedou dobrovolníci často nemotivovaní ohodnocením nebo jinou satisfakcí, a vedoucí kroužky pouze ze stereotypu nebo donucení. Neprovozanost školy s aktivitami na obci či městě (vytrácející se tradice školních akademií a besídek, výstav apod.). Nedostatečné řešení role obou rodičů při výchově dítěte/žáka. Nedostatečné zapojení rodičů (či přátel školy) do života školy a společně pořádaných aktivit.

Příčiny problému a vzájemné vazby: Dobrovolníci vedoucí kroužky pro děti/žáky bez finančního ohodnocení nebo veřejného uznání. Vysoká zaměstnanost rodičů v současné době plné obav o ztrátu povolání při neplnění pracovních povinností a nezbývající energie na spolupořádání akcí při škole či školském zařízení s dalšími rodiči. Často rozvedená manželství nebo nesezdané páry, které nepůsobí pro dítě/žáka jako vzorový model rodiny a nechápou tak společné aktivity jako možnost trávení volného času, ale tráví čas pouze s jedním z rodičů. Nedostatečná komunikace rodičů a školy o možných společných řešeních trávení volného času (případně za pomoci odborníka či psychologa při problémových situacích).

Důsledky neřešení problému: Žáci nuceni dojíždět za kroužky do vzdálenějších měst a s postupem času chápaní místo, kam se vrací večer ze školy a z kroužku, jako pouhé místo přespání. Ztrácející se identita místních dětí a žáků mezi sebou navzájem z důvodu neprovozanosti kroužků a mimoškolních aktivit, které by se konaly ve společné režii. Ztráta dobrovolníků, kteří by vedli kroužky a zájmové aktivity, neboť zjistí, že za podobné aktivity v jiných místech mohou být lépe ohodnoceni. Postupné vymizení akcí školy a veřejnosti.

Výše uvedené problémy a jejich důsledky komunikovala při společném setkání fokusní skupina. Skupina byla složena z odborného týmu, motivujících starostů a dobrovolníků, kteří měli o dané téma vlastní zájem. Setkání se tak zúčastnil ředitel městské školy, pracovník na odboru školství SO ORP Havlíčkův Brod, právnička, starosta malé obce do 500 obyvatel, starosta obce nad 500 obyvatel a angažovaný dobrovolník se zájmem o toto téma. Účastníkům byly představeny oblasti s jejich vymezením, na kterých se shodli někteří ze zúčastněných již při jednání k oblasti vize a jednotlivým oblastem řešených témat. Poté se fokusní skupina vrátila ke SWOT analýze oblasti školství a zjištěných závěrech. Poté byly volně prodiskutovány všechny oblasti i s konkrétními věcnými argumenty, příčinami problémů a případných důsledků v případě jejich neřešení. Fokusní skupina se na závěr shodla, že výše uvedené oblasti jsou pro území SO ORP klíčové a je třeba je řešit.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíle vycházejí z problémových oblastí, reflektují potřeby, které z nich vyplývají a které je žádoucí odstranit či zmírnit.

Cíle jsou formulovány v souladu s pravidlem **SMART**:

- **S** – specifický (přesně popsán – jednoznačně přesně a konkrétně popsán)
- **M** – měřitelný (indikátory, jimiž bude měřeno, zda se daří dosahovat cíle)
- **A** – ambiciózní (ambice překonávat bariéry a posunovat se v řešení problému)
- **R** – realistický (nastaven reálně)
- **T** – termínově orientovaný (časové období, během něhož chceme cíle dosáhnout – časový horizont cca rok 2020)

Oblast A – Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj

Cíle:

Obnovené, moderní, veselé budovy škol a školských zařízení, s vybavením odpovídajícím moderním trendům, které podporují dětskou a mládežnickou tvořivost.

Orientace na úspory a efektivitu školních a předškolních zařízení.

Přizpůsobení prostor reálné poptávce a to z pohledu kvantity žáků, tak specifických potřeb.

Tabulka č. 64: Karty cílů problémového okruhu A - školství

Problémový okruh	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj
Cíl	A.1. Obnovené, moderní, veselé budovy škol a školských zařízení, s vybavením odpovídajícím moderním trendům, které podporují dětskou a mládežnickou tvořivost
Popis cíle	Cílem území SO ORP Havlíčkův Brod je podpořit obnovu a modernizaci škol a školských zařízení. Pouze v budovách, které budou poskytovat příjemné prostředí pro děti/žáky se budou přítomní cítit dobře (například teplé pastelové barvy na stěnách, pohodlné lavice a stoly s multifunkčním prostorem, výzdoba po stěnách a na nástěnkách, teplé podlahy, hezké sociální zázemí apod.). Tento cíl je nastaven i tak, aby se v příjemném pracovním prostředí rozvíjela i motivace pedagogů a byl zde prostor pro jejich vlastní aktivity. Základním předpokladem je příjemný vzhled školy (školského zařízení) z vnějšího i vnitřního prostředí, dostatečné kapacity pro výuku a volnočasové aktivity a moderní vybavení odpovídající novým

	standardům vzdělávání. Pouze v takovém prostředí, kde se budou děti/žáci cítit dobře, se budou těšit na výuku a svoji školní docházku. V současné době je v SO ORP řada neobnověných škol a školských budov, které by vyžadovaly rekonstrukce a opravy. Po rekonstrukcích a modernizacích bude moci celé SO ORP Havlíčkův Brod reprezentovat území svými příjemnými školami dobře připravenými na výuku.
Hlavní opatření	<p>A – projektová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výběr vhodného projektanta - Zpracování technické a projektové dokumentace - Vyřízení stavebních opatření - Sepsání žádosti o dotaci <p>B – finanční opatření a zajištění</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění předfinancování - Etapové vyúčtování průběžných částí projektu <p>C – veřejné zakázky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vypsání společných výběrových řízení (například na vybavení pro více obcí a škol) - Výběr dodavatele - Sepsání smlouvy <p>D – věcné opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizace - Předání díla - Udržitelnost a záruka
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obnovených škol a školských zařízení + vybavených
Správce cíle	Starosta obce Lučice

Problémový okruh	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj
Cíl	A.2. Orientace na úspory a efektivitu školních a předškolních zařízení
Popis cíle	Cílem je orientovat všechny školy a školská zařízení na efektivní úspory a žádné mrhání finančních prostředků. Cílem by mělo být využívání obnovitelných zdrojů energie (například solárních panelů, větrných elektráren, vodních toků) pro školské budovy, ekologických zařízení, recyklovaných listů papíru apod. (snížit energetickou náročnost budov – zateplování, výměny kotlů a systému vytápění, izolace půdních prostor apod.). Vyhnout se nákupům, které nejsou efektivní (například nepořizovat notebooky nebo IT vybavení pro jednu školu, ale pro více škol, kde je možné získat množstevní slevu a pořídit vybavení levněji). Cílem by měla být i optimální obsazenost tříd a učeben tak, aby v učebnách nebyl nedostatek žáků a učebny se tak nevytápěly zbytečně. Cílem by mělo být i společné využívání prostor hřišť a sportovišť, nikoliv výstavby hřišť a sportovišť u všech škol, ale využívání i obecních či městských sportovišť na základě domluvy s představiteli obcí (měst).
Hlavní opatření	<p>A – projektová opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření plánu (strategie) možností, kde (v jakých oblastech) se

	<p>dá ušetřit a zefektivnit provoz</p> <p>B – komunikace s veřejností</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení veřejnosti s konkrétními opatřeními, která budou implementována do provozu a při výuce žáků - Publikace článků a zpráv o efektivním využívání škol a školských budov <p>C – evaluace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Průběžné vyhodnocování efektivních opatření, která byla implementována <p>D – vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávání v oblastech možného zefektivnění provozu a řešení úspor
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počty škol a školských zařízení podílejících se na společných výběrových řízeních pro vybavení škol a školských zařízení
Správce cíle	Starosta města Habry

Problémový okruh	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj
Cíl	A.3. Přizpůsobení prostor reálné poptávce a to z pohledu kvantity žáků, tak specifických potřeb
Popis cíle	Cílem problémového okruhu je zajištění vhodných prostor z pohledu optimální naplněnosti tříd vzhledem k jejich velikosti a vybavení. V menších školách (malotřídních) jsou většinou prostorové problémy, které často souvisí i s materiálním vybavením. Cílem by bylo zajistit dostatečný prostor pro každého žáka v lavici, dostatečné prostory pro procházení pedagoga po třídě (mezi lavicemi) a optimální naplněnost třídy i vzhledem k velikosti učebny. Přidruženým cílem je splnění zajištěnosti specifických potřeb pro jednotlivé žáky (např. pro handicapované žáky – zrakově, sluchově, fyzicky, mentálně).
Hlavní opatření	<p>A – projektová opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zjištění potřeb žáků - plán uspořádání učeben a školních prostor <p>B – finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění sponzorů pro akci a dárců <p>C – dny otevřených dveří</p> <ul style="list-style-type: none"> - dny, kdy budou moci návštěvníci školy (rodiče, prarodiče, další zástupci) vyjádřit své názory na vzhled učeben, jejich naplněnost a připravenost školy na žáky se specifickými potřebami <p>D – komunikace škol mezi sebou vzájemně</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné výměny zkušeností škol a školských zařízení o vhodnosti rozmístění mobiliáře ve třídách a odborných učebnách - odborné testování využívaného mobiliáře při společných setkáních - hodnocení naplněnosti jednotlivých tříd v porovnání s ostatními zařízeními a potřebami žáků
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počty škol a školských zařízení upravených pro bezbariérové přístupy
Správce cíle	Starosta města Habry

Oblast B – Lidské zdroje ve vzdělávání

Cíle:

Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost.

Pedagogové chápující důležitost interaktivní výuky a praktických příkladů ve výuce.

Soustavně se vzdělávající pedagogové, kteří přinášejí žákům motivaci a zvyšují prestiž školy.

Tabulka č. 65: Karty cílů problémového okruhu B - školství

Problémový okruh	B – Lidské zdroje ve vzdělávání
Cíl	B.1. Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost
Popis cíle	Od útlého věku vést děti/žáky do přípravy a realizace meziobecních akcí (tradičních – setkání rodáků, seniorů..., významných – svěcení znaku, mezinárodní návštěvy a recepce). Podněcovat v nich aktivitu k vlastním nápadům a pořádání akcí v jejich vlastní organizaci (např. 2 sousední školy společně připraví školní akademii). Vést děti/žáky k hrdosti na to, že mohou vystupovat na obecních akcích, kde se prezentují výsledky jejich úsilí (zavést tradici na kterou si navyknou a bude pro ně samozřejmostí). Aktivní pedagogové připravující program ve spolupráci se zástupci obcí a měst pořádající akce. Upevňuje se regionální identita.
Hlavní opatření	A – navázání spolupráce <ul style="list-style-type: none"> - Navázání spolupráce školy (pedagogů) se zástupci obcí, neziskových organizací či podnikatelů B – aktivní vyhledávání <ul style="list-style-type: none"> - Aktivní vyhledávání akcí, na kterých by mohla škola přispět svým vystoupením či svou prezentací - Aktivní vyhledávání dotační titulů směřujících k podpoře obecních a školních akcí C – finanční prostředky <ul style="list-style-type: none"> - Finanční prostředky na zajištění nezbytností pro školní prezentace a akce (dopravné, stravné, vybavení, doplňky)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počty škol a školských zařízení pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí Počet dětí a žáků pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí
Správce cíle	Starosta obce Lípa

Problémový okruh	B – Lidské zdroje ve vzdělávání
Cíl	B.2. Soustavně se vzdělávající pedagogové, kteří přinášejí žákům motivaci a zvyšují prestiž školy a školského zařízení.
Popis cíle	Cílem je dokázat, že pedagog je osobou, která se z velké části podepíše na přípravě dítěte/žáka na jeho budoucí život a je tak třeba, aby měl dostatečnou odbornost a povědomí o výchově a vzdělávání. Přijmout fakt, že pedagogem nemůže být každý a jeho práce nikdy nekončí. Naopak si v průběhu let musí doplňovat a aktualizovat vzdělání, neustále sledovat nové trendy a pokroky. Stěžejním bodem školy je kvalitní pedagog, kterého baví práce s dětmi/žáky, je jimi neustále motivován a vyhledává neustále nové možnosti aktivit. Pedagogové se nemusí vzdělávat pouze v předmětech povinných ve škole, ale mohou se vzdělávat i v zájmových předmětech (například ve výtvarných stylech, keramice, redakci novin, administraci webových stránek apod.).
Hlavní opatření	A – vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění pravidelného vzdělávání pedagoga na odborných kurzech a školeních B – finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění finančních prostředků na vzdělávání - Zapojení se do komunitárních dotačních programů C – efektivita cíle <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávání více pedagogů z různých škol pod stejnou aprobační na jednom místě v regionu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet učitelů (pedagogů) ze škol a školských zařízení, kteří se dále soustavně vzdělávají
Správce cíle	Starosta města Přibyslav

Problémový okruh	B – Lidské zdroje ve vzdělávání
Cíl	B.3. Pedagogové chápající důležitost interaktivní výuky a praktických příkladů při výuce.
Popis cíle	Cílem je naučit pedagogy využívat interaktivní pomůcky při výuce a získávat si jejich využíváním pozornost dětí a žáků. Interaktivní pomůcky vzbuzují v dětech i žácích zvědavost a lépe se pak soustředí na probíranou látku. Při aktivním využívání během výuky budou mít děti/žáci možnost si pomůcky osvojit a pracovat s nimi nadále. Je ale proto zapotřebí, aby s nimi uměli pracovat především pedagogové a šli příkladem.
Hlavní opatření	A – vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění vzdělávání pedagogů na workshopech B – efektivita cíle <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávání s využitím pomůcek, které děti/žáky baví a dokáží se s ním ztotožnit
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet absolventů seminářů pro využívání interaktivních pomůcek ve výuce
Správce cíle	Starosta města Přibyslav

Oblast C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání

Cíle:

Moderní pojetí výuky, které počítá s aktivním zapojením žáků do výuky, přinese ty výsledky, že žáky bude bavit a budou se těšit do školy. Díky modernímu pojetí a zapojení moderních trendů se budou žáci rychleji učit a nestráví doma tolik času nad přípravou do školy. Na místo toho se budou moci věnovat zájmovým kroužkům.

Nové a aktualizované osnovy pro odborné předměty a zájmové kroužky s přínosem regionální identity.

Žáci, jež projdou velmi kvalitními předměty a odnesou si z nich co nejvíce, pro další rozvoj.

Tabulka č. 66: Karty cílů problémového okruhu C - školství

Problémový okruh	C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání
Cíl	C.1. Moderní pojetí výuky, které počítá s aktivním zapojením žáků do výuky, přinese ty výsledky, že žáky bude bavit a budou se těšit do školy. Díky modernímu pojetí a zapojení moderních trendů se budou žáci rychleji učit a nestráví doma tolik času nad přípravou do školy. Na místo toho se budou moci věnovat zájmovým kroužkům.
Popis cíle	Hlavním cílem problémového okruhu je zapojení moderních trendů do každodenní výuky, které přinese vyšší spokojenost dětí/žáků při výuce. Žáci se díky implementaci moderních trendů nebudou nuceni učit velké množství informací a poznatků doma, ale budou si je přinášet ze školy a doma už je budou pouze rozvíjet při vlastních aktivitách a domácích úkolech (změna frontálního způsobu výuky na interaktivní). Čas ušetřený efektivním učením ve škole pak budou moci věnovat svým volnočasovým aktivitám, při kterých si aktivně odpočinou. Cílem je i „odměnit“ děti/žáky za výsledky například formou společného výletu pro třídu. Dobrou praxí by mohlo být i zavedení jiného způsobu hodnocení dětí/žáků (MŠ či I. stupně ZŠ) než systémem známek.
Hlavní opatření	A – vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - Účast pedagogů na vzdělávání zaměřených na aktivní výuku a nové poznatky ve výuce - Vlastní vyzkoušení si aktivní výuky na kurzech B – uvedení do praxe <ul style="list-style-type: none"> - Poznatky ze vzdělávání převáděné do praxe při výuce C – zpětná vazba <ul style="list-style-type: none"> - Komunikace s rodiči dětí/žáků o tom, kolik času doma stráví přípravou do školy, děláním úkolů a vlastních projektů a kde by bylo případně zapotřebí přidat ve výuce a kde je nastaveno optimálně
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností v rámci ČR i zahraničí
Správce cíle	Starosta městyse Štoky

Problémový okruh	C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání
Cíl	C.2. Nové a aktualizované osnovy pro odborné předměty a zájmové kroužky s přínosem regionální identity.
Popis cíle	Cílem je děti a žáky vychovávat jak v teoretických předmětech tak v praktických kde si budou své znalosti a vědomosti moci převést do praxe a aktivně je využívat. U praktických předmětů přenést regionální identitu do výuky. Přiblížit žákům region s místními zajímavostmi a památkami. Vydávat místní regionální učebnice. Přimět děti/žáky k převedení poznatků do praxe a vytvořit vlastní dílo. Rozvíjet vlastní potenciál dětí/žáků. Děti a žáci by si poté více cenily nabitých znalostí a poznatků. Vhodným výstupem cíle by byla i účast dětí/žáků na národních srovnávacích testech či při meziobecních soutěžních kláních.
Hlavní opatření	<p>A – legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Do odborných předmětů vkládat více informací o regionální identitě - Širší prostor pro tvorbu náplně v povinných osnovách <p>B – tvorba praktických učebnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vydávání základních praktických brožur k vyučovanému předmětu i s názornými příklady a ukázkami <p>C – finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poskytování dotací školám, které budou mít zájem vydávat pro žáky brožury k předmětům <p>D – poradenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odborné poradenství pro školy, které budou tvořit brožury
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet regionálních učebnic
Správce cíle	Starosta města Habry

Problémový okruh	C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání
Cíl	C.3. Žáci, jež projdou velmi kvalitními předměty a odnesou si z nich co nejvíce, pro další rozvoj.
Popis cíle	Cílem je přinést dětem/žákům obsahově kvalitní předměty, ze kterých si vytvoří vhodný základ, na kterém budou moci dále rozvíjet své znalosti. Předpokladem je vytvoření logických návazností v předmětech a vzájemná propracovanost mezi základními i odbornými předměty.
Hlavní opatření	<p>A – legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nutnost aktualizace obsahů osnov pro předměty a vytvoření logických návazností <p>B – vlastní angažovanost pedagogů a vedení školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zázemí pro vlastní nápady a tvůrčí myšlenky při vytváření obsahů předmětů a školních vzdělávacích programů - Společné brainstormingy a výměny zkušeností mezi pedagogy
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet sdílených a probíraných pedagogů/rodilých mluvčích
Správce cíle	Starosta městyse Štoky

Oblast D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí

Cíle:

Velká rozmanitost kroužků pro žáky a naplněnost těchto kroužků žáky.

Dostatečný počet dobrovolníků zajišťujících vedení zájmových kroužků i na menších obcích.

Významnější role rodiny a důležitosti obou rodičů při výchově dítěte s případnou podporou psychologů.

Tabulka č. 67: Karty cílů problémového okruhu D - školství

Problémový okruh	D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí
Cíl	D.1. Velká rozmanitost kroužků pro žáky a naplněnost těchto kroužků žáky.
Popis cíle	Cílem je zajistit velkou rozmanitost kroužků pro žáky, ze kterých si vybere každý žák podle svého konkrétního zaměření. Na základě předchozích průzkumů otevřít takové kurzy, které budou zároveň i optimálně naplněné žáky a budou mít vhodné podmínky pro své fungování. Pro efektivní život kroužků čerpat dotace z fondů.
Hlavní opatření	A – průzkumy <ul style="list-style-type: none"> - Vyhotovení průzkumů u žáků a rodičů o jaké kroužky by měli zájem - Průzkumy konzultovat s pedagogy B – věcná opatření a finanční <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění prostor pro kroužek (školní, obecní) - Nastavení finančního plánu činnosti kroužku a jeho financování, čerpání dotací C – lidské zdroje <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění vhodných lektorů (pedagogů) pro vedení kroužků - Jejich kvalifikace, aprobovanost či jiné zaměření
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet druhů volnočasových kroužků
Správce cíle	Starosta města Habry

Problémový okruh	D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí
Cíl	D.2. Dostatečný počet dobrovolníků zajišťujících vedení zájmových kroužků i na menších obcích.
Popis cíle	Cílem je zajistit dostatečné množství osob, které povedou kroužky a mimoškolní aktivity pro děti/žáky. Může se jednat o zajištění prostřednictvím studentů na školách, lektorů z organizací či profesionálních trenérů a koučů. U tohoto cíle je důležité si uvědomit, že půjde především o dobrovolníky, kteří nebudou mít nárokovanou vysokou finanční odměnu, ale spíše jim budou pokryty výdaje na cestovné či stravné a hlavní finanční prostředky půjdou na provoz kroužků (materiální zajištění, zajištění prostor apod.). Možným řešením je zaškolení dobrovolníků od odborníků, které by si neplatili sami dobrovolníci, ale například obec či nezisková organizace, která by měla o kroužek zájem.
Hlavní opatření	A – plán

	<ul style="list-style-type: none"> - Naplánování aktivit v kroužcích v souvislosti s finanční a časovou náročností <p>B – nábory dobrovolníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizace schůzek s dobrovolníky, kteří by měli o vedení kroužků zájem a konzultace jejich vize o činnosti kroužků <p>C – osnovy kroužku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vypracování osnov kroužků <p>D – evaluace činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluace činností v kroužcích, zpětná vazba od dobrovolníků i dětí/žáků navštěvujících kroužek - Financování kroužků <p>E – dotace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotace pro podporu kroužků (vybavení) z národních i evropských zdrojů
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky ve školách a školských zařízeních
Správce cíle	Starosta města Habry

Problémový okruh	D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí
Cíl	D.3. Významnější role rodiny a důležitosti obou rodičů při výchově dítěte s případnou podporou psychologů.
Popis cíle	Cílem je změnit stávající situaci, kdy se celkově mění společnost a zázemí dětí u rodičů není tak pevné jako před 10 lety. Děti a žáci často vyrůstají v neúplných rodinách, kde nemají často tak pevné zázemí jako děti, které mají oba rodiče. Školní psycholog by tak dokázal pomoci dětem/žákům a spolupracoval by zároveň i s rodiči. Tím by byla zajištěna dostatečná zpětná vazba o problémech dětí/žáků, které řeší ve škole a často jsou spojeny s domovem, ale i o vštěpovaných pravidlech chování a etice. Ve škole je také třeba dávat vzorem aktivní model dvou rodičů ve společném svazku a roli rodiny jako celku. Tímto by se mohlo přispět i k později stabilnější společnosti bez častých rozvodů.
Hlavní opatření	<p>A – legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyšší podpora zaměstnanosti školních psychologů a odborníků na dětskou psychiku - Finanční zdroje na školní psychology <p>B – knižní podpora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knihy a publikace o roli obou rodičů ve výchově - Brožury se základními radami při krizových situacích a nesnázích dětí <p>C – kurzy a setkávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurzy pro školní psychology i pedagogy o první pomoci dětem/žákům při krizových situacích - Setkávání školních psychologů a výměny dobré i špatné praxe při jejich činnosti
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet setkání aktérů výchovy dětí s veřejností
Správce cíle	Starosta města Přibyslav

3.2.4. Indikátory

Oblast A – Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj

Indikátor výsledku:

- Počet upravených zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet obnovených škol a školských zařízení + vybavených (například v členění na vyměněná okna, rekonstrukce střechy, zateplení školy (celé x částečné), výměny otopných zařízení apod., vybavení pomůckami, nábytkem...)
- Počty škol/školských zařízení podílejících se na společných výběrových řízeních pro vybavení škol
- Počty škol a školských zařízení upravených pro bezbariérové přístupy (například v ukazatelích na odstranění prahů, instalace madel, zakoupení plošiny či investice do výtahu, rozšiřování dveřních otvorů apod.)

Oblast B – Lidské zdroje ve vzdělávání

Indikátor výsledku:

- Počet kvalifikovaných pracovníků a pracovníků s praxí ve vzdělávání

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počty škol/školských zařízení pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí
- Počty dětí/žáků pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí
- Počet učitelů ze škol/školských zařízení, kteří se dále soustavně vzdělávají
- Počet absolventů seminářů pro využívání interaktivních pomůcek ve výuce

Oblast C – Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání

Indikátor výsledku:

- Počet škol a školských zařízení, které uzpůsobily vzdělávání současným trendům a aktualizují průběžně obsah vzdělávání

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností v rámci ČR i zahraničí
- Počet regionálních učebnic
- Počet sdílených pedagogů/rodilých mluvčích

Oblast D – Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí

Indikátor výsledku:

- Počet škol nabízejících efektivní mimoškolní aktivity pro děti a žáky

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet druhů volnočasových kroužků
- Počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky ve školách a školských zařízeních
- Počet setkání aktérů výchovy dětí s veřejností

Indikátory výsledku:

Tabulka č. 68: Karty indikátorů problémových okruhů - školství

Problémový okruh	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet upravených zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Realizační tým MOS		
Roky	2014	2017	2020
Plán (cílový stav)		15	24
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor bude vyhodnocován na základě informací o provedených úpravách na školách (úpravách stavebních, rekonstrukčních, pořízení vybavení apod.).		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet škol a školských zařízení upravených pro vzdělávání.		
Zdroj čerpání dat	Realizační tým MOS, ORP, školy a školská zařízení		

Problémový okruh	B - Lidské zdroje ve vzdělávání		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Podíl kvalifikovaných pracovníků a pracovníků s praxí ve vzdělávání		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Realizační tým MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		90 %	100 %
Skutečnost	80 %		
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat kvalifikovanost pracovníků v oblasti školství (ve školách a školských zařízeních). V potaz budou bráni pracovníci pedagogové, nikoliv pracovníci v oblasti chodu škol apod.		
Metodika a výpočet	Podíl počtu kvalifikovaných pracovníků a pracovníků s prokazatelnou praxí ve vzdělávání, ku počtu všech pracovníků (myšleno pedagogů) v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Školy a školská zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod		

Problémový okruh	C - Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet škol a školských zařízení, které uzpůsobily vzdělávání současným trendům a aktualizují průběžně obsah vzdělávání		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Realizační tým MOS		
Roky	2014	2017	2020
Plán (cílový stav)		85 %	95 %
Skutečnost	75 %		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje průběžné aktualizace plánů vzdělávání, vnášení do výuky aktuálních poznatků a moderních trendů i za využití veškerých nových pomůcek ve výuce.		
Metodika a výpočet	Počet škol a školských zařízení, které prokazatelně dokáží, že uzpůsobily náplně vzdělávání aktuálním požadavkům výuky a pravidelně je aktualizují, ku počtu všech škol a školských zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Školy a školská zařízení		

Problémový okruh	D - Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet škol nabízejících efektivní mimoškolní aktivit pro děti a žáky		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Realizační tým MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		18	23
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	Měřítka bude sledovat počet škol (myšleno základní škol úplných i neúplných a nižší ročníky gymnázií), které nabízejí po vyučování mimoškolní aktivity (kroužky) pro děti a žáky.		
Metodika a výpočet	Počet škol nabízejících efektivní mimoškolní aktivity pro děti a žáky, ku počtu všech škol v SO ORP Havlíčkův Brod		
Zdroj čerpání dat	Jednotlivé školy		

Indikátory výstupů:

Tabulka č. 69: Karty indikátorů cílů - školství

Problémový okruh a cíl	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj A.1. Obnovené, moderní, veselé budovy škol a školských zařízení, s vybavením odpovídajícím moderním trendům, které podporují dětskou a mládežnickou tvořivost, indikátor výstupu
Číslo indikátoru	5
Název indikátoru	Počet obnovených škol a školských zařízení + vybavených
Měrná jednotka	podíl

Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta obce Lučice		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		80 %	90 %
Skutečnost	60 %		
Popis měřítka:	Pro zajištění vhodných podmínek pro vzdělávání je třeba, aby školy a školská zařízení splňovala určité požadavky na obnovu (aby ve školách a školských zařízeních bylo teplo, netáhlo okny apod.). Pro děti/žáky je důležitý také vnější a vnitřní vzhled budov, takže je požadavkem, aby obnovené budovy splňovaly i tyto kritéria a byly zároveň vhodně vybavené. Indikátor bude považován za naplňovaný i částečnými obnovami a pořízením vybavení, jako například výměnou oken, či zateplením fasády, výměnou kotle, opravou střechy, nákupem nových lavic a židlí, tabulí apod.		
Metodika a výpočet	Počet obnovených škol a školských zařízení, ku počtu všech škol a školských zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky zřizovatelů, zprávy ředitelů/ředitelek		

Problémový okruh a cíl	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj A.2. Orientace na úspory a efektivitu školních a předškolních zařízení, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počty škol/školských zařízení podílejících se na společných výběrových řízeních pro vybavení škol a školských zařízení		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Habry		
Roky	2013	2018	2023
Plán (cílový stav)		7	11
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Pro efektivní úsporu finančních prostředků a snížení administrativní zátěže se jeví jako vhodné řešení vypisování společných výběrových řízení pro vybavení škol a školských zařízení. Indikátor bude umožňovat sledování společného postupu a spolupráci mezi školami a školskými zařízeními vzájemně. Naplňování indikátoru bude sledováno počtem proběhlých společných výběrových řízení (například vybavení pro 3 školy jedním společným výběrovým řízením).		
Metodika a výpočet	Počet škol a školských zařízení vzájemně spolupracujících a společně vypisujících výběrová řízení, ku počtu všech škol a školských zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky zřizovatelů, informace od ředitelů, případně Výroční zprávy		

Problémový okruh a cíl	A - Vhodné zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj A.3. Přizpůsobení prostor reálné poptávce a to z pohledu kvantity žáků, tak specifických potřeb, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počty škol a školských zařízení upravených pro bezbariérové přístupy		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Habry		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		40 %	50 %
Skutečnost	26 %		
Popis měřítka:	V posledních letech mírně stoupá počet handicapovaných dětí/žáků. Může se jednat o handicapované fyzicky tak duševně. Školy a školská zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod by měly splňovat alespoň základní přístupy pro handicapované a nabízet jim stejné možnosti, jako ostatním dětem/žákům. Neměl by se projevovat žádný rozdíl v přístupu. Pro plnění indikátoru budou sledovány uskutečněná opatření pro handicapované.		
Metodika a výpočet	Počet škol a školských zařízení upravených pro bezbariérové přístupy, ku počtu všech škol a školských zařízení v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky zřizovatelů, informace o proběhlých úpravách od představitelů škol a školských zařízení (ředitelé)		

Problémový okruh a cíl	B - Lidské zdroje ve vzdělávání B.1. Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Počty škol/školských zařízení pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta obce Lípa		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		15 škol	20 škol
Skutečnost	10 škol		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se jedná především o meziobecní akce, do kterých se bude zapojovat více škol či školských zařízení z více obcí. Například tedy pokud se budou pořádat v obci či městě xy slavnosti, je prioritou, aby na nich participovalo více škol a školských zařízení z celého regionu.		
Metodika a výpočet	Podíl škol a školských zařízení zapojujících se do meziobecních akcí (v rámci více obcí), ku počtu všech škol a školských zařízení v rámci celého SO ORP Havlíčkův Brod.		

Zdroj čerpání dat	Webové stránky zřizovatelů (obcí a měst), informace od starostů/starostek měst a obcí
-------------------	---

Problémový okruh a cíl	B - Lidské zdroje ve vzdělávání B.1. Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Počty dětí/žáků pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta obce Lípa		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		75 dětí/žáků	100 dětí/žáků
Skutečnost	50 dětí/žáků		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se jedná především o meziobecní akce, do kterých se bude zapojovat více dětí/žáků škol či školských zařízení z více obcí. Například tedy pokud se budou pořádat v obci či městě xy slavnosti, je prioritou, aby na nich participovalo více dětí/žáků z více škol a školských zařízení z celého regionu.		
Metodika a výpočet	Počet dětí/žáků zapojujících se do meziobecních akcí (v rámci více obcí), ku počtu všech dětí/žáků v rámci celého SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky zřizovatelů a starostů/starostek (obcí a měst)		

Problémový okruh a cíl	B - Lidské zdroje ve vzdělávání B.2. Soustavně se vzdělávající pedagogové, kteří přinášejí žákům motivaci a zvyšují prestiž školy, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet učitelů ze škol/školských zařízení, kteří se dále soustavně vzdělávají		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Příbyslav		
Roky	2013	2018	2023
Plán (cílový stav)		Cca 65 – 75 pedagogů	Cca 80 – 110 pedagogů
Skutečnost	Cca 50 – 60 pedagogů		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní výuky na školách a ve školských zařízeních je třeba dále rozvíjet potenciál pedagogů, a to ideální formou dalšího soustavného vzdělávání. Do počtu učitelů (pedagogů) dále se soustavně vzdělávajících budou počítáni pedagogové nejen ze základních škol, ale i z mateřských škol, školních družin, základních uměleckých škol a středisek volného času.		
Metodika a výpočet	Počet učitelů (pedagogů) ze škol a školských zařízení soustavně se vzdělávajících dál, ku počtu všech pedagogů ve školách a školských zařízeních		

	v SO ORP Havlíčkův Brod.
Zdroj čerpání dat	Zprávy od ředitelů škol a školských zařízení

Problémový okruh a cíl	B - Lidské zdroje ve vzdělávání B.3. Pedagogové chápující důležitost interaktivní výuky a praktických příkladů při výuce, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Počet absolventů seminářů pro využívání interaktivních pomůcek ve výuce		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Přibyslav		
Roky	2013	2015	2023
Plán (cílový stav)		15 absolventů	25 absolventů
Skutečnost	10 absolventů		
Popis měřítka:	Jedním z výše uvedených cílů je vybavení škol a školských zařízení interaktivními pomůckami, kde je ale třeba, aby pedagogové uměli pomůcky vhodně využívat. Pro tento fakt, je třeba se zúčastňovat seminářů a školení, které pedagoga provedou a názorně při praktických příkladech mu využívání pomůcek ukážou a naučí ho s nimi pracovat. Měřítkem pro tento indikátor bude počet absolventů ze seminářů.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet absolventů seminářů na využívání interaktivních pomůcek ve výuce.		
Zdroj čerpání dat	Zprávy od autorů seminářů, zprávy od účastníků seminářů a ředitelů škol a školských zařízení		

Problémový okruh a cíl	C - Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání C.1. Moderní pojetí výuky, které počítá s aktivním zapojením žáků do výuky, přinese ty výsledky, že žáky bude bavit a budou se těšit do školy. Díky modernímu pojetí a zapojení moderních trendů se budou žáci rychleji učit a nestráví doma tolik času nad přípravou do školy. Na místo toho se budou moci věnovat zájmovým kroužkům, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností v rámci ČR i zahraničí		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta městyse Štoky		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		10 škol	14 škol
Skutečnost	7 škol		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru budou zohledněny školy a školská zařízení z různých obcí, která vzájemně spolupracují při výměně zkušeností s dalšími školami či		

	školskými zařízeními v rámci SO ORP, kraje, republiky, či zahraničí.
Metodika a výpočet	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností, ku počtu všech škol a školských zařízení v rámci celého SO ORP Havlíčkův Brod.
Zdroj čerpání dat	Webové stránky škol a partnerských organizací

Problémový okruh a cíl	C - Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání C.2. Nové a stále aktualizované osnovy pro odborné předměty a zájmové kroužky s přínosem regionální identity, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	13		
Název indikátoru	Počet regionálních učebnic		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Habry		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		3 - 4	4 - 6
Skutečnost	1 - 2		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet nově vytvořených regionálních učebnic pro výuku žáků. Regionální učebnice podporují poznání dětí/žáků o místě, ve kterém žijí a upevňují jejich identitu k místu. Regionální učebnice také podporují aktivitu dětí/žáků při vyučování, neboť poznávají místa, o kterých se učí (například v rámci vlastivědy).		
Metodika a výpočet	Podíl počtu vytvořených regionálních učebnic v rámci celého SO ORP Havlíčkův Brod, vůči stavu oproti předchozím letům (přírůstek regionálních učebnic).		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky škol, zprávy zaměstnanců škol		

Problémový okruh a cíl	C - Moderní trendy a uzpůsobení náplně vzdělávání C.3. Žáci, jež projdou velmi kvalitními předměty a odnesou si z nich co nejvíce, pro další rozvoj, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	14		
Název indikátoru	Počet sdílených pedagogů/rodilých mluvčích		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta městyse Štoky		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		2 - 3	3 - 5
Skutečnost	0 - 1		
Popis měřítka:	V rámci sdílení pedagogů/rodilých mluvčích mohou školy efektivně využívat pedagoga pro své hodiny cizího jazyka, přičemž, pokud by se domluvilo více škol z regionu, byl by i pedagog spokojený neboť by byl dostatečně využíván a pracoval by na celý úvazek. Pro děti/žáky by byl největším přínosem,		

	neboť by přímo od něj slyšeli „správnost“ jazyka a dobrou výslovnost. Měřitko bude posuzováno na základě počtu pedagogů (rodilých mluvčích), kteří budou působit v SO ORP Havlíčkův Brod.
Metodika a výpočet	Souhrnný počet sdílených pedagogů/rodilých mluvčích ve školách, vůči všem školám v SO ORP Havlíčkův Brod (počet škol které využijí sdílení pedagoga/rodilého mluvčího).
Zdroj čerpání dat	Webové stránky škol a partnerských organizací, zprávy škol a školských zařízení

Problémový okruh a cíl	D - Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí D.1. Velká rozmanitost kroužků pro žáky a naplněnost těchto kroužků žáky, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	15		
Název indikátoru	Počet druhů volnočasových kroužků		
Měrná jednotka	podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Habry		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		Cca 30 – 35 druhů dle zájmu	Cca 30 – 40 druhů dle zájmu
Skutečnost	Cca 20 – 30 druhů		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru je nutné sledovat počet druhů kroužků, ale zároveň přidruženě k tomu i fakt, zda jsou kroužky naplněny a jsou fungující (nebu- de tedy vždy hlavním indikátorem počet druhů, ale i naplněnost). Tento fakt bude sledován při získávání informací o fungování kroužků. Určité dru- hy kroužků by měli být otevřené pro celý region, a neměli by být omezené na jednu či dvě vesnice.		
Metodika a výpočet	Počet druhů kroužků v obcích SO ORP Havlíčkův Brod, ku počtu všech obcí SO ORP Havlíčkův Brod (kolik vychází kroužků na obec + to jestli jsou rov- noměrně rozloženy).		
Zdroj čerpání dat	Informace veřejnosti (zájmových spolků a klubů), informace od obcí		

Problémový okruh a cíl	D - Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí D.2. Dostatečný počet dobrovolníků zajišťujících vedení zájmových kroužků i na menších obcích, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	16		
Název indikátoru	Počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky ve školách a školských zařízeních		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Habry		

Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		Cca od 51 do 65 dobrovolníků	Cca od 66 do 80 dobrovolníků
Skutečnost	Cca od 40 do 50 dobrovolníků		
Popis měřítka:	Indikátor sledující počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky ve školách či školských zařízeních bude závislý i na počtu a druhu volnočasových kroužků. Je možné, že v určitých letech bude indikátor naplněn bez problémů, ale poté může dojít k jeho nenaplnění z důvodu nižšího počtu dětí, či nižšího počtu volnočasových kroužků. Je to tedy pouze obecný ukazatel, který má spíše mapovat aktivitu dobrovolníků po SO ORP Havlíčkův Brod. Vhodné by bylo při vyhodnocování znázornit naplnění indikátoru i na mapě.		
Metodika a výpočet	Počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Informace veřejnosti (zájmových spolků a klubů), informace od obcí		

Problémový okruh a cíl	D - Mimoškolní aktivity a role školy na vývoj dětí D.3. Významnější role rodiny a důležitosti obou rodičů při výchově dítěte s případnou podporou psychologů, indikátor výstupu		
Číslo indikátoru	17		
Název indikátoru	Počet setkání aktérů výchovy dětí s veřejností		
Měrná jednotka	Podíl		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Starosta města Přibyslav		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		4 setkání	5 – 6 setkání
Skutečnost	2 setkání		
Popis měřítka:	Pro zapojení rodičů do problematiky výchovy a školy či školních zařízení bude využíváno setkání aktérů výchovy dětí s veřejností. Rodiče na něm budou moci spolu s pedagogy rozebírat postoje dětí/žáků při výuce a chování v konfrontaci s odborníky na výchovu a dětskou psychiku. Mohlo by tak být pomoci dětem/žákům, kteří se hůře adaptují do kolektivu, či mají psychické potíže.		
Metodika a výpočet	Podíl počtu účastníků setkání, ku počtu setkání v SO ORP Havlíčkův Brod.		
Zdroj čerpání dat	Zprávy od ředitelů škol a školských zařízení		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 70: Složení řídící skupiny – školství

Složení řídící skupiny
Motivující starosta (město) – manažer strategie
Motivující starosta (městys)
Motivující starosta (obec)
Koordinátor meziobecní spolupráce ORP HB

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle do-

sahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 71: Správci cílů – školství

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
A.1.	Obnovené, moderní, veselé budovy škol a školských zařízení, s vybavením odpovídajícím moderním trendům, které podporují dětskou a mládežnickou tvořivost.	Starosta obce Lučice
A.2.	Orientace na úspory a efektivitu školních a předškolních zařízení.	Starosta města Habry
A.3.	Přizpůsobení prostor reálné poptávce a to z pohledu kvantity žáků, tak specifických potřeb.	Starosta města Habry
B.1.	Zapojování se se žáky do meziobecních akcí a přebírat za ně zodpovědnost	Starosta obce Lípa
B.2.	Soustavně se vzdělávající pedagogové, kteří přinášejí žákům motivaci a zvyšují prestiž školy.	Starosta města Přibyslav
B.3.	Pedagogové chápající důležitost interaktivní výuky a praktických příkladů při výuce.	Starosta města Přibyslav
C.1.	Moderní pojetí výuky, které počítá s aktivním zapojením žáků do výuky, přinese ty výsledky, že žáky bude bavit a budou se těšit do školy. Díky modernímu pojetí a zapojení moderních trendů se budou žáci rychleji učit a nestráví doma tolik času nad přípravou do školy. Na místo toho se budou moci věnovat zájmovým kroužkům.	Starosta městyse Štoky
C.2.	Nové a aktualizované osnovy pro odborné předměty a zájmové kroužky s přínosem regionální identity.	Starosta města Habry
C.3.	Žáci, jež projdou, velmi kvalitními předměty a odnesou si z nich co nejvíce, pro další rozvoj.	Starosta města Habry
D.1.	Velká rozmanitost kroužků pro žáky a naplněnost těchto kroužků žáky.	Starosta města Habry

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
D.2.	Dostatečný počet dobrovolníků zajišťujících vedení zájmových kroužků i na menších obcích.	Starosta města Habry
D.3.	Významnější role rodiny a důležitosti obou rodičů při výchově dítěte s případnou podporou psychologů.	Starosta města Přibyslav

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 72: Gestoři indikátorů – školství

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet upravených zázemí pro vzdělávání a jeho rozvoj	Realizační tým MOS
2	Podíl kvalifikovaných pracovníků a pracovníků s praxí ve vzdělávání	Realizační tým MOS
3	Počet škol a školských zařízení, které uzpůsobily vzdělávání současným trendům a aktualizují průběžně obsah vzdělávání	Realizační tým MOS
4	Počet škol nabízejících efektivní mimoškolní aktivit pro děti a žáky	Realizační tým MOS
5	Počet obnovených škol a školských zařízení + vybavených	Starosta obce Lučice
6	Počet škol a školských zařízení podílejících se na společných výběrových řízeních pro vybavení škol a školských zařízení	Starosta města Habry
7	Počty škol a školských zařízení upravených pro bezbariérové přístupy	Starosta města Habry
8	Počty škol a školských zařízení pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí	Starosta obce Lípa
9	Počty dětí/žáků pravidelně se zapojujících do meziobecních akcí	Starosta obce Lípa
10	Počet učitelů ze škol a školských zařízení, kteří se dále soustavně vzdělávají	Starosta města Přibyslav

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
11	Počet absolventů seminářů pro využívání interaktivních pomůcek ve výuce	Starosta města Přibyslav
12	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností v rámci ČR i zahraničí	Starosta městyse Štoky
13	Počet regionálních učebnic	Starosta města Habry
14	Počet sdílených pedagogů/rodilých mluvčích	Starosta města Habry
15	Počet druhů volnočasových kroužků	Starosta města Habry
16	Počet dobrovolníků vedoucích zájmové kroužky ve školách a školských zařízeních	Starosta města Habry
17	Počet setkání aktérů výchovy dětí s veřejností	Starosta města Přibyslav

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 73: Implementace strategie - školství

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletím
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na rok 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na rok 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Návrhová část oblasti školství se věnuje nejstěžejnějším tématům, které by měli být v rámci SO ORP Havlíčkův Brod řešeny. Byly stanoveny čtyři problémové oblasti. První oblast se věnuje školskému zázemí, další lidským zdrojům ve vzdělávání, třetí řeší problematiku moderních trendů ve vzdělávání a poslední stanovená oblast řeší mimoškolní aktivity. K oblastem byly vhodně přiřazeny cíle (ke každé oblasti 3 cíle). K jednotlivým cílům byli přiřazeni gestoři, kteří je budou hlídat a zároveň se budou snažit o jejich naplňování. Naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. I indikátory mají své gestory – správce měřítka.

Vzhledem k tomu, že v novém programovém období budou podporovány především investice do škol (přístavby, zateplení, výměny oken, vybavení učeben apod.), předpokládá se, že školy, které prozatím nečerpaly finanční prostředky z evropských dotací, budou moci využívat zjednodušeného čerpání, kdy by měl být nastaven jednotný systém a vyplňování žádostí by tak mělo být jednodušší. Do regionu SO ORP Havlíčkův Brod by tak mohlo přijít velké množství finančních prostředků.

Strategie by měla být vhodným výchozím materiálem pro realizaci dalších projektů a opatření.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Na tvorbě strategie pracovali:

Marta Vencovská – koordinátor projektu

Karolína Ortová – analytik

Olga Kodysová – asistent koordinátora

Petra Rajterová – tematický expert

Motivující starostové – pan Martin Kamarád (město Přibyslav), pan Josef Zadina (obec Veselý Žďár), pan Pavel Královec (městys Štoky) a Petr Zadina (obec Radostín)

Při tvorbě strategie se spolupracovala s místními mateřskými školami, základními školami, základními uměleckými školami a dalšími odborníky pro oblast školství. Zkušenosti a poznatky byly vyměňovány i v rámci ostatních týmů v České republice.

V první řadě se realizační tým seznámil s problematikou oblasti školství (studování základních materiálů, odborné názvosloví, zákony apod.). Později byly ve spolupráci se Svazem měst a obcí sbírány analytické podklady, které byly následně vyhodnocovány. Při tvorbě analytické části probíhaly schůzky s odborníky na oblast školství, s řediteli škol, zaměstnanci, starosty a další veřejností. Před prvním oficiálním setkáním starostů, které proběhlo v květnu 2014, byla dopracována analytická část oblasti školství a byla na setkání představena. Zároveň se v té době začínaly formulovat základní poznatky o hlavních problémových oblastech a na ně navazujících cílech v oblasti. Analytická část byla posouzena oponentem, jehož odborný posudek byl do strategie zapracován. Podzim roku 2014 byl věnován vytváření návrhové části (problémovým oblastem, cílům, indikátorům, přípravě akčního plánu apod.). Na téměř kompletní strategii oblasti školství navazoval další oponentní posudek (v únoru a březnu 2015), jehož závěry byly taktéž zapracovány do strategie. Oba oponentní posudky byly zpracovány od odborníka v oblasti školství. Vzhledem k tomu, že je strategie živým dokumentem, nepředpokládá se, že zůstane v tomto stavu, ale bude i nadále aktualizována na základě dalších potřebných změn a událostí.

V průběhu celé tvorby strategie se scházel celý realizační tým a všichni motivující starostové. Občas se setkání zúčastnil i někdo z odborné veřejnosti, který obohatil setkání o další přínosné náměty.

Strategie byla vytvářena od prosince 2013 do května 2015.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy a projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jedním z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza), očekávaný vývoj

Tabulka č. 74: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	2
Domovy se zvláštním režimem	3
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	12
Celkem	29

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka č. 75: Zařízení sociálních služeb se sídlem v SO ORP Havlíčkův Brod

Č.	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel
1.	Domov pro seniory Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	Sociální služby zejména pro seniory s trvalým pobytem v Kraji Vysočina	Kraj Vysočina
2.	Domov ve Věži, příspěvková organizace	Pobytové služby pro osoby s chronickým duševním onemocněním	Kraj Vysočina
3.	FOKUS Vysočina	Služby pro péči o duševně nemocné	NNO
4.	Sociální služby města Přibyslav	Pečovatelská služba	Město Přibyslav
5.	Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Kraj Vysočina
6.	Oblastní charita Havlíčkův Brod	Poskytování služeb lidem v sociální, hmotné i duchovní nouzi, lidem nemocným a trpícím	Biskupství královéhradecké
7.	Úsvit - zařízení SPMP Havlíčkův Brod	Podpora osob s mentálním postižením	NNO

Zdroj: www.kr.vysocina.cz

Nejvíce poskytovatelů sociálních služeb je ve městě Havlíčkův Brod. Stěžejními poskytovateli v regionu je Oblastní charita Havlíčkův Brod, dále pak Sociální služby města Havlíčkův Brod a Fokus Vysočina. Nejvíce rozšířenou nabídku na obce má právě Oblastní charita HB, zejména svojí širokou nabídkou služeb a poskytováním terénních služeb. Nicméně jen málo klientů je z menších obcí. Pouze v případě domovů s pečovatelskou službou či domovů pro seniory jsou obyvatelé menších obcí také zastoupeni. V některých obcích je poskytována terénní sociální služba a terénní zdravotní služba. Terénní zdravotní službu v rámci celého regionu ORP Havlíčkův Brod zajišťuje pouze Oblastní charita Havlíčkův Brod. Charitní ošetřovatelská služba je odbornou zdravotní péčí, kterou poskytují kvalifikované zdravotní sestry v domácím prostředí klienta. Péče je ordinována praktickými lékaři a výkony jsou hrazeny zdravotní pojišťovnou.

Terénní sociální službu dále poskytují v Havlíčkově Brodě a jeho místních částech Sociální služby města Havlíčkův Brod a ve městě Přibyslav je to pečovatelská služba města Přibyslav. Mimo to je v regionu několik domů s pečovatelskou službou, a to v obcích Štoky, Lipnice nad Sázavou, ve městech Havlíčkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov. V těchto domech je zajištěna pečovatelská služba. Mezi poskytovatele soc. služeb patří také Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, tj. sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

Tabulka č. 76: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
1. Centra denních služeb	0
2. Denní stacionáře	2
3. Týdenní stacionáře	0
4. Domovy pro osoby se zdravotním postižením	3
5. Domovy pro seniory	3
6. Domovy se zvláštním režimem	3
7. Chráněné bydlení	2
8. Azylové domy	3
9. Domy na půl cesty	1
10. Zařízení pro krizovou pomoc	0
11. Nízkoprahová denní centra	0
12. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
13. Noclehárny	0
14. Terapeutické komunity	0
15. Sociální poradny	1
16. Sociálně terapeutické dílny	1
17. Centra sociálně rehabilitačních služeb	4
18. Pracoviště rané péče	1
19. Intervenční centra	0
20. Služby následné péče	0
21. Ostatní	15
Celkem	40

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Tabulka č. 77: Zařízení sociálních služeb se sídlem či působících v rámci ORP

Č.	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel	sídlo (ORP)
1.	Domov Háj příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Kraj Vysočina	Světlá nad Sázavou
2.	C. A. F. E., o. s., Jihlava	Terénní služby pro osoby, které vedou rizikový způsob života (závislosti, bez přístřeší apod.)	NNO	Jihlava
3.	ŽIVOT 90 Jihlava	Tísňová péče	NNO	Jihlava
4.	Benediktus Chotěboř	Terénní služba pro osoby se sníženou soběstačností, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.	NNO	Chotěboř
5.	OS Ječmínek Žďár nad Sázavou	Azylový dům	NNO	Žďár nad Sázavou
6.	Azylová ubytovna pro muže Žďár nad Sázavou	Azylový dům	NNO	Žďár nad Sázavou
7.	Centrum J.J. Pestalozziho, o.p.s.,	Dům na půl cesty	NNO	Chrudim
8.	Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina	Intervenční centrum	Kraj Vysočina	Jihlava
9.	Centrum U Větrníku Jihlava - Diecézní charita Brno	Ambulantní/terénní služby pro osoby ohrožené závislostmi	Církevní organizace	Jihlava
10.	Centrum multikulturního vzdělávání, o. s.	Sociální rehabilitace	NNO	Jihlava
11.	Domov ve Zboží, přísp. org.	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Kraj Vysočina	Světlá nad Sázavou

Zdroj: www.kr.vysocina.cz

Na území SO ORP Havlíčkův Brod působí rovněž organizace, které mají sídlo v jiných ORP. Zejména se jedná o neziskové organizace se sídlem v krajském městě Jihlava, které mají celokrajský dopad své činnosti, dále pak příspěvkové organizace Kraje Vysočina se sídlem v sousedních ORP (Světlá n. S).

V současné době Domov Háj je pracoviště Vysočinské nemocnice s.r.o. Vysočinské nemocnice s.r.o. jsou nestátní zdravotnické zařízení, které má 4 pracoviště (Poliklinika Ledec nad Sázavou, Nemocnice Ledec-Háj, Nemocnice Humpolec, Plicní léčebna Humpolec), kde jsou poskytovány sociální služby pro obyvatele celého Kraje Vysočina. Předmětem činnosti je poskytování léčebné, rehabilitační a ošetrovatelské péče v následné a dlouhodobé péči, činnost ambulantní – diagnostická a léčebná činnost v interním lékařství, diabetologie, TRN a fyzioterapie.

Část území v okolí Havlíčkovy Borové se kloní ke Žďáru nad Sázavou a v okolí města Golčův Jeníkov obyvatelé využívají služby také z ORP Chotěboř. Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s. v Havlíčkově Brodě provozuje Dům na půl cesty, kde je mladým lidem bez rodinného zázemí (ve věku 18 – 26 let) umožněno bydlení ve dvou bytech v centru Havlíčkova Brodu. Tato služba je poskytována v rámci celého Kraje Vysočina.

V SO ORP Havlíčkův Brod poskytuje službu tísňové péče organizace ŽIVOT 90 Jihlava. V roce 2010 byli ve SO ORP napojeni pouze 2 lidé, v roce 2011 3 lidé, v roce 2012 došlo k mírnému nárůstu na 5 osob. Tato služba má velký potenciál v rozšíření na obce. Posláním tísňové péče s názvem AREÍON je pomáhat lidem, kteří jsou v důsledku vysokého věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení znevýhodněni a nejsou schopni vlastními silami tuto nepříznivou situaci překonat, setrvat co nejdéle v domácím prostředí.

Tabulka č. 78: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	2
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	5	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Sociální služby jsou velmi dobře zajištěny na území města Havlíčkův Brod, v ostatních městech a obcích se vyskytují pouze domy s pečovatelskou službou nebo působí v menším množství terénní sociální péče. Na území města Havlíčkův Brod je rovněž velmi dobrá síť neziskových organizací, které působí v sociální oblasti a poskytují další služby pro cílové skupiny. Často se jedná o organizace přímo zaměřené na konkrétní nemoc či postižení (Svaz diabetiků ČR; ROSKA Havlíčkův Brod - regionální organizace Unie ROSKA v ČR; Parkinson - klub Havlíčkův Brod; Alfa – klub, Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR - klub HB; Okresní výbor Svazu tělesně postižených v ČR Havlíčkův Brod; Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých oblastní pobočka Havlíčkův Brod; Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Krajská organizace Vysočina; Svaz tělesně postižených ČR - základní organizace Havlíčkův Brod; Tělovýchovná jednota zdravotně postižených Havlíčkův Brod a další). Organizace jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb města Havlíčkův Brod. Velmi přehledný je rovněž Informační portál na webových stránkách města Havlíčkův Brod (<http://www.soshb.cz>), který je uživatelsky srozumitelný a návodný.

Tabulka č. 79: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0

	Druh sociální služby	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	2
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Nejvíce rozšířenou službou ve SO ORP je pečovatelská služba. Pobytové sociální služby jsou převážně v městě Havlíčkův Brod (mimo domovy se zvláštním režimem - Věž, Břevnice). Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, poskytuje sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče. V tabulce jsou zařazeny pod Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Tabulka č. 80: : Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod ORP Havlíčkův Brod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře			1			1
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory		1	1			
Domovy se zvláštním režimem		2	1			
Chráněné bydlení						2
Azylové domy				1		
Domy na půl cesty						1
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny				1		
Sociálně terapeutické dílny						1
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče				1		
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní		2	4	9		
Celkem	0	5	7	13	0	4

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V SO ORP Havlíčkův Brod jsou největšími zřizovateli Kraj Vysočina, Město Havlíčkův Brod a Oblastní Charita Havlíčkův Brod.

Tabulka č. 81: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Zřizovatel:						
	typ sociální služby	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství				1		
	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba			4	3		
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby			1	1		
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře				1		1
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
	Domovy pro seniory		1	1			
	Domovy se zvláštním režimem		2	1			
	Chráněné bydlení						2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		1				
Služby sociální prevence	Raná péče				1		
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy				1		
	Domy na půl cesty						1
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				1		
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny						1
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						
	Sociální rehabilitace						3
celkem	0	4	7	11	0	8	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Dle poskytovaných služeb je nejsilnějším zřizovatelem v terénních a ambulantních službách Oblastní charita Havlíčkův Brod. Ohledně pobytových služeb je to pak město Havlíčkův Brod – Sociální služby města Havlíčkův Brod a Kraj Vysočina (Domov pro seniory Havlíčkův Brod a domovy se zvláštním režimem (Věž, Břevnice).

Tabulka č. 82: Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						40									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory	193														
Domovy se zvláštním režimem	266														
Chráněné bydlení				4											
Azylové domy	18														
Domy na půl cesty	8														
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						50									
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny								1							
Sociálně terapeutické dílny											10				
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče						6					6				
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní						222					1137				

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Kapacita zařízení je poměrně dobrá, s výjimkou domovů pro seniory a pobytových zařízení pro osoby s postižením. Kromě nich je třeba posílit též služby, které v regionu ORP nejsou dosud zajišťovány a zajistit tak funkční síť sociálních služeb v rámci správního obvodu ORP Havlíčkův Brod.

Tabulka č. 83: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby
Příjmy z úhrad uživatelů	118 410 Kč	973 443 Kč	107 587 Kč
Výdaje	420 349 Kč	2 602 045 Kč	1 082 017 Kč
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	28,1 %	37,4 %	9,9 %

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka č. 84: Pobytové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Domov pro seniory	364
Domov se zvláštním režimem	230

Zdroj: Vlastní šetření

Poměrně velký nedostatek kapacit je evidován u pobytových služeb pro seniory a osoby se zvláštním zdravotním postižením. Při hodnocení těchto čísel je nutné přihlídnout k tomu, že žadatelé podávají žádosti do více domovů, jsou tedy evidováni v pořadníku u více poskytovatelů.

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány v požadované kapacitě. Nejsou evidováni žádní neuspokojení žadatelé. Kapacita a potenciál terénních služeb jsou dobré, avšak zatím nejsou dostatečně využívány uživateli.

Tabulka č. 85: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Posuzovaný správní obvod - celkem	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
		64	48		31	30			

Posuzovaný správní obvod - celkem	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
		447	500		10	7		20	27

Posuzovaný správní obvod - celkem	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
54									

Posuzovaný správní obvod - celkem	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
							121	98	

Posuzovaný správní obvod - celkem	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
	66	75		2	2				

Posuzovaný správní obvod - celkem	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
	8	7					43	20	

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 86: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	2	2	2	2	2	2
z toho Občanská sdružení	1	1	1			
z toho Církevní právnické osoby	1	1	1			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	2	2	2			

Zdroj: Vlastní šetření

V regionu SO ORP Havlíčkův Brod působí také Hodina H. Činnost organizace je zaměřena na dobrovolnictví mladých lidí ve věku 13 – 30 let, má sídlo v SO ORP Pelhřimov a celokrajskou působnost. Tato organizace nemá akreditované programy.

Tabulka č. 87: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
osobám sociálně slabým	0	1	1
osobám zdravotně postiženým	0	1	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Dle dat MPV byly v správním obvodu ORP Havlíčkův Brod akreditovány pouze programy pro dobrovolnictví, a to v roce 2011 Fokus Vysočina akreditoval programy:

- "Dobrovolnictví v nemocnicích a domovech důchodců" zaměřený na pomoc zdravotně postiženým a seniorům
- "Dobrovolnický program pro duševně nemocné" zaměřený na pomoc zdravotně postiženým a sociálně slabým.

Ve sledovaném období měl Fokus Vysočina cca 40 dobrovolníků ročně v pěti až šesti přijímajících organizacích, přičemž tito dobrovolníci se účastnili i jednorázových kulturních akcí pořádaných Fokusem (Týdny pro duševní zdraví, prodeje, Křesadlo apod.). Celkem odpracují dobrovolníci této organizace ročně cca 2500 hodin. Od roku 2013 narůstá počet přijímajících organizací a je i více dobrovolníků. Dále dobrovolnictví probíhá v rámci činnosti Oblastní charity Havlíčkův Brod, a to pouze v pobytových zařízeních sociální péče. V obcích probíhá neformální sousedská výpomoc.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 88: Analýza cílových (dotčených) skupin – sociální oblast

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Uživatelé sociálních služeb (klienti)	Kvalitní, odborná a finančně dostupná péče pro zajištění důstojného života; možnost získávání informací v oblasti sociálních služeb a možnosti jejich financování; pomoc při začleňování do společenského života a do pracovního procesu; podpora samostatnosti, dostatečná kapacita sociálních zařízení v případě potřeby; pomoc při možnosti zůstat co nejdéle v domácím prostředí; snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem jejich života.	Přehnané požadavky na poskytovatele sociálních služeb; malá sociální spoluodpovědnost; nezáměr o sociální služby; platební neschopnost, nemobilita	Přímá komunikace s klienty a jejich rodinou; komunikace přes webové stránky poskytovatelů či telefonická konzultace, emailovou poštou; komunikace prostřednictvím obce či města, ve kterém uživatel žije; komunikace přes terénní pracovníky a dobrovolníky.	Zajištění dostatečné sítě poskytovatelů sociálních služeb (pobytových, terénních i ambulantních); posilovat služby sociální prevence, nastavení dobré a otevřené komunikace mezi poskytovateli a uživateli; dobrá informovanost obcí o možnostech využití sociálních pro své obyvatele, mapování potřeb uživatelů v terénu.
Rodiny uživatelů	Dostatečná kapacita sociálních zařízení, možnost využití odlehčovacích pobytů, podpora při zajištění péče, informovanost a poradenství o možnostech a správné péči v domácím prostředí	Přehnané požadavky na poskytovatele sociálních služeb; nezáměr o spolupráci s poskytovateli, platební neochota, neschopnost	Přímá komunikace, webové stránky poskytovatelů, emailová pošta, informační letáky, komunikace prostřednictvím obce, ve které rodina žije, komunikace přes terénní pracovníky – řada klientů již není schopná komunikace, proto stejnou péči v oblasti komunikace jako klienti musí mít i rodiny	Zjistit aktuální problémy (nedostatky), které rodinní příslušníci vidí při péči o své blízké, Informovanost o nových metodách a možnostech péče, rozšíření; podpora při péči o rodinné příslušníky, vytvořit prostředí ve společnosti, které umožní rodinám starat se o své rodinné příslušníky a zároveň nebyt společensky handicapován (v zaměstnání, finančně)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty poskytující služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám	Zájem uživatelů o nabídku služeb; dobrá spolupráce s uživatelem a jeho rodinou; zajištění stabilního vícezdrojového financování sociálních služeb, kvalitní plánování sociálních služeb, dostatečná podpora obcí pro zajištění, spolupráce všech subjektů při zajištění sociálních potřeb cílových skupin; stabilní legislativa, dostatek motivovaných pracovníků a dobrovolníků	Nezájem uživatelů o službu, nedostatek finančních i lidských zdrojů, špatná koordinace sociálních služeb v regionu, nezájem o spolupráci v regionu,	Přímá komunikace s klienty a jejich rodinami, komunikace přes webové stránky; telefonická a emailová komunikace; přímá komunikace se zřizovateli a dalšími donátory, mediální komunikace (propagace) poskytovaných služeb;	Zavedení komunitní plánování sociálních služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod, vytvoření modelu meziobecní spolupráce při zajištění pokrytí regionu dostatečnou sítí pobytových a terénních služeb; zajištění poskytování komplexního poradenství pro uživatele a samosprávu v sociální oblasti
Zaměstnanci sociálních služeb (sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách)	Zajištění příjemného pracovního prostředí; zajištění dobrého pracovního zázemí pro vykonávání sociální práce; dobré pracovní ohodnocení + benefity; práci, která bude uznávána a respektována; zajištění vzdělávání a odborného vedení	Neustálé vzdělávání se, vysoká administrativa, neustále se měnící legislativa, syndrom vyhoření	Přímá komunikace mezi poskytovateli a uživateli a jejich rodinami, vzájemná výměna zkušeností, podpora ze stran zaměstnavatele, supervize	Výměny zkušeností, podpora profesního růstu; vytváření prostředí pro kvalitní a bezpečnou práci, motivace
Obce ve správním obvodu	Uspokojení požadavků vlastních občanů, uspokojení požadavků spádové oblasti (sousední obce), efektivní vynakládání finančních prostředků, zjišťování skutečných nákladů na zajištění sociálních služeb; zapojení neziskových organizací v sociální oblasti, posilování dobrovolnictví a sousedské výpomoci, posilování sociální spoluodpovědnosti společnosti, vznik nových pracovních míst, nezatěžování rozpočtu obce	Nedostatečné pokrytí regionu sociálními službami, nespolečná spolupráce s dotčenými subjekty v regionu, nedostatek financí, administrativní náročnost, legislativní bariéry, nezájem o spolupráci	Společné jednání spádových obcí a zajištění dostatečné sítě poskytovatelů sociálních služeb, společné veřejné diskuse dotčených subjektů, aktivní účast v dotačních programech	Spolupráce obcí (formální či neformální) na zajištění základních sociálních služeb; nastavení modelu meziobecní spolupráce při zajištění a udržení koordinovaného systému poskytování sociálních služeb v regionu, realizace opatření v oblasti prorodinné politiky, zajištění poskytování komplexního poradenství pro uživatele a samosprávu v sociální oblasti; vzdělávání zástupců samospráv

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Zřizovatel sociálních služeb	Podílet se na zajištění rozvoje a koordinaci poskytování sociálních služeb v rámci celého správního obvodu ORP, spolupodílet se na zajištění sítě sociálních služeb v regionu, informovat veřejnost o dění ve spádové oblasti, zapojit se do plánování sociálních služeb	Finanční a časová náročnost, nedostatek finančních a lidských zdrojů, nezáměr o spádovou spolupráci, konkurenční boj	Spolupráce obcí v sousedství, případně pomoc ORP či kraje. Otevřená komunikace se všemi dotčenými subjekty	Vytvoření platformy pro spolupráci a zavedení udržitelného a efektivního modelu pro zajištění sociálních služeb v regionu, vytvoření funkční sítě poskytovatelů sociálních služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod. Zavedení komunitního plánování sociálních služeb v SO ORP
Ostatní poskyvatelé služeb v sociální oblasti (NNO, s.r.o, OSVČ.)	Podílet se na dostatečné nabídce sociálních služeb a dalších aktivit v sociální oblasti v regionu, vytvořit nová pracovní místa, spolupracovat s dotčenými subjekty, podílet se na komunitním plánování	Neustále se měnící legislativa, omezené finanční zdroje a složité nastavené dotační programy, chybějící prostředky na spolufinancování projektů, vysoká administrativní zátěž, finanční nejistota, chybějící víceleté financování, ztráta motivace	Komunikovat s i zřizovateli a obcemi, nastavit vhodnou formu spolupráce, společné projekty spolupráce s prospěchem pro cílové skupiny uživatelů; komunikace s uživateli a jejich rodinami	Vytvoření sítě poskytovatelů a dalších, zavedení komunitního plánování sociálních služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod, vytvoření stabilních, víceletých finančních zdrojů na pokrytí poskytování služeb
Veřejnost	Mít dostatek informací o poskytování služeb v sociální oblasti; vědět na koho se v případě potřeby obrátit a kde najdu informace, vědět jak a kdy mohu pomoci, zvýšení povědomí o aktivitách v sociální oblasti ve svých obcích a regionu	Nezáměr o ostatní, nespolupráce	Informační letáky, média, semináře	Motivace široké veřejnosti pro spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, posilování společenského uznání pro dobrovolnou činnost, zajištění publicity a prestiže partnerům, posilovat sounáležitost a sociální odpovědnost společnosti, vytvořit prostředí pro péči v rodinách
Média	Náměty a témata pro novináře (pestrá, zajímavá), příklady dobré praxe	Obavy z prezentace a následných reakcí na ní	Komunikace s novináři, místními periodiky, televizí, rozhlasem,	Pravidelnost komunikace

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti sociálních služeb

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 89: Analýza rizik – sociální oblast

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpo- dobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
1.	Finanční riziko (souvisí se způsobem financování)	Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	Využívání dotací z EU a vytváření vlastních (drobných) podnikatelských aktivit	Zřizovatel, poskytovatel
		Nedostatečné využití finančních prostředků z EU	3	3	9	Zaškolení konkrétního pracovníka, který by se dané problematice věnoval (vyškolen v podávání žádostí na fondy kraje, ministerstev, EU), možnost využití společných projektů	Poskytovatel
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Spolupráce s podnikatelským sektorem, společná výběrová řízení, zvýšení finančních zdrojů	Zřizovatel, poskytovatel
		Finanční náročnost	5	5	25	Koordinace aktivit, sledování efektivity, větší zapojení dobrovolníků, rozšíření sousedské výpomoci	Zřizovatel, poskytovatel
		Nedostatek financí na platy	4	4	16	Spravedlivá a včasná dislokace finančních prostředků	Stát

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
2.	Organizační riziko (týká se vytvoření sítě poskytovatelů sociálních služeb)	Nedostatečná dostupnost sociálních služeb	3	3	9	Zavedení komunitního plánování sociálních služeb v správním obvodu ORP Havlíčkův Brod, rozšíření sítě poskytovatelů sociálních služeb	Obce, zřizovatel, poskytovatel
		Nedostatek lidských zdrojů	3	3	9	Dobré pracovní ohodnocení + benefity, práci, která bude uznávána a respektována, zajištění vzdělávání a odborného vedení	Poskytovatel
		Nezájem uživatelů o sociální služby	2	3	6	zajištění poskytování komplexního poradenství pro uživatele a samosprávu v sociální oblasti, posílení vědomí uživatelů, že příspěvek na péči je určen na hrazení sociálních služeb, zvýšení kreditu poskytovatelů sociálních služeb	Poskytovatel, uživatel
		Dopravní nedostupnost sociálních služeb	3	2	6	Posílení terénní sociální a zdravotní péče ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod, zvýšení kapacity ambulantních a pobytových služeb	Obce, zřizovatel, poskytovatel
		Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	Vytvoření platformy pro spolupráci a zavedení udržitelného a efektivního modelu pro zajištění sociálních služeb v regionu	Obce daného území, poskytovatel
3.	Právní riziko (legislativa)	Neustále se měnící legislativa	5	5	25	Konzultace chystaných legislativních norem a změn s odpovědnými zaměstnanci kraje, ministerstev, konzervace právních předpisů na určitou dobu	Obce, zřizovatel, poskytovatel
		Reformy, které zhorší podmínky pro poskytování sociálních služeb	5	5	25	Konzultace chystaných legislativních norem a změn s odpovědnými zaměstnanci MPSV	Obce, zřizovatel, poskytovatel

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
4.	Technické riziko (stav budova, vybavení)	Špatný technický stav budov pobytových zařízení	4	4	16	Spolupráce s místními řemeslníky či stavebními podnikateli, nabídka umístění reklamy	Zřizovatel
		Zajištění bezbariérovosti budov	3	3	9	Vytváření společných projektů, s nimiž by bylo snáze dosáhnout na dotace z EU	Obce, zřizovatel, poskytovatel
		Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	4	16	Získávání dotací, možnost společných projektů, zajištění vícezdrojového financování, fundraising	Zřizovatel, poskytovatel
5.	Věcné riziko (související s řešeným tématem - např. kvalita poskytovatelů)	Špatné řízení organizace	2	2	4	Zajištění kvalitních školení pro ředitele a vedoucí pracovníky organizace, výměna zkušeností s obdobnými poskytovateli	Zřizovatel, poskytovatel
		Personální rizika (syndrom vyhoření, fluktuace, věk, ...)	2	2	6	Výměny zkušeností, podpora profesního růstu; vytváření prostředí pro kvalitní a bezpečnou práci, motivace, odborné vedení	Poskytovatel

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 90: SWOT analýza sociální oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Komunitního plánování soc. služeb města Havlíčkův Brod	Nedostatečné kapacity pobytových zařízení sociální péče, především pro seniory
Dobrá kvalita poskytovatelů sociálních služeb v regionu	Malá informovanost obyvatel a obcí o možnosti využití soc. služeb a nároků uživatelů na tyto služby
Dobře fungující soc. služby na území města Havlíčkův Brod	Nekoordinovanost aktivit poskytovatelů sociálních služeb v SO ORP
Fungující neziskové organizace poskytující doplňkové služby na území města Havlíčkův Brod a SO ORP v sociální oblasti	Nedostatečná spolupráce obcí a poskytovatelů v oblasti sociálních služeb (chybí komunitní plánování v rámci správního obvodu ORP Havlíčkův Brod)
Pokrytí regionu službami organizací působících na krajské úrovni	Dopravní nedostupnost sociálních služeb pro obyvatele malých obcí
Dobrá dostupnost dalších zařízení sociální péče v rámci i mimo SO ORP Havlíčkův Brod	Nedostatečné propojení terénní sociální a zdravotní péče a malé pokrytí regionu ORP těmito službami
Zapojení dobrovolníků v sociální oblasti	Finanční náročnost sociálních služeb
Potenciál pro rozvoj pro rodinné politiky	Malý počet sociálních bytů a odlehčovacích služeb
	Nízké finanční ohodnocení práce v soc. službách
Příležitosti	Hrozby
Zahájit komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP HB	Postoj potencionálních uživatelů k využívání – nedůvěra k cizím lidem, neochota financovat sociální služby (nepřipustí si, že tuto službu potřebují a že ji budou platit a že mají nárok na podporu)
Modernizace zařízení sociálních služeb a vyšší efektivita jejich provozu	Nedostatek financí v sektoru
Zavedení víceletého financování v oblasti sociálních služeb (stabilizace)	Vznik sociálně vyloučených lokalit
Meziobecní spolupráce obcí na řešení dostupnosti sociálních služeb	Nepřipravenost regionu na řešení problémů demografického vývoje (stárnutí)
Zapojení místních obyvatel do koordinovaného poskytování terénních služeb v regionu (vznik nových pracovních míst)	Nedostatek lidských zdrojů - nedostatek odborného a dobře finančně ohodnoceného personálu v oblasti sociálních služeb
Vyšší zapojení dobrovolníků v sociální oblasti - realizace nových dobrovolnických programů	Vysoká administrativní náročnost, včetně nadměrného vykazování a vysoký počet kontrol na poskytovatele
Využití dotací z EU	Nezájem obcí o spolupráci v oblasti poskytování sociálních služeb
Vznik sociálních podniků	Malá podpora pro neziskových organizací působících v sociální oblasti (dobrovolnictví)
Větší rozšíření sousedské výpomoci	Nestabilní politika - častá změna legislativy (nejistota pro poskytovatele)
Šíření dobré praxe (šuška)	Postoj lékařů - Malá spolupráce a komunikace mezi lékaři a terénní pečovatelskou zdravotní službu
Nezájem uživatelů	Strach z těsného kontaktu s cizími osobami

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Nejvíce poskytovatelů sociálních služeb je ve městě Havlíčkův Brod. Stěžejními poskytovateli v regionu je Oblastní charita Havlíčkův Brod, dále pak Sociální služby města Havlíčkův Brod a Fokus Vysočina. Nejvíce rozšířenou nabídku na obce má právě Oblastní charita HB, zejména svojí širokou nabídkou služeb a dosahem. Klientů z menších obcí je jen málo. Pouze v případě domovů s pečovatelskou službou nebo domovů pro seniory jsou obyvatelé malých obcí také zastoupeni. V některých městech je poskytována terénní sociální služba a terénní zdravotní služba.

Terénní zdravotní službu v rámci celého regionu ORP Havlíčkův Brod zajišťuje pouze Oblastní charita Havlíčkův Brod. Charitní ošetrovatelská služba je odbornou zdravotní péčí, kterou poskytují kvalifikované zdravotní sestry v domácím prostředí klienta. Péče je ordinována praktickými lékaři a výkony jsou hrazeny zdravotní pojišťovnou. Tuto terénní zdravotní službu v rámci celého regionu ORP Havlíčkův Brod zajišťuje pouze Oblastní charita Havlíčkův Brod.

Charitní ošetrovatelská služba je odbornou zdravotní péčí, kterou poskytují kvalifikované zdravotní sestry v domácím prostředí klienta. Péče je ordinována praktickými lékaři a výkony jsou hrazeny zdravotní pojišťovnou.

Terénní sociální službu dále poskytují v Havlíčkově Brodě a jeho místních částech Sociální služby města Havlíčkův Brod a ve městě Přibyslav je to pečovatelská služba města Přibyslav. Mimo to je v regionu několik domů s pečovatelskou službou, a to v obcích Štoky, Lipnice nad Sázavou, ve městech Havlíčkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov. V těchto domech je zajištěna terénní sociální služba.

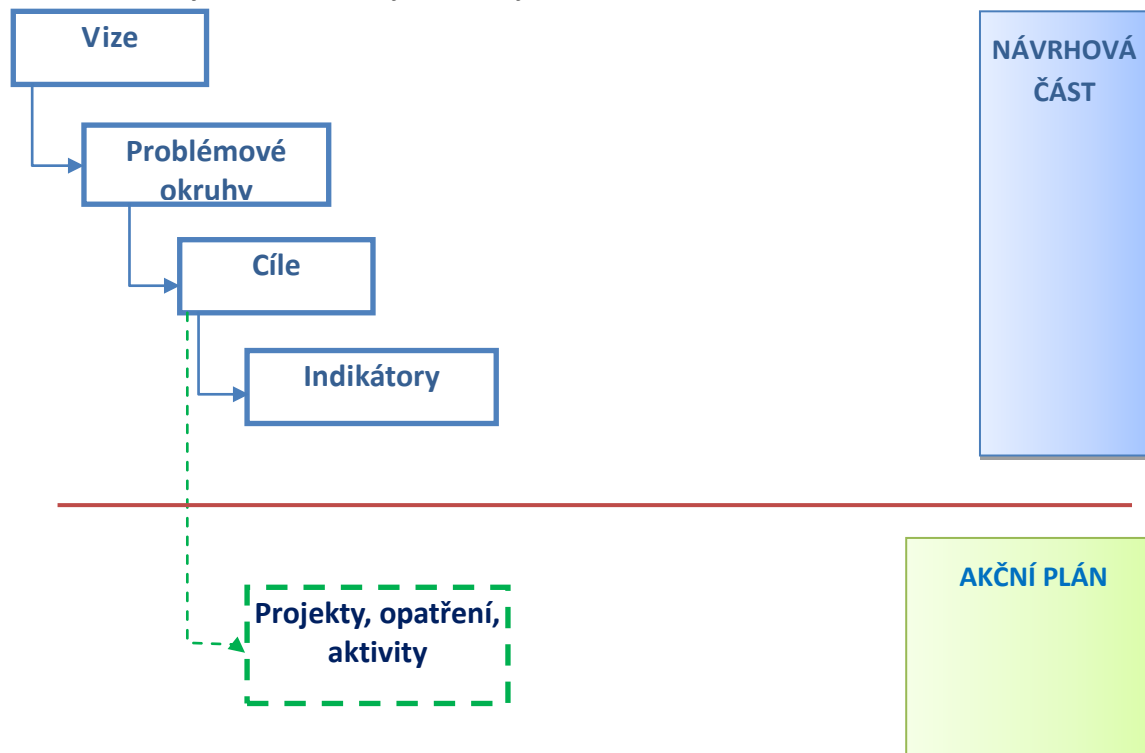
Z rozhovorů se starosty a z dotazníků vyplývá, že zájem o sociální služby (mimo domovů pro seniory a domy s pečovatelskou službou) není ze strany obyvatel obcí v současné době moc veliký. Nicméně starostové obcí to dle dotazníků vnímají jako důležitou možnost do budoucna. Cestou může být i zvýšení informovanosti obyvatel a samosprávy o oblasti sociálních služeb a o jejich přínosu pro zvýšení kvality života vytvořením uceleného systému poskytování informací o sociálních službách regionu ORP Havlíčkův Brod. Vytvořením funkční místní sítě sociálních služeb bude rovněž možno řešit v rámci meziobecní spolupráce. Důležité pak bude nastavení spolufinancování a nastavení modelu fungování a koordinace. Důležité rovněž bude zahájení realizace komunitního plánování sociálních služeb se zaměřením na všechny cílové skupiny v území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Struktura předkládané návrhové části zahrnuje problémové okruhy (oblasti), cíle a indikátory. Nejprve jsou představeny problémové okruhy a vzápětí i cíle, jichž je zapotřebí dosáhnout. K dosažení cílů jsou stanoveny i konkrétní indikátory.

Vizualizace struktury návrhové části je následující:

Tabulka č. 91: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů

Strategie území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod v oblasti sociálních služeb		
Vize		
Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny občany.		
Problémové oblasti		
Oblast A – Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod	Oblast B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod	Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb
Cíle		
A.1. Fungující místní síť sociálních služeb a následných služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů	B.1. Kvalitně fungující komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Havlíčkův Brod	C.1. Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Havlíčkův Brod:

Správní obvod ORP Havlíčkův Brod se sdílenými službami v oblasti samosprávných činností a kvalitní informovaností. Děti a mládež s dostatečným vyžitím mimoškolních aktivit. Dostatek kvalifikovaných pedagogů, preferujících aktivní vzdělávání. Školská zařízení s kvalitním zázemím pro vyučování i mimoškolní činnost. Dopravní dostupnost školských zařízení. Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny obyvatele. Obce s účinnou prevencí vzniku odpadů (především u domácností) a kvalitním tříděním. Maximální snížení skládkování.

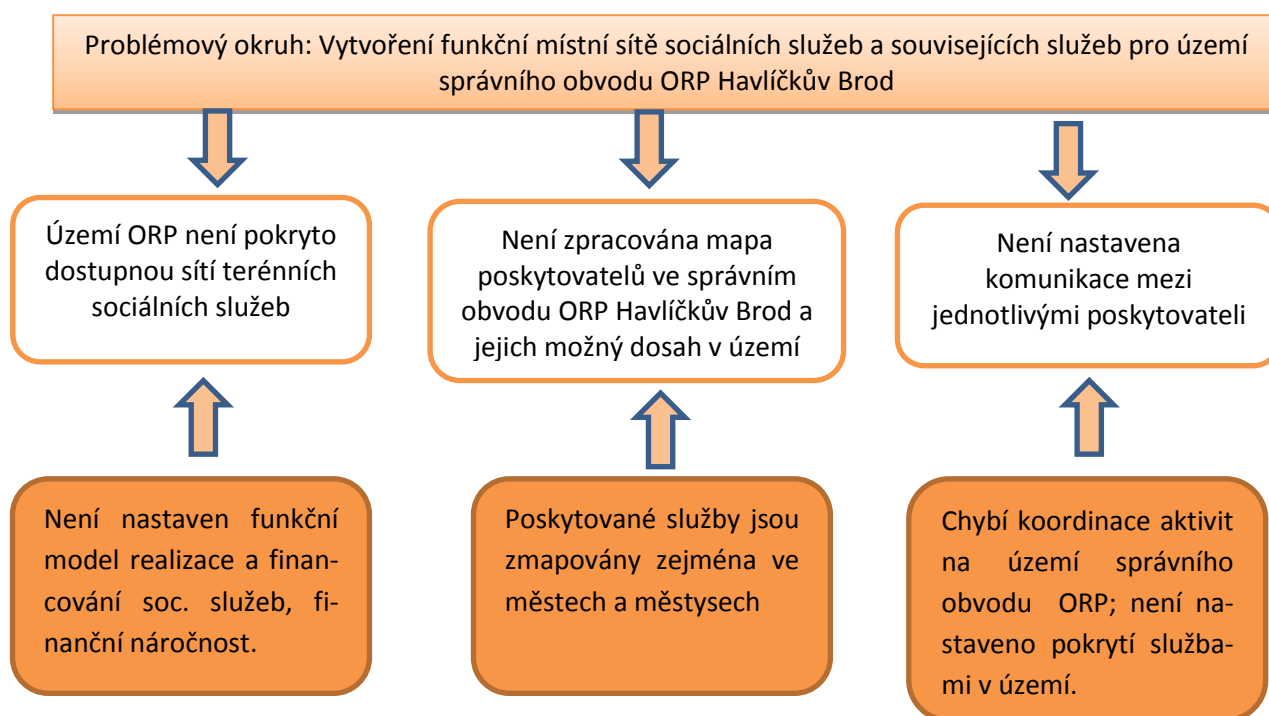
Na správním území ORP Havlíčkův Brod je kvalitně realizováno komunitní plánování sociálních služeb Havlíčkobrodsko. Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny obyvatele území ORP Havlíčkův Brod.

Cílové skupiny uživatelů:

- Rodiny s dětmi, mládež a mladé dospělé
- Osoby závislé na návykových látkách, osoby bez přístřeší a osoby ohrožené sociálním vyloučením
- Osoby se zdravotním postižením a osoby duševně nemocné
- Senioři

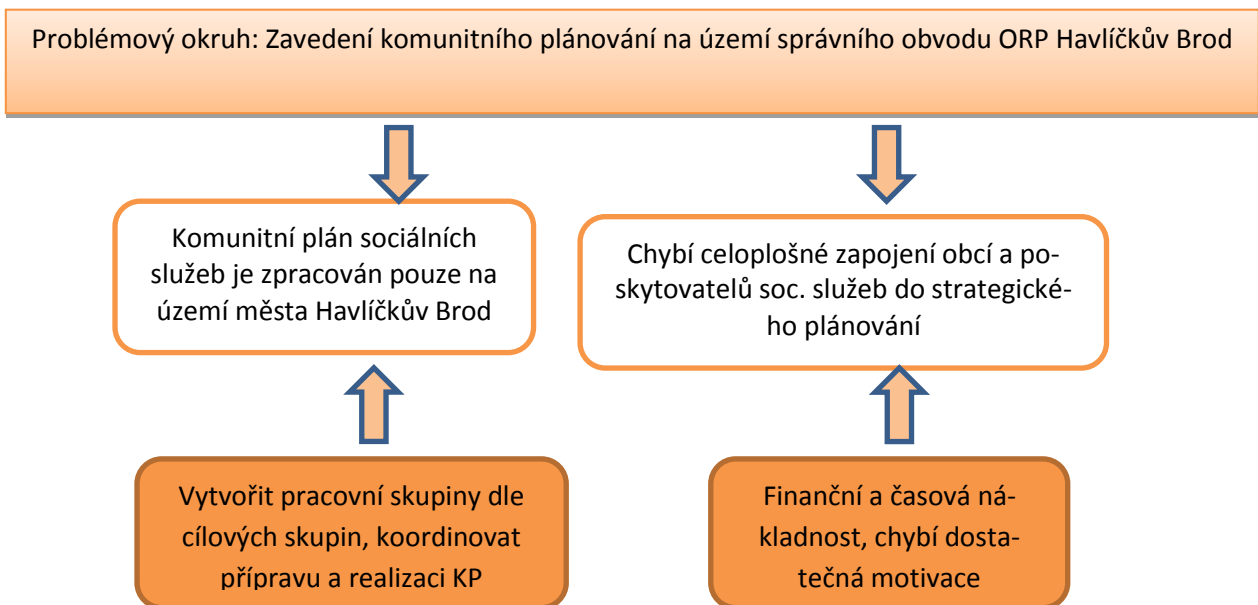
Oblast A – Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb pro všechny CS

Cíle: Fungující místní síť sociálních služeb a následných služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů

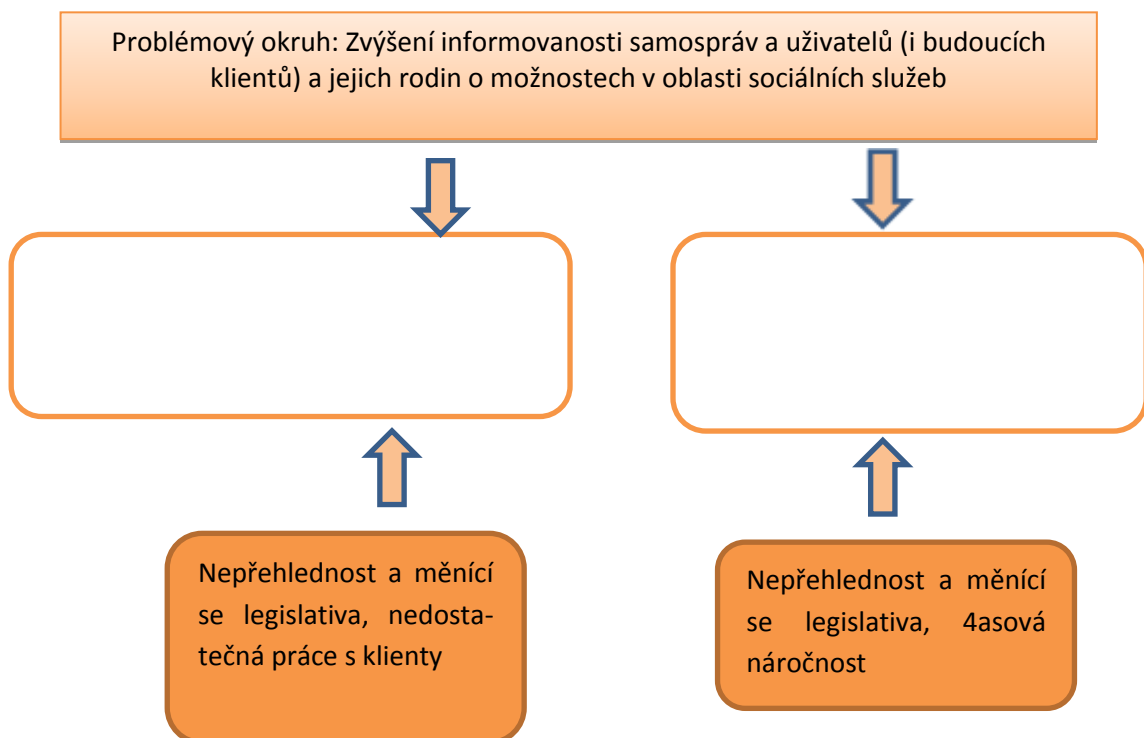
Oblast B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod

Cíle: Kvalitně fungující Komunitní plánování sociálních služeb na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod

Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb

Cíle: Vytvoření místa poskytující komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíle vycházejí z problémových oblastí, reflektují potřeby, které z nich vyplývají a které je žádoucí odstranit či zmírnit. Hlavními cíli je zavedení komunitního plánování sociálních služeb ve správním území ORP Havlíčkův Brod, vytvoření funkční místní sítě poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících služeb a zvýšení informovanosti veřejnosti i samosprávy o možnosti poskytování těchto služeb.

Cíle formulovány v souladu s pravidlem **SMART**:

- **S** – specifický (přesně popsán – jednoznačně přesně a konkrétně popsán)
- **M** – měřitelný (indikátory, jimiž bude měřeno, zda se daří dosahovat cíle)
- **A** – ambiciózní (ambice překonávat bariéry a posunovat se v řešení problému)
- **R** – realistický (nastaven reálně)
- **T** – termínově orientovaný (časové období, během něhož chceme cíle dosáhnout – časový horizont cca rok 2020)

Tabulka č. 92:Karty cílů problémového okruhu A - sociální oblast

Problémový okruh	Oblast A - Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod
Cíl	A.1. Fungující místní síť sociálních služeb a souvisejících služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů a jejich rodin.
Popis cíle	<p>V rámci mapování budou osloveni všichni poskytovatelé sociálních služeb a poskytovatelé souvisejících služeb a aktivit v sociální oblasti, kteří působí na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod. Bude vypracován systém poskytování a financování sociálních služeb, tak aby mohla být garantována územní i finanční dostupnost péče i na malých obcích. Vytvoření systému tj. funkční místní síť – kdy budou vytvořena spádová místa v regionu (6 až 8 míst ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod) se zajištěným zázemím pro terénní sociální péči. Na jednom spádovém území budou pracovat 3 – 4 pracovníci v sociálních službách, tak aby byla řešena zastupitelnost a efektivita práce.</p> <p>Mezi koordinačním subjektem systému a jednotlivými zapojenými obcemi bude podepsána rámcová smlouva s obcemi o poskytování sociálních služeb v jejich území, kde bude jasně rámeček poskytování služeb a způsob a výše úhrady. Na financování se bude podílet kraj, obec a klient.</p>
Hlavní opatření	<p><u>Legislativní opatření:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření rámcové smlouvy, najít vhodný model (systém) spolupráce a spolufinancování poskytovaných služeb <p><u>Finanční opatření:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit finanční a lidské zdroje <p><u>Věcné opatření:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovit harmonogram postupu - Oslovit relevantní partnery v území - poskytovatelé, NNO, obce, kraj - Nastavit komunikaci v území – poskytovatelé, NNO, obce, kraj

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Vznik systému realizace a financování poskytování sociálních služeb a souvisejících služeb v obcích Havlíčkovrodska - Počet sociálních služeb zapojených do sítě - Počet souvisejících služeb zapojených do sítě - Procento zapojených obcí do systému
Správce cíle	Motivující starosta

Tabulka č. 93: Karty cílů problémového okruhu B - sociální oblast

Problémový okruh	Oblast B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod
Cíl	B.1. Kvalitně fungující komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Havlíčkův Brod
Popis cíle	Zpracování střednědobého plán sociálních služeb pro celé území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod. Zpracování akčního plánu a koordinace aktivit. Plán bude navazovat na Střednědobý plán sociálních služeb města Havlíčkův Brod.
Hlavní opatření	<u>Legislativní opatření:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Vybrat hlavního realizátora / nositele KP <u>Finanční opatření:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit finanční a lidské zdroje na realizaci KP <u>Věcné opatření:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovit harmonogram postupu - Oslovit relevantní partnery v území - poskytovatelé, NNO, obce, Kraj Vysočina - Nastavit koordinační setkávání pracovních skupin KP
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Počet koordinačních setkání - Počet zapojených subjektů komunitního plánování - Zpracování Střednědobého plánu sociálních služeb obcí Havlíčkovrodska
Správce cíle	Motivující starosta

Tabulka č. 94: Karty cílů problémového okruhu C - sociální oblast

Problémový okruh	Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb
Cíl	C.1. Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost

Popis cíle	V rámci KP bude vytvořeno poradenské místo, kde žadatelé dostanou přehledně a lidsky podané informace a možnostech využití sociálních služeb a dalších následných aktivitách, včetně možných dávek, které by mohly klientům příslušet. Dalším aspektem tohoto cíle je také šíření informací o přínosu sociálních služeb a propagace dobrovolnictví v sociálních službách. Informace budou podávány osobně, telefonicky, emailem a budou rovněž zpracovány přehledně v informačním systému.
Hlavní opatření	<u>Legislativní opatření:</u> - Vybrat hlavního realizátora / nositele poradenského centra <u>Finanční opatření:</u> - Zajistit finanční a lidské zdroje chodu centra (dotace, spolufinancování obcí...) <u>Věcné opatření:</u> - Stanovit harmonogram aktivit - Oslovit relevantní partnery v území - poskytovatelé, NNO, obce, města, Kraj Vysočina
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Vytvoření poradenského místa - Počet vydaných zpráv a článků - Informační systém
Správce cíle	Motivující starosta

4.2.4. Indikátory

K výše předloženým problémovým okruhům a cílům jsou stanoveny indikátory, jež představují nástroj k měření úspěšnosti nastavené strategie, tj. k měření úrovně dosahování stanovených cílů. Indikátory jsou voleny tak, aby co nejjasněji ukázaly na míru změny a zároveň byly snadno zjistitelné. Pro zaručení dosažení cílů jsou následně k jednotlivým indikátorům stanoveni i gestoři, a to v souladu s určením gestorů cílů. Indikátory výsledku i indikátory výstupu přehledně ukazují tzv. karty indikátorů:

Oblast A – Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod

Indikátor výsledku:

- Vznik systému realizace a financování poskytování sociálních služeb a souvisejících služeb v obcích Havlíčkovobrodská

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet sociálních služeb zapojených do sítě
- Počet souvisejících služeb zapojených do sítě
- Procento obcí zapojených do systému

Oblast B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod

Indikátor výsledku:

- Počet koordinačních setkání pracovních skupin KP

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet zapojených subjektů do komunitního plánování
- Zpracování Střednědobého plánu sociálních služeb obcí Havlíčkovobrodská

Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb

Indikátor výsledku:

- Vytvoření poradenského místa

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet obcí, které se finančně podílejí na provozu poradenského místa
- Počet vydaných zpráv a článků
- Informační systém

Indikátor výsledků:

Tabulka č. 95: Karty indikátorů problémových okruhů - sociální oblast

Problémový okruh	A - Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod		
Číslo indikátoru	18		
Název indikátoru	Vznik systému realizace a financování poskytování sociálních služeb a souvisejících služeb v obcích Havlíčkovobrodská		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vytvoření funkčního systému		
Metodika a výpočet	Existence systému		
Zdroj čerpání dat	Výroční zpráva servisního centra / nositele systému		

Problémový okruh	B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod		
Číslo indikátoru	19		
Název indikátoru	Počet koordinačních setkání pracovních skupin KP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		10	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet setkání pracovních skupin v rámci realizace komunitního plánování sociálních služeb v rámci daného roku, tak aby byla zajištěna kvalitní koordinace aktivit		

Metodika a výpočet	Počet jednání v daném roce
Zdroj čerpání dat	Zápis z jednání, prezenční listina

Problémový okruh	C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb		
Číslo indikátoru	20		
Název indikátoru	Vytvoření poradenského místa		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vytvoření funkčního poradenského místa		
Metodika a výpočet	Vytvořené poradenské místo		
Zdroj čerpání dat	Zjištění u zřizovatele		

Indikátory výstupů:

Tabulka č. 96: Karty indikátorů cílů – sociální oblast

Problémový okruh a cíl	A - Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod A.1. Fungující místní síť sociálních služeb a souvisejících služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů a jejich rodin.		
Číslo indikátoru	21		
Název indikátoru	Počet sociálních služeb zapojených do sítě		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		40	50
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet jednotlivých druhů sociálních služeb zapojených do sítě, které budou nabízeny klientům v rámci koordinace podpůrné sítě		
Metodika a výpočet	Zjištění (součet)		
Zdroj čerpání dat	Výroční zpráva servisního centra / nositele systému		

Problémový okruh a cíl	A - Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod A.1. Fungující místní síť sociálních služeb a souvisejících služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů a jejich rodin.		
Číslo indikátoru	22		

Název indikátoru	Počet souvisejících služeb zapojených do sítě		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet souvisejících služeb zapojených do sítě, které budou nabízeny klientům v rámci koordinace podpůrné sítě		
Metodika a výpočet	Zjištění (součet)		
Zdroj čerpání dat	Výroční zpráva servisního centra / nositele systému		

Problémový okruh a cíl	A - Vytvoření funkční místní sítě sociálních služeb a souvisejících služeb pro území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod A.1. Fungující místní síť sociálních služeb a souvisejících služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů a jejich rodin.		
Číslo indikátoru	23		
Název indikátoru	% obcí zapojených do systému		
Měrná jednotka	Procento		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		20%	60%
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Procento obcí zapojených do systému, které podepsaly rámcovou smlouvu s nositelem systému, a podílí se tak na realizaci systému ve svém území a na financování poskytovaných služeb.		
Metodika a výpočet	Počet obcí zapojených do systému / celkový počet obcí v ORP		
Zdroj čerpání dat	Výroční zpráva servisního centra (nositele systému)		

Problémový okruh a cíl	B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod B.1. Kvalitně fungující komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Havlíčkův Brod		
Číslo indikátoru	24		
Název indikátoru	Počet zapojených subjektů do komunitního plánování		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		30	50
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Počet subjektů (poskytovatelé, obce, neziskové organizace) zapojených do komunitního plánování pro celé území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod v daném roce
Metodika a výpočet	Místní šetření
Zdroj čerpání dat	Prezenční listiny, informace koordinátora komunitního plánování

Problémový okruh a cíl	B – Zavedení komunitního plánování na území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod B.1. Kvalitně fungující komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Havlíčkův Brod		
Číslo indikátoru	25		
Název indikátoru	Zpracování Střednědobého plánu sociálních služeb obcí Havlíčkovbroska		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vytvořený dokument		
Metodika a výpočet	Schválení dokumentu zastupitelstvy obcí		
Zdroj čerpání dat	Prezenční listiny, informace koordinátora komunitního plánování		

Problémový okruh a cíl	C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb C.1. Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost		
Číslo indikátoru	26		
Název indikátoru	Počet obcí, které se finančně podílejí na provozu poradenského místa		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		10	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet obcí, které přispívají na provoz		
Metodika a výpočet	Součet obcí platících příspěvek na provoz poradenského místa v daném roce		
Zdroj čerpání dat	Zjištění u zřizovatele		

Problémový okruh a cíl	Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb C.1. Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost		
Číslo indikátoru	27		
Název indikátoru	Počet vydaných zpráv a článků		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		6	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet vydaných tiskových zpráv a uveřejněných článků o problematice poskytování sociálních služeb, následných služeb a související problematiky v regionu		
Metodika a výpočet	Součet zpráv ve všech dostupných informačních kanálech		
Zdroj čerpání dat	Prezenční listiny, informace koordinátora komunitního plánování		

Problémový okruh a cíl	Oblast C – Zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb C.1. Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu i širokou veřejnost		
Číslo indikátoru	28		
Název indikátoru	Informační systém		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka (stará se o získání dat)	Koordinátor MOS		
Roky	2013	2017	2020
Plán (cílový stav)		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Existence funkčního informačního systému		
Metodika a výpočet	Vytvořen informační systém		
Zdroj čerpání dat	Zjištění u zřizovatele, informace koordinátora komunitního plánování		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 97: Složení řídící skupiny - sociální oblast

Složení řídící skupiny
Motivující starosta (město) – manažer strategie
Motivující starosta (městys)
Motivující starosta (obec)
Koordinátor meziobecní spolupráce ORP HB

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 98: Správci cílů - sociální oblast

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
A.1.	Fungující místní síť sociálních služeb a následných služeb pro všechny cílové skupiny uživatelů	Motivující starosta
B.1.	Kvalitně fungující komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Havlíčkův Brod	Motivující starosta
C.1.	Vytvoření místa poskytujícího komplexní a aktuální informace pro uživatele sociálních služeb, jejich rodiny, samosprávu a širokou veřejnost	Motivující starosta

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 99: Gestoři indikátorů - sociální oblast

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
21	Počet zapojených poskytovatelů sociálních služeb do sítě	Koordinátor meziobecní spolupráce
22	Počet souvisejících služeb zapojených do sítě	Koordinátor meziobecní spolupráce
23	Procento obcí zapojených do systému	
24	Počet zapojených subjektů do komunitního plánování	Koordinátor meziobecní spolupráce
25	Zpracování Střednědobého plánu sociálních služeb obcí Havlíčkobrodska	Koordinátor meziobecní spolupráce
26	Počet obcí, které se finančně podílejí na provozu poradenského místa	
27	Počet vydaných zpráv a článků	Koordinátor meziobecní spolupráce
28	Informační systém	Koordinátor meziobecní spolupráce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 100: Implementace strategie – sociální oblast

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Z analýzy rizik vyplývá vazba na meziobecní spolupráci ve dvou souhrnných okruzích - Zavedení komunitní plánování sociálních služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod a vytvoření systému realizace a financování terénních sociálních služeb a souvisejících služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod. Právě kvalitním zpracováním komunitního plánování sociálních služeb v celém správním obvodu ORP Havlíčkův Brod, do kterého se zapojí aktéři v oblasti sociálních služeb (poskytovatelé sociálních služeb a služeb souvisejících) a místní samospráva, můžeme připravit dobré prostředí pro kvalitní život našich obyvatel, které umožní klientům co nejdéle zůstat v domácím prostředí a usnadní rodinám péči o své blízké. Je důležité při zpracování plánu rozvoje sociálních služeb regionu navázat na Komunitní plánování sociálních služeb města Havlíčkův Brod, které je realizováno již po řadu let.

Důležité však je nejen plánování, ale pak samotná realizace jednotlivých kroků. Ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod je velký prostor pro meziobecní spolupráci při zajištění pokrytí regionu dostatečnou sítí pobytových a terénních služeb, zajištění poskytování komplexního poradenství pro uživatele a samosprávu v sociální oblasti a vytvoření sítě poskytovatelů a dalších služeb. Mezi nejdůležitější úkoly pak bude vytvoření stabilních, víceletých finančních zdrojů na pokrytí poskytování těchto služeb.

V rámci systému realizace a financování sociálních služeb a souvisejících služeb ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod by měl být vytvořen tým pečovatелů/ek ve správním obvodu ORP. Součástí týmu by měli být pracovníci/ce v sociálních službách, kteří pochází z místních obcí (podpora důvěry) a možností využití částečných úvazků. Každý tým by měl určitou část regionu (oblast několika obcí) a ve spádové obci by bylo zajištěno zázemí pro týmy. Koordinaci aktivit bude zajišťovat regionální sociální pracovník. Týmy budou pracovat pod již existujícím poskytovatelem sociálních služeb (Sociální služby města Havlíčkův Brod, Oblastní charita) nebo bude vytvořen nový koordinační subjekt.

Pro zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb bude vytvořeno poradenské místo, kde žadatelé budou mít k dispozici přehledně a lidsky podané informace o možnostech využití sociálních služeb a dalších souvisejících služeb a dalších aktivitách, včetně možných dávek, které by mohly klientům příslušet. Dalším úkolem poradenského místa bude rovněž šíření informací o přínosu sociálních služeb a propagace dobrovolnictví v sociálních službách. Informace budou podávány osobně, telefonicky, emailem a budou rovněž zpracovány přehledně v informačním systému. Pro občany, může zvyšovat provázanost poskytovatele a obce důvěru a zájem o nabízené služby v dané obci. Rovněž dojde ke vzniku nových pracovních míst s možností flexibilní pracovní doby.

Spolupráce obcí (formální či neformální) na zajištění základních sociálních služeb; nastavení modelu meziobecní spolupráce při zajištění a udržení koordinovaného systému poskytování sociálních služeb v regionu bude pro region velkým přínosem.

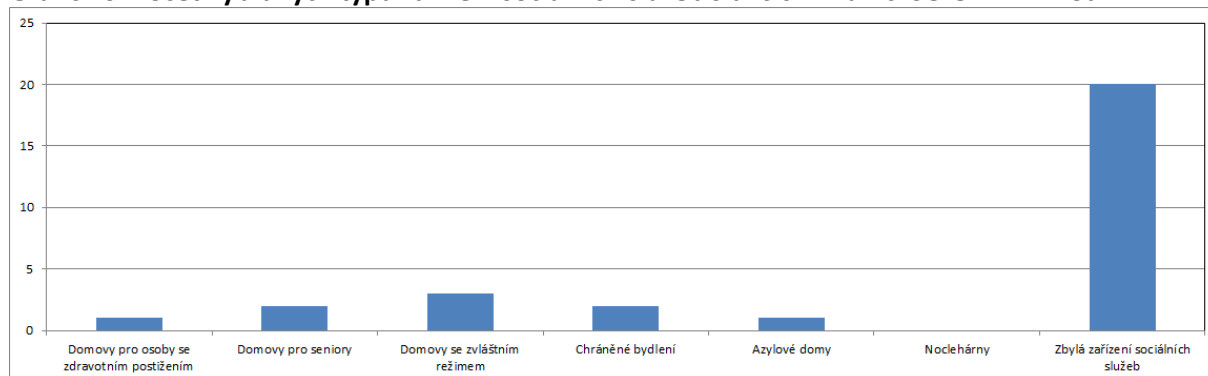
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie sociální oblasti byla vytvářena analytikem, realizačním týmem strategie a fokusní skupinou z objektivně dostupných dat z centrálních evidencí (ČSÚ, Rejstřík poskytovatelů sociálních služeb), z dat získaných v rámci osobního zjišťování na jednotlivých obcích ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod. Velmi cenné byly také osobní rozhovory s poskytovateli sociálních služeb a souvisejících služeb. Závěry a byly konzultovány se zástupci fokusní skupiny a motivujícími starosty.

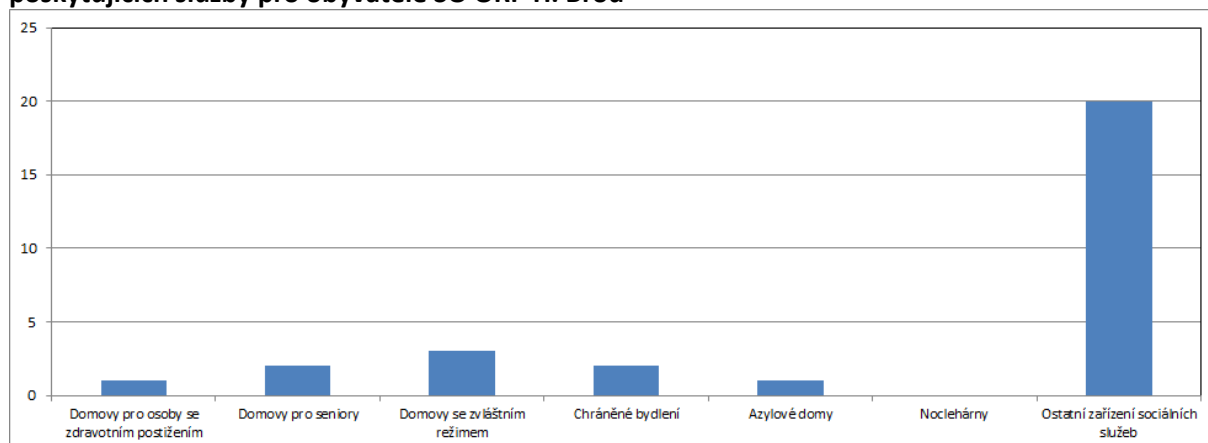
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

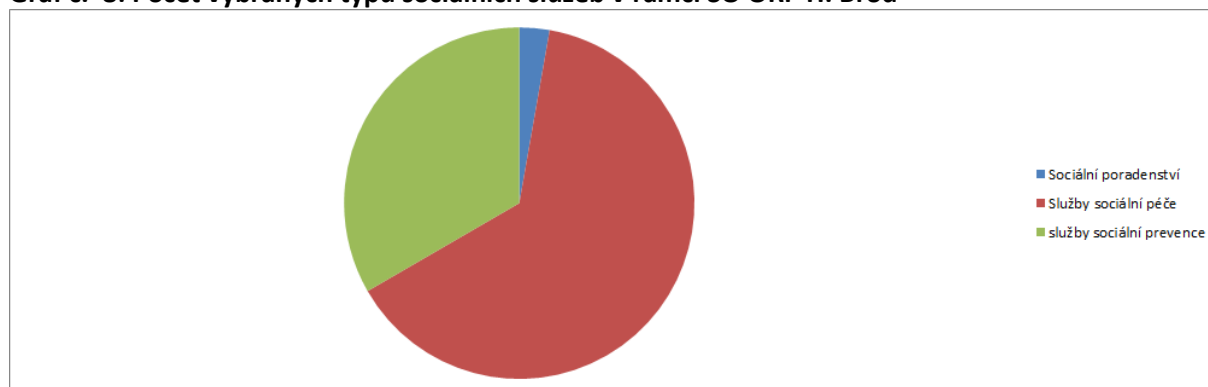
Graf č. 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP H. Brod

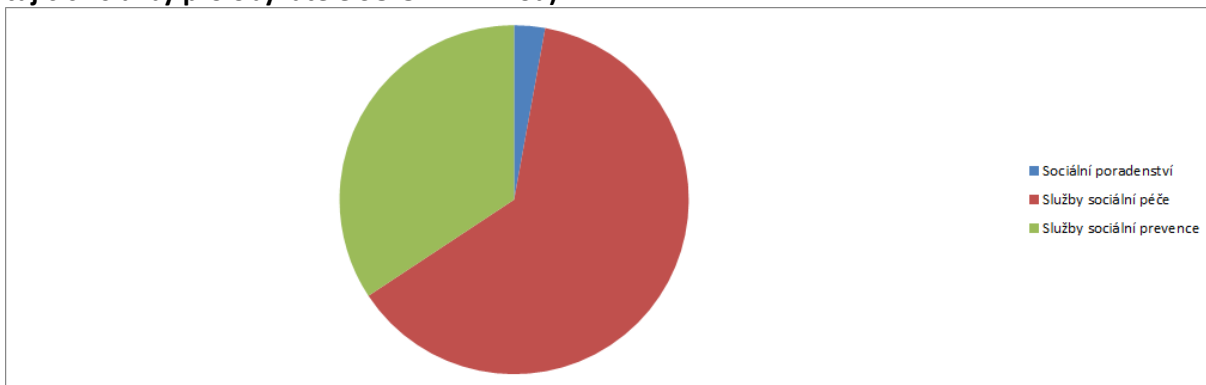
Graf č. 7: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP H. Brod (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP H. Brod)

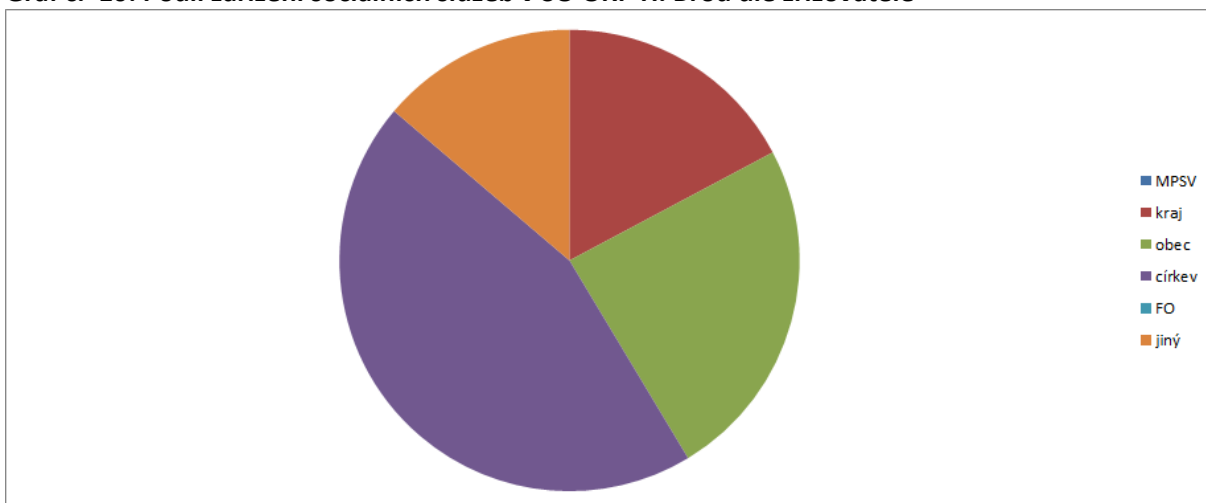
Graf č. 8: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP H. Brod

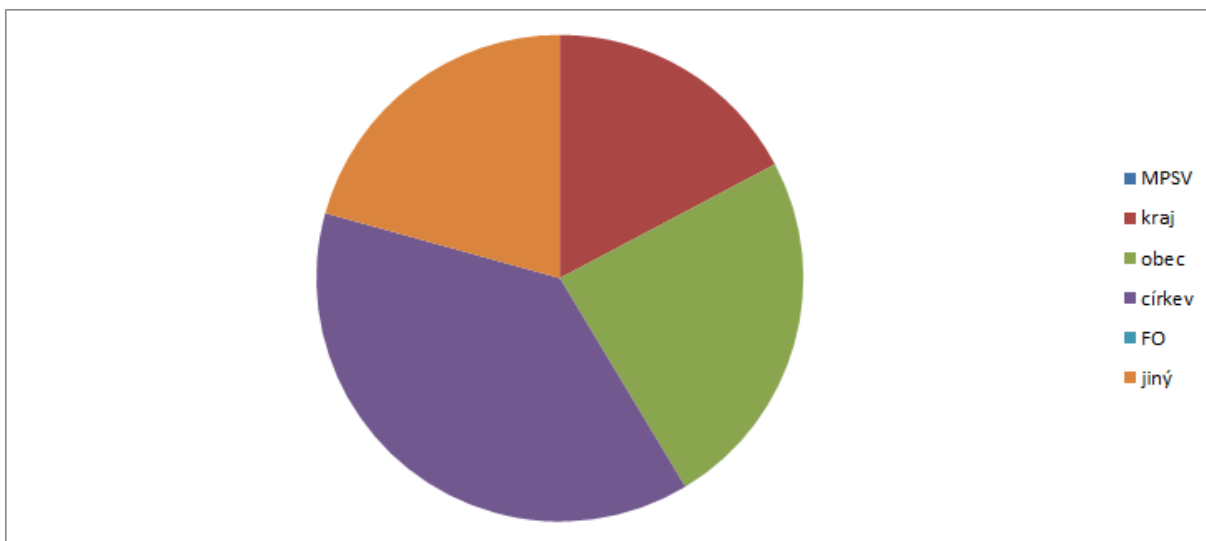
Graf č. 9: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP H. Brod (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP H. Brod)

Graf č. 10: Podíl zařízení sociálních služeb v SO ORP H. Brod dle zřizovatele

Graf č. 11: Podíl sociálních služeb v SO ORP H. Brod dle zřizovatele.

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů:

Nakládání s odpady v ORP Havlíčkův Brod je založeno na materiálovém využití (41 %) a na skládkování produkovaných odpadů (36 %), zbytek končí mimo území ORP, přičemž směsný komunální odpad se jen skládkuje a ještě se ke skládkování dováží z okolních OPR. S tím korespondují i problémy území v řešení odpadové problematiky. Při rozhovorech se starosty byla identifikována téměř celoplošně nespokojenost s vysokou cenou za nakládání s komunálními odpady.

Do budoucna je mezi obcemi výrazný zájem o efektivní a ekonomické využití odpadů produkovaných obcemi přímo v obci, nebo v několika sousedních obcích. Především je zájem o energetické využití směsného komunálního odpadu, a to jako zdroje tepla či energie pro obecní budovy a veřejné osvětlení. V případě, že by takové řešení bylo v praxi proveditelné, neměly by obce výraznější problém mezi sebou spolupracovat na realizaci toto řešení. Obce by byly ochotné se spojit do menších celků (řádově do 10 obcí) tak, aby společná produkce směsného komunálního odpadu mohla být efektivně energeticky využita v jedné z nich. Takové řešení by však muselo mít ekonomický přínos pro každou zapojenou obec, což v současných podmínkách zatím není ekonomicky rentabilní a technologicky ani reálné. Nicméně tento příklad dobře dokumentuje současné úvahy obcí o tom, kam by některé z nich rády viděly budoucí směr vývoje nakládání s komunálními odpady obcí.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Ve sledovaném území není žádný svazek obcí, který by vyvíjel činnost v odpadovém hospodářství. Existuje zde však významná nesusvazková spolupráce obcí, založená na základě smluvního vztahu. Tato spolupráce byla základem pro vybudování skládky komunálního odpadu v Ronově nad Sázavou. Iniciátorem této spolupráce byl vlastník a provozovatel skládky město Přibyslav. Do spolupráce se zapojilo 74 obcí a 1 firma. Podstatou této spolupráce bylo sdružení finančních prostředků na stavbu skládky a následná nižší cena skládkovného pro zapojené subjekty.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Následující analýza se na základě potřeb zadavatele zaměřuje především na komunální odpad a jen doplňkově na odpad z průmyslové a zemědělské výroby. Komunální odpad v období let 2008 – 2012 tvořil 28 – 38 % veškerého produkovaného odpadu v území ORP a veřejná správa má nejvíce prostředků a možností jej ovlivňovat a v určité fázi je ze zákona odpovědná za nakládání s ním.

Níže uvedené tabulky o produkci odpadů ke stejné problematice jsou většinou dvojího typu. První tabulka vždy identifikuje produkci odpadů od všech původců za období 2008 až 2012 a druhá identifikuje odpady, které byly vyprodukovány jen obcemi, tj. obcemi jako takovými a jejich občany, za rok 2012. V přílohách jsou obsažena data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Výpočet měrné produkce na obyvatele ORP pak odpovídá typu zdrojové tabulky – buď se jedná o měrné produkce z celkové produkce odpadů v ORP, tj. obcí, občanů a firem, nebo o měrné produkce z opadů jen od obcí, tj. obcí jako takových a jejich občanů.

Výčet dat zjišťovaných vlastním šetřením není vyčerpávající a nepokrývá celé území. I když do šetření bylo zahrnuto celé území, některé dotazované subjekty neprojevily ochotu ke spolupráci a nepodařilo se od nich potřebná data získat.

Hlavní podíl na svozu směsných komunálních a tříděných komunálních odpadů mají především místní společnosti. Jedná se o společnosti Technické služby Havlíčkův Brod, Služby města Jihlavy, HBH opady s.r.o., Miloslav Odvárka ODAS. Celonárodní společnosti zde působí jen okrajově (např. společnost AVE CZ).

Pozitivním znakem zkoumaného území je, že svoz odpadů je zde stabilní. Zabezpečují ho převážně místní firmy, které se nesnaží si přetahovat mezi sebou klienty a vzájemně "ctí své území". Je to dáno etikou místních firem, které budují své podnikání na vzájemných dobrých vztazích se svými klienty a zároveň i na dobrých vztazích se svými místními konkurenty, protože spolu navzájem obchodují. Obchodní spolupráce firem je zde nutností, neboť žádná z místních firem není schopna zcela sama řešit nakládání s odpady až do konečné fáze.

Stabilita trhu je významně ovlivněna i dlouholetou existencí místních odpadových firem a velikostí obcí. Na území je řada malých obcí, kde jejich samospráva nemá kapacitu na neustálé aktuální zjišťování cen v odpadovém hospodářství a navíc při dlouholeté zkušenosti s určitou firmou může samospráva předvídat budoucí cenové chování této firmy. Budoucí cenové chování ale nemůže samospráva předvídat u jiných, především celonárodních firem, se kterými nemá zkušenosti. To vede k jisté konzervativnosti samosprávy v oblasti výběru firem v odpadovém hospodářství a nezájem samospráv menších obcí o lukrativnější cenové nabídky jiných firem, o kterých ale neví, co od nich může do budoucna očekávat.

Cenové rozpětí za nakládání se směsným komunálním odpadem se v obcích, které poskytly potřebné údaje, pohybuje od 869,- Kč do 4 606,- Kč za tunu odpadu a průměrná cena je 2 354,- Kč za tunu odpadu. Průměrná cena za nakládání se směsným komunálním odpadem v České republice v roce 2013 byla 2 605,80 Kč¹, takže z hlediska průměrných hodnot je na tom region lépe než průměr ČR. Ani z hlediska rozložení cen nevybočují obce z rozložení cen v rámci ČR a navíc nedosahují nevyšší cenové úrovně zjištěné v ČR (minimum v ČR 108,10 Kč, maximum v ČR 14 447,90 Kč za tunu odpadu¹). I v rámci Kraje Vysočina mají obce mírně nižší náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem, kdy v roce 2013 činily průměrné náklady v Kraji Vysočina 2 510,- Kč/tuna¹ za nakládání s tímto druhem odpadů. V rámci ORP pak Institut pro udržitelný rozvoj města a obcí, o.p.s., zjistil v roce 2013 průměrné náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem ve výši 1 416,- Kč až 2 063,- Kč¹. Rozdíl v průměrných nákladech v ORP mezi zjištěním Institutu pro udržitelný rozvoj města a obcí, o.p.s., a vlastním šetřením pro tuto analýzu je způsobem odlišným vzorkem obcí.

Cena za nakládání s tříděným odpadem se v obcích, které poskytly údaje, pohybuje od 945,- Kč do 7 122,- Kč a průměrná cena je 3 692,- Kč za tunu tříděného odpadu. I ve srovnání cen za tříděný odpad vychází region jako levnější než příslušné hodnoty zjištěné za celou ČR, neboť průměrná cena pro nakládání s tříděným odpadem byla v roce 2013 v ČR 4 589,70 Kč¹, rozložení cen kopíruje rozložení cen v ČR a nedosahuje nejvyšších cenových hladin zjištěných v ČR (minimum 221,20 Kč/tuna tříděného odpadu, maximum v ČR 18 131,- Kč/tuna tříděného odpadu¹). I v porovnání s průměrnými hodnotami za Kraj Vysočina je region nepatrně levnější, kdy průměrné náklady za Kraj Vysočina v roce 2013 na tunu tříděného odpadu byly zjištěny ve výši 3 787,- Kč/tuna¹. Ve studii¹ Institutu pro udržitelný rozvoj města a obcí, o.p.s., byly za území ORP H. Brod zjištěny vážené průměrné náklady na tunu tříděného odpadu v rozmezí 4 488,- Kč až 5 220,- Kč¹. Odchylka ve zjištění proti výše uvedeným údajům

---

¹ (Institut pro udržitelný rozvoj města a obcí, o.p.s., Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2013) [online], 2014 [cit. 12. 3. 2015], dostupné na [www: http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni_nakladu_na_hospodaren_s_KO_2014_F2.pdf](http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni_nakladu_na_hospodaren_s_KO_2014_F2.pdf))

je způsobena rozdílným vzorkem obcí, které poskytly údaje a rozdílným způsobem výpočtu, kdy v této analýze se pracuje jen s aritmetickými průměry, nikoliv váženými.

Průměrné ceny u společností nebyly počítány, protože se nepodařilo zjistit údaje od všech obcí a tatáž svozová společnost sváží různé druhy odpadů u různých obcí a z různých vzdáleností, takže tato cena nebude mít žádnou vypovídající hodnotu, resp. by se mezi sebou porovnávaly zcela odlišné údaje. Např. společnost svážející převážně plasty bude vždy dražší, než společnost zaměřená na svoz skla. V konkrétní ceně se navíc zohledňuje vzdálenost obcí a ta je pro každou obec individuální. Obce znají cenovou politiku svozových firem a v případě, že chtějí změnit svozovou společnost, je pro ně nejpřínosnější udělat si aktuální cenovou poptávku. Navíc v obchodních vztazích v nakládání s odpady není pouze cena jediné důležité hledisko. Vynaložené úsilí na výpočet průměrné ceny u svozové společnosti by tedy pro území nebylo příliš přínosné a se zjištěnými údaji, které nepokrývají celé území a nezohledňují vzdálenosti, se jedná o dost nevypovídající údaj.

Zařízení k nakládání s odpady

V této kapitole jsou uvedena zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho blízkosti. Dále jsou uvedena sběrná místa, komunitní kompostárny a bioplynové stanice.

Tabulka č. 101: Sběrné dvory na území SO ORP H. Brod, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (Obec – dále jen O, Soukromý – dále jen S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Golčův Jeníkov	Za Parkem	Golčův Jeníkov	568635	nezjištěna	30,00	O
2.	HBH odpady s.r.o.	Havířská 1124	Havlíčkův Brod	568414	30000,00	11100,00	S
3.	Městys Havlíčková Borová	Drahotín	Havlíčková Borová	568660	80,00	78,48	O
4.	Miloslav Odvárka ODAS	Česká Bělá 14	Česká Bělá	568503	nezjištěna	30,00	S
5.	Město Přibyslav	Ronov nad Sázavou	Ronov nad Sázavou	569321	2500,00	444,00	O
6.	Technické služby Havlíčkův Brod	Reynkova	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	6500,00	O

Zdroj: Vlastní šetření, [http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/](http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl)

Tabulka č. 102: Sběrná místa na území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Bartoušov	Bartoušov 71	Bartoušov	548260	nezjištěna	nezjištěna	O
2.	Žižkovo Pole	Žižkovo Pole	Žižkovo Pole	569801	nezjištěna	nezjištěna	O
3.	Dlouhá Ves	Dlouhá Ves	Dlouhá Ves	568538	nezjištěna	nezjištěna	O

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Tabulka č. 103: Výkupny odpadů na území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Vykupované druhy odpadů
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	HBH odpady s.r.o.	Havířská 1124	Havlíčkův Brod	568414	viz sběrný dvůr	viz sběrný dvůr	S	Kov, papír
2.	Recycling - kovové odpady a. s.	Ledečská 2490	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	S	Kovy, papír, autobaterie
3.	Pavel Kulhánek	Zvěstovice	Zvěstovice	548626	nezjištěna	nezjištěna	S	Kovy
4.	Město Habry	Žákovská	Habry	568651	nezjištěna	nezjištěna	O	Kovy, papír, autobaterie

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Kapacita sběrných míst a sběrných dvorů je z hlediska jejich celkového množství shromažďovaných odpadů dostatečná, resp. jejich kapacita závisí na koordinaci celkového provozu sběrného dvoru (otevírací doba, rychlost odvozu sebraného odpadu). Sběrné dvory sbírají od občanů téměř veškerý tříděný komunální odpad jako kovy, elektrozařízení, plasty, papír, sklo, někde i nebezpečný, objemný a biologicky rozložitelný odpad (podrobněji viz příloha č. 11). Problémové je však územní rozmístění sběrných míst/dvorů, které není v řešeném území rovnoměrné a tudíž dostatečné. Proto některé obce plánují v rámci zkvalitňování svých služeb v horizontu 1 - 2 let vybudování vlastních sběrných dvorů. Tam, kde nyní nejsou sběrné dvory a občané nemají trvalou možnost na území obce odkládat některé druhy odpadů, především kovy, velkoobjemový a nebezpečný odpad, zajišťují obce mobilní svoz těchto odpadů, a to zpravidla 2 x ročně.

Jsou-li provozovatelem sběrných míst/dvorů pouze obce, tak do sběrného místa/dvora se dostává odpad hlavně od občanů obce.

Jsou-li provozovatelem sběrných míst/dvorů svozové firmy, tak se do sběrných míst/dvorů dostává odpad z širšího území, které daná firma sváží.

Výkupny odpadů (Tabulka č. 103) se zaměřují především na výkup kovů a jejich slitin. I když vykupují i další druhy surovin jako papír a autobaterie, jsou tyto další suroviny jen okrajovou záležitostí, protože občané mají možnost tyto druhy odpadů odevzdat i do sběrných kontejnerů umístěných běžně v obci a jejich výkupní cena je nízká (papír) nebo i jiným obchodníkům (autobaterie).

Tabulka č. 104: Třídící linky na území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Tříděný odpad
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Havlíčkův Brod	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	O	plast, papír
2.	HBH odpady s.r.o.	Havířská 1124	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	S	sklo, papír

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tabulka č. 105: Třídící linky v blízkosti území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Tříděný odpad
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Miloslav Odvárka - ODAS	Jihlavská 20	Žďár nad Sázavou	595209	2500,00	nezjištěna	S	plast, nápojové kartony
2.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	3500,00	nezjištěna	S	papír
3.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.	Hejdof 1666	Čáslav	534005	10000,00	nezjištěna	S	papír, plasty, nápojové kartony

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tabulka č. 106: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi v území SO ORP H. Brod), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Tříděný odpad
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby Havlíčkův Brod	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	Bartoušov, Břevnice, Havlíčkův Brod, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Knyk, Kyjov, Okrouhlička, Olešná, Radostín, Skuhrov, Tis, Úhořilka, Veselý Žďár, Ždírec	O	plast, papír
2.	HBH odpady s.r.o.	Haviřská 1124	Havlíčkův Brod	568414	Bačkov, Bartoušov, Břevnice, Česká Bělá, Dolní Krupá, Habry, Havlíčkův Brod, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Chrtův, Knyk, Kochánov, Kojetín, Krásná Hora, Krátká Ves, Kyjov, Lípa, Lučice, Michalovice, Okrouhlice, Okrouhlička, Olešná, Radostín, Rozsochatec, Rybníček, Skryje, Skuhrov, Stříbrné Hory, Tis, Úhořilka, Úsobí, Veselý Žďár, Zvěstovice	S	sklo, papír
3.	Miloslav Odvárka ODAS	Jihlavská 20	Žďár nad Sázavou	595209	Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Havlíčkova Borová, Kámen, Kojetín, Krátká Ves, Modlíkov, Olešena, Pohled, Příbyslav, Rozsochatec, Stříbrné Hory, Šlapanov, Vysoká, Žižkovo Pole	S	Plasty, nápojové kartony
4.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Havlíčkova Borová, Kámen, Kojetín, Krátká Ves, Modlíkov, Olešena, Pohled, Příbyslav, Rozsochatec, Stříbrné Hory, Šlapanov, Vysoká, Žižkovo Pole	S	Papír

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Tříděný odpad
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
5.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.	Hejdof 1666	Čáslav	534005	Bartoušov, Břevnice, Havlíčkův Brod, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Knyk, Kyjov, Okrouhlička, Olešná, Radostín, Skuhrov, Tis, Úhořilka, Veselý Žďár, Ždírec	S	Papír, plasty, nápojové kartony
6.	Nezjištěno	nezjištěno	Slovenská republika		nezjištěno	S	Plasty

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Vybavenost území třídícími linkami je z hlediska jejich kapacity dostatečná, ale z hlediska kvality třídění nedostatečná. Na území existuje pouze jediná, zastaralá třídící linka s dopravníkovým pásem, druhá firma třídí vše bez pomoci techniky a tento stav jí prozatím dostačuje. Provozovatel třídící linky s dopravníkovým pásem má zájem ji výhledově zmodernizovat tak, aby umožňovala třídřit kvalitněji a více druhů odpadů. Zájem jiných dotazovaných subjektů z území ORP pořídit třídící linku nebyl v rámci šetření zjištěn, neboť by další třídící linka nenašla v území efektivní uplatnění.

Do území se žádný odpad k třídění bez současného svozu místní svozovou firmou nedováží. Naopak, odpad produkovaný v území, který je možno separovat, se vozí na třídící linky mimo zkoumané území.

Svazové firmy, které svezený odpad nemohou roztřídit z kapacitních důvodů či z důvodů, že tuto činnost neprovádí, jej neroztřídný předávají na třídící linky jiných subjektů. Dokonce se některým firmám vyplatí vozit sebraný neroztřídný separovaný odpad až do třídírny na Slovensko, protože ta jim za tento odpad platí, neboť její kapacita převyšuje produkci příslušných odpadů ve spádovém území. Bližší podrobnosti o prodeji neroztřídných separovaných odpadů do třídírny na Slovensku se nepodařilo zjistit z důvodu ochrany obchodního tajemství, nicméně firmy potvrdily, že odvoz neroztřídných odpadů až na Slovensko je pro ně ekonomicky výhodnější, než odvoz odpadů na třídící linky v okolí, kde by za jeho předání k roztřídění samy zaplatily.

Sebraný separovaný odpad po dalším roztřídění je komerčně prodáván různým odběratelům dle aktuální cenové nabídky a převážně míří do zahraničí. Hlavním důvodem směřování vytříděného odpadu do zahraničí jsou menší požadavky zahraničních odběratelů na kvalitu roztřídění a čistotu separovaného odpadu a vyšší výkupní cena proti domácím odběratelům.

Tabulka č. 107: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP H. Brod, současný stav

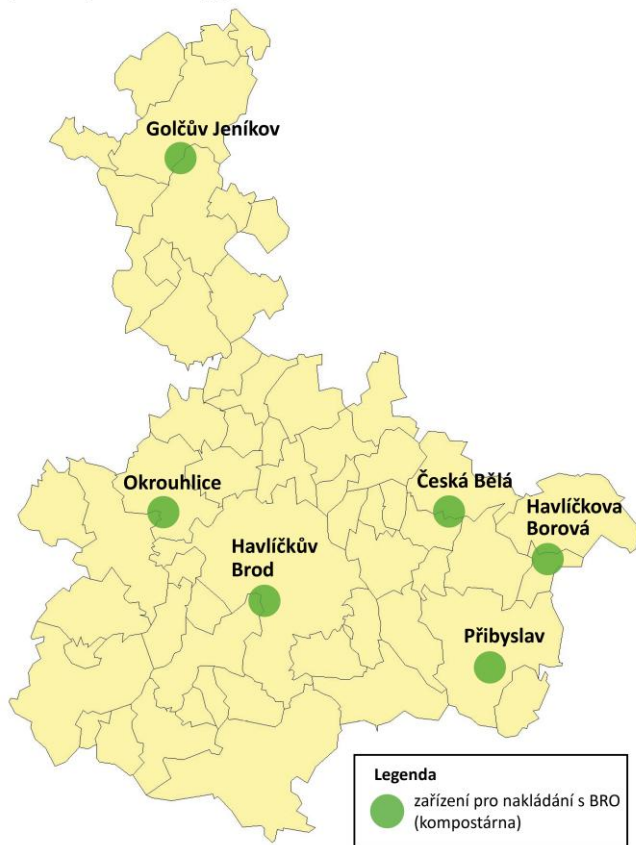
Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Typ zařízení
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Česká Bělá	Česká Bělá	Česká Bělá	568503	nezjištěna	nezjištěna	O	kompostárna, uvedena do provozu 9/2014
2.	TS Havlíčkův Brod	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	O	kompostárna
3.	Město Přibyslav	Ronov nad Sázavou	Ronov nad Sázavou	569321	5000,00	500,00	O	kompostárna
4.	Jindřich Marek	Chlístov	Okrouhlice	569186	nezjištěna	nezjištěna	S	kompostárna
5.	Golčův Jeníkov	Golčův Jeníkov	Golčův Jeníkov	568635	1000,00	746,00	O	kompostárna
6.	Městys Havlíčkova Borová	Drahotín	Havlíčková Borová	568660	950,00	950,00	O	kompostárna

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Mapa č. 8: Rozložení zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP H. Brod

**Mapa zařízení pro nakládání s BRO
(kompostárny)**

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 108: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Typ zařízení
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technická a lesní správa Chotěboř s.r.o.	Sokolohradská 167	Chotěboř	568759	150,00	150,00	OK	komunitní kompostárna bez povolení Kraje Vysočina
2.	Městys Libice nad Doubravou	Zámecká	Libice nad Doubravou	569020	nezjištěna	nezjištěna	O	kompostárna
3.	Svazek obcí Pod Peperkem	Sázava 159	Sázava	596701	1000,00	700,00	O	kompostárna
4.	ODAS ODPADY s.r.o.	Jihlavská 20	Žďár nad Sázavou	595209	13000,00	nezjištěna	S	bioplynová stanice + hygienizace

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl>

Tabulka č. 109: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP H. Brod), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Typ zařízení
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	ODAS ODPADY s.r.o.	Jihlavská 20	Žďár nad Sázavou	595209	Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Kámen, Kojetín, Krátká Ves, Modlíkov, Olešenka, Pohled, Rozsochatec, Stříbrné Hory, Šlapanov, Vysoká, Žižkovo Pole	S	bioplynová stanice
2.	Město Přibyslav	Ronov nad Sázavou	Ronov nad Sázavou	569321	Přibyslav	O	kompostárna
3.	TS Havlíčkův Brod	Reynkova 2886	Havlíčkův Brod	568414	Havlíčkův Brod	O	kompostárna
4.	Městys Havlíčkova Borová	Drahotín	Havlíčková Borová	568660	Havlíčková Borová	O	kompostárna

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl>

Tabulka č. 110: Bioplynové stanice na území SO ORP H. Brod (nezpracovávají komunální odpad)

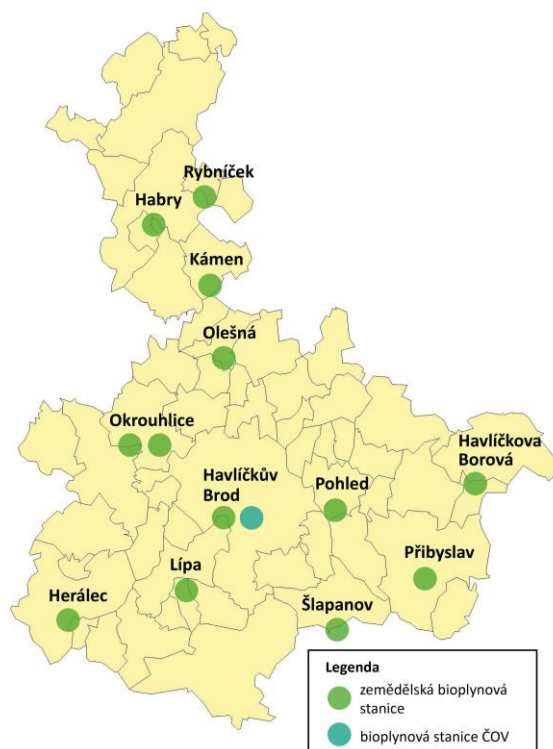
Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Typ zařízení
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ČOV Havlíčkův Brod	Perknov	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	S	bioplynová stanice ČOV
2.	MERYDEN a.s.	Herálec	Herálec	568678	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
3.	ZN Agro s.r.o.	Poděbaby	Havlíčkův Brod	568414	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
4.	AGRO Posázaví	Okrouhlice 45 (Vadín)	Okrouhlice	569186	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
5.	Sativa Keřkov, a.s.	Valečov	Okrouhlice	569186	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
6.	Solmilk a.s.	Olešná	Olešná	569216	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
7.	Zemědělské obchodní družstvo Kámen	Kámen 75	Kámen	568821	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
8.	Zemědělské obchodní družstvo Habry	Rybníček	Rybníček	569411	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
9.	BPS Habry s.r.o.	Na Páchu 194	Habry	568651	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
10.	Zemědělská a.s. Lučice	Dobrá	Přibyslav	569321	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Typ zařízení
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
11.	Blogas s.r.o.	Lípa 5	Lípa	569038	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
12.	Zemědělské družstvo Pozovice	Šlapanov	Šlapanov	569585	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
13.	Osiva a.s.	Pohled	Pohled	568414	nezjištěna	nezjištěna	S	zemědělská bioplynová stanice
14.	Havlíčková Borová zemědělská a.s.	Havlíčková Borová	Havlíčková Borová	568660	2000,00	2000,00	S	zemědělská bioplynová stanice

Zdroj: <http://www.czba.cz/mapa-bioplynovych-panic/>, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Mapa č. 9: Rozložení bioplynových stanic v SO ORP H. Brod

Mapa bioplynových stanic

Zdroj: Vlastní šetření

Kapacita kompostáren v území je dostatečná a momentálně až mírně předimenzovaná. Stávající kompostárny mají ještě volné kapacity. Například nově vzniklá kompostárna v České Bělé má zájem o rozšíření dodavatelů BRKO z okolních obcí a zatím se jí to nedaří. Významný koncový odběratel BRKO ze sledovaného území - firma ODAS ODPADY s.r.o. - má ještě volnou kapacitu ve své bioplynové stanici, ve které též svážené BRKO využívá.

Kompostárny jsou budovány ve snaze snížit množství biologicky rozložitelného odpadu ukládaného na skládky, neboť kompostování takového odpadu a jeho následné využití je levnější záležitost než jeho uložení na skládku. Pro naplnění kapacit stávajících kompostáren, ale především tedy pro snížení množství odpadu ukládaného na skládky, by bylo tedy třeba rozšířit možnosti sběru BRO v území. Nárůst sběru BRO v území je ještě možný, protože ne všechny obce BRO sbírají a navíc je ho ještě poměrně značný podíl ve smíšeném komunálním odpadu (obecně se uvádí 20 – 40 % podíl BRO ve smíšeném komunálním odpadu).

V komplexním pohledu na možné využití BRO či BRKO nemohou být opomenuty bioplynové stanice. V daném území je jich poměrně velké množství a jsou výrazně koncentrované v okolí Havlíčkova Brodu. Kromě dvou stanic z celkového počtu 14 stanic v území SO ORP H. Brod se jedná o zemědělské bioplynové stanice, které nezpracovávají odpad, ale zemědělskou produkci. Nicméně z komunikace s nimi vyplynulo, že v případě neúrody vlastní zemědělské produkce či při výrazné změně prodejních cen zemědělských komodit by zvažovaly odběr biologicky rozložitelného komunálního odpadu.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území SO ORP H. Brod, současný stav

V území ORP není žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů.

Tabulka č. 111: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Pozn.
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	Holcim (Česko) a.s.	Tovární ul. 296	Prachovice	572071	nezjištěna	53700,00	spalovna NO, OO	S	povolení s neomezenou platností, zařízení je spoluspalovnou při výrobě cementu, ne spalovnu
2.	Envir s.r.o., Řepníky	Pod Kaplí 179	Brtnice, 588 32	586943	400,00	73,00	spalovna NO	S	povolení do r. 2015
3.	SPORTEN, a.s.	U Pohledce 1347	Nové Město na Moravě	596230	864,00	288,00	spalovna NO	S	povolení do r. 2015
4.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	areál ČOV Jihlava, Hruškové Dvory 69	Jihlava, 586 29	586846	7401,00	1474,00	Spalovna OO (čistírenské kaly, termická degradace kalů)	S	Povolení do 2023
5.	RUMPOLD s.r.o.	Humpolecká 313/5	Jihlava	586846	1900,00	1420,00	spalovna NO	S	povolení do r. 2015

Zdroj: <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/pardubickykraj/>
<http://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emise/spalovny/index.html>
portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emise/spalovny/evidence...

Tabulka č. 112: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území SO ORP H. Brod), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Holcim (Česko) a.s.	Tovární ul. 296	Prachovice	572071	Bartoušov, Břevnice, Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Havlíčkův Brod, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Kámen, Knyk, Kojetín, Krátká Ves, Kyjov, Modlíkov, Okrouhlička, Olešenka, Olešná, Pohled, Radostín, Rozsochatec, Skuhrov, Stříbrné Hory, Šlapanov, Tis, Úhořilka, Veselý Žďár, Vysoká, Ždírec, Žižkovo Pole	S
2.	RUMPOLD s.r.o.	Humpolecká 313/5	Jihlava	586846	Bartoušov, Břevnice, Havlíčkův Brod, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Knyk, Kyjov, Okrouhlička, Olešná, Radostín, Skuhrov, Tis, Úhořilka, Veselý Žďár, Ždírec	S
3.	SPORTEN, a.s.	U Pohledce 1347	Nové Město na Moravě	596230	Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Kámen, Kojetín, Krátká Ves, Modlíkov, Olešenka, Pohled, Rozsochatec, Stříbrné Hory, Šlapanov, Vysoká, Žižkovo Pole	S

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl>

V území se nenachází žádná spalovna odpadu ani zařízení na energetické využití odpadů. Veškerý odpad, pokud je energeticky využíván, se odváží mimo dané území. K energetickému využití je určeno jen malé množství odpadu. Energeticky se využívá se především NO vhodný ke spálení. V případě KO se energeticky využívá jen malá část, která je po předchozí úpravě vhodná ke spálení v cementárně. Energetické využití ostatních druhů odpadů z průmyslové výroby nebylo předmětem analýzy.

Zvýšení podílu energetického využití komunálního odpadu je v daném území především otázka ekonomiky. V současnosti je ekonomicky výhodnější v území tento odpad skládkovat.

V případě zvýšení podílu spalování komunálního odpadu je nutné se zabývat rizikem malé hořlavosti komunálního odpadu, především směsného, svezeneho z obcí, které nejsou většími městy. Takové obce (mimo jádrovou obec SO ORP H. Brod) v daném území produkují cca polovinu komunálního odpadu a tento jejich odpad by se musel vhodně namíchat s jiným odpadem tak, aby se zvýšila jeho energetická výtěžnost.

Tabulka č. 113: Sklárky odpadů provozované na území SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Město Přibyslav	Ronov nad Sázavou	Přibyslav	569321	OO	v provozu, povolení k ukládání do r. 2024	O

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tabulka č. 114: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Služby města Jihlavy, s.r.o.	Henčov	Jihlava, 586 01	586846	OO, IO	v provozu, kapacita k ukládání na cca 5 let	O
2.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.	Hejďof 1666	Čáslav	534005	S-NO, S-003	v provozu, kapacita min do 2024	S
3.	AVE Nasavrky a.s	Nasavrky 296	Nasavrky	571911	S-003, S-002, S-001	v provozu, kapacita sklárky téměř zaplněna, předpokládaný provoz byl do r. 2020	S, O
4.	Bohemia Waste Management, a.s.	Zdechovice	Zdechovice	576026	S-OO	v provozu, kapacita ještě cca 30 let, při povolení navýšení kapacity až 50 let.	S
5.	Technická a lesní správa Chotěboř, s.r.o.	Lapíkov	Chotěboř, 583 01	568759	skup. S-OO	v provozu, část již zrekultivovaná, kapacita cca do roku 2027	S
6.	Technické a bytové služby Světlá nad Sázavou	Rozinov	Světlá nad Sázavou	569569	S-003	v provozu, předpokládaná kapacita k ukládání až do r. 2026 - 2030	O
7.	Technické služby Hlinsko, s.r.o.	Srní	Hlinsko	571393	S-003	v provozu, předpokládaná kapacita k ukládání až do r. 2028	O

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Tabulka č. 115: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného SO ORP H. Brod), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Přibyslav		Ronov nad Sázavou	569321	Bartoušov, Břevnice, Česká Bělá, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Havlíčkova Borová, Horní Krupá, Hurtova Lhota, Knyk, Kojetín, Lípa, Modlíkov, Okrouhlička, Olešenka, Olešná, Pohled, Přibyslav, Rozsochatec, Skuhrov, Stříbrné Hory, Šlapanov, Úhořilka, Veselý Žďár, Vysoká, Ždírec, Žižkovo Pole, Havlíčkův Brod, TS H. B- Dolní Krupá	O
2.	Služby města Jihlavy, s.r.o.	Henčov	Jihlava, 586 01	586846	Boňkov, Herálec, Kochánov, Květinov, Skorkov, Slavnič, Štoky, Úsobí, Věž	O
3.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.	Hejdof 1666	Čáslav	534005		S
4.	AVE Nasavrky a.s	Nasavrky 296	Nasavrky	571911		S, O
5.	Bohemia Waste Management, a.s.	Zdechovice	Zdechovice	576026	Golčův Jeníkov	S
6.	Technické a bytové služby Světlá nad Sázavou	Rozinov	Světlá nad Sázavou	569569	Havlíčkův Brod	O
7.	Technické služby Hlinsko, s.r.o.	Srní	Hlinsko	571393		O

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasyl/>

Tabulka č. 116: Další zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP H. Brod a v blízkosti územní SO ORP H. Brod, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	Mechanické úpravy elektroodpadu	S	ruční demontáž elektroodpadu
2.	Miloslav Odvárka - ODAS	Jihlavská 1483/20	Žďár nad Sázavou	595209	Deponie stavební suti	S	
3.	ODAS ODPADY s.r.o.	Brněnská 2277/48	Žďár nad Sázavou	595209	Sběrna využitelných odpadů	S	
4.	Miloslav Odvárka ODAS	Veselíčko 1	Žďár nad Sázavou	595209	Mechanické úpravy elektroodpadu	S	demontáž domácí elektrotechniky

Zdroj: Vlastní šetření, <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Vyprodukovaný směsný komunální odpad (SKO) je převážně skládkován, a to především na skládce v Ronově nad Sázavou. Tato skládka nabízí pro obce, které sdružily prostředky na její založení, nejlevnější skládkovné v České republice, a proto je svozovými firmami hojně využívána. Výběr konkrétní skládky je dán opět ekonomikou. Nicméně i svozové firmy využívající především skládku v Ronově nad Sázavou využívají i ostatní skládky v okolí i s vyšším skládkovným, a to zejména s ohledem na otevírací doby jednotlivých skládek. V současné době je na této skládce z velké části závislé i odpadové hospodářství sousedního SO ORP Žďár nad Sázavou

Jedna ze zásadních otázek, která stojí před vlastníkem skládky v Ronově nad Sázavou a bude mít rozhodující dopad na budoucí uspořádání odpadového hospodářství SO ORP Havlíčkův Brod a SO ORP Žďár nad Sázavou, je řešení dalšího provozu skládky pro roce cca 2024. Zákonem č. 229/2014 Sb. byl novelizován zákon o odpadech č. 185/2001 Sb. a tato novela jasně stanovila zákaz ukládání směsného komunálního odpadu a recyklovatelných a využitelných odpadů stanovených vyhláškou na skládky od roku 2024. S touto situací se bude muset nejen vlastník ronovské skládky, ale vlastníci všech skládek v ČR vypořádat. Vlastník skládky v současné době nezavrhne možnost využití skládkovaného odpadu jako zdroje energie či materiálu a i tímto směrem se budou ubírat jeho budoucí úvahy o dalším osudu skládky v Ronově. Technologie, která by umožnila ještě nějak využít nashromážděný odpad, by byla velmi vítaná, protože by se jejím využitím prodloužila i životnost skládky a zároveň možná i vyřešil zákonem daný zákaz ukládání směsného komunálního odpadu na skládky pro roce 2024. Podmínkou pro použití takové technologie je ale její celková kladná ekonomika.

Problém zákazu skládkování směsného komunálního odpadu po roce 2024 budou řešit všechny obce v SO ORP Havlíčkův Brod. Obce si uvědomují, že do cca 5 let budou muset začít řešit nový plán svého odpadového hospodářství tak, aby vyhověly současným legislativním požadavkům.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Obce žádné černé skládky neuváděly. V případě objevení takovýchto skládek provádějí jejich průběžnou likvidaci. Největší ekologickou zátěží v území je nyní havárie naftového potrubí u obce Knyk, ke které došlo v prosinci roku 2013 a na jejímž odstranění se stále pracuje. Potrubí vedoucí pohonné hmoty do skladů ČEPRO navrtali neznámí pachatelé. Vytékající naftou byl zasažen nedaleký potok, rybníky na jeho toku a přibližně jeden hektar okolních lesních a travních pozemků. Podle odhadů došlo ke kontaminaci několika tisíc kubíků zeminy.

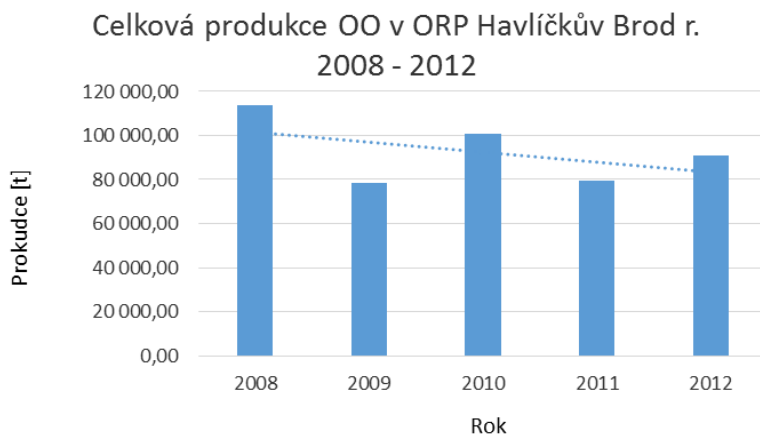
Jiné významnější ekologické zátěže v území nejsou. Rizikové jsou provozy všech velkých podniků v území, které pracují s chemikáliemi (povrchové úpravy kovů). Tyto provozy fungují ale uvnitř podnikových areálů a jsou hlídány příslušnými úřady a podniky plní legislativní požadavky kladené na jejich provoz v oblasti ochrany životního prostředí.

Tabulka č. 117: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012 v SO ORP H. Brod

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	116 626,93	113 829,17	78 660,72	100 921,16	79 297,48	90 707,54
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	7 815,18	6 619,20	5 266,72	4 261,30	4 992,93	3 053,91
Celková produkce (OO a NO)	124 808,79	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46

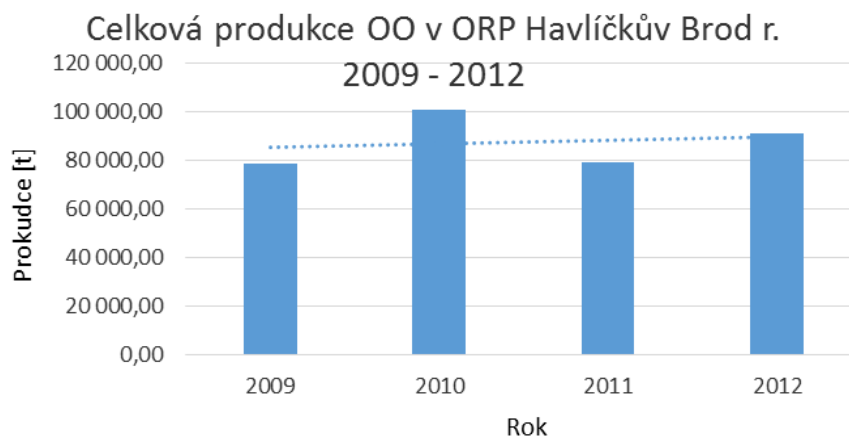
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 12: Celková produkce OO v SO ORP H. Brod v r. 2008 – 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 13: Celková produkce OO v SO ORP H. Brod v r. 2009 – 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

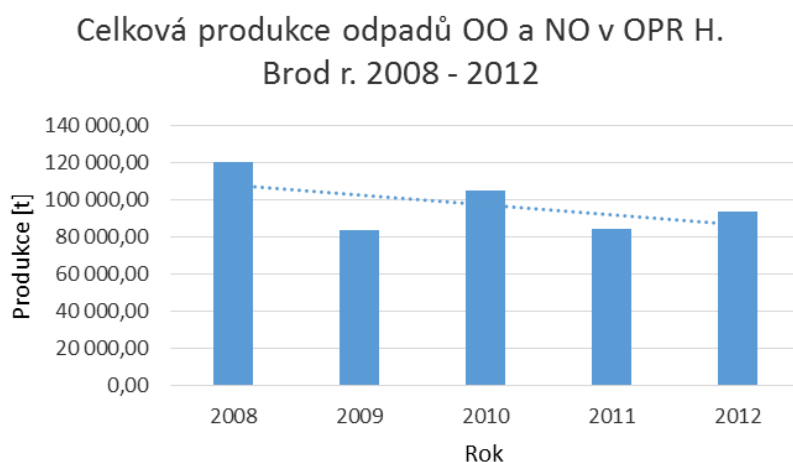
Celková produkce ostatních odpadů v roce 2012 v porovnání s rokem 2000 klesla o 23 %.

Celková množství vyprodukovaných odpadů v jednotlivých letech značně kolísají. Na kolísavost množství odpadů má vliv především průmyslová výroba, zejména stavebnictví (skupina odpadů 17), odpady související s obráběním kovů v místních podnicích (skupiny odpadů 06, 12, 15) odpady z ČOV (skupina odpadů 19) a ostatní, blíže neurčené odpady z průmyslové výroby (skupina odpadů 16). Tato rozkolísanost je způsobena výkyvy v poptávce po produktech daných průmyslových odvětví a snahou průmyslu co nejvíce snížit své náklady, mezi nimiž je i snaha neprodukovat dále nezužitkovatelný odpad.

Při pohledu na vývoj dat v posledních pěti letech ale není zcela jasné, zda další vývoj bude mít nadále klesající tendenci, nebo spíše již setrvalý, neměnný stav, nebo naopak mírně poroste. V letech 2008 - 2012 měla celková produkce ostatních odpadů mírně klesající tendenci, ale při vyloučení roku 2008, který v daném malém souboru dat vykazuje hodnotu výrazně odchýlenou do ostatních, má celková produkce odpadů za roky 2009 - 2012 naopak mírně rostoucí tendenci. Na zhodnocení dalšího vývoje je nutno počkat na další období. Celková produkce odpadů zřejmě kopíruje celkovou ekonomickou situaci v zemi. Propad roční produkce mezi lety 2008 a 2009 byl výrazně ovlivněn světovou ekonomickou krizí. Po ní se výrazně zmenšila produkce odpadů ve firmách jednak zmenšením objemu jejich výroby a jednak změnou jejich chování, kdy se řada firem začala snažit svůj odpad uplatnit na trhu jako surovinu, tudíž to již nebyl (není) odpad. Rovněž na domácnosti krize dolehla a v roce 2009 se zmenšila kupní síla řady z nich, a tedy i produkce jejich odpadů.

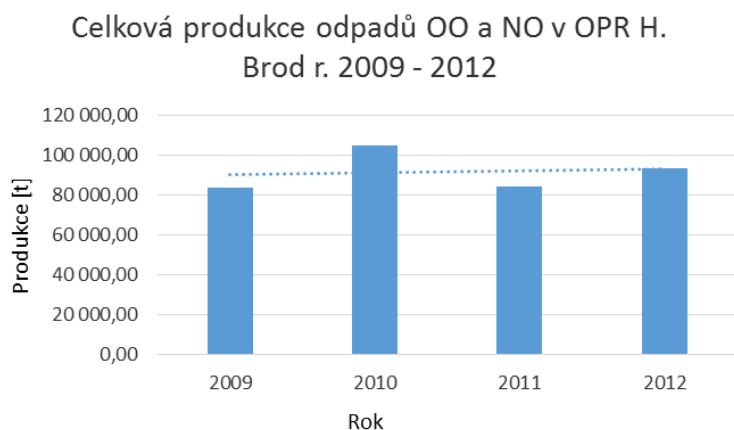
Produkce nebezpečných odpadů má za sledované období stále klesající tendenci. Od roku 2000 do roku 2012 klesla o 61 %. S celkovou produkcí klesala výrazně i měrná produkce nebezpečných odpadů. Měrná produkce byla v roce 2010 snížena o 73 % a v roce 2012 až o 80 % proti roku 2000 (viz příloha č. 1). Cíl Plánu odpadového hospodářství snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010 proti roku 2000 byl za ORP Havlíčkův Brod splněn.

Graf č. 14: Celková produkce odpadů v SO ORP H. Brod v r. 2008 – 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 15: Celková produkce odpadů v SO ORP H. Brod v r. 2009 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce odpadů klesla v roce 2012 v porovnání s rokem 2000 o 1/4. Pro celkovou produkci odpadů platí stejný komentář jako pro celkovou produkci ostatních odpadů. I když nebezpečné odpady vytrvale klesají, jejich podíl na celkovém množství odpadů je tak malý, že nepůsobí rozdíl v trendu mezi vývojem ostatních odpadů a odpadů celkem.

Pro měrnou produkci všech odpadů celkem a ostatních odpadů celkem (tj. odpadů od občanů z obcí a průmyslové výroby) platí opět stejný komentář jako k vývoji celkové produkce odpadů (viz příloha č. 1). V rozmezí let 2008 - 2012 má měrná produkce těchto skupin odpadů mírně klesající tendenci, při vyloučení roku 2008 má za roky 2009 - 2012 měrná produkce mírně rostoucí tendenci. Při vyhodnocení současné krátké časové řady je ale nutno uvést, že měrná produkce v roce 2012 byla o 20 % nižší než v roce 2008.

Tabulka č. 118: Celková a měrná produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a nebezpečných odpadů (dále jen NO), jejichž původcem je obec za rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Havlíčkův Brod	52 167	679,84	13,03	32 161,76	616,52	32 841,59	629,55
Kraj Vysočina	511 207	7 196,36	14,08	253 016,89	494,94	260 213,24	509,02

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce (Tabulka č. 118) je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Celková produkce všech odpadů od obcí tvoří 35 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z kategorie ostatní odpady vyprodukovaly obce 35,5 % a z kategorie nebezpečné odpady pak 22 % z celkové produkce odpadů v příslušné kategorii vyprodukované všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 65 % z celkové produkce všech odpadů, 64,5 % z celkové produkce ostatních odpadů a 78 % nebezpečných odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území

SO ORP Havlíčkův Brod. Právnícké a podnikatelské subjekty jsou tedy co do celkového množství největšími producenty odpadů v území SO ORP H. Brod, a to jak ostatních, tak i nebezpečných.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Kraj Vysočina vykazuje SO ORP Havlíčkův Brod nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů z obcí se SO ORP H. Brod pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území SO ORP H. Brod o 0,89 kg, tj. o 7 %, vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů (měrná produkce NO za r. 2012 v ČR: 12,14 kg/obyv.) a o 86,74 kg, tj. o 16 %, vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi (měrná produkce ostatních odpadů za r. 2012 v ČR: 542,81 kg/obyv.)

Tabulka č. 119: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 - 2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	90,51	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	1 222,37	988,94	1 032,30	1 097,37	882,97
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	97,65	84,28	45,56	65,70	49,70
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	433,17	334,79	290,43	181,94	182,53
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	47,45	0,50	2,66	0,55	0,78
06	Odpady z anorganických chemických procesů	1 159,67	1 333,42	514,36	258,62	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	0,54	3,03	2,06	3,77	3,53
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	152,99	97,72	77,65	102,96	108,81
09	Odpady z fotografického průmyslu	12,17	11,79	10,95	10,95	9,40

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
10	Odpady z tepelných procesů	91,01	76,75	49,59	58,71	125,07
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	590,40	500,29	562,41	551,93	614,83
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	30 084,04	28 151,31	25 257,84	23 797,51	20 311,58
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	645,46	484,08	547,97	365,69	479,20
14	Odpady organických rozpouštědel, chladičů a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	4,76	27,45	37,71	46,09	36,26
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	2 253,89	3 799,99	3 618,24	4 791,26	5 127,64
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	3 632,48	1 423,75	1 355,86	1 521,49	1 352,41
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	39 263,09	17 021,18	42 122,47	20 585,89	31 732,68
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	210,23	211,59	206,41	211,69	209,96
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	9 021,21	2 900,44	2 840,58	2 943,94	1 773,57

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	31 525,81	26 476,14	26 607,41	27 603,84	30 760,54
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V roce 2012 se v území nejvíce produkovaly odpady těchto skupin:

- 17 - stavební odpady
- 20 - komunální odpady
- 12 - odpady z tváření a úpravy povrchů kovů a plastů
- 15 - odpadní obaly, absorpční činidla
- 19 - kaly z ČOV
- 16 - neurčené odpady

Nejvíce zastoupené jsou odpady z prvních třech skupin. Stavební odpady souvisí se všeobecně rozvinutou stavební činností v území a i přes značnou rozkolísanost v jednotlivých letech je jejich tendence stále rostoucí. I na nich se velmi projevila ekonomická krize v letech 2008 - 2009. Dominantní zde je stavba a rekonstrukce bydlení, veřejných budov a silnic.

Komunální odpady skupiny 20 tvoří významné procento z celkové produkce odpadů produkovaných jak výrobní sférou, tak domácnostmi. V jednotlivých letech se na celkové produkci odpadů podílejí 26 – 32 %. Podobně u ostatních skupin se i na nich projevila ekonomická krize a v roce 2009 nastal jejich razantní pokles. Na rozdíl od odpadů produkovaných průmyslem ale po období krize není taková rozkolísanost mezi jednotlivými lety a po propadu v roce 2009 dochází k pozvolnému opětovnému nárůstu jeho množství bez výkyvů. To souvisí se všeobecným, celkem konzervativním chováním českých domácností, kdy v řadě domácností došlo v důsledku krize ke snížení celkového finančního příjmu (absolutnímu či relativnímu) domácnosti a domácnosti začaly šetřit na své spotřebě, což se logicky zobrazilo i ve snížení produkce jejích odpadů. Následná obnova spotřebního chování probíhá velmi pozvolna a projevuje se zde právě konzervativnost českých domácností, které se k obnově svého spotřebního chování jako před rokem 2009 potřebují jistotu dlouhodobějšího příznivého vývoje.

Výrazné zastoupení odpadů skupiny 12 je dáno výrobním zaměřením nevýznamnějších podniků oblasti na kovovýrobu a s tím spojené úpravy povrchy kovů a automobilový průmysl (např. podnik ACO Industries, k.s., Futaba Czech, s.r.o.). Oproti stavebním odpadům tyto mají stále sestoupnou tendenci a ekonomická krize se na nich nijak výrazně neprojevila. To souvisí s intervencí vlády v tomto období do automobilového průmyslu. I když se objem výroby v podstatě za posledních 5 let nijak nesnížil, pokles odpadů je dán efektivnějším uspořádáním výroby.

Odpady z posledních 3 uvedených skupin už mají o řád menší množství. Skupina 15 v podstatě doprovází první tři uvedené skupiny odpadů, hlavně skupinu 12 a 20, a dále do ní přispívají odpady

z výroben drobných živnostníků, které jsou zaměřeny především na výrobu ze dřeva a lamina a opravy aut. Skupina 19 souvisí s veřejnými službami - čistírnami odpadních vod. Původce odpadů ve skupině 16 nelze jednoznačně identifikovat, neboť sem zařazuje své zbytkové odpady velké množství firem.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s., údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka č. 120: Celková produkce odpadů na území SO ORP H. Brod – produkce komunálního odpadu (dále jen KO) a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46
Celková produkce KO	33 692,94	30 198,65	30 159,90	32 338,92	35 826,57
Celková produkce SKO	18 011,49	15 502,04	17 465,48	16 644,39	18 449,08

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce KO a SKO v období let 2008 - 2012 byla značně rozkolísaná, ale porovnáme-li výchozí rok 2008 a koncový rok 2012, tak produkce těchto odpadů vzrostly. To je opačný jev než u celkové produkce odpadu v porovnání roku 2008 a 2012. Vývoj produkce KO a SKO je opět velmi ovlivněn světovou ekonomickou krizí v roce 2008 a částečně i změnou v legislativě evidence odpadů vyvolanou v roce 2008 a 2009.

Komunální odpad je tedy především doménou domácností. Z dat za jednotlivé druhy odpadů (příloha č. 2, Tabulka č. 148) je vidět, že na snížení produkce KO vedle všeobecného omezení spotřeby domácností (viz SKO, katalog. číslo 200301), mělo významný vliv omezení některých konkrétních druhů odpadů, které domácnosti při očekávání nepříznivého vývoje přestaly produkovat nebo ho odevzdávat předepsaným způsobem. Nejvíce se tento pokles projevil u objemných odpadů (katalog. číslo 200307), kde byl propad ze 4,6 tis. tun v roce 2008 na 0,4 tis. tun v roce 2010. S největší pravděpodobností tento odpad jednoduše přestal být v daných letech produkován, domácnosti se přestaly zbavovat svého velkoobjemového odpadu, nebo byl zaříděn v jiných kategoriích odpadů.

Druhý nejvýraznější pokles se objevuje u kalu ze septiků a žump (katalog. číslo 200304), který z hodnoty 467 tun v roce 2008 poklesl na hodnotu 0 od roku 2009 až do roku 2012. To může být důsledkem napojení obcí na centrální ČOV nebo vyvážení existujících odpadních jímek mimo zavedený systém odpadů. Pokud se podíváme na související skupinu odpadů čísla 1908., tak i zde došlo k výraznému poklesu - z 8,8 tis. tun v roce 2008 na 2,9 tis. tun v roce 2009 a další pokles v letech následujících. Lze se tedy domnívat, že s největší pravděpodobností byl pokles odpadů u skupiny kalu ze septiků a žump (katalog. číslo 200304) způsoben spíše likvidací těchto odpadů jiným způsobem, který se nepromítá do odpadového výkaznictví.

Tabulka č. 121: Produkce odpadů skupiny 1908.. na území SO ORP H. Brod za období 2008 – 2012

Skupina 1908..	
rok	produkce [t]
2008	8 790,6130
2009	2 900,3935
2010	2 840,5844
2011	2 943,8630
2012	1 767,4786

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Významný pokles u skupiny 1908 mezi rokem 2008 a 2009 je pravděpodobně způsoben změnou způsobu výpočtu produkovaného odpadu v této kategorii, která proběhla právě v tomto období.

Produkce běžně tříděných skupin KO (papír, plasty, sklo, textil, příloha č. 2, Tabulka č. 148) ve sledovaném období buď neustále rostla, nebo kopírovala vývoj produkce KO či SKO a současně rostla. S ohledem na téměř neměnný podíl SKO na KO (příloha č. 3, Tabulka č. 151) toto znamená, že se v území sice třídí hmotnostně více odpadu, ale příliš nevzrostla ochota lidí opad třídít, protože vzrostla i celková produkce KO.

Měrné produkce odpadů (příloha č. 3, Tabulka č. 151) odpovídají více méně trendu ve vývoji celkového množství produkce odpadu KO a SKO. V letech 2009 - 2011 měrné produkce KO a SKO proti roku 2008 poklesly, ale v roce 2012 jsou již hodnoty měrných produkcí KO a SKO vyšší než v roce 2008. Cíl Plánu odpadového hospodářství snižovat měrnou produkci odpadu nezávisle na růstu hospodářství se tedy v oblasti komunálních odpadů neplní. Zatím se ho podařilo splnit jen u měrné produkce všech odpadů, ale i zde je nutno jeho splnění brát s velkou rezervou, protože je vyhodnocována jen krátká časová řada a měrná produkce má rostoucí tendenci.

Tabulka č. 122: Celková a měrná produkce komunálního odpadu a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (sk. 20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
SO ORP Havlíčkův Brod	52 167	27 599,63	529,06	16 979,25	325,48	295,25
Kraj Vysočina	511 207	192 521,82	376,60	108 570,64	212,38	211,38

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s., ČSÚ

V tabulce (Tabulka č. 122) je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012 vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 77 % celkové produkce KO v území SO ORP H. Brod. Produkce SKO z obcí tvoří 92 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území SO ORP H. Brod všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 23 % z celkové produkce KO a 8 % SKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území SO ORP H. Brod a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce. Tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v SO ORP H. Brod je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj též vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území SO ORP H. Brod o 159,46 kg, tj. o 43 %, vyšší hodnoty měrné produkce KO (měrná produkce KO za r. 2012 v ČR: 369,60 kg/obyv.) a o 115,23 kg, tj. o 55 %, vyšší hodnoty měrné produkce SKO (měrná produkce SKO za r. 2012 v ČR: 210,25 kg/obyv.), které byly vyprodukovány v obcích. Porovnávají jsou hodnoty měrné produkce SKO z databáze ISOH. Pokud porovnáme mezi sebou hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost

je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni i producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně

(příloha č. 2, Tabulka č. 148).

Největší zastoupení z komunálního odpadu má směsný komunální odpad (katalog. číslo 200301). Jeho vývoj kopíruje vývoj celkové produkce komunálního odpadu včetně propadu v roce 2009 a zase postupným nárůstem. Navíc dle komunikace se svozovými firmami do této skupiny obce nejvíce řadí odpady, které do ní nepatří, např. velkoobjemový odpad, ale i např. shrabky z česel.

Druhou nejvíce obsazenou skupinou jsou kovy (katalog. číslo 200140). V ní dochází k trvalému nárůstu, který je způsoben tím, že kovy jsou jediný odpad, který se vykupuje přímo od občanů a ti pak mají snahu jej co nejvíce separovat. I v této skupině se projevily důsledky ekonomické krize a v roce 2009 došlo k poklesu množství tohoto odpadu. Růstový trend v této skupině ani neovlivňuje možnost zařadit tento odpad ve výkupně do skupiny 1704 (např. 170405) neboť růst ve skupině 200140 není na úkor skupiny 1704. I skupina 1704 a její součást 170405 (viz příloha č. 2, Tabulka č. 149, Tabulka č. 150) se chovají obdobně jako skupina 200140 a lze v ní pozorovat po propadu v roce 2009 nárůst.

Další silně zastoupenou skupinou jsou papír a papírové obaly (katalog. číslo 200101 a 150101), kterých je v součtu více než kovů, dále sklo (katalog. číslo 200102 a 150107) a BRKO (katalog. číslo 200201). Silné zastoupení je dáno možností separace těchto skupin odpadů v téměř každé obci. Sebrané množství není přímo úměrné množství separačních míst. Velká většina obcí byla vybavena kontejnery na třídění papíru a skla již před rokem 2008, a přesto množství těchto odpadů značně kolísá. BRKO se v řadě obcí sbírá odděleně teprve od roku 2010, a přesto nedošlo v tomto roce k výraznému nárůstu.

Nezvyklé chování je u skleněných obalů, u kterých došlo k řádovému nárůstu. Množství obalového skla v rámci ČR v posledních letech klesá (dle odhadu svozových firem cca o 10 %). Příčinou je nedostatek v evidenci odpadů, který umožňuje, aby se za určitých podmínek tentýž odpad objevil v evidenci v podstatě dvakrát.

Další zajímavý nárůst je u skupiny jedlých olejů, oděvů, léčiv a elektronických zařízení, i když se z hlediska hmotnosti vůbec nejedná o velká množství, avšak z hlediska meziročního nárůstu jdou změny do stovek a tisíců procent. V případě olejů (katalog. č. 200125 a 200126) a oděvů nárůst souvisí s postupným zaváděním sběrné sítě těchto odpadů, která stále ještě není v území vybudovaná. Kontejnery na oděvy se začaly v území zavádět od roku 2010, sběr olejů z domácností se zavádí až poslední dva roky (od roku 2012).

V případě léčiv a elektroniky jde zřejmě o důsledky osvěty mezi obyvateli, kteří postupně přivykají oddělenému sběru těchto odpadů a začínají je odevzdávat na určená místa a ne do směsného komunálního odpadu. U elektroniky je možnou příčinou nárůstu i to, že nekompletní elektrický přístroj by neměl být odebrán v systému zpětného odběru, ale má být odstraňován pouze jako odpad. Toto začínají firmy zajišťující systém zpětného odběru vysloužilého elektrozařízení stále více vymáhat po původcích těchto odpadů, a tak nekompletní vysloužilé elektroaparáty mohou mít vliv na vzrůst množství produkce elektroodpadu ve skupině 20 (komunální odpady).

Tabulka č. 123: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 (podrobněji viz příloha č. 4)

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	3 575,75	4 494,66	3 727,14	5 120,13	5 822,85
Sklo	150107,00 200102	635,37	653,40	1 122,03	1 531,03	1 357,54
Plast	150102, 200139	732,82	886,35	852,03	1 017,45	1 145,11
Nápojové kartony	150105	27,62	25,68	25,98	17,71	19,87
Kovy	200140, 150104	2 986,21	2 560,34	2 955,77	3 854,07	4 409,25
Celkem separovaný sběr		7 957,77	8 620,43	8 682,95	11 540,39	12 754,62

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

U papíru, plastů a skla roste jejich vytříděné množství. Nejvíce narostlo množství tříděného skla, což je dle konzultace se svozovými firmami anomálie tohoto území, protože dle jejich poznatků obecně v rámci republiky množství vytříděného skla klesá. Příčinou nárůstu podílu tříděného skla je evidenční chyba v ISPOP) a reálný nárůst je ve skutečnosti mnohem menší.

Separace klesá u nápojových kartonů. S ohledem na řádově menší množství nápojových kartonů než je obalového skla není možné tvrdit, že by nárůst množství skla a skleněných obalů byl na úkor poklesu nápojových kartonů. Pokles množství nápojových kartonů je možné vysvětlit evidencí nápojových kartonů do skupiny plastových obalů - řada obcí má společný kontejner na plast a nápojové kartony - či snížením ochoty obyvatel tento druh odpadu třídít, a to právě proto, že se ukládá do společných sběrných nádob s plasty a občan to pak může považovat za "znečišťování" plastů a radši nápojové kartony vyhazuje do směsného komunálního odpadu.

Samotné zvýšení množství tříděného odpadu neznamená vyšší materiálové využití těchto odpadů. Dle konzultace se svozovými firmami se materiálově stále využije jen nízké procento těchto separovaných odpadů a zbytek končí na skládce. Důvodem pro nízké materiálové využití je nízká výkupní cena separovaného materiálu na trhu.

Tabulka č. 124: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu v SO ORP H. Brod, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Havlíčkův Brod	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce průměr ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	52 167	1 939,64	37,18	21,11	29,56
Plast	(150102, 200139)		746,03	14,30	11,72	10,01
Sklo	(150107, 200102)		686,45	13,16	12,28	10,96
Nápojové kartony	(150105)		12,45	0,24	0,23	0,28
Kovy	(200140, 150104)		3 152,93	60,44	50,54	40,61

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce (Tabulka č. 124) je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 33 %, produkce skla tvoří 51 %, produkce plastů tvoří 65 %, produkce nápojových kartonů tvoří 45 % a produkce kovů

tvorí 71 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Celková produkce výše uvedeného separovaného odpadu (papír, plast, sklo, nápojové kartony, kovy) pouze od obcí a jejich občanů byla v roce 2012 celkem 6 537,50 tun, což představuje 51 % z celkové produkce těchto druhů odpadů od všech subjektů v ORP Havlíčkův Brod. Produkce výše uvedených pěti skupin tříděných odpadů z domácností a od firem je tedy téměř vyrovnaná. Výrazná dominance vyprodukovaných odpadů domácností je v komunálních odpadech u odpadních a obalových plastů a odpadních a obalových kovů. To je způsobeno v případě plastů současným životním stylem společnosti a použitím plastů ve většině obalových materiálů. V případě kovů je dominance kovových a obalových odpadů způsobena fungováním výkupního systému kovů, evidencí kovových odpadů, kdy se kovové odpady, zejména od firem, evidují pod skupinou odpadů 16 a 17, a znovu využíváním kovových obalů ve firemní sféře.

Tabulka č. 125: Porovnání měrných produkcí komunálního a separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (tj. obec a její občané, evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů) v SO ORP H. Brod, rok 2012

Územní jednotka	měrná produkce v kg/obyv. rok						
	KO	SKO	papír	plast	sklo	nápojové kartony	kovy
ORP Havlíčkův Brod	529,06	325,48	37,18	14,30	13,16	0,24	60,44
Kraj Vysočina	376,60	212,38	21,11	11,72	12,28	0,23	50,54
ČR	369,6	210,25	29,56	10,01	10,96	0,28	40,61
rozdíl mezi měrnými produkcemi v %							
měrná produkce ORP H. Brod převyšuje/je nižší vůči průměrné měrné produkci v Kraji Vysočina [%]	+ 40	+ 53	+ 76	+ 22	+ 7	+ 4	+ 20
měrná produkce ORP H. Brod převyšuje/je nižší vůči průměrné měrné produkci v ČR [%]	+ 43	+ 55	+ 26	+ 43	+ 20	- 14	+ 49
podíl měrné produkce jednotlivých druhů odpadů na měrné produkci komunálního odpadu v daném územním celku v %							
ORP Havlíčkův Brod	100	62,5	7,0	2,7	2,5	0,04	11,4
Kraj Vysočina	100	56,4	5,6	3,1	3,2	0,06	13,4
ČR	100	56,9	8,0	2,7	3,0	0,08	10,0

Zdroj dat: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Měrné produkce všech výše uvedených separovaných druhů odpadů pouze z obcí jsou v SO ORP Havlíčkův Brod ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Nejmenší rozdíl mezi měrnou produkcí v SO ORP H. Brod a v kraji je u nápojových kartonů, kde jsou produkce téměř vyrovnané. Též při srovnání s měrnými hodnotami za ČR vykazují sledované druhy odpadů v SO ORP Havlíčkův Brod vyšší hodnoty s výjimkou nápojových kartonů, kde vykazuje SO ORP H. Brod nižší měrnou produkci než ČR. I když v SO ORP H. Brod jsou měrné produkce sledovaných druhů odpadů vesměs vyšší než je průměr v Kraji Vysočina či ČR, je třídění u vybraných separovaných odpadů v SO ORP H. Brod na mírně horší úrovni či v podstatě srovnatelné s Krajem Vysočina a s průměrem ČR. Odchylna v úrovni třídění u vybraných separovaných odpadů mezi SO ORP Havlíčkův Brod a danými územními celky není větší než 2 %. Proti průměrným hodnotám za Kraj Vysočina a ČR je mírně vyšší podíl smíšeného komunální-

ho odpadu v komunálním odpadu z obcí v SO ORP H. Brod, a to o cca 6 %. Ani tato hodnota však není příliš výrazná a to vede k hypotéze, že v SO ORP Havlíčkův Brod produkují domácnosti nadstandardně více komunálního odpadu, než je průměr v rámci Kraje Vysočina či ČR, nebo že obce poskytují domácnostem velmi kvalitní servis v odpadovém hospodářství a domácnosti jej využívají a nemají potřebu likvidovat své odpady nezákonným způsobem

Tabulka č. 126: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí SO ORP H. Brod, rok 2012

Územní jednotka	ORP Havlíčkův Brod	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce v ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	52 167	19,16	17,00	18,08
Plast	(150102, 200139)		14,10	11,55	9,72
Sklo	(150107, 200102)		13,20	12,45	10,97
Nápojové kartony	(150105)		0,29	0,37	0,32
Kovy	(200140, 150104)		16,74	26,07	19,98
Zbytkový odpad (SKO)	(200301)		295,3	213,5	216

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce (Tabulka č. 126) je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území SO ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s., lze zjistit, že SO ORP H. Brod má měrnou produkci papíru, plastu a skla ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Jen měrná produkce nápojových kartonů a kovů je v SO ORP H. Brod ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Porovnáním měrných hodnot SO ORP H. Brod s údaji za ČR dojdeme ke stejným závěrům jako při porovnání s krajem.

Protože nejsou dostupná data z EKO-KOM, a.s., o celkové produkci komunálního odpadu, nelze určit podíl jednotlivých zkoumaných složek odpadů v komunálním odpadu a tyto podíly pak mezi sebou porovnat a určit, jak kvalitně SO ORP H. Brod ve srovnání s ostatními třídí. Nicméně s ohledem na vysokou podobnost dat o produkci plastů a skla z databáze EKO-KOM a ISOH lze dovozovat, že i zde bychom došli ke stejným závěrům jako při vyhodnocování dat z databáze ISOH.

Tabulka č. 127: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Kraj Vysočina	16,55	12,45	12,33	0,41	22,72	64,46
(0 až 500 obyv. včetně)	8,29	13,35	13,86	0,44	6,03	41,96
(501 až 1000 obyv. včetně)	11,21	13,31	12,63	0,47	9,42	47,03
(1001 až 4000 obyv. včetně)	15,19	13,62	13,85	0,51	15,32	58,49
(4001 až 10000 obyv. včetně)	16,54	13,61	10,77	0,30	29,08	70,31
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,46	10,68	12,68	0,52	66,39	112,73
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,51	12,17	11,57	0,28	33,17	79,70
(50001 až 100000 obyv. včetně)	26,72	8,09	9,88	0,37	15,90	60,95
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Kraji Vysočina produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Do této velikostní skupiny patří 36 obcí, tj. většina obcí, z ORP Havlíčkův Brod. Jsou to obce Bačkov, Bartoušouv, Boňkov, Břevnice, Dlouhá Ves, Dolní Krupá, Hurtova Lhota, Chrtnič, Kámen, Knyk, Kochánov, Kojetín, Krátká Ves, Květinov, Kyjov, Leškovice, Michalovice, Modlíkov, Nová Ves u Leštiny, Okrouhlička, Olešenka, Olešná, Podmoky, Radostín, Rybníček, Skorkov, Skryje, Skuhrov, Slavnič, Stříbrné Hory, Tis, Úhořilka, Vysoká, Zvěstovice, Ždírec, Žižkovo Pole. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Tato velikostní skupina obcí ale v SO ORP H. Brod není. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 97 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Hustota sběrné sítě je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Kraji Vysočina je 105 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je ve srovnání s krajem a ČR nadprůměrná, což přináší vyšší komfort občanům ORP Havlíčkův Brod.

V porovnání s ORP Pelhřimov, které je co do počtu obyvatel v rámci kraje nejpodobnější ORP Havlíčkův Brod, vykazují obě ORP podobnou hustotu sběrné sítě. V ORP Pelhřimov je hustota sběrné sítě 92 obyvatel na jedno průměrné sběrné místo.

Všechny obce v SO ORP Havlíčkův Brod, které v rámci analýzy odpadového hospodářství poskytly data, jsou zapojeny v systému EKO-KOM a odměny z tohoto systému činí 34 – 53 % nákladů na nakládání se separovaným odpadem obce.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území SO ORP H. Brod (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka č. 128: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	1185,56	1269,57	1135,36	1336,54	2089,35
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	1091,72	856,94	973,79	1203,28	1037,60
170201	Dřevo	87,91	139,43	221,65	360,67	493,38
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	7021,30	1281,38	1276,48	1018,06	457,95
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	284,54	343,70	362,97	376,00	362,30

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nevětší množství BRO produkované v území SO ORP Havlíčkův Brod pochází z komunálního odpadu. To souvisí s dobře zavedeným systémem odděleného sběru bioodpadu z údržby veřejných ploch a v řadě obcí je zavedena i možnost odděleného sběru bioodpadu pro občany. Skupina odpadů 19 vzniká z čištění odpadních komunálních vod, což poukazuje na to, že velká část obyvatelstva je napojena na ČOV. V roce 2012 bylo na ČOV napojeno zcela nebo částečně 12 obcí z ORP (zdroj: ÚAP Havlíčkův Brod, aktualizace r. 2012), v nich jsou všechna nejvíce lidnatá sídla v ORP, jako je Havlíčkův Brod, Golčův Jeníkov, Přibyslav, Štoky, Šlapanov a další. Významné zastoupení odpadu ze dřeva ze stavební výroby je dáno silnou stavební výrobou v území, kdy stavební výroba obecně produkuje jednu z dominantních skupin odpadů v rámci celé produkce odpadů z průmyslu a domácností v SO ORP H. Brod. Odpady skupiny 02 souvisí se zpracováním zemědělských produktů, kdy je zde zastoupena významná výroba produktů z brambor (Amylon, a.s., Natura, a.s.).

Tabulka č. 129: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO v území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	37 814,46	27 622,19	26 598,14	27 544,05	30 142,93
z toho celková produkce BRKO	26 143,52	20 942,83	20 385,55	20 600,46	23 661,59

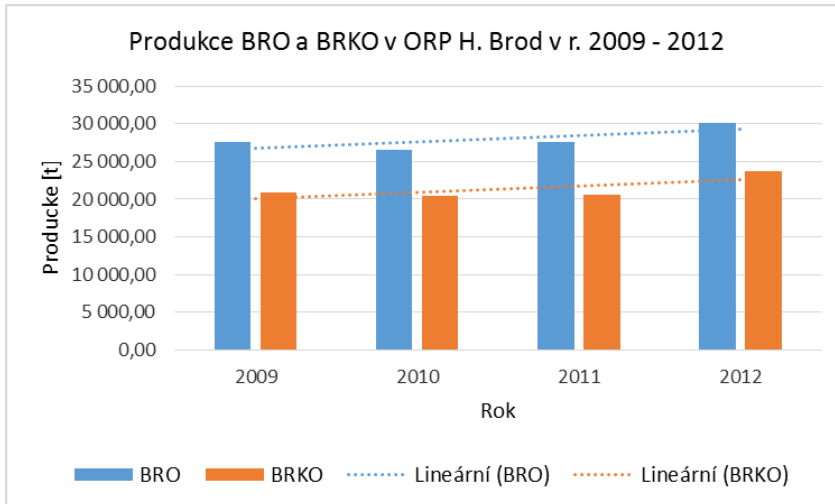
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce (Tabulka č. 129) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se

katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů - např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce (Tabulka č. 129) primárně vystihují, jaký podíl zauímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů, tzv. BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

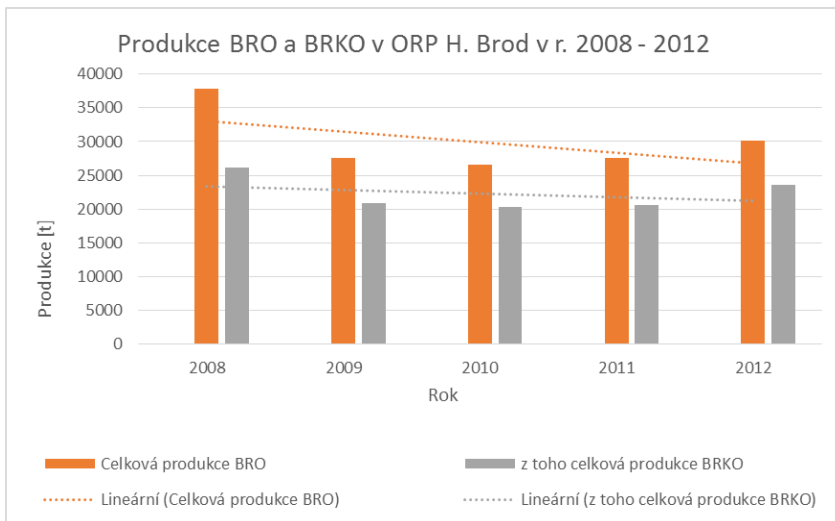
Množství BRO a BRKO má za posledních pět let klesající tendenci. Při hodnocení dat v daném časovém období je dobré analyzovat data jednou za celé období 2008 – 2012 a jednou bez roku 2008, tj. jen období let 2009 – 2012. Rok 2008 vylučujeme z důvodu, že jde o rok "běžného" chování průmyslu a obyvatelstva. Do vývojové řady totiž významně zasáhla v roce 2009 ekonomická krize. Rok 2009 je zlomový pro produkci odpadů a je třeba samostatně vyhodnotit, jak se po tomto citelném zásahu do produkce odpadů bude nadále produkce vyvíjet. Za období let 2009 - 2012 má produkce obou skupin odpadů rostoucí tendenci, přičemž BRO roste o trochu strměji, než BRKO. Nicméně za posledních pět let se podařilo snížit produkci BRO o 20 % a BRKO o 10 % (porovnání produkce roku 2008 a 2012, viz příloha č. 5). Protože jak skupina BRO, tak BRKO zahrnuje v sobě směsný komunální odpad, lze předpokládat, že od roku 2015 v souvislosti se zákonnou povinností obcí odděleně separovat biologicky rozložitelný odpad, dojde ke snížení podílu SKO v produkci BRO a BRKO, neboť ve směsném komunálním odpadu čísla 200301 bude zastoupena v menší míře biologicky rozložitelná část a produkce tohoto odpadu bude nižší.

Graf č. 16: Produkce BRO a BRKO v SO ORP H. Brod v r. 2009 – 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 17: Produkce BRO a BRKO v SO OPR H. Brod v r. 2008 – 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Měrná produkce BRO a BRKO na obyvatele (příloha č. 6, Tabulka č. 154) se opět snížila v porovnání let 2008 a 2012. Pro její vývoj platí stejný komentář jako pro vývoj těchto odpadů celkem - za pětileté období má měrná produkce sestupný trend, při oddělném posuzování období před světovou ekonomickou krizí a po ní (tj. vyloučení roku 2008) má po propadu v roce 2009 měrná produkce stoupající tendenci.

Podíl BRKO na BRO stále mírně stoupá. S ohledem na vzrůstající počet kompostáren v území a novelu zákona o odpadech lze předpokládat, že se množství BRO a BRKO ukládané na skládky bude do budoucna snižovat.

Z dat o nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (Tabulka č. 134 nebo příloha č. 10) plyne, že se množství biologicky rozložitelného odpadu ukládaného na skládky od roku 1995 zvýšilo, a to v jednotlivých letech cca o 40 - 87 % proti roku 1995, byť tendence v ukládání biologicky rozložitelného odpadu na skládky je za posledních pět let klesající. Nejmenší nárůst množství biologicky rozložitelného odpadu ukládaného na skládky byl v roce 2012 - o cca 40 % proti roku 1995. V roce 2010 činila hmotnost BRKO ukládaného na skládky 81 % z celkového množství odpadů ukládaného na skládky a v roce

2012 už byl tento podíl 89 %. Nejedná se ale jen o produkci daného území, ale tento odpad je sem dovážen i z okolních správních obvodů ORP.

Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR snížit podíl BRKO ukládaného na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995, se nedaří v území SO ORP H. Brod plnit. A to i přes to, že v území narůstá počet kompostáren a jejich produkce je materiálově využívána. Naopak, množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných v roce 2010 na skládky se proti roku 1995 zvedl o 52 %.

Tabulka č. 130: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Havlíčkův Brod	52 167	21 050,66	403,52	2 050,94	39,31
Kraj Vysočina	511 207	143 404,24	280,52	13 612,11	26,63
ČR	10 516 125	3 030 190,74	288,15	205 388,46	19,53

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce (Tabulka č. 130) je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 89 % celkové produkce BRKO v území SO ORP H. Brod vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 11 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území SO ORP H. Brod a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou též vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území SO ORP H. Brod o cca 115 kg, tj. o 40 %, vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o cca 20 kg, tj. o 101 %, vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém třídění BRKO v obcích, kdy řada obcí umožňuje sběr bioodpadů po celé vegetační období. Tento systém je přístupný nejen pro odevzdání bioodpadů z údržby veřejných ploch, ale i soukromých ploch. Bioodpad pak končí v obcích zřízené kompostárně, nebo je předán svozové firmě, která zajistí jeho likvidaci. Zavedený systém třídění BRKO zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území SO ORP H. Brod.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady. Hodnoty odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území SO ORP H. Brod, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území SO ORP Havlíčkův Brod. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území SO ORP H. Brod zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území SO ORP H. Brod, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky týkající se nakládání s odpady uvedené níže. V SO ORP Havlíčkův Brod jsou provozovány jen dva koncové způsoby nakládání s odpady, a to skládkování, nebo materiálové využití. Zcela zde chybí energetické využití odpadů.

Tabulka č. 131: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	16 022,44	27 261,61	12 367,44	16 348,73	23 562,41	38 525,88
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		12,84	22,63	14,74	15,54	27,95	41,09
	Energetické využití	39,35	357,05	45,60	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	15 914,54	27 618,66	12 413,04	16 348,73	23 562,41	38 525,88
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		12,75	22,93	14,79	15,54	27,95	41,09
Celková produkce odpadů		124 808,79	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46
Odstranění	Skládkování	102 966,82	56 402,13	47 163,45	40 749,27	37 285,89	34 052,09
	Spalování		0,00	23,90	48,32	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		56 402,13	47 187,35	40 797,59	37 285,89	34 052,09

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Opad na území SO ORP H. Brod se v současné době pouze materiálově využívá či skládkuje. Neprobíhá zde žádné energetické využití, protože v území k tomu není v současnosti žádné vhodné zařízení. Materiálové využití odpadů se v roce 2012 proti roku 2000 zvedlo 2,4 x a celkem se materiálově v roce 2012 využilo 41 % všech odpadů. Na tomto materiálovém využití má nejvýznamnější podíl těchto šest druhů odpadů:

- kaly z ČOV, číslo odpadu 190805

Kaly z ČOV tvoří 36 % ze všech materiálově využitých odpadů. Z tohoto množství se v území SO ORP Havlíčkův Brod:

- 75,6 % kalů využije aplikací do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii, a zároveň jsou to kaly převzaté od původce či jiné oprávněné osoby.
- 24,1 % kalů předá k použití na zemědělské půdě a je převzato od původce a či jiné oprávněné osoby.
- 0,3 % kalů předá k použití na zemědělské půdě, ale ne v témže roce, jako je jeho vznik.

- zemina a kamení bez obsahu nebezpečných látek, číslo odpadu 170504
Zemina a kamení tvoří 20 % ze všech materiálově využitých odpadů. Veškerý tento odpad se využije k recyklaci/znovuzískání ostatních anorganických materiálů firmami v území SO ORP Havlíčkův Brod a tento odpad je převzat od původce či jiné oprávněné osoby. Odpad se používá k různým rekultivacím.
- směsné stavební a demoliční odpady bez obsahu nebezpečných látek, číslo odpadu 170904
Tyto směsné stavební odpady tvoří 7 % ze všech materiálově využitelných odpadů. Z tohoto množství se:
  - 99,5 % se se využije k recyklaci/znovuzískání ostatních anorganických materiálů a tento odpad je převzat od původce či jiné oprávněné osoby.
  - 0,5 % se využije na terénní úpravy apod. a jedná se o vlastní produkovaný odpad firmou, který jeho úpravu přímo provádějí.
 Úprava tohoto typu odpadu se děje na území ORP Havlíčkův Brod. V území existuje drtící linka na tento směsný stavební demoliční odpad, odpady se zde rozemílají a používají zpět při stavebních činnostech jako anorganický materiál.
- beton, číslo odpadu 170101
Tento odpad tvoří 6 % ze všech materiálově využitelných odpadů. Z tohoto množství se:
  - 93 % využije k recyklaci/znovuzískání ostatních anorganických materiálů firmami v území ORP Havlíčkův Brod a tento odpad je převzat od původce či jiné oprávněné osoby.
  - 7 % uloží jako technologický materiál na zajištění skládky a tento odpad je převzat od původce či jiné oprávněné osoby.
 Odpad se musí před svým dalším využitím opět vhodně upravit. Opět dojde k jeho rozdrčení v území ORP Havlíčkův Brod a pak se využívá většinou ve stavebnictví jako anorganický materiál.
- biologicky rozložitelný odpad, číslo odpadu 200201
Tento odpad tvoří 5 % ze všech materiálově využitelných odpadů. Z tohoto množství se:
  - 50,5 % kompostuje a jedná se o odpad převzatý od původce či jiné oprávněné osoby.
  - 47 % využívá k získání/regeneraci organických látek, které se nepoužívají jak rozpouštědla (včetně biologických procesů mimo kompostování a biologickou dekontaminaci)
  - 2,5 % se kompostuje, ale ne v témže roce, jako je příjem odpadu.
- papírové a lepenkové obaly, číslo odpadu 150101
Tento odpad tvoří téměř 5 % ze všech materiálově využitelných odpadů. Všechny tento odpad je odpadem převzatým od původce či jiné oprávněné osoby. Téměř 100 % se v území SO ORP Havlíčkův Brod předupravuje k dalšímu zpracování a pouze 0,003 % se předá pro opětovné použití.

V rámci území SO ORP Havlíčkův Brod lze konstatovat, že na území SO ORP Havlíčkův Brod nebyl za odpady vykazované v tomto území splněn cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % do roku 2012.

Množství odpadů ukládaných na skládky trvale klesá, proti roku 2000 kleslo v roce 2010 o 60 % a v roce 2012 o 70 %. Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR snížit o 20 % skládkování do roku 2010 byl za odpady vykazované v území SO ORP Havlíčkův Brod splněn.

Tabulka č. 132: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	1 332,31	10 059,73	3 570,07	3 215,57	4 681,19	7 047,92	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			5,97	29,86	11,82	10,66	14,48	19,67	
		Energetické využití	0,80	28,82	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 225,73	10 088,55	3 570,07	3 215,57	4 681,19	7 047,92	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		5,49	29,94	11,82	10,66	14,48	19,67		
	Celková produkce KO [t]			22 329,58	33692,94	30198,65	30159,90	32338,92	35826,57
	Odstranění	Skládkování			42 051,23	40 726,26	34 295,06	32 006,07	31 380,60
		Spalování			0,00	15,66	42,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			42 051,23	40 741,92	34 337,06	32 006,07	31 380,60		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	5,46	46,15	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	5,46	46,15	
	Odstranění	Skládkování			31 719,75	33 919,08	33 022,68	30 889,17	30 310,94
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění			31 719,75	33 919,08	33 022,68	30 889,17	30 310,94

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

SKO a KO se z velké části skládkuje. Téměř všechen vyprodukovaný odpad SKO z území se zde skládkuje a ještě se ke skládkování dováží z okolních území. Ze směsného komunálního odpadu se materiálově využívá jen 0,15 %. Obecně směsný komunální odpad tvoří většinu komunálního odpadu ukládaného na skládky. Z komunálního odpadu se nejvíce materiálově využívá papír a lepenkové obaly katalogového čísla 150101 a kovy katalogového čísla 20140, kdy oba druhy odpadů se v území pouze předupravují pro další následné využití. Dalším odpadem nejvíce materiálově využívaným je biologicky rozložitelný odpad čísla 200201 ke kompostování či regeneraci/získání organických látek. Tyto tři druhy odpadů tvoří téměř 70 % materiálově využívaných komunálních odpadů v území. Z komunálního odpadu se jednoznačně nejvíce skládkuje směsný komunální odpad katalogového čísla 200301, který tvoří téměř 97 % ze skládkovaného komunálního odpadu.

Množství skládkovaného KO vytrvale mírně klesá a u SKO je též klesající trend skládkování. Materiálové využití KO neustále mírně stoupá, v roce 2010 to bylo již 10 % všech KO a v roce 2012 již 20 % všech KO. V porovnání s rokem 2000 se materiálové využití odpadů v roce 2010 zvedlo 2,4 x, takže cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit materiálové využití KO na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 byl splněn v rámci množství odpadů vykazovaných v území SO ORP H. Brod.

Tabulka č. 133: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	7385,44	2562,24	1492,56	1900,24	2165,51
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	5,64	3,49	365,34	721,36	617,65
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	53,72	56,64	33,16	62,10	57,60
		Energetické využití	0,80	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	2,37	0,00	0,00	0,00	0,10
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Separovaný odpad se v území využívá pouze materiálově, a to poměrně na nízké úrovni.

Nejvíce využívaným odpadem je sklo, jehož využití narůstá a v roce 2012 dosahovalo 45 % z produkce tohoto odpadu. Druhým nejvíce využívaným odpadem je papír, kde se v území využije necelých 40 % z jeho produkce, avšak jeho míra využití má silně klesající tendenci. Nejméně se využívají plasty, jichž se využívá zhruba stále stejné množství a z celkové jejich produkce to představovalo v roce 2012 pouze 10 %. Většina z materiálů využitelného odpadu se v území opět jen předupravuje k dalšímu využití. Jen plasty se zde kromě předúpravy i z 33 % využívají k recyklaci/znovuzískání organických látek. Z celkového separovaného odpadu bylo v roce 2010 využito jen 33 %.

Tabulka č. 134: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		19 053,83	6 348,68	8 802,85	8 130,68	18 809,81		
		Energetické využití		90,17	45,60	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		40 600,81	39 519,27	33 039,77	30 921,30	30 310,94		
		Spalování		0,00	23,90	48,32	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 403,95	541,21	185,51	838,60	2 350,68		
		Energetické využití		26,65	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		40 561,54	39 499,86	33 036,54	30 921,30	30 310,94	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		17 412,93	32 570,91	31 718,39	26 528,34	24 829,80	24 339,69
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓					
				148,00	619,10	604,68	505,57	476,52	466,57	
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						
		Spalování			0,00	15,66	42,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Počet obyvatel v území ORP				52 610	52 455	52 472	52 107	52 167

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z BRO mají největší podíl na materiálovém využití kaly z ČOV, které se zapracovávají do zemědělské půdy. Toto využití představuje téměř 73 % materiálového využití všech BRO. Z BRO i BRKO se skládkuje pouze směsný komunální odpad katalogového čísla 200301. Z BRO i BRKO se tedy všechny vytríděné biologicky rozložitelné složky materiálově využijí. V případě BRKO se nejvíce materiálově využívá biologicky rozložitelný odpad katalogového čísla 200201, a to ke kompostování či regeneraci/získávání organických látek. Tyto dva způsoby využití odpadu č. 200201 představují téměř 46 % veškerého materiálového využití BRKO, téměř 12 % se materiálovém využití podílí předúprava odpadu k další aplikaci u papíru a lepenky čísla 200101 k dalšímu využití.

Skládkování BRKO za posledních pět let má mírně klesající tendenci, avšak je ho stále více, než v roce 1995.

V roce 2010 činila hmotnost BRKO ukládaného na skládky 81 % z celkového množství ukládaného na skládky a v roce 2012 už byl tento podíl 89 %. Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR snížit hmotnostní podíl BRKO ukládaného na skládky se za opady vykazované na v území SO ORP Havlíčkův Brod tak nedaří plnit. Po legislativně zavedené povinnosti pro obce od 1. 1. 2015 odděleně shromažďovat biologicky využitelný odpad a využívat jej, lze očekávat snížení podílu BRKO ukládaného na skládky.

Finanční analýza

Tabulka č. 135: Náklady obcí na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP H. Brod

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	574 360	569 220	560 120
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	29 467 350	30 672 780	30 808 430
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	4 096 180	4 286 950	4 531 600
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	6 970	34 550	9 020
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	8 901 050	9 322 300	10 331 910
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	97 110	634 980
3728	Monitoring nakládání s odpady	3 000	32 350	99 290
3729	Ostatní nakládání s odpady	2 600	318 270	64 170
Celkové náklady		43 180 910	45 400 280	47 051 180

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Náklady na odpadové hospodářství stoupají, přičemž náklady jsou u většiny obcí vyšší než příjmy. Na základě toho je možné se domnívat, že obce chápou své odpadové hospodářství jako veřejnou službu, na jejíž nákladech jsou ochotné se podílet.

V nákladech na odpady rostly téměř všechny jejich druhy s výjimkou nákladů na prevenci a ostatních nákladů. V paragrafu ostatní náklady se jedná o nepředvídatelné výdaje, a proto zde náklady velmi kolísají. Ze soustavného snižování nákladů na prevenci je vidět, že obce již nevládají za poslední dva roky příliš peníze do osvěty občanů a ani se nezabývají recyklací odpadů v rámci vlastní činnosti. Přitom potřeba osvěty mezi občany byla často jmenovaná starosty při rozhovory s nimi a vyplývá i z výsledků této analýzy, avšak z nákladů je vidět, že do ní obce nechtějí či již nemohou investovat.

Tabulka č. 136: Vybrané položky příjmů obcí SO ORP H. Brod z odpadového hospodářství

Podskupení položek	Položky	Příjmy v Kč/rok		
		2010	2011	2012
1333	Poplatky za uložení odpadů	21 457 870	19 322 372	17 970 051
1337	Poplatek za komunální odpad	21 168 510	21 716 581	25 585
1338	Registrační a evidenční poplatky za obaly	0	0	0
1340	Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	----	---	21 552 904
1359	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené	-167 000	-36 900	-49 100
Celkové příjmy		42 459 380	41 002 053	39 499 440

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Tabulka (Tabulka č. 136) příjmů obcí z odpadového hospodářství zahrnuje pouze vybrané příjmy obcí z odpadového hospodářství, nezahrnuje příjmy z EKO-KOM, a.s., kolektivních systémů a ostatních smluvních závazků. Hodnocené příjmy odpadového hospodářství nejsou ani zdánlivě rovnoměrně rozmístěny po území (např. dle počtu obyvatel). Téměř jednu polovinu z vybraných příjmů (50 % v roce 2010 a 45 % v roce 2012) ze všech příjmů z odpadového hospodářství v SO ORP H. Brod měla pouze jediná obec, a to město Přibyslav. Tento příjem Přibyslavi tvořil převážně poplatek obci z tuny uloženého odpadu na skládku v Ronově nad Sázavou, neboť skládka leží ve správním obvodu města. Současně s poklesem celkového množství odpadů ukládaných ročně na skládku klesá úměrně i příjem města ze skládkového.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka č. 137: Analýza cílových (dotčených) skupin – odpadové hospodářství

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
obce	ekonomicky rentabilní odpadové hospodářství	omezený rozpočet na odpadové hospodářství	příklady dobré praxe	studie odpadového hospodářství obce, výměna zkušeností s již zrealizovanými dobrými projekty, možnost volného prodeje ještě využitelných odpadů ze sběrných dvorů
obce	postupný vývoj trhu s odpadovým hospodářstvím, ne jeho skokové změny	úpadek/ukončení vybudovaných obecních odpadových hospodářství	standardní VČASNÁ komunikace (listinná, elektronická), školení	promyšlená a reálná koncepce odpadového hospodářství na všech úrovních územních celků, legislativa odpovídající realitě
obce	minimální administrativní zátěž spojená s odpadovým hospodářstvím	nedodržování zákona, špatné výkaznictví, nezajištění všech předepsaných povinností v odpadovém hospodářství.	metodické vedení a poradenství nadřízených (kvalitně kvalifikovaných) obcí, standardní komunikace (listinná, e-komunikace), školení	zjednodušení a zprůhlednění legislativy

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
obce	minimální pracovní zátěž spojená s odpadovým hospodářstvím	nezajištění všech předepsaných povinností a očekávání občanů	metodické vedení a poradenství nadřízených (kvalitně kvalifikovaných) obcí, standardní komunikace (listinná, e-komunikace), školení, výměny dobré praxe	outsourcing některých činností, minimalizace legislativních požadavků
obce	čistota a dostatek sběrných míst	neprovádění údržby	poradenství nadřízených (kvalitně kvalifikovaných) obcí, standardní komunikace (listinná, e-komunikace), výměny dobré praxe	kontrola čistoty, účinný postih pachatelů nepořádku, úklid míst
obce	Jasně a srozumitelně dané kompetence a povinnosti na úseku odpadového hospodářství	Nerespektování právních předpisů, nečinnost v ne zcela jasných oblastech nakládání s odpady	metodické vedení a poradenství nadřízených (kvalitně kvalifikovaných) obcí a orgánů státní správy, standardní komunikace (listinná, e-komunikace), školení	kvalitní a srozumitelná legislativa, řešící do koncovek celou problematiku odpadového hospodářství, pokud to praxe potřebuje
občané	minimalizace nákladů na své odpady, cenové maximální stropy za odpady	nezaplacení poplatku za odpady, černé skládky	listinná komunikace, místní veřejný rozhlas, pracovat na dobrých vztazích s obcí	osvěta, průkazně, přehledně a veřejně zpřístupnit náklady obce na odpadové hospodářství a výpočet poplatku, zavedení účinného systému vymáhání poplatků od neplatičů, možnost prodeje ještě využitelných odpadů ze sběrných dvorů, účinná prevence vzniku odpadů
občané	jednoduchá manipulace s odpady	ignorace či nedodržování sběrného systému v obci	TV osvětové pořady, osvětové letáky	jednoduché obaly a výrobky, bez nutnosti před jejich odevzdáním do odpadu je nějak upravovat, osvětové pořady v TV, rozhlase, tematicky zaměřené soutěže.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
občané	blízkost a dostatečná kapacita sběrných míst	ignorace či nedodržování sběrného systému v obci, likvidace nepovolným způsobem	TV osvětové pořady, osvětové letáky, místní rozhlas	vytvoření dostatečného počtu sběrných míst s dostatečnou kapacitou v obci
občané	minimální pracovní a časová zátěž spojená s rozříděním odpadu	ignorace či nedodržování sběrného systému v obci, likvidace nepovolným způsobem	TV osvětové pořady, osvětové letáky, místní rozhlas	jednoduché obaly a výrobky, bez nutnosti před jejich odevzdáním do odpadu je nějak upravovat, osvětové pořady v TV, rozhlase, tematicky zaměřené soutěže.
občané	nakládání s odpady bez zátěže životního prostředí	protesty proti budování zařízení pro nakládání s odpady	TV osvětové pořady, osvětové letáky, komunitní setkání	dostatečné zapojení veřejnosti již ve fázi záměru na zbudování nových zařízení, osvětové kampaně zaměřené na snížení produkce odpadů, podpora bezodpadových výrobků
občané	všeobecné vědomí o osudu vyprodukovaných odpadů	ignorace třídícího systému	TV osvětové pořady, osvětové letáky	kratší TV pořady ukazující srozumitelně a při tom dostatečně odborně a do hloubky osud odpadů až do jejich konečné fáze
firmy - původci odpadů	minimalizace nákladů na své odpady	likvidace nezákonným způsobem	osvětové letáky, odborné semináře, cenové nabídky	snížit množství odpadů, zvýšit jejich prodejnost na trhu (materiálové či energetické využití), odborné semináře o možnostech využití konkrétních odpadů
firmy - původci odpadů	vlastní rozhodování o svých odpadech bez účasti dalších stran	likvidace nezákonným způsobem	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení	budování dobrých vztahů a rozumných přístupů mezi firmami a státní správou, školení o povinnostech firmy při nakládání s odpady, prezentace příkladů dobré praxe, účinná kontrola a postih neplnění zákonných povinností

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
firmy - původci odpadů	minimální administrativní zátěž spojená s odpadovým hospodářstvím	neplnění zákonných povinností, špatné výkaznictví	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení	budování dobrých vztahů a rozumných přístupů mezi firmami a státní správou, školení o povinnostech firmy při nakládání s odpady, prezentace příkladů dobré praxe, účinná kontrola a postih neplnění zákonných povinností
firmy působící v oblasti odpadového hospodářství	ekonomicky rentabilní odpadové hospodářství	nedodržování zákona, špatné výkaznictví, nezajištění všech předepsaných povinností v odpadovém hospodářství, odstraňování odpadů nezákonným způsobem	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení	účinná kontrola a postih plnění zákonných povinností, vzdělávací semináře
firmy působící v oblasti odpadového hospodářství	stabilní legislativní prostředí	nedodržování zákona, špatné výkaznictví, nezajištění všech předepsaných povinností v odpadovém hospodářství.	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení	účinná kontrola a postih plnění zákonných povinností, vzdělávací semináře, stabilizování právních předpisů
firmy působící v oblasti odpadového hospodářství	vývoj jen na základě konkurence, ne zásahy státu	nedodržování zákona, špatné výkaznictví, nezajištění všech předepsaných povinností v odpadovém hospodářství, úpadek společností	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení	neprovádět skoková regulační opatření ze strany státní správy, s dlouhým časovým předstihem informovat o zamýšlených změnách

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
kraj	ekonomicky rentabilní odpadové hospodářství	přenášení nákladů na podřízené subjekty	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení, metodické a poradenské vedení nadřízených institucí, příklady dobré praxe	příklady dobré praxe, podpora inovativních technologií
kraj	minimalizace odpadů	přenesení povinností na podřízené subjekty, neplnění zákonných povinností	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení, metodické a poradenské vedení nadřízených institucí	příklady dobré praxe, podpora inovativních technologií, dostatek financí na programy minimalizace odpadů
kraj	zvýšení kompetencí	obcházení zákonů, neplnění zákonných povinností	standardní komunikace (listinná, elektronická), školení, metodické a poradenské vedení nadřízených institucí	úprava legislativy, její zjednodušení a stabilizace, dostatek financí na plnění svých kompetencí, kvalifikování úředníci
stát	minimalizace odpadů, maximální materiálové využití	práce se zkreslenými daty, manipulace se získanými daty	standardní komunikace (listinná, elektronická), osvěta	zvýšení kreditu státní správy, jednotný výklad právních předpisů, dostatečně účinný kontrolní a sankční systém, kvalifikování úředníci

Očekávání mnoha dotčených skupin se překrývají. V podstatě je lze shrnout do očekávání vlastní minimální zátěže - pracovní, ekologické, administrativní a ekonomické. Tato očekávání jsou v současné době ale jen velmi obtížně splnitelná, neboť si často protirečí se současně vyvíjeným tlakem společnosti na zvyšování spotřeby, sociální, technologickou a ekonomickou vyspělost.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 138: Analýza rizik – odpadové hospodářství

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \times D$		
1.	Finanční riziko	vysoké náklady na nakládání s odpady	3	5	15	pravidelně prováděný cenový průzkum, optimalizace organizace svozové firmy, spolupráce firem	původci odpadů, provozovatelé systému nakládání s odpady
		nedostatek financí na údržbu stávajícího systému nakládání s odpady	5	3	15	ohleduplné zacházení s prostředky systému pro nakládání s odpady, výchova/osvěta uživatelů sběrového systému k šetrnému a ohleduplnému zacházení	provozovatelé (částečně i uživatelé) systému nakládání s odpady
		nedostatek financí na modernizaci a vývoj stávajícího systému nakládání s odpady	4	5	20	vytváření finančních rezerv, sdružování financí, dotace	provozovatelé systému nakládání s odpady
		zvyšující se poplatky za odpad	4	5	20	zvýšení finanční efektivity odpadového hospodářství	občané, původci odpadů
		neplacení poplatků	2	5	10	změna systému výběru plateb u neplatičů	občané, obce
		kolísavé ceny na trhu s druhotnými surovinami získanými z odpadů	4	4	16	rozšíření možností prodeje druhotných surovin na trhu, garance minimální výkupní ceny,	původci odpadů, provozovatelé systému nakládání s odpady

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P x D		
2.	Organi-zační riziko	centralizace středisek/firem nakládání s odpady	1	3	3	budování dobrých vzájemných vztahů (solidní podnikání), vytváření místních klastrů	provozovatelé systému nakládání s odpady
		nevhodná organizace svozu	1	1	1	jasně vymezené podmínky svozu pro každý subjekt, dobrá organizace svozové firmy	původci odpadů, provozovatelé systému nakládání s odpady
3.	Právní riziko	neustálá změna legislativy, nejasná či nedosta- tečná legislativa	5	5	25	povinná minimální několikaletá platnost hlav- ních právních předpisů, zkvalitnění jejich pří- pravy	původci odpadů, provozova- telé systému nakládání s odpady, stát
		centrální určování někte- rých plateb za odpady	5	5	25	kvalitní příprava centrálních předpisů, kvalitní finanční rozvaha	původci odpadů, stát
4.	Technic- ké riziko	rychlé změny ve vývoji technologií	3	3	9	tvorba finančních rezerv, sdružování pro- středků, využívání dotaci, pořizování multi- funkčních technologií, které se dají se za příja- telnou cenu neustále modernizovat na po- sední možnou technikou úroveň či měnit je- jich využití	provozovatelé systému na- kládání s odpady
		zastarávání svozové techniky	3	3	9	tvorba finančních rezerv, sdružování pro- středků, využívání dotaci	provozovatelé systému na- kládání s odpady
		neexistující technologie na příznivější likvidaci některých odpadů	5	5	25	vytvoření výzkumného centra, finanční pod- pora výzkumu	provozovatelé systému na- kládání s odpady, stát

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P x D		
5.	Věcné riziko	nedodržování smluvních podmínek	1	2	2	dobře nastavený sankční systém	původci odpadů, provozovatelé systému nakládání s odpady
		nepředcházení vzniku odpadů	5	5	25	podpora bezodpadové spotřeby a technologií, snížení tlaku na zvyšování spotřeby	občané, firmy, stát
		nedodržování/neporozumění povinného výkaznictví v odpadech	3	2	6	dobrý kontrolní systém, kvalitní proškolení osob provádějících výkaznictví	původci odpadů, provozovatelé systému nakládání s odpady, stát
		nedodržování nastavené separace odpadů	3	2	6	osvěta, motivační systém, kontrolní systém	občané

Jako nevýznamnější riziko byla vyhodnocena 4 rizika:

- 1) Riziko právní, tj. neustálá změna legislativy, která značně zesložituje všem účastníkům odpadového hospodářství jakékoliv jejich koncepce a představy při nakládání s odpady, a zároveň mnohdy nejasné přepisy, které nedávají odpovědi na otázky, které je třeba praxi řešit.
- 2) Centrální určování některých plateb za odpady, a to především státem. Toto riziko opět komplikuje všem účastníkům odpadového hospodářství jakékoliv jejich dlouhodobější záměry a koncepce, protože cena v odpadovém hospodářství je jednou z významných činitelů a účastníci odpadového hospodářství tak nejsou schopni správně nastavit svoji cenovou politiku.
- 3) Neexistující technologie na příznivější likvidaci některých odpadů - v současné době neumíme efektivněji než uložením na hromadu likvidovat některé druhy odpadů, což je z dlouhodobého hlediska neudržitelný stav. Zároveň chybí technologie, které by uměly po všech stránkách efektivně využít již jednou uložený odpad, který doposud nebyl ještě využit.
- 4) Nepředcházení vzniku odpadů - toto je základním pilířem odpadové politiky státu, nicméně se mu nevěnuje téměř žádná pozornost. Naopak - neustálým společenským tlakem na zvyšování spotřeby, růst ekonomiky, inovace v technologiích a tím rychlé zastarávání výrobků působí proti tomuto základnímu kameni odpadové politiky státu.

Jako nejnižší riziko bylo vyhodnoceno riziko nevhodné organizace svozu. Protože v území již existují zkušené svozové firmy, které mají zájem si udržet dlouhodobě své zákazníky, a na druhé straně existují již informovaní zákazníci, kteří vědí, co mohou od firem očekávat a jsou navyklí již na nějaký svozový systém, je předpoklad naplnění tohoto rizika minimální.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tabulka č. 139: SWOT analýza odpadového hospodářství SO ORP H. Brod

Silné stránky	Slabé stránky
1. Skládka v ORP	1. Výrazné zaměření na skládkování odpadů
2. Dobrá vybavenost obcí kontejnery na třídění odpadů	2. Nedostatečné třídění odpadů ze strany občanů
3. Přiměřená četnost svozu	3. Zastaralé třídící linky
4. Místní firmy zabývající se odpadovým hospodářstvím	4. Nedostatek vlastních finančních zdrojů na samofinancující odpadové hospodářství
5. Zaměstnávání místních lidí	5. Malý záběr místních firem v materiálovém či energetickém využití odpadů
6. Budování dalších sběrných dvorů a kompostáren	6. Chybějící koncepce sítě sběrných dvorů a kompostáren
7. Obce vnímají své povinnosti a pravomoci v odpadovém hospodářství jako veřejnou službu pro občany, kterou je potřebné v obci provozovat	7. Vysoká produkce komunálního odpadu a směsného komunálního odpadu, jejichž původcem je obec a její občané (ne firmy)
Příležitosti	Hrozby
1. Zvýšení podílu a jakosti vytríděného odpadu ze strany občanů	1. Změna legislativních podmínek - vyvolávají další náklady a nutnost změn v organizaci odpadového hospodářství
2. Zvýšení výtěžnosti jednotlivých druhů obchodovatelných odpadů	2. Propojení odpadového trhu se zahraničím (konkurence firem s jinými výchozími podmínkami než v ČR)
3. Možnost vybudování uzavřeného (soběstačného?) odpadového hospodářství v rámci kraje/seskupení obcí	3. Kolísavá cena na trhu s jednotlivými komoditami
4. Vznik firem zaměřených na recyklaci či jiné využití produkovaných odpadů	4. Konkurence velkých firem
5. Snížení množství odpadů, produkovaných občany obcí	5. Neochota občanů k omezení své produkce odpadů

Odpadové hospodářství SO ORP Havlíčkův Brod je zaměřeno na materiálové využití a skládkování. Zcela zde chybí energetické využití odpadů. Materiálově se v roce 2012 využilo 41 %, skládalo se 36 % odpadů. Z komunálního odpadu činil separovaný odpad (papír, plasty, sklo) 23 %. Území má ještě potenciál ke zvýšení separace odpadů a především v jeho využití. Chybí zde firmy, které by do-

kázaly materiálově využít (zpracovat na nové výrobky) některé druhy odpadů, které se materiálově jinde využívají (např. plasty). To je do budoucna velká příležitost pro toto území. Druhou významnou příležitostí by při nalezení vhodné technologie mohlo být další využití (energetické, materiálové) skládky.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Odpadové hospodářství SO ORP Havlíčkův Brod je založeno na materiálovém využití odpadů a na jejich skládkování. Je zde vysoká produkce komunálního odpadu ze strany občanů obcí. V území není žádné zařízení pro jejich energetické využití a chybí i lepší možnost materiálového využití. V tom je příležitost pro území, která kromě nezávislosti území na okolí může přinést i další pracovní a jiné rozvojové příležitosti.

Celková produkce odpadů (OO + NO) v roce 2012 dosáhla na území SO ORP Havlíčkův Brod 93,7 tisíc tun. V přepočtu na obyvatele byla tato produkce odpadů nižší, než je průměr ČR. Produkce všech odpadů zde byla 1 797,33 kg/obyv. (ČR: 2 857 kg/obyv.²), produkce OO 1 738,7 kg/obyv. (ČR: 2 701 kg/obyv.²), produkce NO pak 58,54 kg/obyv. (ČR: 156 kg/obyv.²). Na nižší měrné produkci všech odpadů v přepočtu na obyvatele má zásluhu pouze výrobní sféra, nikoliv produkce domácností. Největší podíl v produkci odpadů zauímají stavební odpady, dále komunální odpady, odpady z tváření a úpravy povrchů kovů a plastů, odpadní obaly, absorpční činidla, kaly z ČOV a neurčené odpady. Toto složení odpadů plně koresponduje s hlavními výrobními zaměřenými firem v území.

Produkce ostatních odpadů a tedy i odpadů celkem od roku 2009 v území roste, i když značně rozkolísaně. Přesto však byla v roce 2012 o ¼ nižší než v roce 2000. Na kolísavost množství odpadů má vliv především průmyslová výroba, zejména stavebnictví, odpady související s obráběním kovů v místních podnicích a odpady z ČOV a ostatní, blíže neurčené odpady z průmyslové výroby, což je způsobeno výkyvy v poptávce po produktech daných průmyslových odvětví a snahou průmyslu co nejvíce snížit své náklady, mezi nimiž je i snaha neprodukovat dále nezužitkovatelný odpad. Z celkové produkce odpadů se 36 % skládkuje a 41 % materiálově využije v daném území. Zbytek putuje mimo území SO ORP Havlíčkův Brod, kde se využívá i energeticky.

Produkce KO a SKO je vysoká a je výrazně nad průměrem ČR. Komunální odpad představuje 38 % z celkové produkce odpadů. Z komunálního odpadu pak tvoří 51 % směsný komunální odpad. Celkem se v území v roce 2012 vyprodukovalo 35,8 tisíc tun KO a 18,4 tisíc tun SKO. Měrná produkce KO za všechny původce byla v tomto území 686,77 kg/obyv. (ČR: 494 kg/obyv.²) a SKO 353,65 kg/obyv. (ČR: 279,1 kg/obyv.³). Produkce SKO a KO včetně přepočtu na jednoho obyvatele má od roku 2009 vzestupnou tendenci. Z celkového množství KO a SKO vyprodukovaných všemi původci odpadů v území produkuje obce 77 % KO a 92 % SKO. Pokud bychom porovnávali měrné produkce pouze KO či SKO vyprodukovaného jen obcemi a jejich občany, tak i zde vykazuje území vyšší hodnoty, a to u KO o 43 % a u SKO dokonce o 55 % vyšší než je průměr ČR (podobné hodnoty dostáváme i při porovnání s průměrem za Kraj Vysočina). Téměř veškerý vyprodukovaný SKO se v území skládkuje a ještě se do území ke skládkování dováží. Cena v obcích za nakládání s jejich směsným komunálním dopadem se dle zjištění v zapojených obcích pohybuje lehce pro průměrem ČR a i pod průměrem kraje Vysočina.

Pokud se na komunální odpad podíváme z pohledu biologicky rozložitelných odpadů, tak zjistíme, že KO je tvořeno z 66 % druhy těch komunálních odpadů, které v sobě zahrnují nějaký podíl biologicky rozložitelného odpadu, tzv. BRKO. Celková produkce BRKO v roce 2012 byla 23,7 tis. tun, což bylo o 10 % méně, než v roce 2008. Tento pokles však neznamená, že jde o trvalý trend. Vzhledem k nově

² Zdroj: Statistická ročenka životního prostředí České republiky 2013

³ Zdroj: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1730>

zavedené povinnosti obcí od 1. 1. 2015 odděleně shromažďovat biologicky rozložitelné odpady, lze na jedné straně očekávat zvýšení produkce vlastního biologicky rozložitelného odpadu z obcí, který bude následně materiálově využíván, na druhé straně by měl ze skupiny BRKO (a i BRO) vypadnout SKO, který sem byl původně zařazován pro svůj vysoký obsah biologicky rozložitelné složky. Do budoucna by se měl podíl biologicky rozložitelného odpadu v SKO výrazně snížit, i když nelze očekávat, že by biologicky rozložitelný odpad ze směsného komunálního odpadu zcela vymizel. Samy obce produkují 89 % odpadů BRKO z celkového množství BRKO od všech původců v ORP. Při přepočtu na jednoho obyvatele je tato produkce obcí v území ORP Havlíčkův Brod opět vyšší než je průměr ČR v této kategorii, a to u BRKO o 40 % a u odpadu čísla 200201 je dokonce dvojnásobná než je průměr ČR.

BRKO se hojně ukládá na skládky a v roce 2012 BRKO tvořilo hmotnostně 89 % odpadů ukládaných v SO ORP Havlíčkův Brod na skládky z celkové produkce odpadů v SO ORP Havlíčkův Brod. Z této skupiny odpadů se však na skládky výhradně ukládal směsný komunální odpad, a to nejen vlastní, ale z velké části i dovezený SKO z jiných území. Ukládání těchto odpadů na skládku se zvyšuje, od roku 2008 se zvýšilo o v jednotlivých letech cca o 40 - 87 % proti roku 1995. Při přepočtu hmotnosti BRKO na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu, zjistíme, že 80 % z BRKO je biologicky rozložitelná část. Se zavedením povinnosti obcí odděleně shromažďovat biologicky rozložitelný odpad lze očekávat snížení množství BRKO ukládaného na skládky.

V případě BRO se skládá opět jen SKO, ostatní část se materiálově využije. Nejvýznamněji jsou v materiálovém využití BRO zastoupeny odpady z ČOV, které představují téměř 73 % z materiálového využití BRO.

Produkce běžně tříděných skupin KO (papír, plasty, sklo, ...) ve sledovaném období buď neustále rostla, nebo kopírovala vývoj produkce KO či SKO a současně rostla. Procentuálně nejvíce narostlo množství tříděného skla, což ale neodpovídá skutečnosti a tento nárůst je způsoben jen nedokonalostí systému evidence odpadů, který v podstatě umožňuje evidovat tentýž odpad dvakrát.

Jen obce v roce 2012 vyprodukovaly 51 % z pěti základních složek tříděného odpadu (papír, plast, sklo, nápojové kartony, kovy) z celkové produkce těchto odpadů od všech subjektů v ORP Havlíčkův Brod, celkem 6 537,50 tun. Produkce papíru od obcí tvoří 33 %, produkce skla tvoří 51 %, produkce plastů tvoří 65 %, produkce nápojových kartonů tvoří 45 % a produkce kovů tvoří 71 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území SO ORP H. Brod všemi původci odpadů. Měrné produkce separovaných druhů odpadů z obcí za území SO ORP H. Brod jsou vesměs vyšší než je průměr v Kraji Vysočina či ČR, ale třídění u vybraných separovaných odpadů v SO ORP H. Brod na mírně horší úrovni či v podstatě srovnatelné s Krajem Vysočina a s průměrem ČR. Odchylka v úrovni třídění zde není větší než 2 %. Separovaný odpad se v území materiálově využívá, a to především jen formou předúpravy k dalšímu využití. Pouze z plastu se jich 33 % využívá i k recyklaci/znovuzískání organických látek.

Průměrná cena za nakládání s tunou tříděného odpadu je v SO ORP H. Brod nižší než je průměr ČR, a to o zhruba 20 %. Mírně nižší je i v rámci Kraje Vysočina.

Systém odpadového hospodářství území SO ORP H. Brod je plně funkční. Z hlediska svozu komunálních odpadů nejsou žádné problémy. Území je s ohledem na dosavadní třídění a sběr odpadů celkem uspokojivě vybaveno sběrnými dvory a kompostárnami, problém je však jejich nerovnoměrné rozložení a od počátku roku 2015 zavedená povinnost na oddělený sběr bioodpadu a kovů. Proto obce plánují ještě další rozšíření sítě těchto sběrných míst, ale zde je nutné zdůraznit, že pro tuto dobrou

snahu obcí chybí jakákoliv koncepce sítě sběrných dvorů a kompostáren v rámci území SO ORP Havlíčkův Brod. To může pak ve svém důsledku mít řadu negativních dopadů, především do finančního hospodaření obcí. Velmi dobré mají obce vybavení kontejnery na separovaný odpad, kdy na jedno hnízdo těchto kontejnerů připadá pouze 97 obyvatel, ale v rámci ČR to je 148 obyvatel.

Při porovnání s jinými SO ORP s podobným počtem obyvatel či podobným počtem obcí má SO ORP H. Brod nejvyšší měrné produkce KO a SKO, u separovaných odpadů jsou produkce nejvyšší či jedny z nejvyšších. Rozdíly činí jednotky až desítky procent. Měrné výdaje na odpady na jednoho obyvatele ale nejsou o tolik vyšší, takže z toho plyne, že SO ORP H. Brod umí relativně dobře své prostředky vynakládat. Mezi výdaji SO ORP H. Brod v odpadovém hospodářství jsou jedny z nejnižších výdaje na prevenci a osvětu.

V blízké době bude muset odpadové hospodářství velké části obcí řešit další směr svého odpadového hospodářství s ohledem na blížící se rok 2024, kdy končí povolení ukládat odpady na skládku v Ronově nad Sázavou a zároveň i je od tohoto roku legislativně zakázáno ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené vyhláškou. V odpadech ukládaných na skládku je stále rostoucí podíl biologicky rozložitelných odpadů, proto už nyní je zde dobrá příležitost využít tyto biologicky rozložitelné odpady jiným způsobem, než jejich uložením na skládku. Nabízí se zde možnost jejich využití kompostováním, avšak ani to nesmí probíhat živelně a potřebuje svoji koncepci, která v území doposud chybí.

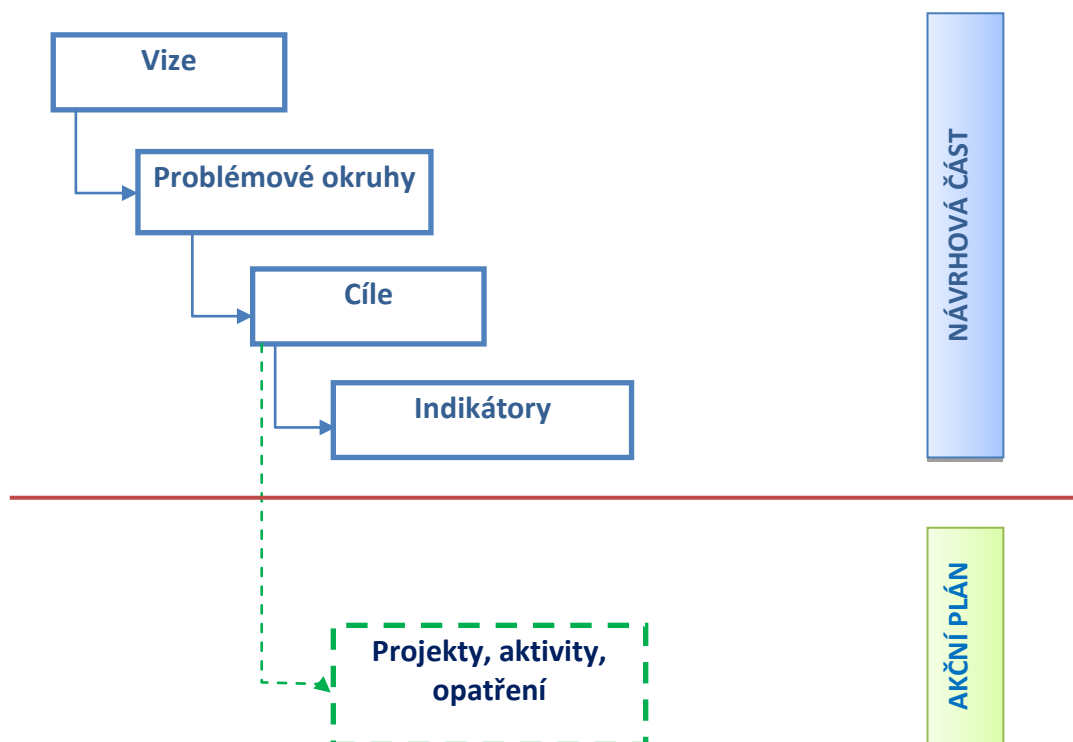
Do budoucna by se území mělo zaměřit na hledání dalších způsobů snižování produkce odpadů, zejména v oblasti komunálních odpadů, a hledat jiné, vhodnější způsoby likvidace odpadu než skládkování. Z výše uvedených dat vyplývá, že nadměrná produkce KO a SKO je jedním ze zásadních problémů zkoumaného území a stále je zde volný prostor pro zavádění prevence, neboť výdaje na ni jsou nízké. Zde je zároveň velká příležitost pro území, protože vedle snížení vlastní produkce odpadů může vhodné řešení - především v materiálovém využití odpadů - přinést do území nová pracovní místa a výrobky na trh. Nicméně nestabilita v právním prostředí a neustále odkládaná novela zákona o odpadech zatím nabádá spíše k vyčkávání než k vytváření nových návrhů řešení.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Struktura předkládané návrhové části zahrnuje problémové okruhy (oblasti), cíle a indikátory. Nejprve jsou představeny problémové okruhy a vzápětí i cíle, jichž je zapotřebí dosáhnout. K dosažení cílů jsou stanoveny i konkrétní indikátory.

Vizualizace struktury návrhové části je následující:

Tabulka č. 140: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů v odpadovém hospodářství:

Strategie území správní obvodu ORP Havlíčkův Brod v oblasti odpadového hospodářství	
Vize	
Obce s účinnou prevencí vzniku odpadů (především u domácností) a kvalitním tříděním. Maximální snížení skládkování.	
Oblasti	
A – Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství	
A.1 - Náklady na odpadové hospodářství	A.2 - Efektivita odpadového hospodářství
Cíle A.1	Cíle A.2
A.1.1. Snížení nákladů na odpadové hospodářství optimalizací, společným vyjednáváním a nákupem služeb	A.2.1. Koncepce nakládání s odpady
A.1.2. Zvýšení množství vytríděných odpadů	A.2.2. Snížení produkce odpadů

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Havlíčkův Brod

Správní obvod ORP Havlíčkův Brod se sdílenými službami v oblasti samosprávných činností a kvalitní informovaností. Děti a mládež s dostatečným vyžitím mimoškolních aktivit. Dostatek kvalifikovaných pedagogů, preferujících aktivní vzdělávání. Školská zařízení s kvalitním zázemím pro vyučování i mimoškolní činnost. Dopravní dostupnost školských zařízení. Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny obyvatele. Obce s účinnou prevencí vzniku odpadů (především u domácností) a kvalitním tříděním. Maximální snížení skládkování.

Povinnost postarat se o komunální odpad nevnímají obce SO ORP Havlíčkův Brod jako nutné zlo, ale spíše jako veřejnou službu, jejíž správné fungování významně ovlivňuje životní prostředí v jejich obci. Proto obce mají snahu tuto službu poskytovat kvalitně a efektivně, i když ji obcím komplikují často se měnící a ne zcela dobře nastavené právní požadavky na její poskytování. Tuto službu je zároveň možné velmi dobře ekonomicky vyčíslit a služba se nezanedbatelně promítá do rozpočtu obcí. Obce mají zájem, aby služba byla pro ně nejen povinností, ale i přínosem. To však ztěžují některé nedostatky, které by bylo žádoucí dle mínění obcí v brzké budoucnosti řešit. Obce nejvíce trápí nestabilní právní prostředí, složitá administrativa v odpadovém hospodářství, nutnost hledat nové řešení odpadového hospodářství díky zákazu skládkování smíšeného komunálního odpadu po roce 2024 a ekonomika jejich odpadového hospodářství. V rámci meziobecní spolupráce lze řešit poslední zmiňované téma, ostatní témata je nutné řešit v širším fóru. Proto je předmětem řešení tohoto dokumentu pouze oblast řešitelná v rámci meziobecní spolupráce, a to oblast A – Ekonomicky rentabilní a efektivní odpadového hospodářství.

Oblast A – Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství

Problémová oblast A1: Náklady na odpadové hospodářství

Obce a občané jsou nespokojeni s výší nákladů, které vynakládají na své odpadové hospodářství, a mají zájem na jejich snížení nebo alespoň efektivnějším využití vynaložených finančních prostředků. Přitom skládkovné je na jedné z nejnižších úrovní v ČR a bylo poměrně dlouho neměnné. Do budoucna lze očekávat jeho zvýšení a spolu se vzrůstem cen ostatních vstupů a nutností reagovat na nové legislativní požadavky budou náklady obcí a občanů opět stoupat. Zakládání vlastních svozových firem v území se nejeví jako vhodné řešení, protože území je pokryto fungující sítí svozových firem a každá nová, např. obecní firma, bude mít vysoké počáteční investice do svozové techniky, které při obhospodařování malého území nemají návratnost. Úspory je tedy vhodné hledat jiným způsobem. Především se zaměřit na snížení množství produkovaného odpadu, vyšší vytřídění prodejních nebo materiálově využitelných složek z odpadu a celkové snížení množství odpadu, který nejde zpracovat již jinak, než uložením na skládku či spálením. Kromě prvně uváděného řešení se všechna ostatní týkají separace druhotných surovin a bioodpadu.

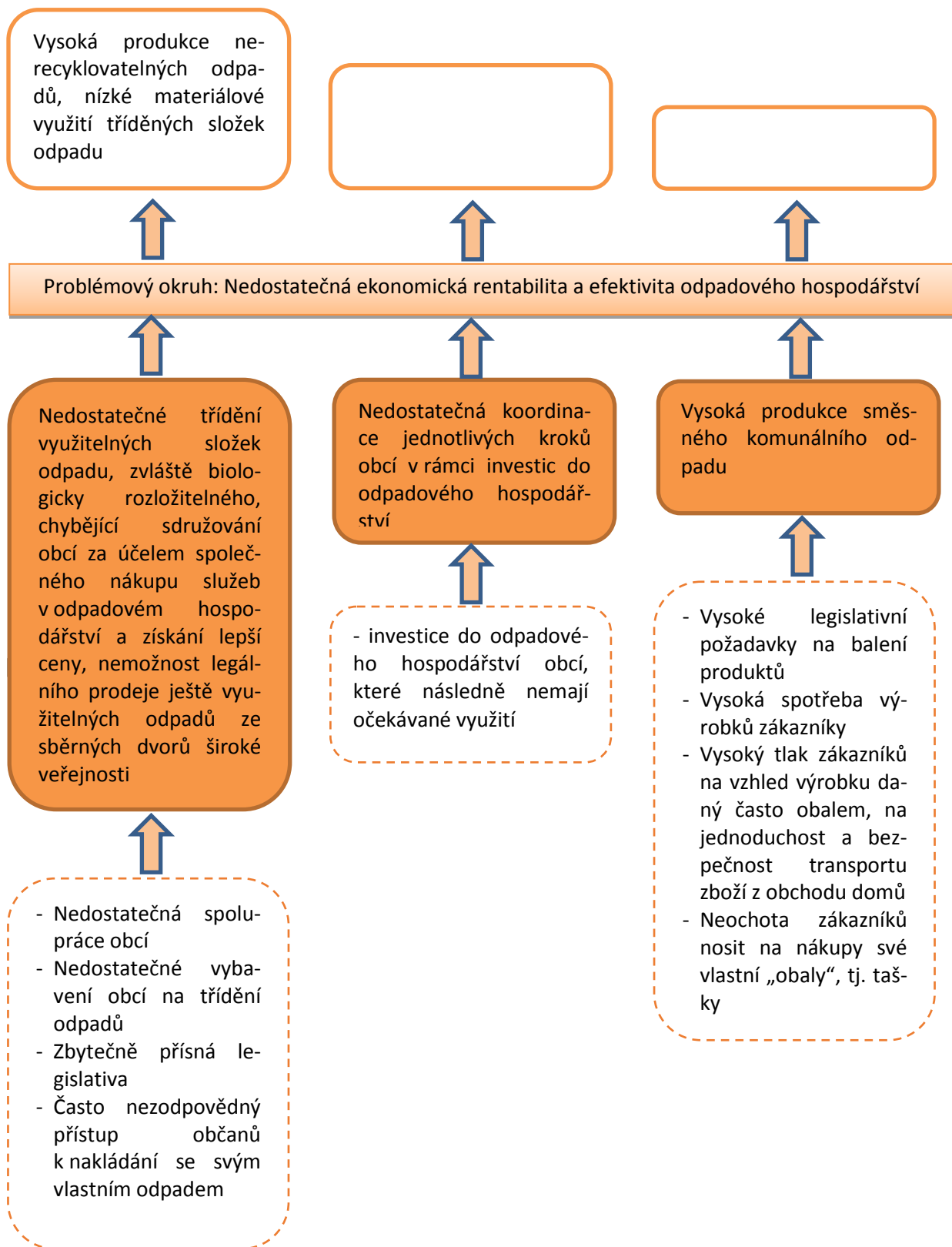
Problémová oblast A2: Efektivita odpadového hospodářství

V území jsou dány dobré podmínky pro oddělenou separaci druhotných surovin jako papír, plasty, sklo, železo. Samostatnými kontejnery na papír, plasty, sklo je vybavena téměř každá obec, sběr železa a nebezpečného odpadu si zajišťují obce samy 1 – 2 x do roka nebo občané mohou odvézt tento svůj odpad do výkopen či sběrných dvorů. Méně příznivá je situace s biologicky rozložitelným odpadem. Ten se v některých obcích doposud nesebírá a jak ukázala analýza, je ve velké míře ukládán na skládky. Na skládky je ukládáno z území SO ORP H. Brod dokonce více biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) než v roce 1995. Vytřídění rozložitelného bioodpadu ze směsného komunálního odpadu by obcím obecně mělo přinést celkové snížení nákladů na likvidaci komunálního odpadu (dle velikosti obce, produkce odpadů a dalších místních podmínek). Zároveň by bylo možné ještě zavést sběrné systémy na odpady, které se zatím v území příliš netřídí a je možné je ještě využít. To se týká například jedlých olejů z potravinářských provozoven a domácností, hliníkových obalů z domácností, textilu.

Důležitou podmínkou pro naplnění očekávaných přínosů všech opatření v oblasti nakládání s komunálním odpadem, u něhož jsou původci obce, je, aby byla ve SO ORP H. Brod a jeho „příhraničních“ oblastech vytvořena koncepce budoucího nakládání s odpady. Ta by měla zabránit živelnému a nekoordinovanému zavádění opatření na efektivnější a ekonomičtější odpadové hospodářství v rámci obce, které však leckdy nezohledňují záměry a tok odpadů v širším okolí a ve svém důsledku tak mohou vést k tomu, že nově zavedená opatření v dané obci nepřinesou očekávaný užitek. Příkladem může být velký zájem obcí o budování vlastních kompostáren či jiných zařízení na sběr bioodpadu, které ale v blízké budoucnosti nemusí být dostatečně využity, protože se síť těchto zařízení v území SO ORP Havlíčkův Brod neustále zahušťuje a doposud nebyla prověřena a porovnána „nabídka“ a „poptávka“ v této oblasti v území SO ORP Havlíčkův Brod a jeho bezprostředním okolí.

Vyšší vytřídění prodejných složek je jednak záležitost obcí, resp. kvality třídění odpadů jejich občany, a jednak záležitostí technologické vyspělosti třídící linky, na které je separovaný odpad následně dotřídován. I zde je třeba území podpořit a nalézt prostředky na nákup třídící linky, který bude výkonnější jak do kvality, tak do kvantity. Oboje ušetří odpadovým firmám náklady na dopravu a platby za roztřídění na linkách cizích subjektů, což se zase může pozitivně promítnout do celkové ekonomiky odpadového hospodářství SO ORP H. Brod a snížit zátěž životního prostředí. Tento dílčí krok, který se může pozitivně promítnout do úspory nákladů obcí, však není v kompetenci obcí, a proto se dále nepromítá do níže uvedených cílů strategie odpadového hospodářství.

Strom problémů pro danou oblast

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíle vycházejí z problémové oblasti, reflektují potřeby, které z ní vyplývají a které je žádoucí odstranit či zmírnit.

Cíle formulovány v souladu s pravidlem **SMART**:

- **S** – specifický (přesně popsán – jednoznačně přesně a konkrétně popsán)
- **M** – měřitelný (indikátory, jimiž bude měřeno, zda se daří dosahovat cíle)
- **A** – ambiciózní (ambice překonávat bariéry a posunovat se v řešení problému)
- **R** – realistický (nastaven reálně)
- **T** – termínově orientovaný (časové období, během něhož chceme cíle dosáhnout – časový horizont cca rok 2020)

Oblast A – Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství

Problémový okruh A1: Náklady na odpadové hospodářství

Cíl A.1.1.: Snížení nákladů na odpadové hospodářství optimalizací, společným vyjednáváním a nákupem služeb

Snížení nákladů na odpadové hospodářství obcí lze dosáhnout prostřednictvím různých cest, jako jsou sdružené nákupy služeb v odpadovém hospodářství, posílení vyjednávací pozice sdružením do svazků obcí, optimalizací služeb a nastavením parametrů odpadového hospodářství v ORP nebo rozdělením nakupovaných služeb (svoz, dotřídění, skládkování, kompostování). Je rovněž důležité vyměňovat si zkušenosti a dále kontrolovat výši nákladů na odpadové hospodářství v SO ORP a lépe tak optimalizovat nabízení služby pro občany.

Cíl A.1.2.: Zvýšení množství vytríděných odpadů

Další možností, jak ovlivnit náklady na odpadové hospodářství je zvýšit vytrídění ještě využitelných složek odpadu, snížit podíl biologicky rozložitelné složky v odpadu ukládaném na skládky, zavedení možnosti prodeje ještě využitelného materiálu, který se odkloní od odpadového toku (zpětné použití materiálu, výrobků, které vede k předcházení vzniku odpadu). Tříděním obalových odpadů lze dosáhnout vyšších odměn za množství vytríděných a využitých obalů, které jsou poskytovány od společnosti EKO-KOM, a.s. a ušetřit náklady, které vznikají při nakládání s SKO (zejména skládkování SKO). Recyklovatelný odpad má mnohdy na trhu svou hodnotu a je obchodovatelný. Snížení množství SKO vytríděním všech využitelných složek může mít pozitivní ekonomický efekt.

Problémová oblast A2: Efektivita odpadového hospodářství

Cíl A.2.1: Koncepce nakládání s odpady

Cílem je vytvořit podrobnou koncepci odpadového hospodářství SO ORP H. Brod, která nastaví limity, jaké typy zařízení a kde jsou ještě přínosná pro efektivní hospodaření s odpady. Dále nastaví postupy a cíle, kterých má SO ORP dosáhnout a bude koordinovat odpadové hospodářství v SO ORP.

Cíl A.2.2.: Snížení produkce odpadů

Cíl se zaměřuje na výchovu a osvětu obyvatel ORP, která bude zaměřena na podporu uvědomělé spotřeby občanů, podporu bezobalových výrobků, podporu osvěty a informovanosti ve třídění odpadů, zavedení pobídek k péči o půdu zapracováním kompostu vzniklého z místního bioodpadu z domácností a podporu domácího kompostování.

Návrh řešení:

- Programy na předcházení vzniku odpadu
- Minimalizovat vznik odpadu
- Umožnit prodej ještě použitelných částí materiálu, který by se jinak stal odpadem
- Provádět sdružené nákupy v oblasti odpadového hospodářství
- Zvýšit vytřídění obchodovatelných složek ze směsného komunálního odpadu
- Doplnit stávající sběrný systém o sběr nových komodit (např. jedlé oleje a tuky, hliníkové a jiné kovové obaly z domácností)
- Doplnit stávající sběrný systém o sběr a zpracování bioodpadů
- Vytvořit koncepci nakládání s odpady v rámci ORP a případně její „příhraniční“ oblasti

Tabulka č. 141: Karty cílů problémového okruhu A - Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství

Problémový okruh	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství
Cíl	A.1.1.:_Snížení nákladů na odpadové hospodářství optimalizací, společným vyjednáváním a nákupem služeb
Popis cíle	Snížení nákladů na odpadové hospodářství obcí lze dosáhnout prostřednictvím různých cest, jako jsou sdružené nákupy služeb v odpadovém hospodářství, posílení vyjednávací pozice sdružením do svazků obcí, optimalizací služeb a nastavením parametrů odpadového hospodářství v ORP nebo rozdělením nakupovaných služeb (svoz, dotřídění, skládkování, kompostování). Je rovněž důležité vyměňovat si zkušenosti a dále kontrolovat výši nákladů na odpadové hospodářství v SO ORP a lépe tak optimalizovat nabízení služby pro občany.
Hlavní opatření	<p><u>Legislativní opatření</u> Postup v souladu s platnou legislativou, plnění legislativních požadavků</p> <p><u>Finanční opatření</u> Analýza možností snížení nákladů na odpadové hospodářství pomocí optimalizace služeb, meziobecní spolupráce a společného nákupu služeb</p> <p><u>Věcná opatření</u> A – Sdružené nákupy/činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sdružení obcí za účelem vyjednání výhodnějších podmínek na nákup služeb v odpadovém hospodářství - Optimalizace služeb odpadového hospodářství - Kontrola nákladů na odpadové hospodářství - Výměna zkušeností, dobré praxe - Sdružení obcí za účelem provozu/vybudování společného zařízení pro zajišťování některých povinností obcí v oblasti odpadového hospodářství
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které společně vyjednávají a nakupují služby v odpadovém hospodářství
Správce cíle	Bude určen po společném setkání obcí v rámci projektu SMO

Problémový okruh	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství
Cíl	Cíl A.1.2.: Zvýšení množství vytríděných odpadů
Popis cíle	Další možností, jak ovlivnit náklady na odpadové hospodářství je zvýšit vytrídění ještě využitelných složek odpadu, snížit podíl biologicky rozložitelné složky v odpadu ukládaném na skládky, zavedení možnosti prodeje ještě využitelného materiálu, který se odkloní od odpadového toku (zpětné použití materiálu, výrobků, které vede k předcházení vzniku odpadu). Tříděním obalových odpadů lze dosáhnout vyšších odměn za množství vytríděných a využitých obalů, které jsou poskytovány od společnosti EKO-KOM, a.s. a ušetřit náklady, které vznikají při nakládání s SKO (zejména skládkování SKO). Recyklovatelný odpad má mnohdy na trhu svou hodnotu a je obchodovatelný. Snížení množství SKO vytríděním všech využitelných složek může mít pozitivní ekonomický efekt.
Hlavní opatření	<p><u>Legislativní opatření</u> Postup v souladu s platnou legislativou, plnění legislativních požadavků</p> <p><u>Finanční opatření</u> Sdružení prostředků obcí, finance jednotlivých obcí, využívání příslušných dotačních titulů</p> <p><u>Věcná opatření</u> A – Zvýšení podílu vytríděných složek z komunálního odpadu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení počtu kontejnerů na stávající separovaný odpad (snížení docházkové vzdálenosti pro občany) - Zavedení odděleného sběru dalších druhů odpadů do obcí (bioodpady, použité jedlé oleje, textil, hliník apod.) - Modernizace třídících linek na separovaný odpad firem v oblasti odpadového hospodářství
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Množství separovaného odpadu produkovaného obcemi</p> <p>Příjmy za provoz zpětného odběru a využití obalů (EKO-KOM, a.s.)</p> <p>Počet obcí, které mají zajištěn sběr určitých komodit</p> <p>Počet obcí, které mají zavedeno domácí kompostování ve vhodných typech zástavby</p>
Správce cíle	Bude určen po společném setkání obcí v rámci projektu SMO

Problémový okruh	A2: Efektivita odpadového hospodářství
Cíl	Cíl A.2.1: Koncepce nakládání s odpady
Popis cíle	Cílem je vytvořit podrobnou koncepci odpadového hospodářství SO ORP H. Brod, která nastaví limity, jaké typy zařízení a kde jsou ještě přínosná pro efektivní hospodaření s odpady. Dále nastaví postupy a cíle, kterých má SO ORP dosáhnout a bude koordinovat odpadové hospodářství v SO ORP.
Hlavní opatření	<u>Legislativní opatření</u> Postup v souladu s platnou legislativou, plnění legislativních požadavků <u>Finanční opatření</u> Využívání příslušných dotačních titulů <u>Věcná opatření</u> A – Vytvoření koncepce odpadového hospodářství <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření koncepce odpadového hospodářství ORP H. Brod, která bude analyzovat potřeby jednotlivých obcí, kapacity stávajících zařízení a doporučí vhodná opatření na doplnění systému nakládání s odpadem v rámci ORP tak, aby byly potřeby obcí uspokojeny a zároveň každé nové opatření plně využito.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Koncepce odpadového hospodářství ORP Počet obcí, které se zapojily do realizace společné koncepce nakládání s odpady v ORP
Správce cíle	Bude určen po společném setkání obcí v rámci projektu SMO

Problémový okruh	A2: Efektivita odpadového hospodářství
Cíl	Cíl A.2.2.: Snížení produkce odpadů
Popis cíle	Cíl se zaměřuje na výchovu a osvětu obyvatel ORP, která bude zaměřena na podporu uvědomělé spotřeby občanů, podporu bezobalových výrobků, podporu osvěty a informovanosti ve třídění odpadů, zavedení pobídek k péči o půdu zapracováním kompostu vzniklého z místního bioodpadu z domácností a podporu domácího kompostování. Snížení produkce odpadů úzce souvisí s předchozím problémovým okruhem, protože nižší produkce odpadů bude znamenat nižší náklady na nakládání s odpady.
Hlavní opatření	<p><u>Legislativní opatření</u> Postup v souladu s platnou legislativou, plnění legislativních požadavků</p> <p><u>Finanční opatření</u> Získání prostředků na realizaci vzdělávací a osvětové kampaně Využívání příslušných dotačních titulů</p> <p><u>Věcná opatření</u> A – Snížení produkce odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizace společné vzdělávací kampaně pro občany obcí - Podpora třídění odpadů a informovanosti občanů o přínosech jak ekologických, tak ekonomických - Vytvoření místa pro odkládání nepotřebných věcí občanů, které jsou ještě prodejné, a zajištění jejich předání do prodeje - Podpora uvědomělé spotřeby občanů, působení na změnu nákupních zvyklostí občanů - Podpora domácího kompostování
Název indikátorů k hodnocení cíle	Snížení měrné produkce směsného komunálního odpadu Počet obcí, které realizují informační kampaň na společné bázi Snížení měrné produkce směsného komunálního odpadu
Správce cíle	Bude určen po společném setkání obcí v rámci projektu SMO

5.2.4. Indikátory

K výše předloženému problémovému okruhu a cílům jsou stanoveny indikátory, jež představují nástroj k měření úspěšnosti nastavené strategie, tj. k měření úrovně dosahování stanovených cílů. Indikátory jsou voleny tak, aby co nejjasněji ukázaly na míru změny a zároveň byly snadno zjistitelné. Pro zaručení dosažení cílů jsou následně k jednotlivým indikátorům stanoveni i gestoři, a to v souladu s určením gestorů cílů. Indikátory výsledku i indikátory výstupu přehledně ukazují tzv. karty indikátorů:

Oblast A – Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství

Indikátor výsledku:

- **Snížení nákladů obcí na odpadové hospodářství**
- **Produkce směsného komunálního odpadu**

Indikátory výstupu (měřítka):

- Počet obcí, které společně vyjednávají a nakupují služby v odpadovém hospodářství
- Množství separovaného odpadu produkovaného obcemi
- Příjmy za provoz zpětného odběru a využití obalů (EKO-KOM, a.s.)
- Počet obcí, které mají zavedeno domácí kompostování ve vhodných typech zástavby
- Počet obcí, které mají zajištěn sběr určitých komodit
- Koncepce odpadového hospodářství ORP
- Počet obcí, které realizují informační kampaň na společné bázi
- Snížení měrné produkce směsného komunálního odpadu

Tabulka č. 142: Karty indikátorů problémových okruhů - odpadové hospodářství

Indikátory výsledku:

Problémový okruh	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství		
Číslo indikátoru	29		
Název indikátoru	Snížení nákladů obcí na odpadové hospodářství		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 5	Min. 5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce se snaží hledat snížení nákladů na své odpadové hospodářství. Přitom nemusí jít jen o snížení celkových nákladů, ale o snížení nákladů na jednotku vyprodukovaného odpadu.		
Metodika a výpočet:	Snížení neinvestičních nákladů na tunu vyprodukovaného odpadu v % (porovnání nákladů s náklady v předchozím roce). Náklady na odpadové hospodářství se budou počítat z neinvestičních položek (začínají číslem 5) paragrafů 3721 až 3729).		
Zdroj čerpání dat:	Účetnictví obcí, rozpočty obcí		

Problémový okruh	A.2: Efektivita odpadového hospodářství		
Číslo indikátoru	30		
Název indikátoru	Produkce směsného komunálního odpadu		
Měrná jednotka	Kg/obyv./rok		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Max. 315	Max. 300
Skutečnost	325,48		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jak se mění množství směsného komunálního odpadu na obyvatele, když budou přijímána opatření v cílech tohoto problémového okruhu.		
Metodika a výpočet:	Produkce SKO (200301, způsob nakládání A00, BN30) v kilogramech, přepočtená na počet obyvatel ORP k 31.12. kalendářního roku.		
Zdroj čerpání dat:	Evidenze odpadů obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí, počet obyvatel - ČSÚ		

Indikátory výstupů:

Problémový okruh a cíl	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství Cíl A.1.1.:_Snížení nákladů na odpadové hospodářství optimalizací, společným vyjednáváním a nákupem služeb		
Číslo indikátoru	31		
Název indikátoru	Počet obcí, které společně vyjednávají a nakupují služby v odpadovém hospodářství		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 2	Min. 2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet obcí, které společně vyjednávají a realizují nákup služeb v odpadovém hospodářství.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, které nakupují služby s alespoň jednou další obcí		
Zdroj čerpání dat:	Dotazování obcí		

Problémový okruh a cíl	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství Cíl A.1.2.:_Zvýšení množství vyříděných odpadů		
Číslo indikátoru	32		
Název indikátoru	Množství separovaného odpadu produkovaného obcemi		
Měrná jednotka	kg/obyv./rok		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Papír: min. 19,5 Sklo: min. 13,30 Plast: min. 14,5 Bioodpad: min. 45 Kovy: min. 17	Papír: min. 20 Sklo: min. 13,50 Plast: min. 15 Bioodpad: min. 50 Kovy: min. 17,25
Skutečnost	Papír: 19,16 Sklo: 13,20 Plast: 14,10 Bioodpad: 39,31 Kovy: 16,74		
Popis měřítka:	Komunální odpad bude co nejvíce tříděn na své jednotlivé složky, aby bylo umožněno jeho maximální materiálové či jiné využití, což je většinou levnější varianta, než prosté uložení na skládku. Např. důsledným vyříděním bioodpadu ze směsného komunálního odpadu dochází k úsporám, neboť u biologicky rozložitelného odpadu mají obce až 4 x menší náklady na tunu odpadu než u směsného komunálního odpadu. V současné době SKO ukládaný na skládky stále ještě obsahuje až 40 % biologicky rozložitelné		

	složky, kterou je možné předat do oddělného využití v kompostárnách.
Metodika a výpočet:	Nárůst hmotnosti těch tříděných druhů odpadů v kilogramech - papír (200101, 150101), sklo (150107, 200102), plast (150102, 200139), kovy (200140, 150104), bioodpad (200201, 200108), způsob nakládání A00, BN30, přepočtení na počet obyvatel v ORP k 31. 12. kalendářního roku.
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí, počet obyvatel - ČSÚ

Problémový okruh a cíl	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství Cíl A.1.2.: Zvýšení množství vytríděných odpadů		
Číslo indikátoru	33		
Název indikátoru	Příjmy za provoz zpětného odběru a využití obalů (EKO-KOM, a.s.)		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 2	Min. 5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje zvyšování příjmů za třídění odpadu.		
Metodika a výpočet:	Nárůst příjmů ze zajištění zpětného odběru a využití tříděného odpadu od společnosti EKO-KOM, a.s.		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí		

Problémový okruh a cíl	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství Cíl A.1.2.: Zvýšení množství vytríděných odpadů		
Číslo indikátoru	34		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají zajištěn sběr určitých komodit		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 20	Min. 40
Skutečnost	Min. 6		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, kolik obcí má zaveden oddělený sběr minimálně papíru, skla, plastů, kovu, bioodpadu, textilu a elektrozařízení.		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které mají zajištěn oddělený sběr minimálně papíru, skla, plastů, kovu, bioodpadu, textilu a elektrozařízení.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazování obcí		

Problémový okruh a cíl	A.1 - Náklady na odpadové hospodářství Cíl A.1.2.: Zvýšení množství vyříděných odpadů		
Číslo indikátoru	35		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají zavedeno domácí kompostování ve vhodných typech zástavby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 3	Min. 5
Skutečnost	Min. 1		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, kolik obcí zavedlo domácí kompostování a motivuje a vzdělává občany v tomto ohledu, aby doma kompostování zeleného odpadu prováděli.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které zavedly a podporují domácí kompostování ve vhodných typech zástavby.		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí		

Problémový okruh a cíl	A2: Efektivita odpadového hospodářství Cíl A.2.1.: Koncepce nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	36		
Název indikátoru	Koncepce odpadového hospodářství ORP		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Koncepce může přispět k výraznému snížení nákladů obcí, neboť zjistí poptávku, nabídku a potenciál v této oblasti v území a zajistí koordinovaný postup při nakládání s odpady obcí.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření koncepce.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor životního prostředí ORP		

Problémový okruh a cíl	A2: Efektivita odpadového hospodářství Cíl A.2.2.: Snížení produkce odpadů		
Číslo indikátoru	37		
Název indikátoru	Počet obcí, které realizují informační kampaň na společné bázi		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet obcí, které realizují informační kampaň, zaměřenou na snížení produkce odpadů v ORP na společné bázi.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Společná informační kampaň, dotazování obcí, smlouva o společném rámci informační kampaně		

Problémový okruh a cíl	A2: Efektivita odpadového hospodářství Cíl A.2.2.: Snížení produkce odpadů		
Číslo indikátoru	38		
Název indikátoru	Snížení měrné produkce směsného komunálního odpadu		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		98	95
Skutečnost	100		
Popis měřítka:	Snížení měrné produkce SKO na obyvatele.		
Metodika a výpočet:	Podíl měrné produkce SKO na obyvatele v obci ve zkoumaném roce a měrné produkce SKO na obyvatele v obci v roce 2013 vyjádřený v procentech.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí, počet obyvatel - ČSÚ		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při

naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 143: Složení řídicí skupiny - odpadové hospodářství

Složení řídicí skupiny	
Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 144: Správci cílů - odpadové hospodářství

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
A.1.1.	Snížení nákladů na odpadové hospodářství optimalizací, společným vyjednáváním a nákupem služeb	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
A.1.2	Zvýšení množství vytríděných odpadů	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
A.2.1	Koncepce nakládání s odpady	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
A.2.2	Snížení produkce odpadů	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 145: Gestoři indikátorů - odpadové hospodářství

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
31	Počet obcí, které společně vyjednávají a nakupují služby v odpadovém hospodářství	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
32	Množství separovaného odpadu produkovaného obcemi	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
33	Příjmy za provoz zpětného odběru a využití obalů (EKO-KOM,a.s.)	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
34	Počet obcí, které mají zavedeno domácí kompostování ve vhodných typech zástavby	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
35	Počet obcí, které mají zajištěn sběr určitých komodit	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
36	Koncepce odpadového hospodářství	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
37	Počet obcí, které realizují informační kampaň na společné bázi	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů
38	Snížené měrné produkce směsného komunálního odpadu	Bude upřesněno na základě rozhodnutí starostů na druhém setkání starostů

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 146: Implementace strategie - odpadové hospodářství

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Projednáání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec,

kteřá bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, kteřá bude organizovat výběřové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, kteřá jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběřového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběřových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Produkce všech odpadů v SO ORP Havlíčkův Brod na jednoho obyvatele je o 30 % nižší, než je průměr na občana ČR. Na tomto výsledku má zásluhu výrobní sféra, nikoliv produkce odpadů od občanů. Z celkové produkce odpadů se 36 % skládkuje a 41 % materiálově využije. Produkce odpadů obcí, tj. jejich občanů (tzv. komunální odpad) je naopak o 43 % vyšší než průměrná hodnota za ČR při přepočtu na jednoho občana. Z hlediska úrovně třídění je na tom území stejně jako průměr ČR. Komunální odpad se z velké části ukládá na skládku v SO ORP či v okolí SO ORP a jen za malé části využije. Skládovaný komunální odpad má v sobě ještě vysoký podíl biologicky rozložitelné složky, z údajů uvede- ných výše lze dovodit až 50% podíl této biologicky rozložitelné složky ve skládkovaném komunálním odpadu. Vybavení obcí kontejnery je na dobré úrovni, ve většině obcí se třídí papír, plasty a sklo, postupně se zavádí i síť na oddělený sběr bioodpadů, textilu a v brzké budoucnosti by se mohl prosa-

dit i oddělený sběr jedlých olejů. Sběrné dvory a sběrná místa jsou též v území zastoupena, ale nejsou rovnoměrně rozmístěna po území a někde zcela chybí. Obce mají kladný přístup k zajišťování svých povinností v oblasti odpadového hospodářství a snaží se zkvalitňovat své služby občanům v této oblasti. Též zajištění svozu komunálních odpadů a separovaných odpadů funguje v území dobře, obce jsou nakloněny spíše dlouhodobým a stabilním obchodním vztahům s firmami působícími v oblasti odpadového hospodářství. Firmy činné v odpadovém hospodářství mají zájem o investice do modernizace i rozšíření svého vybavení.

Z těchto základních údajů vyplývají i nejhlavnější problémy, které je třeba v území řešit. Těmi je snížení produkce komunálních odpadů, zvýšení podílu třídění tříditelných složek odpadu, doplnění infrastruktury v odpadovém hospodářství, a to vše na základě promyšlené koncepce odpadového hospodářství území.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena realizačním týmem strategie z objektivně dostupných dat z centrálních evidencí (ISOH, ČSÚ), z dat poskytnutých firmami zabývajícími se odpadovým hospodářstvím, z dat získaných přímo od obcí a místním šetřením v obcích. Vytvořené závěry byly konzultovány a ověřovány ve fokusní skupině a s pracovníky Odboru životního prostředí Městského úřadu Havlíčkův Brod. Všem osobám, podílejícím se na strategii a poskytujícím informace pro zpracování strategie patří poděkování autorů za jejich vstřícný přístup a kvalitně odvedenou práci.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad, tj. všechna katalogová čísla komunálních odpadů, která obsahují nějaký podíl biologicky rozložitelné složky
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
O	obec
OH	odpadové hospodářství
OK	obecní kompostárna
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
S	soukromý
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v SO ORP. Měrné produkce na obyvatele SO ORP jsou pak v tabulkách obsažených v příloze počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celý SO ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele. To je zásadní rozdíl proti tabulkám v textu analýzy odpadů, které uvádějí produkci odpadů, jejichž původcem je jen obec, tj. obec jako taková a její občané. V tabulkách v textu analýzy, které se týkají odpadů produkovaných jen obcemi a jejich občany jsou měrné produkce počítány jen z produkce obce jako takové a jejich občanů a lépe vystihuje skutečnou produkci na jednoho občana SO ORP.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území SO ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové

základny za území SO ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území SO RP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (SO ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Seznam příloh k odpadovému hospodářství:

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012 v SO ORP Havlíčkův Brod

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území SO ORP H. Brod (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012 podrobně

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se smíšeným komunálním odpadem (SKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Příloha č. 11 – Seznam komunálních odpadů, které je možné odložit na sběrné dvory v území SO ORP Havlíčkův Brod

Příloha č. 12 - Benchmarking ve vybraných oblastech odpadového hospodářství

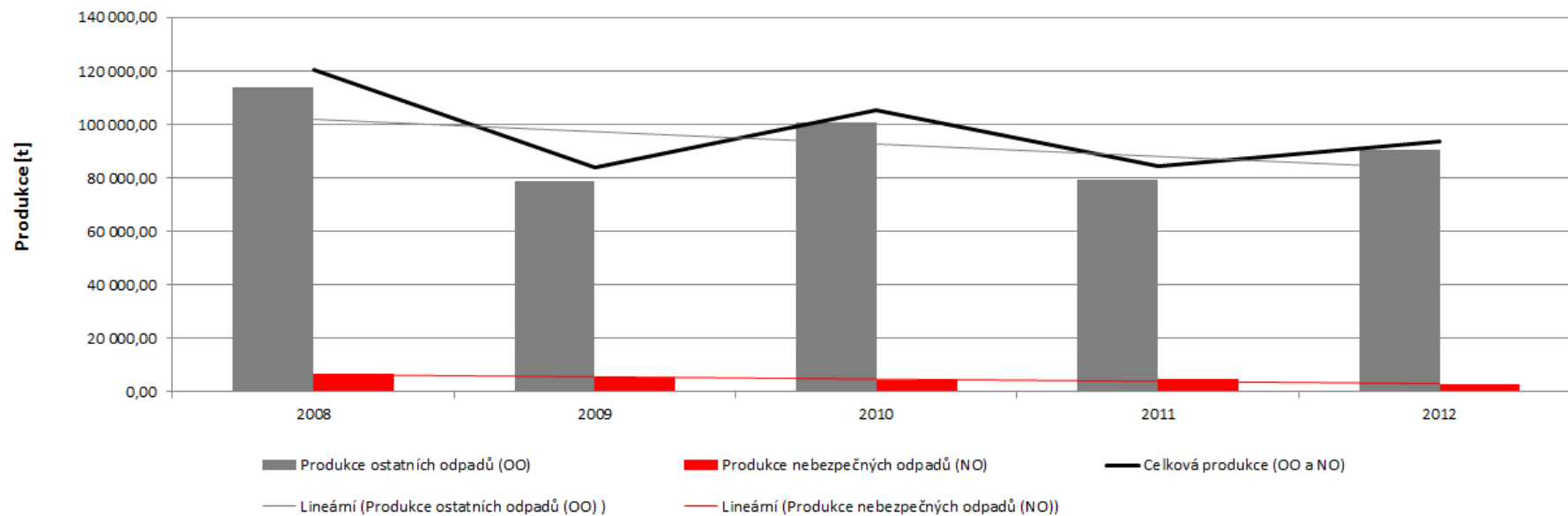
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012 v SO ORP Havlíčkův Brod

Tabulka č. 147:

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	116 626,93	113 829,17	78 660,72	100 921,16	79 297,48	90 707,54	97,60	67,45	86,53	67,99
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	7 815,18	6 619,20	5 266,72	4 261,30	4 992,93	3 053,91	84,70	67,39	54,53	63,89
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-15,30	-32,61	-45,47	-36,11
Celková produkce (OO a NO)	124 808,79	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46	96,51	67,24	84,27	67,54
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-3,49	-32,76	-15,73	-32,46
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		94,50	93,72	95,95	94,08	96,74				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		5,50	6,28	4,05	5,92	3,26				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		52 610	52 455	52 472	52 107	52 167				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		2 289,46	1 599,99	2 004,54	1 617,64	1 797,33				
Měrná produkce OO		2 163,64	1 499,58	1 923,33	1 521,82	1 738,79				
Měrná produkce NO	300,20	125,82	100,40	81,21	95,82	58,54				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		41,91	33,45	27,05	31,92	19,50				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-58,09	-66,55	-72,95	-68,08	-80,50				

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 18: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně

Tabulka č. 148: Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	2 184,60	1 407,83	1 112,08	1 995,08	2 306,59
200102	Sklo	O	587,10	603,46	692,68	621,71	584,20
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	69,86	53,52	37,27	39,82	46,09
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,20	0,02	5,20
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,41	1,54	4,17	13,27	36,83
200113*	Rozpouštědla	N	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,08	0,19	0,07	0,04
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,03	0,03	0,04	0,00	0,05
200119*	Pesticidy	N	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,73	0,28	0,19	0,50	0,16
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovdíky	N	2,37	1,15	0,18	0,06	0,17
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	21,26	18,84	23,59	17,82	87,30
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,13	0,03	0,02	0,10	0,86
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	15,75	20,85	19,57	11,43	19,09
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,35	0,44	0,07	0,04	0,47
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,59	0,35	0,09	0,00	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	0,80	2,02	1,68	4,05	9,10
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	1,71	0,81	10,39	4,38	21,88
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	2,90	19,11	206,14	191,65	227,32
200139	Plasty	O	375,13	550,94	581,94	567,58	599,80
200140	Kovy	O	2 971,32	2 551,89	2 946,88	3 851,83	4 407,73
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	1 185,56	1 269,57	1 135,36	1 336,54	2 089,35
200202	Zemina a kameny	O	441,06	1 204,20	1 135,88	1 064,26	701,85
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	118,69	96,74	61,69	59,14	38,51
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	18 011,49	15 502,04	17 465,48	16 644,39	18 449,08
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	54,41	27,88	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	257,64	390,03	701,35	704,38	699,02

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200304	Kal ze septiků a žump	O	467,71	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	140,00	110,00	69,20	114,00	16,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	4 613,04	2 642,50	401,25	361,87	413,84
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 391,15	3 086,83	2 615,06	3 125,06	3 516,25
150102	Plastové obaly	O	357,70	335,41	270,09	449,86	545,31
150103	Dřevěné obaly	O	123,15	115,01	110,50	113,59	70,18
150104	Kovové obaly	O	14,89	8,45	8,89	2,24	1,52
150105	Kompozitní obaly	O	27,62	25,68	25,98	17,71	19,87
150106	Směsné obaly	O	63,16	32,63	40,52	43,51	76,91
150107	Skleněné obaly	O	48,27	49,93	429,35	909,32	773,34
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	139,67	64,81	49,26	69,76	57,54
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	1,51	3,03	2,66	3,87	5,10
Celková produkce KO			33 692,94	30 198,65	30 159,90	32 338,92	35 826,57
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			26 143,52	20 942,83	20 385,55	20 600,46	23 661,59
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			13 534,71	11 024,66	11 021,53	11 688,74	13 767,88

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka č. 149: Celková produkce ostatního odpadu ve skupině 1704 Kovy (včetně jejich slitin) v SO ORP H. Brod – pro srovnání s produkcí ve skupině 200140

Skupina 1704. (pouze OO)	
rok	produkce [t]
2008	7 051,40
2009	4 060,21
2010	6 543,69
2011	7 502,38
2012	6 869,41

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka č. 150: Celková produkce ostatního odpadu ve skupině 1705 Železo a ocel v SO ORP H. Brod – pro srovnání s produkcí ve skupině 200140

Skupina 170405 (pouze OO)	
rok	produkce [t]
2008	6 769,31
2009	3 822,33
2010	6 081,17
2011	7 000,59
2012	6 472,79

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

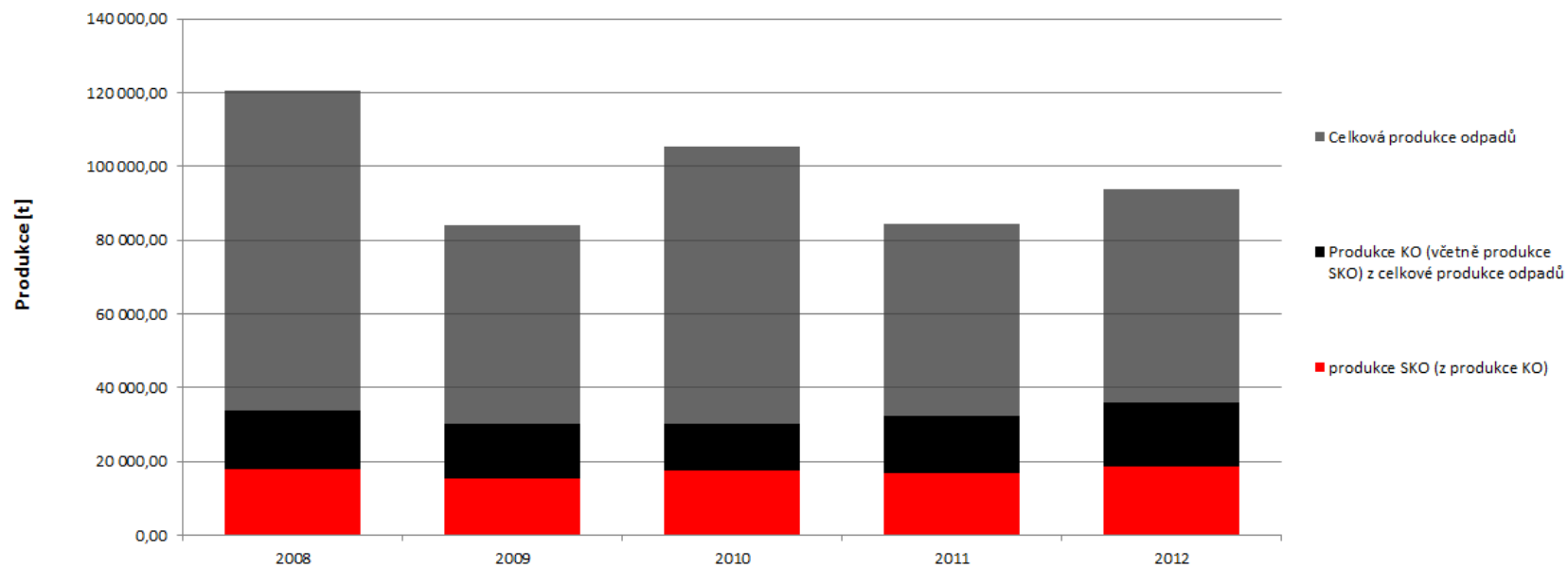
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území SO ORP H. Brod (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Tabulka č. 151:

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46	-30,32	25,33	-19,86	11,24
Celková produkce KO	33 692,94	30 198,65	30 159,90	32 338,92	35 826,57	-10,37	-0,13	7,22	10,78
Celková produkce SKO	18 011,49	15 502,04	17 465,48	16 644,39	18 449,08	-13,93	12,67	-4,70	10,84
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	27,97		35,98		28,67		38,37		38,21
Podíl SKO na produkci KO	53,46		51,33		57,91		51,47		51,50
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	52 610		52 455		52 472		52 107		52 167
Měrná produkce KO	640,43		575,71		574,78		620,63		686,77
Měrná produkce SKO	342,36		295,53		332,85		319,43		353,65

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 19: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

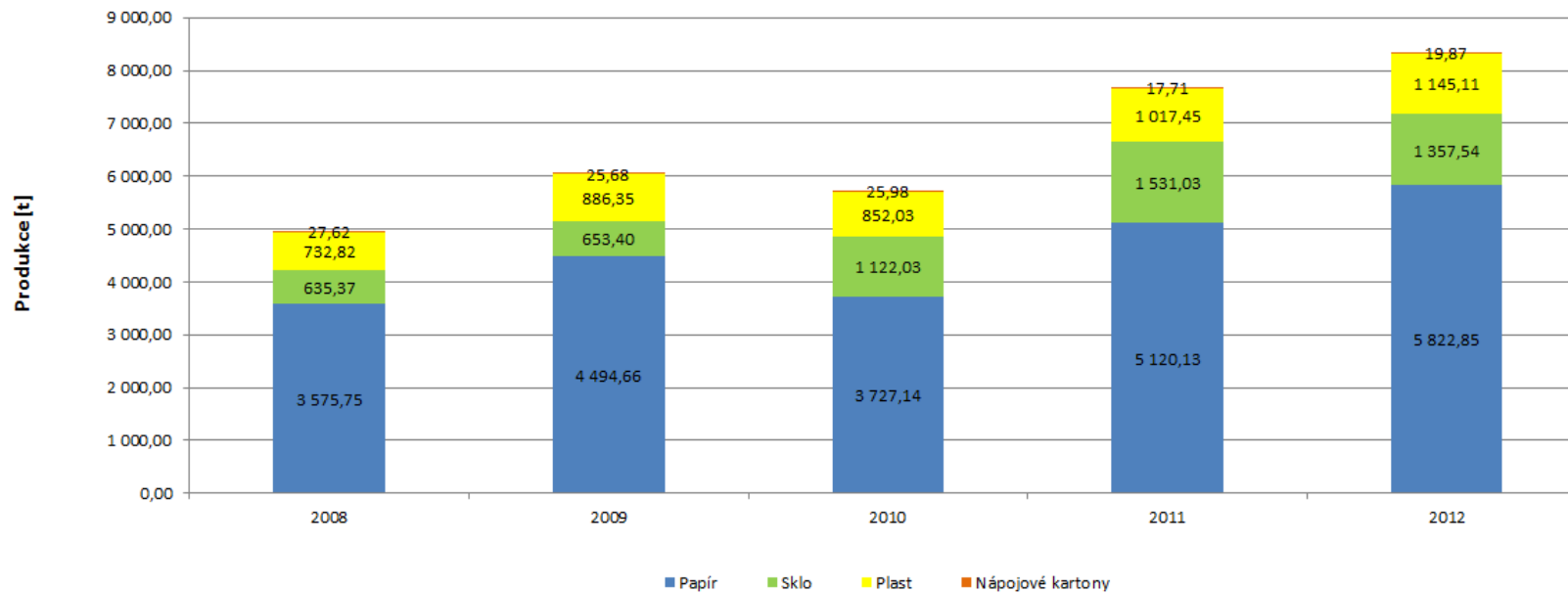
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Tabulka č. 152:

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	3 575,75	4 494,66	3 727,14	5 120,13	5 822,85	25,70	-17,08	37,37	13,72
Sklo	150107, 200102	635,37	653,40	1 122,03	1 531,03	1 357,54	2,84	71,72	36,45	-11,33
Plast	150102, 200139	732,82	886,35	852,03	1 017,45	1 145,11	20,95	-3,87	19,41	12,55
Nápojové kartony	150105	27,62	25,68	25,98	17,71	19,87	-7,02	1,16	-31,83	12,18
Celkem separovaný sběr		4 971,56	6 060,09	5 727,18	7 686,32	8 345,37	21,90	-5,49	34,21	8,57
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			52 610		52 455		52 472		52 107	52 167
Měrná produkce tříděného papíru			67,97		85,69		71,03		98,26	111,62
Měrná produkce tříděného skla			12,08		12,46		21,38		29,38	26,02
Měrná produkce tříděného plastu			13,93		16,90		16,24		19,53	21,95
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů			0,52		0,49		0,50		0,34	0,38
Měrná produkce tříděného odpadu			94,50		115,53		109,15		147,51	159,97

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 20: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012 podrobně

Tabulka č. 153:

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	240,74	258,27	118,08	116,82	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	454,63	157,00	0,00	130,00	46,65
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odšťavňování a separace	O	284,54	343,70	362,97	376,00	362,30
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	113,64	115,99	181,54	237,33	273,24
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	4,39	40,17	23,01	21,79	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	5,72	17,69	15,70	7,85	3,23
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	6,02	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	94,66	84,26	45,54	48,45	49,66
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	15,33	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	255,47	148,65	125,79	54,36	48,53
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 391,15	3 086,83	2 615,06	3 125,06	3 516,25
150103	Dřevěné obaly	O	123,15	115,01	110,50	113,59	70,18
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14

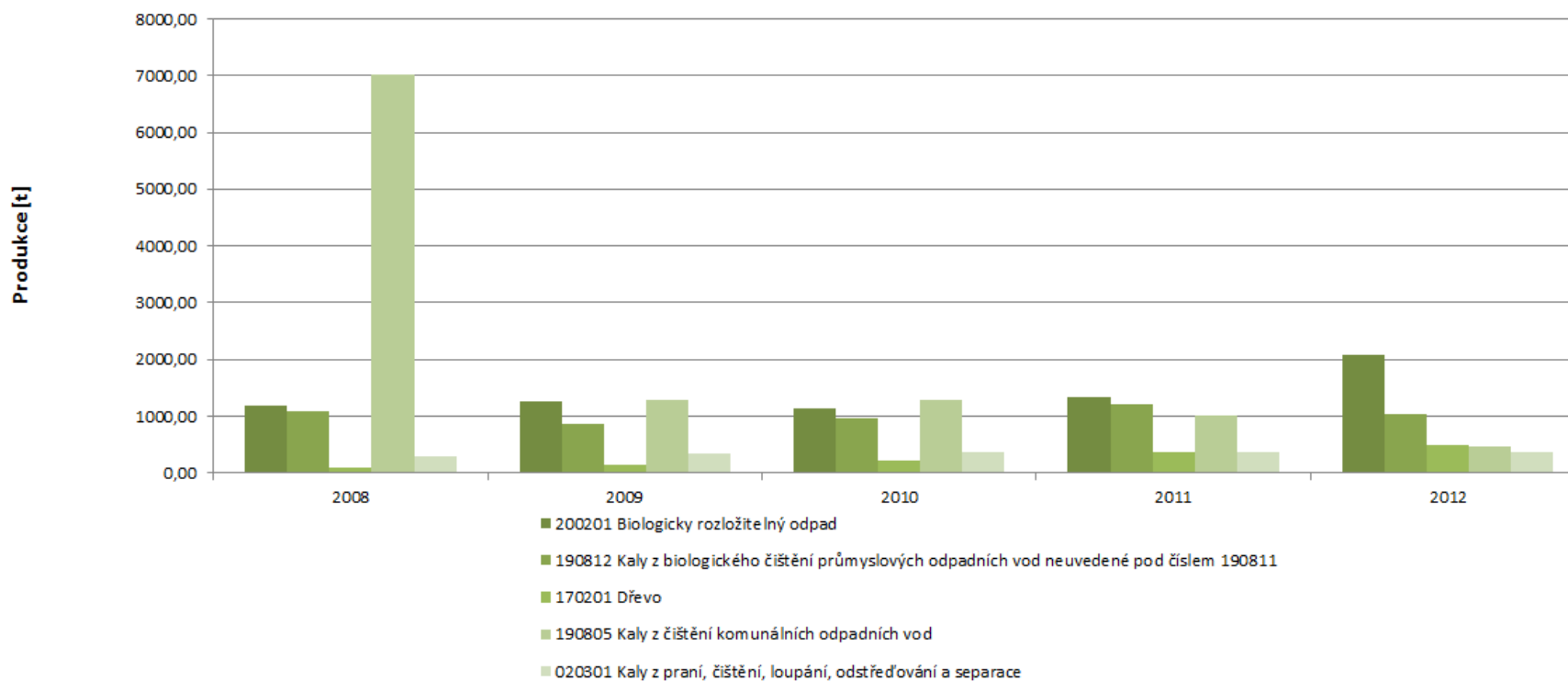
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
170201	Dřevo	O	87,91	139,43	221,65	360,67	493,38
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	7 021,30	1 281,38	1 276,48	1 018,06	457,95
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	8,20	32,05	140,50	115,00	121,82
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod nevedené pod číslem 190811	O	1 091,72	856,94	973,79	1 203,28	1 037,60
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod nevedené pod číslem 190813	O	18,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo nevedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	2 184,60	1 407,83	1 112,08	1 995,08	2 306,59
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	69,86	53,52	37,27	39,82	46,09
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,20	0,02	5,20

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200111	Textilní materiály	O	0,41	1,54	4,17	13,27	36,83
200125	Jedlý olej a tuk	O	21,26	18,84	23,59	17,82	87,30
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	2,90	19,11	206,14	191,65	227,32
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	1 185,56	1 269,57	1 135,36	1 336,54	2 089,35
200301	Směsný komunální odpad	O	18 011,49	15 502,04	17 465,48	16 644,39	18 449,08
200302	Odpad z tržišť	O	54,41	27,88	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	467,71	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	4 613,04	2 642,50	401,25	361,87	413,84
Celková produkce BRO			37 814,46	27 622,19	26 598,14	27 544,05	30 142,93

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 21: Identifikace pěti hlavní druhů BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 21 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

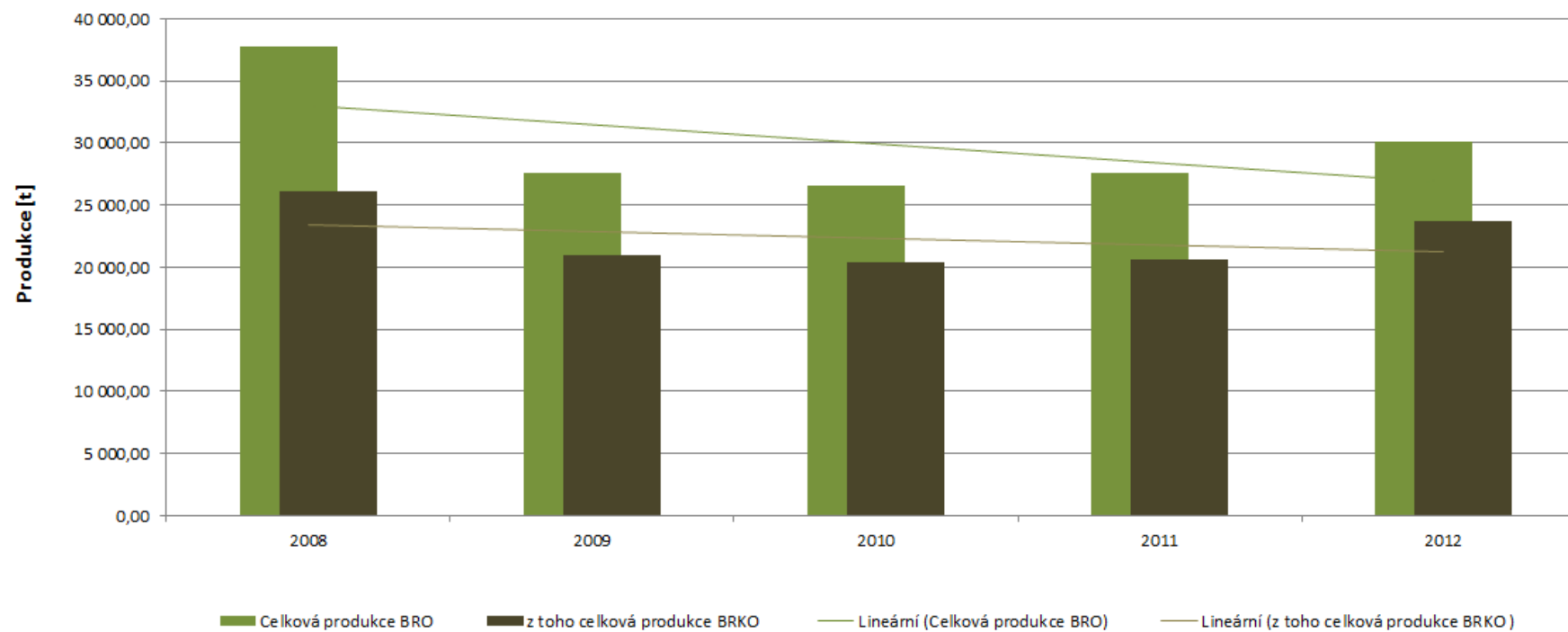
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Tabulka č. 154:

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	37 814,46	27 622,19	26 598,14	27 544,05	30 142,93	-26,95	-3,71	3,56	9,44
z toho celková produkce BRKO	26 143,52	20 942,83	20 385,55	20 600,46	23 661,59	-19,89	-2,66	1,05	14,86
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	69,14		75,82		76,64		74,79		78,50
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	52 610		52 455		52 472		52 107		52 167
Měrná produkce BRO	718,77		526,59		506,90		528,61		577,82
Měrná produkce BRKO	496,93		399,25		388,50		395,35		453,57

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 22: Podíl množství BRKO na množství BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

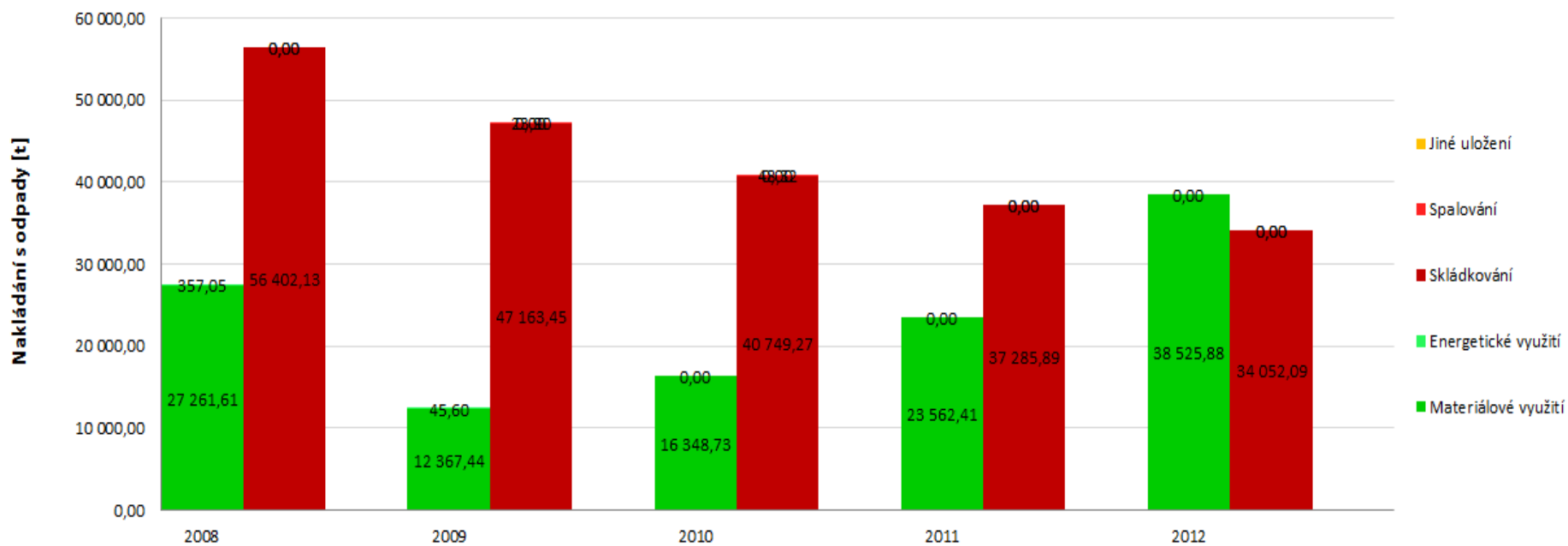
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Tabulka č. 155:

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	16 022,44	27 261,61	12 367,44	16 348,73	23 562,41	38 525,88	170,15	77,19	102,04	147,06	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		12,84	22,63	14,74	15,54	27,95	41,09					
	Energetické využití	39,35	357,05	45,60	0,00	0,00	0,00	907,37	115,88	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	15 914,54	27 618,66	12 413,04	16 348,73	23 562,41	38 525,88	173,54	78,00	102,73	148,06
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		12,75	22,93	14,79	15,54	27,95	41,09					
Celková produkce odpadů		124 808,79	120 448,38	83 927,44	105 182,46	84 290,41	93 761,46					
Odstranění	Skládkování	102 966,82	56 402,13	47 163,45	40 749,27	37 285,89	34 052,09	54,78	45,80	39,58	36,21	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →										
								Meziroční změna [%] ↓				
	Spalování	0,00	23,90	48,32	0,00	0,00		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
									102,18	-100,00		
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Celkem vybrané způsoby odstranění	56 402,13	47 187,35	40 797,59	37 285,89	34 052,09		-16,34	-13,54	-8,61	-8,67		

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 23: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012, využití a odstranění

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

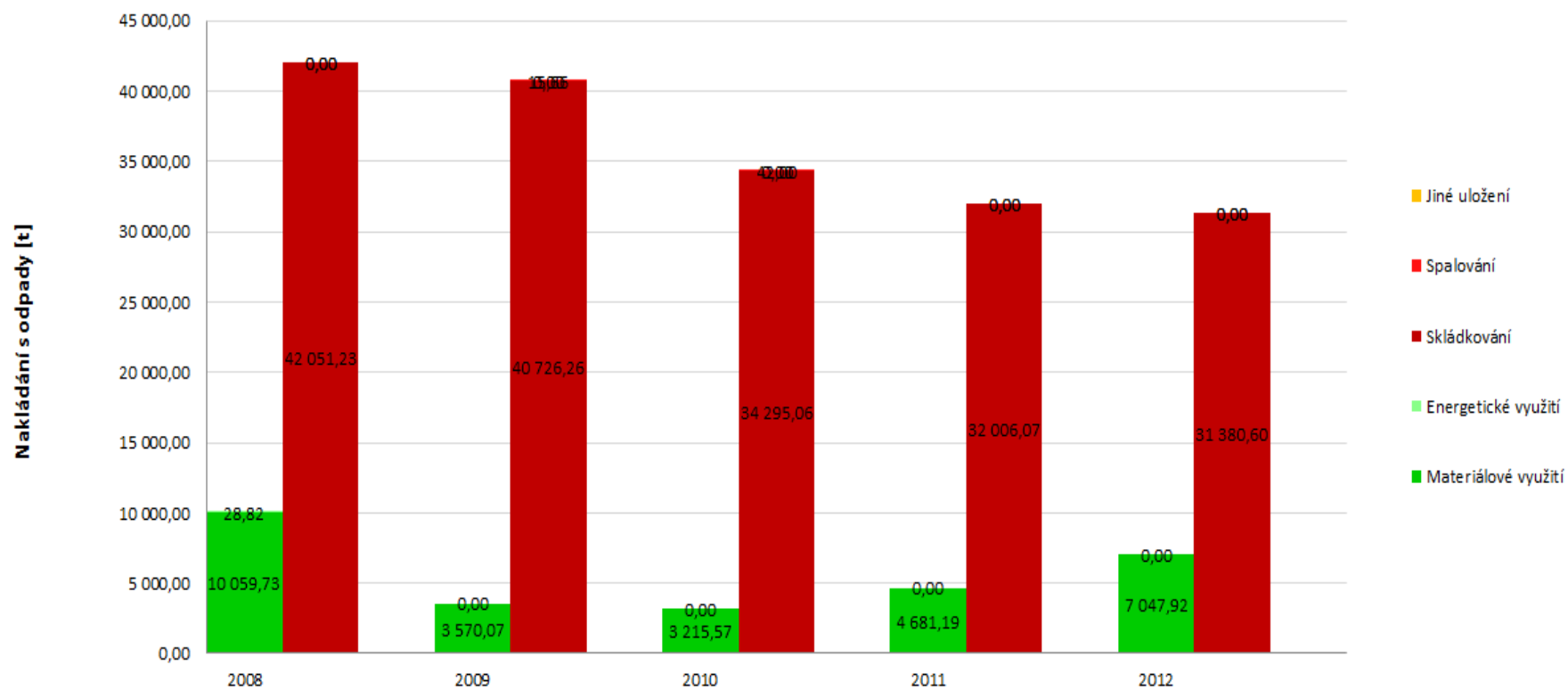
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012

Tabulka č. 156:

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	1 332,31	10 059,73	3 570,07	3 215,57	4 681,19	7 047,92	755,06	267,96	241,35	351,36	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			5,97	29,86	11,82	10,66	14,48	19,67	655,06	167,96	141,35	251,36	
		Energetické využití	0,80	28,82	0,00	0,00	0,00	0,00	3 619,25	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 225,73	10 088,55	3 570,07	3 215,57	4 681,19	7 047,92	823,07	291,26	262,34	381,91	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
		5,49	29,94	11,82	10,66	14,48	19,67						
	Celková produkce KO [t]		22 329,58	33692,94	30198,65	30159,90	32338,92	35826,57	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování		42 051,23	40 726,26	34 295,06	32 006,07	31 380,60	-3,15	-15,79	-6,67	-1,95	
		Spalování		0,00	15,66	42,00	0,00	0,00		168,20	-100,00		
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Celkem vybrané způsoby odstranění			42 051,23	40 741,92	34 337,06	32 006,07	31 380,60	-3,11	-15,72	-6,79	-1,95		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	5,46	46,15				745,24	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	5,46	46,15				745,24	
	Odstranění	Skládkování		31 719,75	33 919,08	33 022,68	30 889,17	30 310,94	6,93	-2,64	-6,46	-1,87	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby odstranění		31 719,75	33 919,08	33 022,68	30 889,17	30 310,94	6,93	-2,64	-6,46	-1,87	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 24: Nakládání s KO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

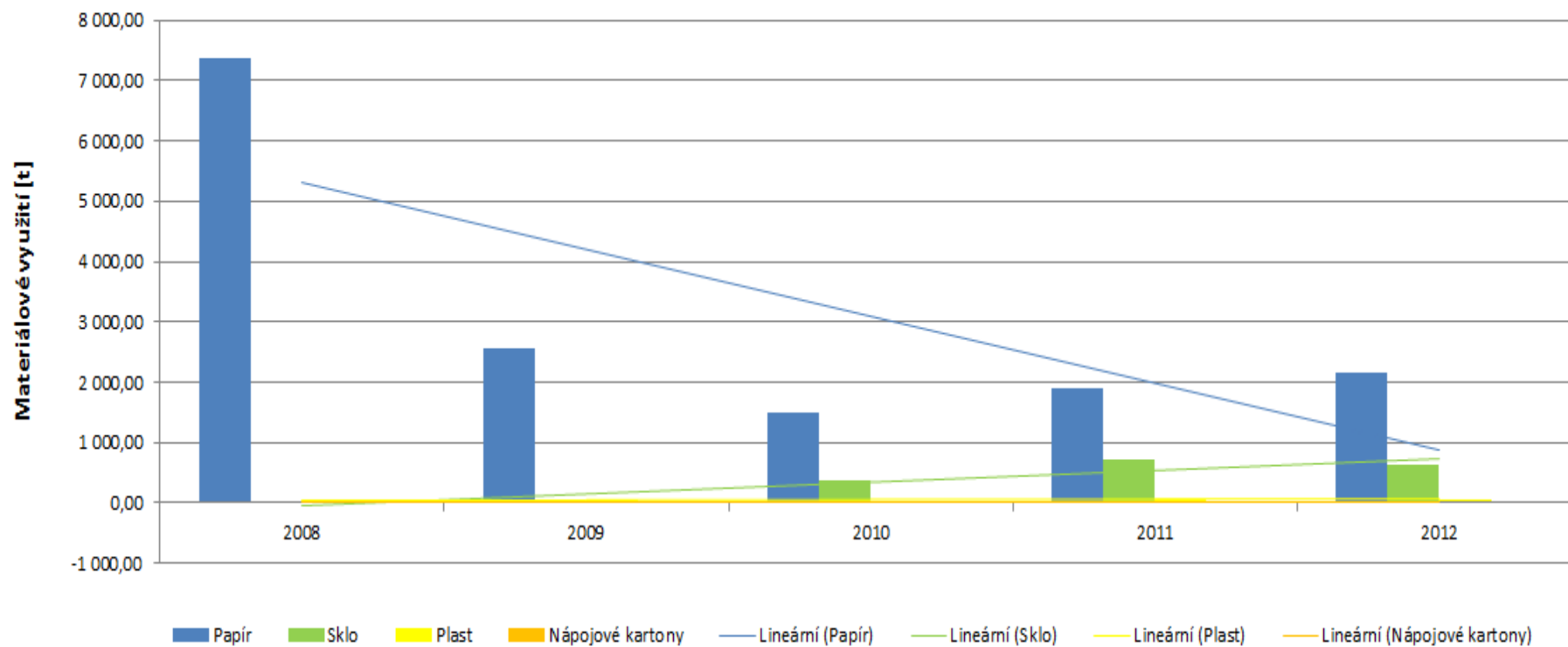
Tabulka č. 157:

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	7385,44	2562,24	1492,56	1900,24	2165,51	-65,31	-41,75	27,31	13,96
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	5,64	3,49	365,34	721,36	617,65	-38,16	10374,20	97,45	-14,38
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	53,72	56,64	33,16	62,10	57,60	5,45	-41,46	87,30	-7,25
		Energetické využití	0,80	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00			
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	2,37	0,00	0,00	0,00	0,10	-100,00			
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 25: Materiálové využití separovaného odpadu na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

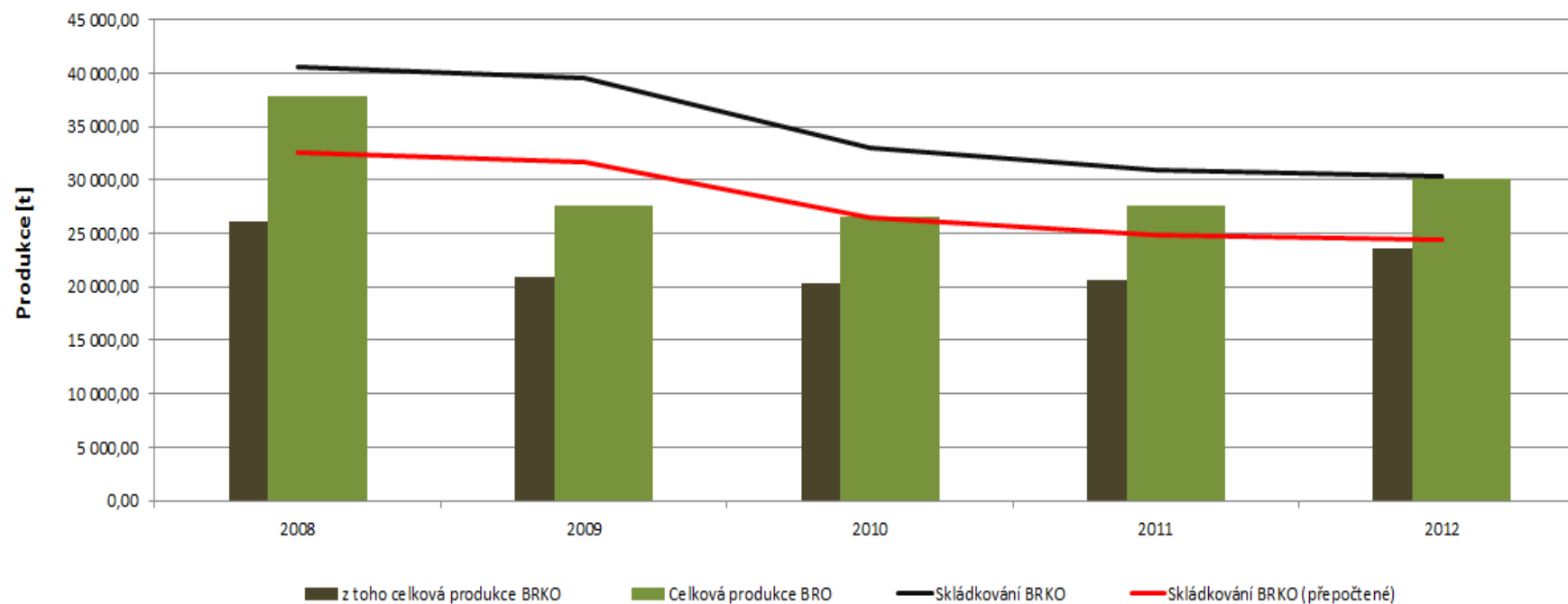
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008-2012

Tabulka č. 158:

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
									Nakládání s BRO a BRKO [t]		2008/2009	2009/2010	2010/2011
BRO	Využití	Materiálové využití		19 053,83	6 348,68	8 802,85	8 130,68	18 809,81	-66,68	38,66	-7,64	131,34	
		Energetické využití		90,17	45,60	0,00	0,00	0,00	-49,43	-100,00			
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		40 600,81	39 519,27	33 039,77	30 921,30	30 310,94	-2,66	-16,40	-6,41	-1,97	
		Spalování		0,00	23,90	48,32	0,00	0,00		102,18	-100,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 403,95	541,21	185,51	838,60	2 350,68	-61,45	-65,72	352,05	180,31	
		Energetické využití		26,65	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00				
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		40 561,54	39 499,86	33 036,54	30 921,30	30 310,94	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	17 412,93	32 570,91	31 718,39	26 528,34	24 829,80	24 339,69	182,15	152,35	142,59	139,78
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓									
				148,00	619,10	604,68	505,57	476,52	466,57	408,57	341,60	321,97	315,25
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						308,57	241,60	221,97	215,25	
									Meziroční změna [%] ↓				
		Spalování		0,00	15,66	42,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
										168,20	-100,00		
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 26: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

**Příloha č. 11 – Seznam komunálních odpadů, které je možné odložit na sběrné dvory v území
SO ORP Havlíčkův Brod**

Sběrný dvůr Golčův Jeníkov

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200101	O	Papír a lepenka
200102	O	Sklo
200110	O	Oděvy
200111	O	Textilní materiály
200113	N	Rozpouštědla
200114	N	Kyseliny
200115	N	Zásady
200117	N	Fotochemikálie
200119	N	Pesticidy
200121	N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlodíky
200125	O	Jedlý olej a tuk
200126	N	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200128	O	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27
200129	N	Detergenty obsahující nebezpečné látky
200130	O	Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
200134	O	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200137	N	Dřevo obsahující nebezpečné látky
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
200139	O	Plasty
200140	O	Kovy
200141	O	Odpady z čištění komínů

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad
200202	O	Zemina a kameny
200203	O	Jiný biologicky nerozložitelný odpad
200301	O	Směsný komunální odpad
200302	O	Odpad z tržišť
200303	O	Uliční smetky
200306	O	Odpad z čištění kanalizace
200307	O	Objemný odpad
200399	O	Komunální odpady jinak blíže neurčené

Sběrný dvůr HBH opady s.r.o.

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200101	O	Papír a lepenka
200102	O	Sklo
200110	O	Oděvy
200111	O	Textilní materiály
200113	N	Rozpouštědla
200114	N	Kyseliny
200115	N	Zásady
200117	N	Fotochemikálie
200119	N	Pesticidy
200121	N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlodíky
200125	O	Jedlý olej a tuk
200126	N	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200128	O	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27
200129	N	Detergenty obsahující nebezpečné látky
200130	O	Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200134	O	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200137	N	Dřevo obsahující nebezpečné látky
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
200139	O	Plasty
200140	O	Kovy
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad
200301	O	Směsný komunální odpad
200307	O	Objemný odpad

Sběrný dvůr Havlíčkova Borová

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200110	O	Oděvy
200111	O	Textilní materiály
200121	N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísly 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200140	O	Kovy
200307	O	Objemný odpad

Sběrný dvůr Miloslav Odvárka, Česká Bělá

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200101	O	Papír a lepenka
200102	O	Sklo
200108	O	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
200110	O	Oděvy
200111	O	Textilní materiály
200113	N	Rozpouštědla
200114	N	Kyseliny
200115	N	Zásady
200117	N	Fotochemikálie
200119	N	Pesticidy
200121	N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlovodíky
200125	O	Jedlý olej a tuk
200126	N	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200128	O	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27
200129	N	Detergenty obsahující nebezpečné látky
200130	O	Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29
200131	N	Nepoužitelná cytostatika
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
200134	O	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200137	N	Dřevo obsahující nebezpečné látky
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
200139	O	Plasty
200140	O	Kovy
200141	O	Odpady z čištění komínů

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad
200202	O	Zemina a kameny
200203	O	Jiný biologicky nerozložitelný odpad
200301	O	Směsný komunální odpad
200302	O	Odpad z tržišť
200303	O	Uliční smetky
200304	O	Kal ze septiků a žump
200306	O	Odpad z čištění kanalizace
200307	O	Objemný odpad

Sběrný dvůr město Přibyslav, Ronov nad Sázavou

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200101	O	Papír a lepenka
200102	O	Sklo
200111	O	Textilní materiály
200117	N	Fotochemikálie
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlodíky
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
200140	O	Kovy
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad
200307	O	Objemný odpad

Sběrný dvůr Technické služby Havlíčkův Brod, Reynkova, Havlíčkův Brod

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200101	O	Papír a lepenka
200102	O	Sklo
200108	O	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
200110	O	Oděvy
200111	O	Textilní materiály
200113	N	Rozpouštědla
200114	N	Kyseliny
200115	N	Zásady
200117	N	Fotochemikálie
200119	N	Pesticidy
200121	N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlovodíky
200125	O	Jedlý olej a tuk
200126	N	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
200128	O	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27
200131	N	Nepoužitelná cytostatika
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
200134	O	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
200137	N	Dřevo obsahující nebezpečné látky
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
200139	O	Plasty
200140	O	Kovy
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad
200202	O	Zemina a kameny
200203	O	Jiný biologicky nerozložitelný odpad

Kat. číslo odpadu	Kategorie odpadu O – ostatní N - nebezpečný	Název odpadu
200301	O	Směsný komunální odpad
200302	O	Odpad z tržišť
200303	O	Uliční smetky
200304	O	Kal ze septiků a žump
200307	O	Objemný odpad

Zdroj všech údajů o sběrných dvorech: <http://extranet.kr-vysocina.cz/websouhlasy/>

Příloha č. 12 - Benchmarking ve vybraných oblastech odpadového hospodářství

V rámci analýzy odpadového hospodářství bylo provedeno srovnání SO ORP Havlíčkův Brod s jinými SO ORP H. Brod, tzv. benchmarking - porovnání výkonnosti správní obvodů obcí s rozšířenou působností. SO ORP Havlíčkův Brod bylo porovnáváno s jinými SO ORP:

- a) v rámci Kraje Vysočina,
- b) s obdobným počtem obyvatel v rámci ČR
- c) s obdobným počtem obcí ve správní odvodu ORP v rámci ČR

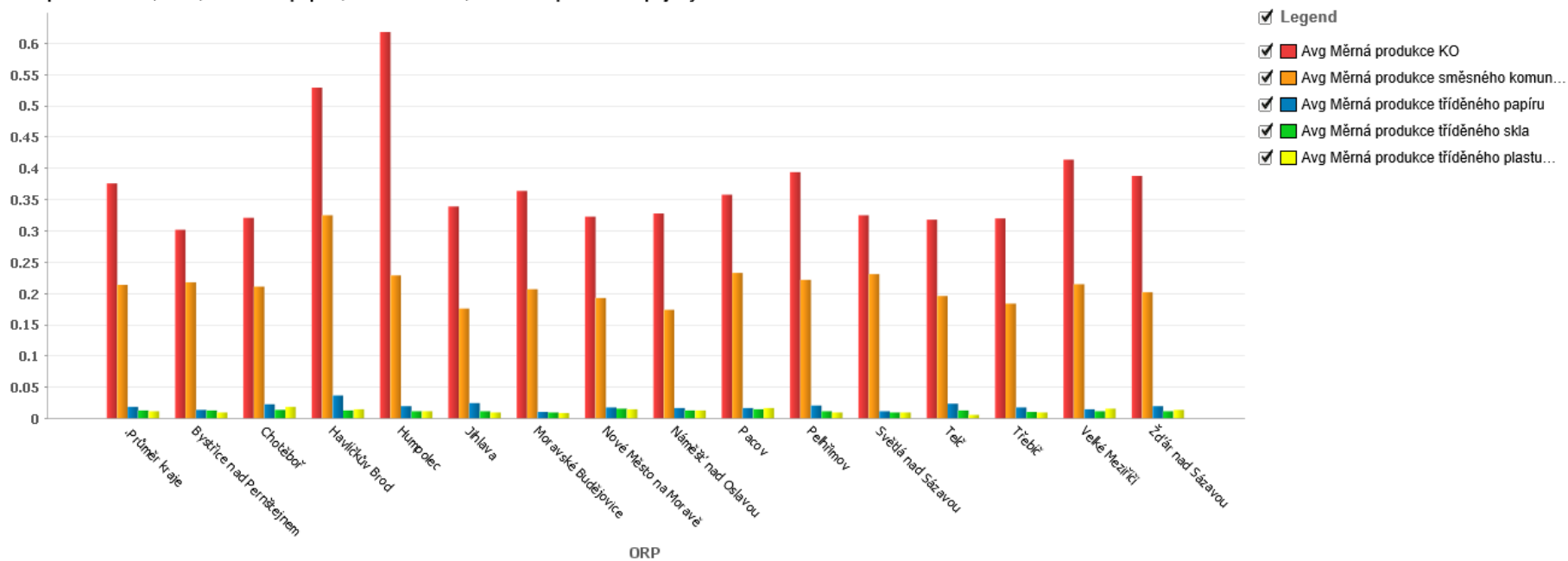
Porovnávána byla měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartónů a celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady a celkové neinvestiční výdaje na sběr a svoz komunálního odpadu. Ve všech těchto oblastech bylo pracováno POUZE s daty za odpady, jejichž PŮVODCEM JE jen OBEC, tj. obec jako taková a její občané.

Benchmarking odpadového hospodářství v rámci Kraje Vysočina

V Kraji Vysočina je celkem 16 ORP. Území SO ORP Havlíčkův Brod má ze všech těchto SO ORP čtvrtou největší rozlohu, pátý nejvyšší počet obcí ve svém správním obvodu, třetí nejvyšší počet obyvatel, čtvrtou nejvyšší hustotu osídlení (počet obyvatel na km²) a třetí nejlidnatější jádrovou obec. Všemi těmito charakteristikami se pohybuje nad průměrem Kraje Vysočina. Nezaměstnanosti má podprůměrnou, a to pátou nejnižší. Z hlediska celkových výdajů obcí je opět nadprůměrné, má v celém kraji nejvyšší běžné výdaje obcí na jednoho obyvatele (výdaje skupiny položek 5***) a páté nejvyšší kapitálové výdaje na jednoho obyvatele (výdaje skupiny položek 6***).

Graf č. 27: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina, v tunách/obyv./rok, rok 2012

Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartonů

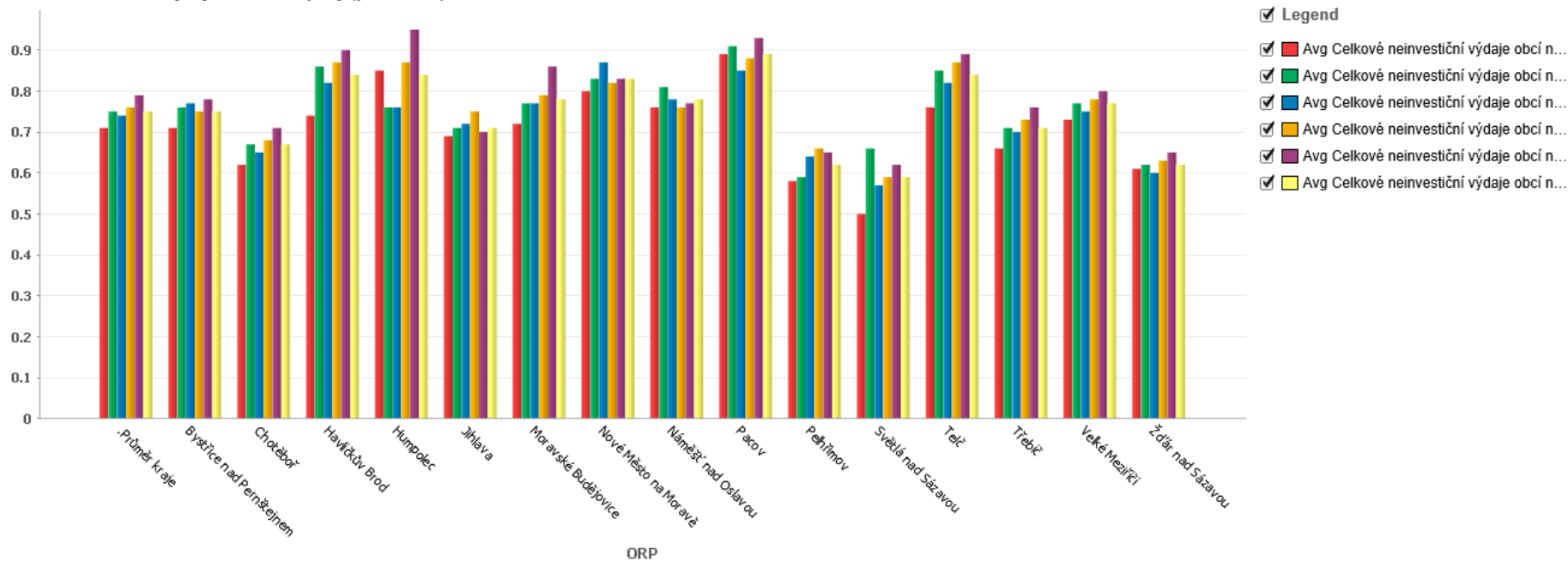

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Graf č. 28: : Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddílu 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období

Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady (podíl 372)

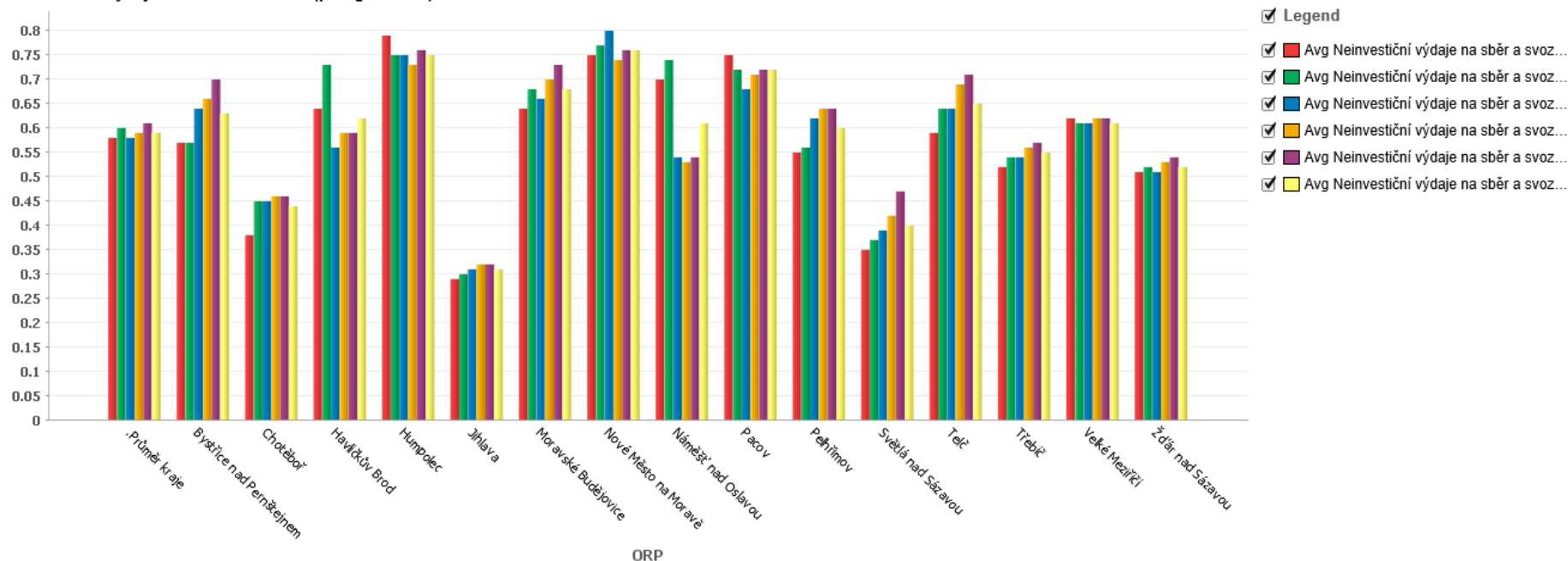

Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Graf č. 29: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období

Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO (paragraf 3722)

Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Z dostupných dat vyplývá, že v rámci Kraje Vysočina má SO ORP Havlíčkův Brod druhou nejvyšší měrnou produkci komunálního odpadu, nejvyšší měrnou produkci směsného komunálního odpadu a tříděného papíru, pátou nejvyšší produkci tříděného skla, čtvrtou nejvyšší produkci tříděných plastů. V případě skla a plastů se o svoje umístění v žebříčku výtěžnosti dělí s několika dalšími SO ORP. Měrná produkce všech zde uvedených odpadů je nad průměrem kraje s výjimkou skla, kde je tato hodnota stejná, jako krajský průměr.

I ve výdajích a odpady drží SO ORP H. Brod přední příčky. Při posuzování průměru výdajů na odpady (poddíl 372) za období 2008 – 2012 na obyvatele má nejvyšší výdaje společně se SO ORP Humpolec a ve výdajích na sběr a svoz KO (§ 3722) má v pořadí sedmé nejvyšší průměrné výdaje na KO za období let 2008 – 2012 na obyvatele. Tyto výdaje jsou vždy nad hodnotami krajského průměru.

Benchmarking odpadového hospodářství v rámci SO ORP a obdobným počtem obyvatel v rámci ČR

K porovnání vybraných dat za odpadové hospodářství byla vybrána ORP, jejichž počet obyvatel se pohyboval v rozmezí 50 000 – 54 000 obyvatel. Tuto podmínku splňovalo celkem 8 obcí.

Tabulka č. 159: Základní charakteristiky SO ORP s podobným počtem obyvatel

	KRAJ	ORP	Rozloha ORP	Počet obyvatel	Počet obcí	Hustota osídlení	Velikost jádrové obce
1	Jihomoravský kraj	Boskovice	511.14	51378	73	100.52	11446
2		Vyškov	547.12	51778	42	94.64	21496
3	Jihočeský kraj	Písek	741.68	51978	49	70.08	29769
4	Karlovarský kraj	Cheb	496.87	50721	21	102.08	32823
5	Plzeňský kraj	Klatovy	906.32	50751	44	56	22424
6		Nýřany	627.52	53949	54	85.97	7126
7	Vysočina	Havlíčkův Brod	631.82	52167	56	82.57	23483
8	Zlínský kraj	Uherský Brod	473.44	53083	30	112.12	16777
9	Ústecký kraj	.Průměr kraje	333.41	51672.75	22.13	162.46	30458.5

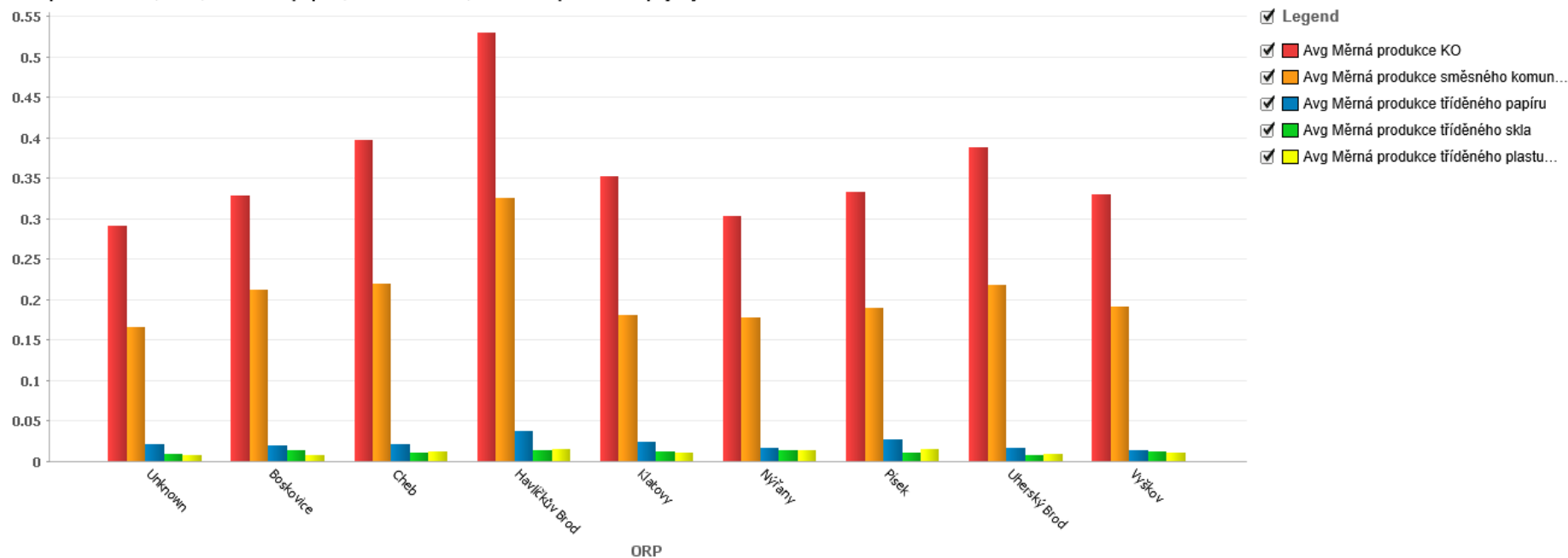
Zdroj dat: ČSÚ

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

V této skupině se SO ORP Havlíčkův Brod největším počtem charakteristik shoduje se SO ORP Nýřany a SO ORP Vyškov. SO ORP Nýřany má podobnou rozlohu, podobný počet obyvatel, počet obcí a podobnou hustotu osídlení, ale výrazně se liší velikostí jádrové obce, která je 3 x menší, než Havlíčkův Brod. Dá se tedy říci, že je to trochu více venkovské území SO ORP, než území SO ORP Havlíčkův Brod. SO ORP Vyškov je podobné s porovnávaným územím v počtu obyvatel a velikostí jádrové obce, o trochu méně pak rozlohou, počtem obcí a hustotou osídlení.

Graf č. 30: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, ve vybraných SO ORP, v tunách/obyv./rok, rok 2012

Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartonů

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

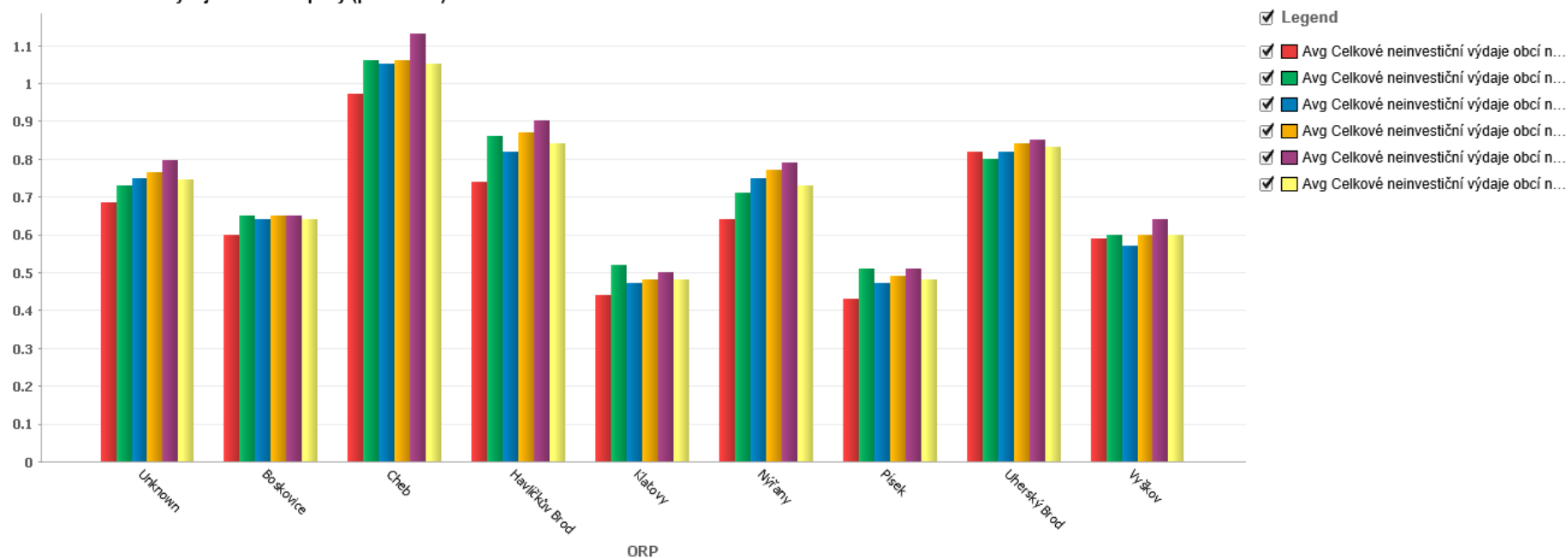
Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

S výjimkou skla, kde mezi jednotlivými ORP není příliš velkých rozdílů, zaujímá SO ORP Havlíčkův Brod ve všech ostatních sledovaných měrných produkcích nejvyšší pozici. Měrná produkce komunálního odpadu převyšuje měrnou produkci komunálního odpadu v ostatních ORP o 33 – 74 %, měrná produkce smíšeného komunálního odpadu o 48 – 83 %, měrná produkce papíru o 37 – 164 %, měrná produkce plastů o 15 – 114 %. V měrné produkci plastů se shoduje zkoumaný SO ORP se SO ORP Písek. U skla se měrná hodnota shoduje se SO ORP Nýřany a v porovnání s ostatními je v SO ORP H. Brod o 8 % nižší a na druhou stranu až o 62 % vyšší než nejvyšší či nejmenší zjištěná hodnota u tohoto druhu odpadu.

Graf č. 31: Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddíl 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období

Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady (poddíl 372)

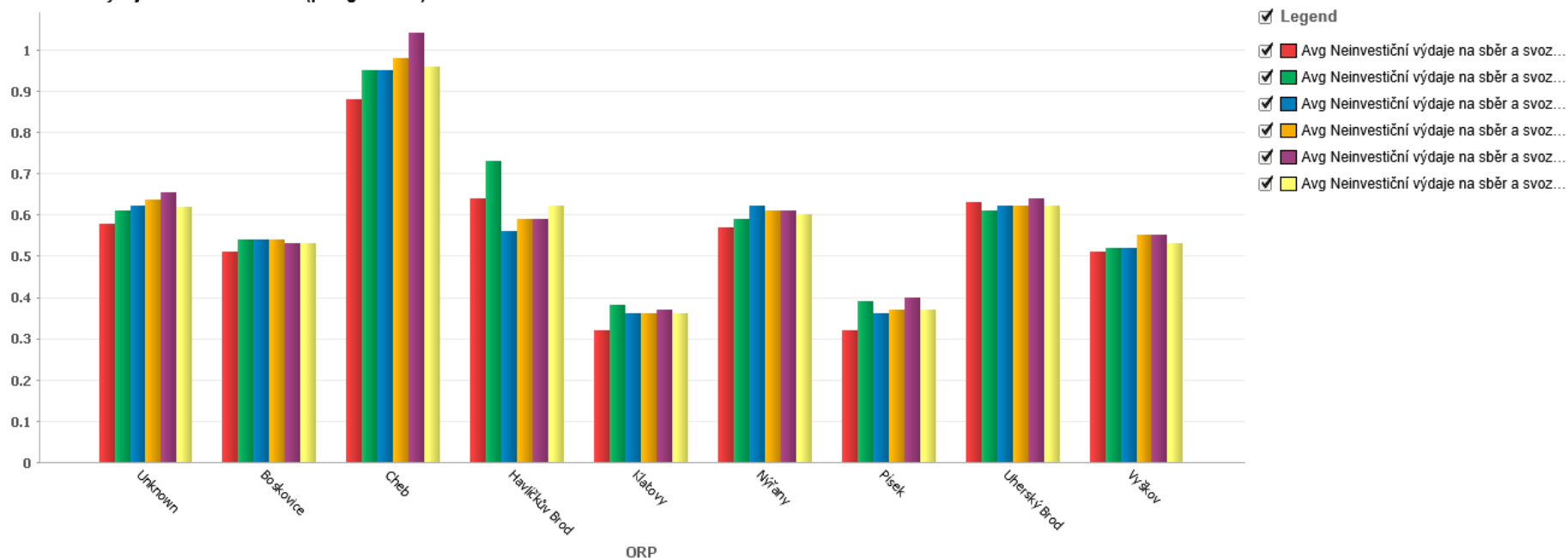
Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Celkové neinvestiční výdaje na odpady má SO ORP Havlíčkův Brod v průměru druhé nejvyšší, kdy jsou o 20 % nižší než v „nejdražším“ SO ORP Cheb a o 75 % vyšší než v „nejlevnějším“ SO ORP Klatovy a Písek.

Graf č. 32: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), ve vybraných SO ORP, v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období

Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO (paragraf 3722)

Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

V průměrných výdajích na sběr a svoz KO za roky 2008 - 2012 se správní obvod ORP H. Brod dělí o druhou a třetí příčku se správním obvodem ORP Uherský Brod. Jeho průměrné výdaje v této oblasti jsou za roky 2008 – 2012 o 35 % nižší než u „nejdražšího“ SO ORP Cheb a o 72 % vyšší než u „nejlevnějšího“ SO ORP Klatovy.

Mezi srovnávanými SO ORP s podobným počtem obyvatel má SO ORP Havlíčkův Brod až na jednu výjimku nejvyšší měrné produkce odpadů a jako druhé v pořadí vynakládá největší množství financí na odpadové hospodářství na obyvatele.

Benchmarking odpadového hospodářství ORP s obdobným počtem obcí ve správní odvodu ORP v rámci ČR

Tabulka č. 160: Základní charakteristiky SO ORP s podobným počtem obcí

	KRAJ	ORP ▾	Rozloha ORP	Počet obyvatel	Počet obcí ▾	Hustota osídlení	Velikost jádrové obce
1	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	933.51	47595	58	50.99	21824
2	Pardubický kraj	Pardubice	409.3	126223	56	308.39	89467
3	Plzeňský kraj	Domažlice	763.08	40296	58	52.81	11104
4		Nýřany	627.52	53949	54	85.97	7126
5	Středočeský kraj	Brandýs nad Labem-Stará	378.13	95579	58	252.77	17503
6	Vysočina	Havlíčkův Brod	631.82	52167	56	82.57	23483
7		Velké Meziříčí	473.38	35868	57	75.77	11749

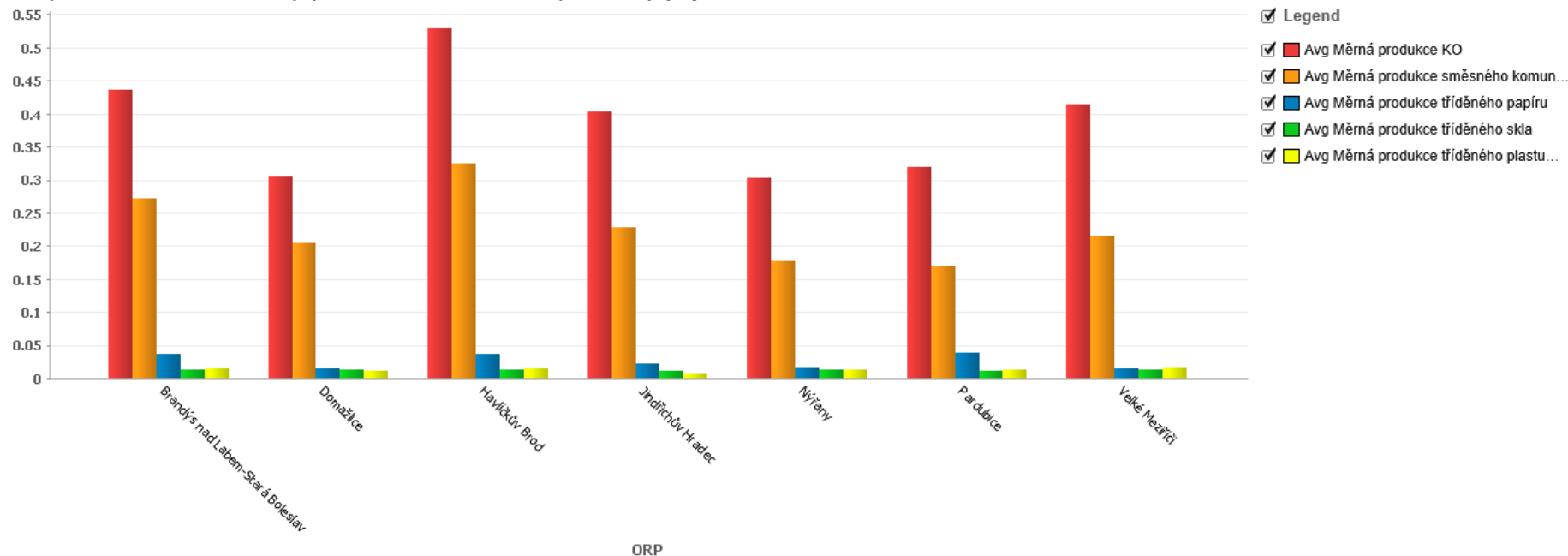
Zdroj dat: ČSÚ

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

V této části analýzy jsou srovnávány SO ORP s počtem obcí 54 – 58, tj. podobným, jako ve SO ORP Havlíčkův Brod. Do této výběrové podmínky spadá 7 obcí v rámci ČR a v největším počtu charakteristik se SO ORP Havlíčkův Brod shoduje se SO ORP Nýřany.

Graf č. 33: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, ve vybraných SO ORP, v tunách/obyv./rok, rok 2012

Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartonů

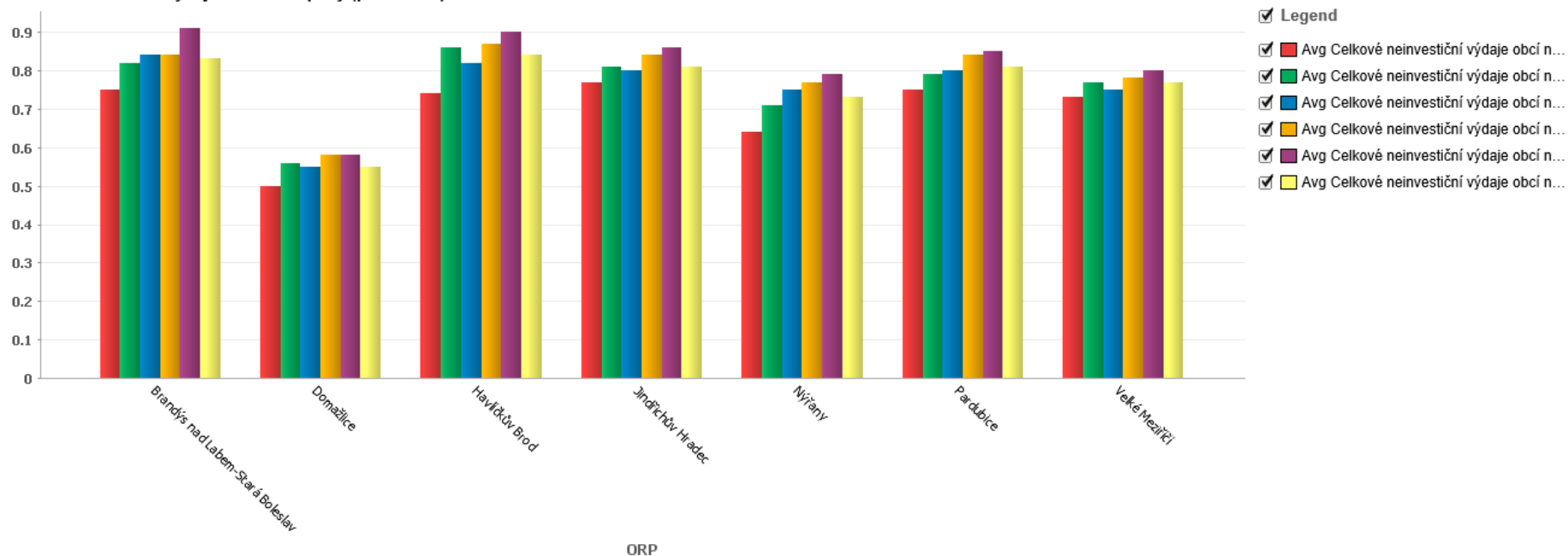
Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

SO ORP H. Brod má i zde nejvyšší měrnou produkci komunálního odpadu, směsného komunálního odpadu a skla. U papíru a plastu má druhou nejvyšší měrnou produkci z porovnávaných SO ORP. U komunálního odpadu převyšuje produkce ostatních SO ORP o 20 – 74 %, u směsného komunálního odpadu pak o 19 – 91 % a u skla o 8 – 18 %. U papíru je měrná produkce o 5 % nižší než u SO ORP s nejvyšší měrnou produkcí, kterým je SO ORP Brandýs nad Labem, a o 140 % vyšší než u SO ORP s nejmenší měrnou produkcí, kterým je SO ORP Domažlice a Velké Meziříčí. U plastu je měrná produkce nižší o 7 % a vyšší o 114 % než nejvyšší a nejnižší měrná produkce zjištěná v porovnávaných SO ORP.

Graf č. 34: Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddíl 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr

Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady (poddíl 372)

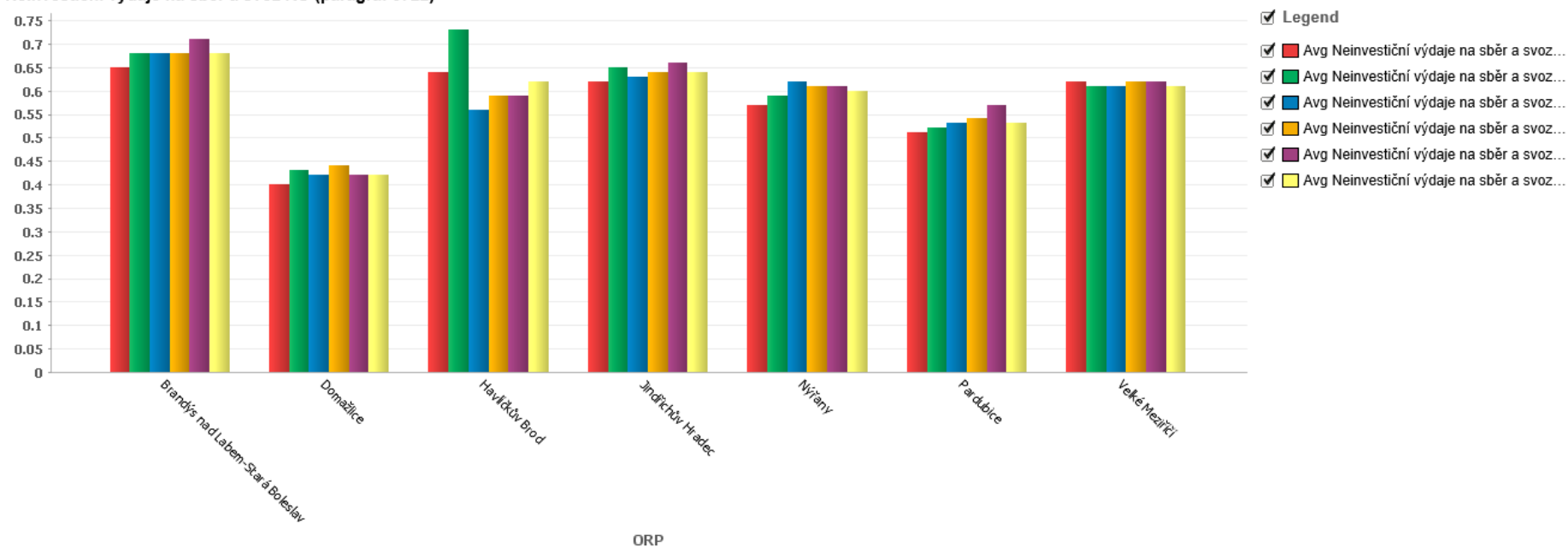
Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Celkové průměrné neinvestiční výdaje na odpady na obyvatele má SO ORP Havlíčkův Brod nejvyšší, a to o 1 – 52 % proti srovnávaným SO ORP.

Graf č. 35: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období

Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO (paragraf 3722)

Zdroj dat: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Zpracováno: Svaz měst a obcí České republiky

Celkové průměrné neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO na obyvatele má SO ORP Havlíčkův Brod třetí nejvyšší z porovnávaných SO ORP. Tyto náklady jsou o 9 % nižší a o 47 % vyšší proti nejvyšším a nejnižším výdajům ve srovnávaných SO ORP.

Ze všech benchmarkingů vyplývá, že SO ORP Havlíčkův Brod má nejvyšší či jednu z nejvyšších měrných produkci sledovaných druhů odpadů na obyvatele a zároveň i jedny z nejvyšších nákladů na odpadové hospodářství na obyvatele. Tyto náklady na hmotnostní jednotku likvidovaného odpadu jsou však srovnatelné či dokonce nižší, než u porovnávaných SO ORP, ale nejnižší. Je tedy vidět, že SO ORP umí finanční vynaložené finanční prostředky efektivně využít, ale zároveň má ještě prostor ke zvýšení této efektivity. Příčina vysokých měrných produkcí není jednoznačná. Může jí být jak nesprávné zařazení některých odpadů pod katalogová čísla (zjištěno, že např. odpad katalogového č. 200307 byl zařazován pod číslo 200301), tak vysoká míra využívání nastaveného sběrného systému či celková vysoká produkce odpadů.

6. Téma 4.: volitelné téma – Administrativní podpora obcí

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Meziobecní spolupráce patří k užitečným a využívaným cestám, jak obce vzájemně kooperují a zajišťují si lepší podmínky pro realizaci svých plánovaných aktivit v nejrůznějších oblastech. Proto se projekt meziobecní spolupráce v oblasti servisu samosprávám jeví jako vhodná cesta, jak napomoci starostům, účetním a hospodářkám obcí s potížemi, na něž při výkonu místní samosprávy narážejí. Pro SO ORP Havlíčkův Brod, stejně jako pro většinu ČR, je charakteristický vysoký podíl malých obcí s neuvolněným starostou, což je jev, který je nutno přijmout jako fakt a historickou skutečnost danou vývojem správy v České republice. Proto není na místě skutečnost, že se v ČR nachází množství malých obcí s neuvolněným starostou, chápat jako negativní jev, ba naopak. Menší samostatné obce s vlastním úřadem jejich obyvatelé chápou kladně a považují je za vhodný způsob správy. Občané lépe vidí do chodu obce a její záležitosti mohou lépe kontrolovat i ovlivňovat. Proto by projekt spolupráce měl cílit významně na podporu malých obcí s neuvolněným starostou a usnadnit jim výkon samosprávné agendy. Projekt meziobecní spolupráce, z něž by mělo vzejít servisní centrum pro starosty a osoby vykonávající samosprávu obcí, by měl napomáhat při řešení problémů, na něž starostové při výkonu samosprávy narážejí a napomáhat je řešit účinně, flexibilně a levně.

Pracovní skupina uskutečnila několik setkání, na nichž bylo dohodnuto, že je zapotřebí nejprve zmapovat a určit potřeby jednotlivých obcí v daných SO ORP. Proto bylo navrženo provedení šetření na základě dotazníku, jehož část navrhl OT. Tato verze dotazníku byla po několika diskusních setkáních přijata s tím, že realizační týmy mohou tento dotazník doplnit ještě vlastními otázkami, které považují za důležité. Realizační tým SO ORP Havlíčkův Brod postupoval přesně takto.

Dotazníkové šetření bylo rozděleno na čtyři části, jež se soustředily nejprve na identifikaci obce, dále na zmapování poptávky po nabízených službách a na preferovaný způsob zajištění dané agendy. Další část dotazníku se soustředila na názor jednotlivých starostů na způsob financování daného servisního centra.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Popis situace ve správním obvodu

Na základě poptávky a konzultací s jednotlivými starosty vyplývá, že by vznik servisního centra pro místní samosprávy uvítali. Pro zjištění konkrétních požadavků starostů na případné servisní centrum byl vypracován dotazník, který se zaměřil na sedm základních okruhů, a to na oblast právní podpory, ekonomické agendy, dotačního managementu, veřejných zakázek, IT (informační technologie) podpory, technické a stavební podpory a rozvoje obce. Druhá část dotazníku obsahovala doplňující otázky, jejichž cílem byla konkretizace stávajícího stavu místních samospráv.

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že ve většině ze sedmi vytyčených okruhů obce nemají problém a jsou spokojeny s dosavadní praxí a stavem. Jedná se o ekonomickou agendu, kde ve všech obcích zaměstnávají (ať už na plný či částečný úvazek nebo na DPP) účetní nebo hospodářku/y, které potřebné záležitosti zajišťují. V oblasti dotačního managementu obce také nepožadují podporu, menší dotační tituly zpracovávají samy či za pomoci MAS, větší dotace zadávají firmám. Zadávání firmám nechtějí obce měnit, jelikož v asistenci firmy vidí záruku správnosti administrace žádosti i dalších náležitostí i případnou pojistku při případném neúspěchu či jiných problémech. V okruhu IT podpory považují obce funkci servisního centra za nadbytečnou. Na správu systémů a jejich aktualizaci jsou

vázání na poskytovatele, jejíž činnosti by servisní centrum stejně nemohlo suplovat a v případě datových schránek a CzechPointu jsou samostatné, či využívají podporu města Havlíčkova Brodu, jakožto ORP. Obdobně za nadbytečnou považují i technickou a stavební podporu, kde nevidí za reálné, že by servisní centrum mohlo suplovat odborníky na GIS či pověřené úřady ke stavebním povolením a projektování. Servisní centrum by se, dle výsledků dotazníkového šetření, mělo soustředit především na oblast právní podpory a podpory při veřejných zakázkách a výběrových řízeních. Jako reálné se dle výsledků šetření jeví servisní centrum, které by se soustředilo na právní poradenství pro místní samosprávy, přičemž jeho činnost by spočívala především v odborném sestavování a kontrole smluv, v tvorbě a distribuci vzorů obecně závazných vyhlášek a dalších dokumentů, v informování o změnách legislativy s dopadem na místní samosprávy, příprava veřejných zakázek a výběrových řízeních a v zajištění systému vzdělávání v podobě školení pro starosty a hospodářky obcí. Dotazníkové šetření také ukázalo, že většina obcí je připravena k finanční spoluúčasti, a to za jednotlivý úkon, či za paušální poplatek. Avšak většina obcí odmítá vznik nového DSO či aktualizace a rozšíření stávajícího DSO. Za příhodné se většině obcí jeví buď společné sjednání právní kanceláře či rozšíření působnosti MAS, která by tuto agendu zajišťovala.

Další část dotazníku mapovala dosavadní stav místních samospráv na obcích. Cílem bylo zjistit oblasti, které jsou pro obce bezproblémové a které naopak působí komplikace. Výsledky dotazníkového šetření nabízejí tabulky uvedené níže.

Tabulka č. 161: Informace o obcích v analýze

Obce (celkem) = 41			
Počet obyvatel	do 200 = 36,6 %	200 – 499 = 24,4 %	nad 500 = 39 %
	Ano	Ne	
Matrika	9,8 %	90,2 %	
Stavební úřad	9,8 %	90,2 %	

Zdroj: vlastní šetření

Pro SO ORP Havlíčkův Brod jsou charakteristické malé obce do 200 obyvatel s neuvolněným starostou. Ve většině obcí panuje přesvědčení, že se jedná o nejlepší způsob místní samosprávy a nepovažují za dobré se slučovat s většími obcemi.

Tabulka č. 162:

Z celkového počtu 41 obcí starosta působí jako:	
Uvolněný - 36,6 %	Neuvolněný – 63,4 %

Zdroj: vlastní šetření

Většina starostů obcí SO ORP Havlíčkův Brod zastávají svou funkci jako neuvolnění, platí to především o starostech obcí s počtem obyvatel do 500. Jedná se o charakteristický rys celého SO ORP Havlíčkův Brod.

Tabulka č. 163: Starostové v obcích SO ORP Havlíčkův Brod

Obec do 200 obyvatel (celkem 15 obcí)		Obec s 200 – 499 obyvateli (celkem 10 obcí)		Obec nad 500 obyvatel (celkem 16 obcí)	
uvolněný	neuvolněný	uvolněný	neuvolněný	uvolněný	neuvolněný
0	15	2	8	13	3

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 164: Pohlaví

Starosta je	
Muž – 90,2 %	Žena - 9,8 %

Zdroj: vlastní šetření

Pozice starosty v obcích SO ORP Havlíčkův Brod je ve většině případů zastávána mužem. Genderová nevyváženost je patrná, avšak vyváženost nelze vynutit. Mohlo by pak ve jménu generové rovnováhy dojít k omezení volebního práva, což je situace, kterou nelze dopustit. Volitelné funkce v místních samosprávách by měly být zastávány na základě schopností, zkušeností a získání důvěry voličů, nikoli podle genderu.

Tabulka č. 165: Počet volebních období ve funkci starosty

Počet volebních období ve funkci starosty			
1 – 31,7 %	2 – 29,3 %	3 – 17,1 %	4 a více – 21,95%

Zdroj: vlastní šetření

V SO ORP Havlíčkův Brod je takřka vyrovnaný počet starostů, kteří funkci zastávají první či druhé volební období. Počet starostů s vyšším počtem volebních období je však také poměrně vysoký.

Počet a typ zaměstnanců obecních úřadů v SO ORP Havlíčkův Brod

Tabulka č. 166: Zaměstnanci na obcích

Název pracovní pozice	Pracovní pozice je zavedena v obcích (počet obcí)
Účetní <i>pracovní úvazek (plný nebo částečný)- 24 x DPP nebo na živnostenský list – 11 x</i>	35
Veřejně prospěšné práce dotované ÚP	9
Údržba zeleně, obecních ploch a budov v intravilánu obce	41
Matrikářka	4
Starosta, místostarosta	41
Správce lesa	Správce lesa společný pro více obcí v rámci lesních družstev s přesahem i do jiných ORP
Kronikář	41

Zdroj: vlastní šetření

Nejčastějším typem zaměstnanců OÚ jsou bezesporu účetní. Každá z obcí zaměstnává také jednoho či více lidí v oblasti údržby intravilánu obce. Takový zaměstnanec, obvykle jeden či dva, se starají o údržbu zeleně, úklid obecních ploch a zajišťují činnosti spojené s běžnou údržbou obecního majetku. Počet zaměstnanců je většinou úměrný velikosti obce – velikostí je dán i rozsah práce daného zaměstnance. Zaměstnance v pozici matrikáře logicky nalézáme v obcích, kde je matriční úřad. Pozice kronikáře je vzhledem k povinnosti všech obcí vést kroniku obsazena ve všech obcích ORP Havlíčkův Brod.

Právní předpisy na obcích

Tabulka č. 167: Obecně závazné vyhlášky na obcích

Obecně závazné vyhlášky na obcích	% obcí
Stanovení místních poplatků a způsobu jejich vybírání	90,2 %
Stanovení systému nakládání s komunálním odpadem na území obce	100 %
Vyhláška týkající se veřejného pořádku užívání veřejného prostranství	19,5 %
Vyhlášení požárního řádu	12,2 %
Vyhlášení územního plánu	7,3 %
Vyhláška v oblasti pohřebnictví	21,95 %
Volný pohyb psů a domácího zvířectva	19,5 %
Určení koeficientu daně z nemovitosti	17,1 %
Jiné individuální případy (celkem)	36,6 %

Zdroj: vlastní šetření

Většina obcí SO ORP Havlíčkův Brod má vyhlášku o výběru místních poplatků týkající se v drtivé většině komunálního odpadu a poplatku za psy. Všechny obce také mají vyhlášku určující sběr, třídění a svoz komunálního odpadu. Jedná se o jednoznačně nejčastější typ vyhlášek, časté jsou i vyhlášky upravující užívání veřejného prostranství, veřejný pořádek, pohyb domácího zvířectva v intravilánu obce, či vyhlášky udávající koeficient daně z nemovitosti. V obcích a městech, kde se nachází pohřebiště je předmětem OZV i řád veřejného pohřebiště.

Tabulka č. 168: Nařízení vydávaná obcemi

Obec vydává nařízení	
Ano – 9,8 %	Ne – 90,2 %

Tabulka č. 169: Druhy vydávaných právních předpisů vydávaných obcemi

Druhy vydávaných právních předpisů vydávaných obcemi	%
Zajištění krizových opatření v podmínkách obce	0 %
Nařízení v oblasti ochrany ovzduší	0 %
Nařízení týkajících se místních komunikací	25 %
Tržní řád	0 %
Jiné individuální případy (celkem): - náhradní výsadba odběr vody zimní údržba parkování na obecním prostranství	75 %

Zdroj: vlastní šetření

Možnost vydání nařízení využily v SO ORP Havlíčkův Brod čtyři obce, a to Radostín, Lipnice nad Sázkou, Pohled a Přibyslav. Většina obcí však žádná nařízení nevydala, převažují obecně závazné vyhlášky.

Tabulka č. 170: Problémy při tvorbě právních předpisů

Nejčastější typ problémů v %	
Složitá legislativa	55 %
Nedostatečné právní znalosti	10 %
Nejednotnost výkladu ustanovení zákona správními orgány	20 %
Nedostatečná metodická pomoc, chybějící vzory	5 %
Častá změna zákonů a vyhlášek	10 %

Zdroj: vlastní šetření

Při tvorbě právních předpisů má většina vykonavatelů místních samospráv problém se složitou legislativou a často se měnícími zákony, vyhláškami a novelami. Jedná se o problematiku vlastní celé ČR. Časté změny zákonů a legislativní změn jsou příčinou komplikací snad ve všech sférách, ať už státních, samosprávných, veřejných nebo soukromých.

Tabulka č. 171: Způsob tvorby právních předpisů obcí

Způsob tvorby právních předpisů obcí	
S pomocí jiného úřadu (MV, kraj, ORP)	85,4 % (ze 41 oslovených obcí)
Sami, úpravou existujících vzorů	14,6 % (ze 41 oslovených obcí)
Najatý právník	51,2 % (ze 41 oslovených obcí)
Konzultace se starosty sousedních obcí	34,1 % (ze 41 oslovených obcí)
Jinak (děděno z minulosti, kombinace všech uvedených způsobů)	12,2 % (ze 41 oslovených obcí)

Zdroj: vlastní šetření

Tvorba právních předpisů představuje problém, který je charakteristický pro celou ČR a je dán především složitou legislativou a přebujelou byrokracií. Nestálost vládních nařízení a časté změny zákonů komplikují místním samosprávám tvorbu právních předpisů. Situaci většina starostů SO ORP řeší jak metodickými konzultacemi s příslušnými pracovníky ORP Havlíčkův Brod a Ministerstva vnitra, tak za pomoci služeb právníka. Služby právníka většina obcí využívá a je ochotna za ně platit, jelikož v nich vidí záruku správnosti jím vytvořených dokumentů. Právní kancelář představuje záruku kvality i jistotu, že je kam reklamovat případné chyby, proto většina obcí nic nenamítá proti nákladům, které pro ně advokátní kancelář znamená. Náklady jsou vyváženy jistotou. Souhrnně lze ale konstatovat, že většina obcí, pokud se jedná o jednodušší záležitost, konzultuje s ORP, s MV ČR či se sousedními starosty, pokud se jedná o složitější záležitost, pak věc předává advokátovi.

Tabulka č. 172: Místní poplatky

Místní poplatky	
Ze psů	85,4 % (ze 41 oslovených obcí)
Za svoz a likvidaci komunálního odpadu	92,7 % (ze 41 oslovených obcí)
Za užívání veřejného prostranství	9,8 % (ze 41 oslovených obcí)
Ze vstupného	4,9 % (ze 41 oslovených obcí)
Za provozovaný výherní hrací přístroj	2,4 % (ze 41 oslovených obcí)
Z ubytovací kapacity	7,3 % (ze 41 oslovených obcí)
Za lázeňský či rekreační pobyt	4,9 % (ze 41 oslovených obcí)

Zdroj: vlastní šetření

Místní poplatky vybírají všechny obce a města v SO ORP Havlíčkův Brod. Jedná se především o poplatky za svoz komunálního odpadu a také o poplatky ze psů. V menší míře obce zahrnují do svých místních poplatků i poplatky z ubytovací kapacity, rekreačního či lázeňského pobytu, výherních automatů či ze vstupného.

Tabulka č. 173: Havarijní plán

Obce s havarijním plánem	
Ano - 22 %	Ne - 78 %

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 174: Povodňový plán

Obce s povodňovým plánem	
Ano - 63,4 %	Ne - 36,6 %

Zdroj: vlastní šetření

V otázce havarijního a povodňového plánu se ukazuje, že havarijní plán většina obcí nemá, povodňový naopak ano.

Tabulka č. 175: Zátěž obcí orgány státní správy

Zatěžují Vás orgány státní správy (např. ministerstva) svými častými požadavky na poskytování informací	
Ano - 78 %	Ne - 22 %

Tabulka č. 176: Označení úřadů, které nejčastěji zatěžují dotazy, dotazníky, anketami

Označení úřadů, které nejčastěji zatěžují dotazy, dotazníky, anketami	
ČSÚ	48,8 % (ze 41 oslovených)
Státní instituce (policie, výzkumné ústavy, apod.)	4,9 % (ze 41 oslovených)
Krajský úřad	24,4 % (ze 41 oslovených)
Ministerstva	14,6 % (ze 41 oslovených)
ORP	7,3 % (ze 41 oslovených)
Jiné (poradenské agentury, různé společnosti a výzkumné instituce, VŠ studenti)	26,8 % (ze 41 oslovených)

Zdroj: vlastní šetření

Většina starostů měst a obcí SO ORP Havlíkův Brod se shoduje v tom, že jsou zatěžováni dotazníky a požadavky na poskytování informací ze strany státních institucí, a to ve většině případů zcela zbytečně či duplicitně.

Tabulka č. 177: Největší problémy (zátěž) při poskytování informací

Největší problémy (zátěž) při poskytování informací	
Forma zpracování (např. nepřehlednost formulářů)	43,9 % (ze 41 oslovených)
Náročnost získání informace	29,3 % (ze 41 oslovených)
Nesoulad softwarového vybavení	29,3 % (ze 41 oslovených)
Neprovázanost toků informací	24,4 % (ze 41 oslovených)
Jiné (nejčastěji: opakované dotazy a formuláře o neměnících se skutečnostech, duplicita otázek, příliš dlouhé a nepřehledné dotazníky, složitost formulářů, všeobecné otázky, pro obec nemá žádný význam)	56,1 % (ze 41 oslovených)

Zdroj: vlastní šetření

Jako nejvíce problematický bod při poskytování informací pro úřady se ukazuje především duplicita otázek v dotaznících, která ukazuje na nedostatečnou provázanost toků informací ve státní správě. Práci často stěžuje periodické opakování otázek a formulářů i v případech, kdy se jedná o neměnicí se skutečnosti. Zbytečné zdržení působí i nepřehledná forma formulářů a v nezanedbatelné míře i nesoulad softwarového vybavení.

Tabulka č. 178: Vlastní internetové stránky - obecní

Obec má vlastní internetové stránky	
Ano – 100 %	Ne – 0 %

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 179: Zveřejňování všech vyhlášek a nařízení obce v elektronické podobě

Zveřejňování všech vyhlášek a nařízení obce v elektronické podobě	
Ano – 100 %	Ne - 0 %

Zdroj: vlastní šetření

Všechny obce ORP Havlíčkův Brod vedou internetové stránky, které spravují samostatně, a to buď sám starosta nebo hospodář/ka obce, či najatá firma nebo správce sítě na DPP. Stránky obce aktualizují a vyvěšují na ně všechny vyhlášky a nařízení obce i všechny ostatní povinně zveřejňované údaje.

Tabulka č. 180: Existence platné rozvojové koncepce (strategie, program, plán, apod.)

Existence platné rozvojové koncepce (strategie, program, plán, apod.)	
Ano - 41,5 %	Ne – 58,5 %

Zdroj: vlastní šetření

Obce v SO ORP Havlíčkův Brod mají ve většině případů platný územní plán. Jiný strategický dokument, jako např. Strategii rozvoje obce po další programové období, má téměř stejný počet obcí, jako je těch, které takový rozvojový dokument nemají. Situace je dána patrně tím, že nutnost mít takový dokument se vyskytla teprve v nedávné době, v souvislosti s nově změněnými podmínkami pro nové dotační období na léta 2014 – 2020.

Tabulka č. 181: Metodické vedení při výkonu veřejné správy

Metodické vedení při výkonu veřejné správy	
Krajský úřad	41,5 % (z 41 oslovených)
ORP	70,7 % (z 41 oslovených)
Ministerstva	9,8 % (z 41 oslovených)
Ostatní kolegové (starostové)	31,7 % (z 41 oslovených)
Jiné (internetové informace, školení, brožury, ostatní kolegové, apod.)	2,4 % (z 41 oslovených)
Nikdo	2,4 % (z 41 oslovených)

Zdroj: vlastní šetření

Ukazuje se, že při výkonu veřejné správy pomáhá starostům nejvíce pracoviště ORP Havlíčkův Brod. Ve větší míře Kraj a v poměrně malé míře ministerstva. Nezanedbatelnými se ukazují i vzájemné konzultace a výměna zkušeností a znalostí starostů mezi sebou.

Tabulka č. 182: Postrádané kompetence

Které kompetence (pravomoci, činnosti) jsou postrádaný starosty k tomu, aby mohli lépe zajistit potřebné fungování a správu obce	
Povolování menších staveb – stavební řízení	7,3 % (z 41 oslovených)
Větší samostatná rozhodovací pravomoc pro starosty	4,9 % (z 41 oslovených)
Správa komunikací a vodovodu v obci	2,4 % (z 41 oslovených)
Oblast životního prostředí	2,4 % (z 41 oslovených)
Ověřování listin a podpisů	2,4 % (z 41 oslovených)

Které kompetence (pravomoci, činnosti) jsou postrádány starosty k tomu, aby mohli lépe zajistit potřebné fungování a správu obce	
Vydávání rybářských lístků	4,9 % (z 41 oslovených)
Jiné pravomoci, které nejsou zatěžující pro obec, ale rychle pomohou občanům	7,3 % (z 41 oslovených)
Není třeba kompetencí navíc	63,4 % (z 41 oslovených)

Zdroj: vlastní šetření

Většina starostů SO ORP Havlíčkův Brod se shoduje v tom, že mají dostatek kompetencí a nepotřebují žádné navíc. V hladkém a pružném výkonu samosprávy jim nestojí nedostatek kompetencí, nýbrž složitá a přebujelá byrokracie a stále se měnící legislativa. Dokládá to i níže položená tabulka, která ukazuje, že starostové nepociťují přemíru nebo nedostatek svých kompetencí. Ve většině případů nepožadují kompetence navíc ani necítí potřebu se nějaké z nich zbavit.

Tabulka č. 183 Nepotřebné kompetence

Které činnosti či oblasti by starostové již nadále nechtěli mít pod svou správou	
Vyplňování tabulek, dotazníků a výkazů	12,2 % (z 41 oslovených)
Posuzování emisí a dopadů na ŽP	2,4 % (z 41 oslovených)
Vedení spisové služby	2,4 % (z 41 oslovených)
Veřejný pořádek	2,4 % (z 41 oslovených)
Jiné (celkem)	2,4 % (z 41 oslovených)
Žádných činností	65,9 % (z 41 oslovených)

Zdroj: vlastní šetření

6.1.3. Analýza rizik a další analýzy

a) Analýza cílových (dotčených skupin)

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin

Tabulka č. 184: Analýza cílových (dotčených skupin) – administrativní podpora obcí

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané	Hladké, rychlé, vstřícné a kvalitní vyřízení záležitostí občanů, které jsou v kompetenci obce	Nepochopení občanů na požadavky ze strany obce (na obsah podkladů nutných k vyřízení jejich záležitosti), nespolupráce občanů spojená často s nemístnou asertivitou, korupce, neplnění legislativních povinností občanů vůči obci	Osobní, telefonická, písemná a elektronická komunikace. Zasílání srozumitelných výzev a informací k plnění úředních povinností či záležitostí občanů, místní zpravodaj	Zajistit výběr kvalitních zaměstnanců obcí, zajistit průběžná kvalitní školení pro zaměstnance obcí, odlehčení administrativy obcí jejím přenosem (třeba jen částečným) na jiný subjekt, zajistit vyšší informovanost občanům o jejich právech a povinnostech.
Občané	Nezadlužená obec, obec finančně přispívající na společenské a spolkové aktivity, obec starající se o své občany, obec průběžně obnovující svůj majetek, obec investující do své infrastruktury	Občané vyžadující veškerou infrastrukturu v obci, která je v dané obci obtížně udržitelně využitelná, občané očekávající řešení všech svých tíživých životních situací od obce	Osobní komunikace, telefonická, písemná a elektronická komunikace, místní rozhlas, veřejné projednávání, kulaté stoly, místní zpravodaj	Komunitní plánování v obci, aktivní zapojení občanů do dění obce, příprava a realizace kvalitního plánu rozvoje obce
Obec	Snížení administrativy obcí, přehledná a jednoduchá administrativa obcí, zachování pravomocí obcí.	Nedostatečně kvalifikovaná samospráva a zaměstnanci obce, syndrom vyhoření, vysoká byrokratická zátěž	Osobní, telefonická, písemná a elektronická komunikace, místní zpravodaj	Kvalitní a přehledná legislativa, kvalitní systém vzdělávání samosprávy obce a jejích zaměstnanců, kvalitní a systematické metodické vedení nadřízených orgánů, snížení byrokratické zátěže

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obec	Aktivní a přínosné zapojení občanů do chodu obce	Nepochopení vzájemných limitů, negativní přístup občanů, časová náročnost	Osobní, telefonická, písemná a elektronická komunikace, veřejné projednávání, kulaté stoly, místní zpravodaj	Dlouhodobě budované a udržované vztahy mezi obcí a jejími občany, komunitní plánování, místní Agenda 21
Stát	Efektivní správa obce jako základ dobře fungujícího státu	Nedostatečná znalost místních potřeb obcí jako nejnižšího správního celku	Osobní, telefonická, písemná a elektronická komunikace.	Přehledné a jednoduché instrukce ze strany nadřízených orgánů, metodická pomoc, kvalitně řízená správa státu.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti Administrativní podpora obcí

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 185: Analýza rizik - administrativní podpora obcí

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P x D		
1.	Finanční riziko	Nevyjasněný způsob financování servisního centra	5	5	25	vymezení poskytovatele, přesné určení způsobu financování (z jakých zdrojů financovat servisní centrum – fondy, RUD, granty...)	Obce, poskytovatel služeb
		Nedostatek financí na chod kanceláře (zaměstnanci a technické zajištění)	4	4	16	využití fondů EU či jiných dotačních titulů (ministerstva, kraj), jednání o sponzorských darech, dary zainteresovaných obcí (paušál)	Obce
		Nedostatek financí na běžný provoz (služby)	3	3	9	financování v rámci meziobecní spolupráce, využití fondů EU či jiných dotačních titulů, jednání o způsobech spolufinancování	Obce, poskytovatel služeb
2.	Organizační riziko	Nevyjasněnost přesného fungování servisního centra – jeho oblastí	4	4	16	diskuze realizačních týmů s představiteli místních samospráv, vznik platformy, kde by představitelé místních samospráv mohli přesně formulovat své požadavky	Obce, realizační tým
		Neochota obcí založit nový DSO či rozšířit stávající DSO	5	5	25	založit servisní centrum na základě jiné formy spolupráce (MAS, dohoda o společném prosazování společných zájmů)	Obce
		Volební cyklus	2	3	6	seznámit s projektem stávající zastupitelstvo, představitel projekt novým zastupitelstvům	Obce, realizační tým
3.	Právní riziko	Možný konflikt se živnostenským zákonem	2	4	8	konzultace s právními experty, vyjednání spolupráce s právní kanceláří působící v regionu	Realizační tým
		Nevyjasněnost rozsahu právních služeb	4	4	16	přesné vymezení potřeb místních samospráv, následné přesné vymezení služeb poskytovaných servisním centrem	Obce, realizační tým, servisní centrum
		Časté změny legislativy	5	3	15	pravidelné sledování změn legislativy, vzdělávání v oblasti zákona o obcích, konzultace s právními experty	Servisní centrum

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \times D$		
4.	Technické riziko	Nejasné zázemí centra (sídlo, kancelář)	3	2	6	Shromáždění starostů SO ORP, návrh na sídlo kanceláře prostřednictvím setkání, vyjednání podmínek a dostupnosti	Realizační tým, obce

c) Další potřebné analýzy

Finanční analýza volitelného tématu SO ORP Havlíčkův Brod

Tabulka č. 186: Celkové výdaje všech obcí SO ORP Havlíčkův Brod ve sledovaných položkách (součet všech paragrafů) v roce 2013

Název položky či podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	Počet obcí s výdajem	Název položky v podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	počet obcí s výdajem
5011 - Platy zaměstnanců v pracovním poměru	86 672 459,99	37			
5021 - Ostatní osobní výdaje	11 520 721,98	55			
5023 - Odměny členů zastupitelstva obcí a krajů	22 367 979,00	56			
5031 - Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku	25 269 382,79	39			
5032 - Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	10 185 635,22	54			
5136 - Knihy, učební pomůcky a tisk	1 059 439,20	50			
5137 - Drobný hmotný dlouhodobý majetek	9 893 822,43	53			
515 – Nákup vody, paliv, energie	42 493 314,09	56	5152 - teplo	13 378 969,15	1
			5153 - Plyn	5 117 885,76	43
			5154 - Elektrická energie	15 676 145,97	56
			5155 - Pevná paliva	29 328,93	7
			5156 - Pohonné hmoty a maziv	3 799 012,80	53
516 – Nákup služeb	92 846 926,91	56	5161 - Služby pošt	1 203 789,98	55
			5162 - Služby telekomunikací	2 982 441,07	55
			5163 - Služby peněžních ústavů	3 622 473,69	56

Název položky či podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	Počet obcí s výdajem	Název položky v podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	počet obcí s výdajem
			5164 – nájemné	1 194 695,35	22
			5165 - Nájemné za půdu	45 103,00	5
			5166 - Konzultační, poradenské a právní služby	3 234 293,80	19
			5167 - Školení a vzdělávání	1 238 184,00	32
			5168 - Služby zpracování dat	94 143,93	5
			5169- Nákup ostatních služeb	79 231 802,09	56
521 – Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	4 956 565,00	18	5212 - Neinvestiční dotace nefinančním podnikatelským subjektům-fyz. osobám	1 287 805,00	12
			5213 - Neinvestiční dotace nefinančním podnikatelským subjektům-práv. osobám	3 618 760,00	3
			5219 - Ostatní neinvestiční dotace podnikatelským subjektům	50 000,00	5
522 – Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	24 935 034,11	51	5221 - Neinvestiční dotace obecně prospěšným společnostem	1 230 474,00	28
			5222 - Neinvestiční dotace občanským sdružením	16 177 218,95	36
			5223 - Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem	1 724 079,00	11

Název položky či podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	Počet obcí s výdajem	Název položky v podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	počet obcí s výdajem
			5225 - Neinvestiční dotace společenstvím vlastníků jednotek	4 148 258,16	1
			5229 - Ostatní neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím	1 655 004,00	38
533 – Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím	165 672 325,83	29	5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým org.	149 140 025,46	26
			5336 - Neinvest. dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	16 505 300,37	11
			5339 - Neinvestiční transfery cizím příspěv. organizacím	27 000,00	4
611 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	1 758 961,36	9	6111 - Programové vybavení	546 667,50	1
			6119 - Ostatní nákupy dlouhodobého nehmotného majetku	1 212 293,86	9
612 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	308 943 189,35	48	6121 - Budovy, haly a stavby	281 073 667,83	45
			6122 - Stroje, přístroje a zařízení	18 856 006,02	18
			6123 - Dopravní prostředky	8 286 568,00	8
			6125 - Výpočetní technika	399 179,00	1
			6127 - Umělecká díla a předměty	327 768,50	4
6130 - Pozemky	10 343 412,00	29			

Název položky či podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	Počet obcí s výdajem	Název položky v podseskupení položek	Výdaj celkem v Kč	počet obcí s výdajem
631 – Investiční transfery podnikatelským subjektům	37 500,00	1	6313 - Investiční dotace nefinančním podnikatelským subjektům-práv. osobám	37 500,00	1
632 – Investiční transfery neziskovým a podobným organizacím	81 000,00	1	6322 - Investiční dotace občanským sdružením	81 000,00	1
635 – Investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	104 000,00	1	6351 - Investiční dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	104 000,00	1
Další položky zahrnuté do finanční analýzy na vlastní návrh zpracovatelského týmu					
5178 - Nájemné za nájem s právem koupě	198 492,05	2			
5191 - Zaplacené sankce	17 588,00	6			
5192 - Poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady (část)	794 457,07	28			
5193 - výdaje na dopravní obslužnost	4 125 011,58	39			
5194 - Věcné dary	1 278 836,78	51			
5240 - Neinvestiční nedotační transfery neziskovým a podobným organizacím	1 256,00	1			
5329 - Ostatní neinvestiční dotace veřejným rozpočtům územní úrovně	801 414,00	28			
5363 - Úhrady sankcí jiným rozpočtům	2 455 083,01	10			
5492 - dary obyvatelstvu	1 139 073,00	26			
Celkem Kč	829 952 880,75			270 205 621,37	

Zdroj: Kraj Vysočina

Do tabulky byly zahrnuty pouze některé výdajové položky obcí, a to takové, u kterých lze nejčastěji očekávat, že by při vzniku nákladů v těchto položkách mohlo být i využito služeb případného „servisního centra pro samosprávu“. U podseskupení rozpočtových položek jsou uvedeny výdaje celkem za celé podseskupení, ale ve výčtu položek z podseskupení nejsou uvedeny všechny položky z podseskupení, ale pouze ty, u nichž lze opět očekávat ve vyšší míře možnost využití služeb „servisního centra pro samosprávu“.

Dopad využití služeb „servisního centra pro samosprávu“ na výši výdajů v položkách či podseskupení položek lze rozdělit do třech okruhů:

1. Využití služeb „servisního centra pro samosprávu“ nebude mít vliv na výši výdajů v položce/podseskupení položek, ale přinese obci benefit v jiné podobě, a to především v úspoře času zaměstnanců či představitelů obcí, který by tyto osoby musely vynaložit na řešení dané problematiky, nebo v kvalitnějším zpracování či řešení dané agendy. Uvedeným osobám se tak uvolní prostor pro jiné činnosti potřebné pro obec, např. pro činnosti vedoucí k rozvoji obce, či obec bude lépe chráněna před vznikem sporů či sankcí. Takový model se předpokládá u výdajů v položkách 5011 – 5032 (osobní náklady), 5164, 5165, 6130, 5178, 5194, 5240, 5329, 5492 podseskupení položek 521, 522, 533, 611, 612, 631, 632, 635.
2. Využití služeb „servisního centra pro samosprávu“ povede ke snížení výdajů v položkách (při zachování stejného objemu nákupů), a to díky sdružení nákupů obcí prostřednictvím servisního centra. Sdružení nákupů většinou vede k získání nižší ceny měrné jednotky nákupu. Toto se předpokládá u položek 5136, 5137, 5161 – 5163, 5167, 5168, 5191, 5192, 5193, 5363 a podseskupení položek 515, 611, 612
3. Využití služeb „servisního centra pro samosprávu“ nebude mít vliv na výši nákladů, ale obec si nakoupí větší objem – položka 5166, 5169. Předpokládá se, že z těchto položek budou obce hradit náklady za spotřebované služby „servisního centra pro samosprávu“.

Při pozdější kalkulaci nákladovosti „servisního centra pro samosprávu“ a ochoty obcí odebírat od něj nabízené služby je nutné brát v potaz i počet obcí, které v dané nákladové položce má výdaje. Čím menší počet obcí má v dané položce výdaje, tím lze očekávat menší poptávku.

V dotazníkovém šetření byla zjišťována poptávka obcí po sedmi okruzích jejich činnosti. Výdaje z výše uvedených položek jsme rozdělili mezi tyto okruhy dle toho, kolik dle našeho odborného odhadu věnuje obec průměrně dané oblasti z položky buď času, nebo nákladů.

Tabulka č. 187: Rozdělení výdajů z položek do jednotlivých okruhů

Okruh podpory a spolupráce	Odhad podílu činnosti/výdajů obce z položky na okruh podpory	Neinvestiční (běžné) výdaje Kč z položky/podseskupení položek	Investiční výdaje	Investiční výdaje
1. Právní podpora	0,2 z 5023	4 473 595,80	0,05 z 631	1 875,00
	odpovídající část z 5031	1 036 725,51	0,05 z 632	4 050,00
	odpovídající část z 5032	417 885,47	0,05 z 635	5 200,00
	0,5 z 5136	529 719,60		
	0,1 z 515	4 249 331,41		

Okruh podpory a spolupráce	Odhad podílu činnosti/výdajů obce z položky na okruh podpory	Neinvestiční (běžné) výdaje Kč z položky/podseskupiny položek	Investiční výdaje	Investiční výdaje
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	0,05 z 521	247 828,25		
	0,05 z 522	1 246 751,71		
	0,05 z 533	8 283 616,29		
	0,4 z 5192	317 782,83		
	0,05 z 5194	63 941,84		
	0,05 z 5240	62,80		
	0,05 z 5329	40 070,70		
	0,1 z 5363	245 508,30		
	0,05 z 5492	56 953,65		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	30 494 466,84	Celkem za oblast investiční výdaje	11 125,00
Celkem za oblast	30 505 591,84			
2. Ekonomické agendy	0,4 z 5011	34 668 984,00	0,1 z 611	175 896,14
	0,2 z 5023	4 473 595,80	0,1 z 612	30 894 318,94
	0,2 z 5021	2 304 144,40	0,1 z 6130	1 034 341,20
	odpovídající část z 5031	9 071 027,61	0,05 z 631	1 875,00
	odpovídající část z 5032	3 656 368,62	0,05 z 632	4 050,00
	0,5 z 5136	529 719,60	0,05 z 635	5 200,00
	0,1 z 5137	989 382,24		
	0,2 z 515	8 498 662,82		
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	0,05 z 521	247 828,25		
	0,05 z 522	1 246 751,71		
	0,05 z 533	8 283 616,29		
	0,1 z 5178	19 849,21		
	0,1 z 5191	1 758,80		
	0,1 z 5192	79 445,71		
	0,05 z 5193	206 250,58		
	0,05 z 5194	63 941,84		
	0,05 z 5240	62,80		
	0,05 z 5329	40 070,70		
	0,05 z 5363	122 754,15		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	83 788 907,80	Celkem za oblast investiční výdaje	32 115 681,27
Celkem za oblast	115 904 589,07			

Okruh podpory a spolupráce	Odhad podílu činnosti/výdajů obce z položky na okruh podpory	Neinvestiční (běžné) výdaje Kč z položky/podseskupiny položek	Investiční výdaje	Investiční výdaje
3. Dotační management	0,1 z 5023	2 236 797,90	0,9 z 631	33 750,00
	odpovídající část z 5031	518 362,75	0,9 z 632	72 900,00
	odpovídající část z 5032	208 942,73	0,9 z 635	93 600,00
	0,2 z 515	8 498 662,82		
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	20 747 458,90	Celkem za oblast investiční výdaje	200 250,00
Celkem za oblast	20 947 708,90			
4. Veřejné zakázky	0,1 z 5023	2 236 797,90	0,1 z 611	175 896,14
	odpovídající část z 5031	518 362,75	0,1 z 612	30 894 318,94
	odpovídající část z 5032	208 942,73	0,1 z 6130	1 034 341,20
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	0,05 z 5193	206 250,58		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	12 455 046,66	Celkem za oblast investiční výdaje	32 104 556,27
Celkem za oblast	44 559 602,93			
5. IT podpora	0,2 z 5011	17 334 492,00	0,1 z 611	175 896,14
	odpovídající část z 5031	4 017 151,05	0,1 z 612	30 894 318,94
	odpovídající část z 5032	1 619 241,58		
	0,5 z 5137	4 946 911,22		
	0,1 z 515	4 249 331,41		
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	41 451 819,94	Celkem za oblast investiční výdaje	31 070 215,07
Celkem za oblast	72 522 035,01			
6. Technická a stavební podpora	0,1 z 5023	2 236 797,90		
	odpovídající část z 5031	518 362,75		
	odpovídající část z 5032	208 942,73		
	0,1 z 515	4 249 331,41		
	0,1 z 516	9 284 692,69		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	16 498 127,49	Celkem za oblast investiční výdaje	0,00
Celkem za oblast	16 498 127,49			
7. Rozvoj obce	0,4 z 5011	34 668 984,00	0,7 z 611	1 231 272,95

Okruh podpory a spolupráce	Odhad podílu činnosti/výdajů obce z položky na okruh podpory	Neinvestiční (běžné) výdaje Kč z položky/podseskupení položek	Investiční výdaje	Investiční výdaje
	0,8 z 5021	9 216 577,58	0,7 z 612	216 260 232,55
	0,3 z 5023	6 710 393,70	0,8 z 6130	8 274 729,60
	odpovídající část z 5031	9 589 390,36		
	odpovídající část z 5032	3 865 311,35		
	0,4 z 5137	3 957 528,97		
	0,3 z 515	12 747 994,23		
	0,4 z 516	37 138 770,76		
	0,9 z 521	4 460 908,50		
	0,9 z 522	22 441 530,70		
	0,9 z 533	149 105 093,25		
	0,9 z 5178	178 642,85		
	0,9 z 5191	15 829,20		
	0,5 z 5192	397 228,54		
	0,9 z 5193	3 712 510,42		
	0,9 z 5194	1 150 953,10		
	0,9 z 5240	1 130,40		
	0,9 z 5329	721 272,60		
	0,85 z 5363	2 086 820,56		
	0,95 z 5492	1 082 119,35		
	Celkem za oblast neinvestiční výdaje	303 248 990,42	Celkem za oblast investiční výdaje	225 766 235,10
Celkem za oblast	529 015 225,51			
	Celkem neinvestiční výdaje	508 684 818,04	Celkem investiční výdaje	321 268 062,71
Celkem	829 952 880,75			

Zdroj: Kraj Vysočina

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 188: SWOT analýza administrativní podpory obcí

Silné stránky	Slabé stránky
Přítomnost malých a fungujících obcí v SO ORP	Chybějící poradenské centrum pro starosty obcí (většinou neuvolněné)
Znalost území a potřeb místních samospráv	Nesourodost území SO ORP Havlíčkův Brod (vzdálenost města Přibyslav od města Golčův Jeníkov cca 30 km, jiné potřeby, jiné zájmy)
Flexibilní řešení aktuálních problémů místních samospráv	Časté změny legislativy
Nižší náklady na právní poradenství (nižší ceny v regionu v porovnání s cenami v jiných regionech)	Nejasnosti v uhrazování společných nákladů (RUD, paušální poplatek, poplatek za každý úkon)
Ochota starostů vzájemně si radit a spolupracovat (sdílet informace a dobré zkušenosti) – dobré vzájemné vztahy	Narůstající byrokracie
Ochota MV ČR na spolupráci při vydávání nových vyhlášek a nařízení	Neustálé změny účetních programů a softwaru
Přítomnost fungujících mikroregionů a místních akčních skupin	Neefektivní kontroly z úřadů
Fungující vztahy obcí a měst v území SO ORP Havlíčkův Brod	
Příležitosti	Hrozby
Vytvoření poradenského servisu pro místní samosprávy	Bližící se komunální volby
Změna zákona o veřejných zakázkách	Rušení stavebních úřadů na menších městech
Prostor pro zakládání projektů meziobecní spolupráce	Ohrožení stávajících fungujících svazků obcí (mikroregionů) po komunálních volbách a novém vedení
Snížení nákladů a cen při společném nákupu služeb	Neochota některých zástupců obcí při plánování společného postupu (nezapojování se do spolupráce)
Nižší míra chybovosti a sankcí při využívání služeb servisního centra či odborných služeb	
Flexibilita servisního centra při řešení akutních problémů (rychlejší reakce)	

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Dotazníkové šetření vedené na základě osobních setkání se starosty jednotlivých obcí se ukázalo jako nejefektivnější pro získání co nejširších a nejobektivnějších informací o chodu a stavu místních samospráv přímo od jejich vykonavatelů. Dotazníkové šetření tak proběhlo ve 41 obcích SO ORP Havlíčkův Brod.

Analýza výsledků dotazníkového šetření ukázala, že většina dotazovaných obcí, a to i těch do 100 obyvatel, nemají s výkonem místní samosprávy větší potíže a náklady s ní spojené nepovažují za nadlimitní. Hradí je většinou bez velkých problémů.

Dotazníkové šetření rozčleněné do sedmi okruhů, tak jak bylo připraveno na základě diskusních setkání realizačních týmů s odborným týmem SMO, ukázalo, že by obce servisní centrum sice uvítaly, avšak ne ve všech sedmi dotazovaných okruzích. V některých oblastech považují obce servisní centrum dokonce za zbytečné. Je tomu tak např. v oblasti ekonomické agendy či dotačního managementu. Pro ekonomickou agendu obce zaměstnávají účetní či hospodáře/ky a jsou spokojeny s jejich prací i s náklady které na ně mají. V otázce dotačního managementu obce též nevyžadují podporu servisního centra. Menší dotace si zpracovávají sami, případně se obracejí s žádostí o pomoc na MAS, s jejichž činnostmi jsou spokojeni a hodnotí ji kladně. V případě větších dotačních titulů či složitější dotační administrativy si obce najímají specializované firmy. S jejich prací jsou spokojeny a náklady na jejich služby ochotně platí, jelikož v nich vidí záruku úspěchu či pojistku v případě neúspěchu či případných chyb nebo problémů. V servisním centru tuto záruku nevidí, a proto nepovažují za důležité, aby centrum mělo funkci v oblasti dotačního managementu. Podobně situaci vidí i v dalším ze šetřených okruhů, a to v oblasti technické a stavební podpory. Jednodušší záležitosti, či ty, na které mají pravomoci, si zvládají řešit samy, s těmi složitějšími se svěřují do rukou odborníků či náležitých úřadů. V jejich práci opět vidí záruku kvality a především pojištění proti případným chybám.

Jedinými oblastmi, kde by představitelé místních samospráv uvítali pomoc servisního centra, je oblast právní podpory, veřejných zakázek a výběrových řízení. Obce jeví zájem především o přípravu a kontrolu smluv a podoby obecně závazných vyhlášek. Uvítaly by však i informační funkci servisního centra, tj. kdyby poskytovalo včasné informace o změnách legislativy s dopadem na místní samosprávy či informovalo o možnostech školení pro starosty či účetní obcí. Analýza dotazníkového šetření tak ukazuje, že obce považují servisní centrum za nosné pouze v těchto oblastech.

Z uvedených zjištění se jako možné variantní návrhy řešení jeví založení servisního centra, které by se soustředilo na poskytování právních služeb a poradenství místním samosprávám. Další možnou variantu, která by řešila neochotu obcí založit nové DSO, či aktualizovat stávající, představuje založení servisního centra na základech jiné formy meziobecní spolupráce, jako může být např. dobrovolné finanční paušální platby vybrané právní kanceláři, která by byla obcím kdykoli k dispozici a placena by byla z uvedených plateb. Možným variantním řešením, které by reflektovalo územní roztržitost a přirozenou spádovost SO RP Havlíčkův Brod, je vznik více menších DSO dle již zmíněné přirozené spádovosti. Tato varianta však odporuje většině obcí, jež si nepřeje vznik nového DSO.

Nástin možných variantních návrhů v oblasti vzniku servisního poradenského centra pro místní samosprávy

Poskytování právních služeb a poradenství pro místní samosprávy

Popis stávající situace a návrh řešení

Místní samosprávy v SO ORP Havlíčkův Brod nemají žádné větší potíže v zajišťování ekonomické agendy související s výkonem místní samosprávy, stejně tak tomu je i v oblasti dotačního managementu, IT podpory či podpory technické a stavební. Problém pro ně představuje především oblast právní podpory, jako je vydávání obecně závazných vyhlášek, tvorba smluv, či organizace výběrových řízení a veřejných zakázek. Tyto záležitosti nyní obce řeší najímáním služeb právních kanceláří, ale

pokud by servisní centrum nabízelo dostatečně pružné, cenově výhodnější a především spolehlivé a pojištěné služby, pak by v této oblasti obce vznik servisního centra uvítaly.

Variantní řešení

Vznik servisního centra poskytujícího právní služby a poradenství

Vznik servisního centra na bázi jiné formy meziobecní spolupráce, než je založení nového DSO, či aktivizace stávajícího DSO

Vznik více menších DSO podle historické a přirozené spádovosti obcí a měst v SO ORP Havlíčkův Brod

Tabulka č. 189: Zhodnocení variantních řešení

Plusy	Mínusy
Rozdělení nákladů na právní služby mezi více obcí	Omezené finanční prostředky obcí
Ochota představitelů místních samospráv k meziobecní spolupráci	Neochota založení dalšího DSO nebo DSO, které by pokrývalo celé ORP
Přirozená a historická spádovost obcí	Nemožnost vytvořit jednotný DSO na celém území ORP

Finanční dopady

Vznik servisního centra obce, dle předložené analýzy dotazníkového šetření, považují za nosné pouze v oblasti právních služeb a poradenství, v jejichž rámci by vybraná právní kancelář poskytovala své služby především při tvorbě smluv, obecně závazných vyhlášek, či strategických dokumentů, či by jim pomáhala při vedení výběrových řízení a veřejných zakázek. Pokud by právní služby poskytovalo i případné servisní centrum, obce by jeho vznik vítaly a byly by ochotny do něj investovat, avšak pouze za předpokladu, že by servisní centrum nabízelo služby pružné, spolehlivé a finančně výhodnější než by bylo samostatné najmutí služeb právní kanceláře, kterou obce volí doposud.

Předpokládané finanční zdroje

Rozpočty obcí

Příspěvek MMR

Finanční prostředky z fondů EU (IROP)

Nástin problémových okruhů

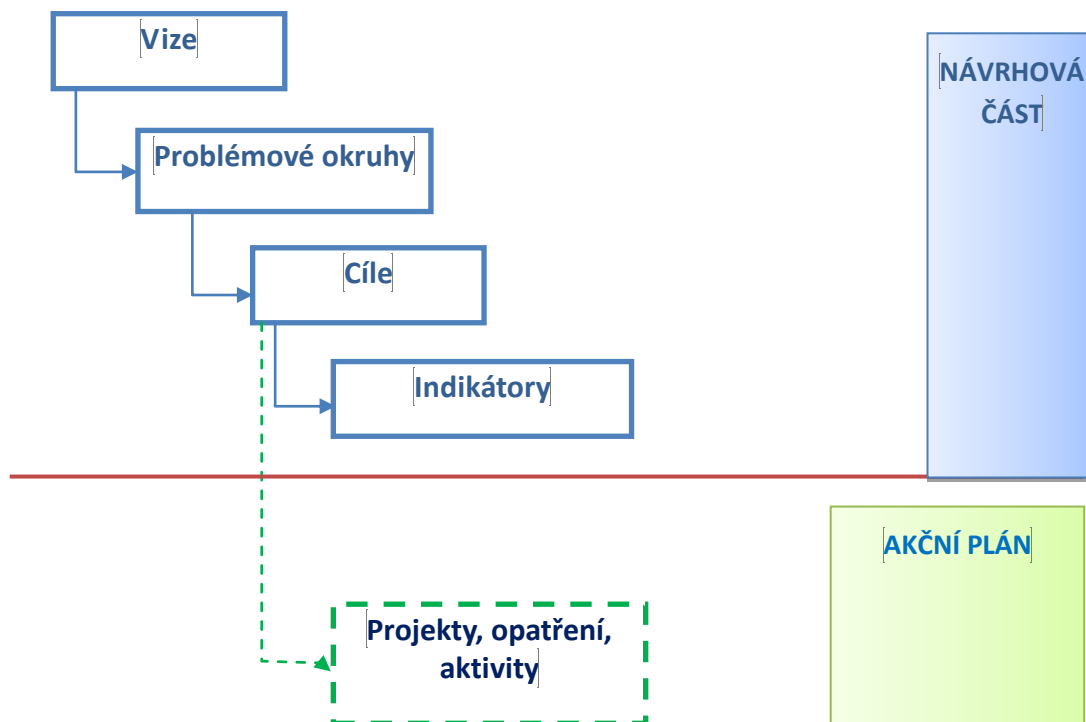
Předkládaná analýza uvozuje i několik problémů, které v otázce vzniku servisního poradenského centra pro místní samosprávy mohou vyvstat. Patří mezi ně především neochota obcí zakládat nové DSO či aktivizovat DSO stávající. S tím úzce souvisí i malá propojenost obcí v SO ORP Havlíčkův Brod, která je dána územní roztříštěností a historickou i přirozenou spádovostí obcí a měst. Jako další problémový okruh si lze představit i nezáměr obcí o většinu dotazníkem šetřených a nabízených služeb, které by servisní centrum mohlo poskytovat (vyjma právní podpory v otázce veřejných zakázek, výběrových řízení, či strategických dokumentů a OZV).

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu administrativní podpora obcí

6.2.1. Struktura návrhové části

Struktura předkládané návrhové části zahrnuje problémové okruhy (oblasti), cíle a indikátory. Nejprve jsou představeny problémové okruhy a vzápětí i cíle, jichž je zapotřebí dosáhnout. K dosažení cílů jsou stanoveny i konkrétní indikátory.

Vizualizace struktury návrhové části je následující:

Tabulka č. 190: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů

Strategie území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod v oblasti servisu místním samosprávám	
Vize	
Správní obvod ORP Havlíčkův Brod se sdílenými službami v oblasti samosprávných činností a kvalitní informovaností.	
Problémové oblasti	
A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy	
Cíl (název)	
A.1. Vytvoření vhodného modelu obcí ve výkonu samosprávy	

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize ORP Havlíčkův Brod:

Správní obvod ORP Havlíčkův Brod se sdílenými službami v oblasti samosprávných činností a kvalitní informovaností. Děti a mládež s dostatečným vyžitím mimoškolních aktivit. Dostatek kvalifikovaných pedagogů, preferujících aktivní vzdělávání. Školská zařízení s kvalitním zázemím pro vyučování i mimoškolní činnost. Dopravní dostupnost školských zařízení. Obce spolupracují v oblasti poskytování sociálních služeb v regionu, které jsou dostupné pro všechny obyvatele. Obce s účinnou prevencí vzniku odpadů (především u domácností) a kvalitním tříděním. Maximální snížení skládkování.

V oblasti samosprávy se obce potýkají s mnohými problémy, zejména s vysokou administrativní zátěží, zdoluhavým získáváním aktuálních či potřebných informací, nesytemovým metodickým vedením ze strany vyšších stupňů veřejné správy, vysokými nároky na management obcí a zaměstnance obcí apod. Řadu z těchto problémů by bylo možné řešit vzájemnou v rámci výměnou zkušeností mezi obcemi, sdružením nákupu potřebných služeb či kvalitním poradenským servisem pro obce. Všechna tato možná řešení mají jedno společné: pokud mají obcím přinést očekávaný výsledek a mají fungovat, vyžadují vzájemnou cílenou spolupráci obcí. Ta však v území v této oblasti zatím příliš nefunguje, omezuje se jen na neformální spolupráce 2 – 3 sousedních obcí, nebo na vytváření menších svazků obcí, které ale nepokrývají oblast v potřebném rozsahu

Strom problémů pro danou oblast

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíle vycházejí z problémové oblasti, reflektují potřeby, které z ní vyplývají a které je žádoucí odstranit či zmírnit. Hlavním cílem je nalezení vhodné formy spolupráce pro sdílení služeb v oblasti samosprávných činností, dále je potřeba se shodnout na oblastech, ve kterých budou sdílené služby poskytovány a zajistit dostatečný počet klientů / obcí, které budou sdílené služby využívat.

Při hledání vhodné formy spolupráce pro sdílení služeb v oblasti samosprávy obcí je samozřejmě nezbytné vyřešit financování zvolené formy spolupráce a subjekt, který zvolenou formu spolupráce bude zajišťovat.

Cíle jsou formulovány v souladu s pravidlem **SMART**:

- **S** – specifický (přesně popsán – jednoznačně přesně a konkrétně popsán)
- **M** – měřitelný (indikátory, jimiž bude měřeno, zda se daří dosahovat cíle)
- **A** – ambiciózní (ambice překonávat bariéry a posunovat se v řešení problému)
- **R** – realistický (nastaven reálně)
- **T** – termínově orientovaný (časové období, během něhož chceme cíle dosáhnout – časový horizont cca rok 2020)

Tabulka č. 191: Karty cílů problémového okruhu A - administrativní podpora obcí

Problémový okruh	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy
Cíl	A.1: Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy
Popis cíle	Administrativa spojená se zajištěním základních funkcí obce je velmi rozsáhlá a náročná. Výkon administrativy obce a i zajištění všech potřebných prací pro obec v řadě obcí zajišťuje jen starosta s pomocí 1 – 2 osob, což je nedostatečné. Navíc je v území přes 63 % starostů neuvolněných, takže nemohou věnovat zajištění chodu obce mnoho času. Ulehčením v této situaci by mohlo být vytvoření vhodné formy spolupráce, která by zapojeným obcím přinášela jednak transfer zkušeností a jednak pomáhala obcím řešit jejich problémy, které by vlastními silami jen obtížně zvládaly.

Hlavní opatření	<u>Legislativní opatření</u> Postup v souladu s platnou legislativou <u>Finanční opatření</u> Sdružení prostředků obcí, platby za odebraný úkon v rámci spolupráce, využívání příslušných dotačních titulů <u>Věcná opatření</u> A – Spolupráce obcí v území <ul style="list-style-type: none"> - Nalezení vhodného modelu spolupráce obcí na zajištění samosprávných činností - Určení hlavního nositele/koordinátora zvoleného modelu spolupráce - Definování oblastí, ve kterých spolupráce přinese obcím benefit - Zajištění dostatečného odběru služeb obcemi - Vznik společných projektů obcí - Vzdělávání managementu obcí - Zajištění dostatečné informovanosti obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření servisního centra Počet oblastí, ve kterých servisní centrum poskytuje své služby Množství financí, které obce zaplatí za poskytnutí servisních služeb Počet projektů spolupráce mezi obcemi Počet vzdělávacích akcí pro management obcí Počet poskytnutých přehledů o aktualitách v samosprávě obcí
Správce cíle	Bude určen po společném setkání obcí v rámci projektu SMO

6.2.4. Indikátory

K výše předloženému problémovému okruhu a cílům jsou stanoveny indikátory, jež představují nástroj k měření úspěšnosti nastavené strategie, tj. k měření úrovně dosahování stanovených cílů. Indikátory jsou voleny tak, aby co nejjasněji ukázaly na míru změny a zároveň byly snadno zjistitelné. Pro zaručení dosažení cílů jsou následně k jednotlivým indikátorům stanoveni i gestoři, a to v souladu s určením gestorů cílů. Indikátory výsledku i indikátory výstupu přehledně ukazují tzv. karty indikátorů:

Oblast A – Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy

Indikátor výsledku:

- Spolupráce obcí

Indikátory výstupu (měřítka):

- Vytvoření servisního centra
- Počet oblastí, ve kterých servisní centrum poskytuje své služby

- Množství financí, které obce zaplatí za poskytnutí servisních služeb
- Počet projektů spolupráce mezi obcemi
- Počet vzdělávacích akcí pro management obcí
- Počet poskytnutých přehledů o aktualitách v samosprávě obcí

Tabulka č. 192: Karta indikátoru problémového okruhu - administrativní podpora obcí

Problémový okruh	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	39		
Název indikátoru	Spolupráce obcí		
Měrná jednotka	Počet obcí, které spolu spolupracují		
Správce měřítka	Servisní centrum		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka			
Metodika a výpočet	Součet počtu obcí, které spolu spolupracují v rámci zvolené formy spolupráce pro sdílení služeb v oblasti samosprávných činností		
Zdroj čerpání dat	Subjekt realizující výše uvedenou spolupráci obcí		

Indikátory výstupu představují co nejkonkrétnější indikátor související s cíli a ukazují, čeho konkrétně bylo **dosazeno** realizací projektu, opatření či cíle.

Tabulka č. 193: Karty indikátorů cílů - administrativní podpora obcí

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	40		
Název indikátoru	Vytvoření servisního centra		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vytvoření/založení servisního centra, které bude obcím pomáhat s výkonem jejich samosprávy.		
Metodika a výpočet:	Založení servisního centra ano/ne.		
Zdroj čerpání dat:	Evidenze odpadů obce		

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	41		
Název indikátoru	Počet oblastí, ve kterých servisní centrum poskytuje své služby		
Měrná jednotka	Počet oblastí		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		

Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 2	Min. 2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce mohou spolupracovat v právní oblasti, ekonomické oblasti, dotačního managementu, zadávání veřejných zakázek, v oblasti IT potřebné pro správu obce, v oblasti přípravy staveb a technických dokumentací a v oblasti rozvoje obce. Aby mělo servisní centrum smysl, mělo by obcím nabízet své služby minimálně ze dvou výše uvedených oblastí a tyto oblasti svými službami co nejvíce pokrývat.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet počtu oblastí, ve kterých servisní centrum poskytuje své služby.		
Zdroj čerpání dat:	Servisní centrum		

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	42		
Název indikátoru	Množství financí, které obce zaplatí za poskytnutí servisních služeb		
Měrná jednotka	Kč		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 1 mil. Kč	Min. 1,5 mil. Kč
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Servisní centrum pro svoji životaschopnost musí vykazovat určitý objem tržeb, aby dokázalo hradit své náklady a udržet si kvalitní zaměstnance v potřebném počtu. Bez toho by nemohlo plnit svoji funkci.		
Metodika a výpočet:	Výše tržeb v Kč za služby servisního centra, které od něj odebraly spolupracující obce.		
Zdroj čerpání dat:	Servisní centrum		

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	43		
Název indikátoru	Počet projektů spolupráce mezi obcemi		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 1	Min. 2
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Spolupráce obcí by měla přinášet vedle individuálního řešení potřeb obcí i projekty spolupráce mezi obcemi, ve kterých se zapojené obce budou společně podílet na řešení společného problému.
Metodika a výpočet:	Prostý součet počtu projektů, které byly realizovány několika obcemi společně.
Zdroj čerpání dat:	Servisní centrum, obce

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	44		
Název indikátoru	Počet vzdělávacích akcí pro management obcí		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 3	Min. 5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Spolupráce obcí by měla přinášet vedle individuálního řešení potřeb obcí i projekty spolupráce mezi obcemi, ve kterých se zapojené obce budou podílet na řešení společného problému.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet počtu vzdělávacích akcí pro management obcí, které zorganizovalo servisní centrum		
Zdroj čerpání dat:	Servisní centrum		

Problémový okruh a cíl	A - Nedostatečná spolupráce obcí ve výkonu samosprávy A.1. Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy		
Číslo indikátoru	45		
Název indikátoru	Počet poskytnutých přehledů o aktualitách v samosprávě obcí		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Bude určeno po společném setkání obcí v rámci projektu SMO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min. 6	Min. 10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Servisní centrum by mělo plnit vedle řešení konkrétních zakázek obcí i aktivní nabídkovou a „prevenční“ službu, což znamená, že by mělo sledovat všechny novinky v oblasti samosprávy obcí a samo o nich informovat zapojené obce.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet počtu informačních přehledů pro obce o novinkách v samosprávě obcí		
Zdroj čerpání dat:	Servisní centrum		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 194: Složení řídící skupiny - administrativní podpora obcí

Složení řídící skupiny
Bude upřesněno po setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 195: Správci cíle - administrativní podpora obcí

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
A.1.	Vytvoření vhodného modelu spolupráce obcí ve výkonu samosprávy	K určení dojde po konečném definování akčního plánu a po odsouhlasení správce cíle na setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 196: Gestoři indikátorů - administrativní podpora obcí

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
40	Vytvoření servisního centra	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod
41	Počet oblastí, ve kterých servisní centrum poskytuje své služby	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod
42	Množství financí, které obce zaplatí za poskytnutí servisních služeb	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod
43	Počet projektů spolupráce mezi obcemi	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod
44	Počet vzdělávacích akcí pro management obcí	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod
45	Počet poskytnutých přehledů o aktualitách v samosprávě obcí	Gestor indikátoru bude určen a odsouhlasen na druhém setkání starostů SO ORP Havlíčkův Brod

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 197: Implementace strategie - administrativní podpora obcí

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec,

kteřá bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, kteřá bude organizovat výběřové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, kteřá jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběřového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběřových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity)

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Volitelným tématem bylo starostmi zvoleno téma spolupráce v oblasti ostatních samosprávných činností obcí (administrativní podpora obcí). Toto téma bylo zvoleno na setkání starostů v květnu 2014. Oblasti, kde by obce vítaly podporu, představuje především právní podpora a veřejné zakázky. Obce by uvítaly též, kdyby centrum mělo i informační funkci, tj. informovalo by o změnách legislativy s dopadem na obce (například formou školení). Další potřebnou oblastí představuje také pomoc při zpracování rozvojových dokumentů obce.

Dotazníkové šetření též ukázalo, že většina obcí je připravena k finanční spoluúčasti na případném servisním centru, a to buď paušálním příspěvkem, či poplatky za jednotlivý úkon (u větších měst pře-

važuje metoda úhrady paušálem, u menších poplatky za úkon). Drtivá většina však odmítá napojení servisního centra na nově zakládané DSO či na DSO stávající.

Správní obvod ORP Havlíčkův Brod je územím, kde jsou přirozenými centry města Havlíčkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov. V současné době není v území dobrovolný svazek obcí (DSO), který by mohl být nositelem servisního centra pro celé území SO RP. I vzhledem k množství obcí je efektivnější, aby zde fungovaly spíše 3 silné svazky, než jeden, který nebude možné vhodně koordinovat. Možnost rozvoje meziobecní spolupráce a její forma se bude rozvíjet dle zájmu starostů z území a vplyne to z II. Shromáždění starostů SO ORP Havlíčkův Brod, které se uskuteční v dubnu 2015.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Servis místním samosprávám je tématem, které bylo odhlasováno na I. Shromáždění starostů obcí a měst ORP Havlíčkův Brod dne 29. 5. 2014. Bezprostředně poté se rozeběhly práce na zpracování tohoto tématu.

V první fázi byla provedena analýza daného území a byl zmapován současný stav v území v oblasti samosprávných činností obcí.

Realizační tým projektu kontaktoval starosty či místostarosty obcí ve SO ORP Havlíčkův Brod a vyplnil dotazník při osobních setkáních s nimi. Cílem dotazníku bylo zmapovat současnou situaci v jednotlivých místních samosprávách a v další rovině zmapovat možné oblasti, v nichž by starostové uvítali pomoc servisního centra, nebo odborné kanceláře. Daný dotazník se soustředil na sedm oblastí, tj. na oblast právní podpory, ekonomické agendy, dotačního managementu, veřejných zakázek, IT podpory, technické a stavební podpory a rozvoje obce.

Postup osobních setkání týmu se zástupci obcí v SO ORP Havlíčkův Brod byl shledán jako nejvíce vyhovující a starostové osobní přístup a jednání ocenili.

Souběžně s dotazníkovým šetřením a zpracováním jeho výsledků probíhala práce na analytické části oblasti volitelného tématu. Proběhla také finanční analýza, a to na základě rozpočtů a závěrečných účtů obcí. Smyslem finanční analýzy bylo zmapovat náklady, které obce dávají na činnosti a položky související s výkonem místní samosprávy.

Strategie byla vytvářena realizačním týmem projektu z dostupných dat z datového skladu Kraje Vysočina, ČSÚ a zejména pak vlastním šetřením z dat získaných přímo od obcí. Na tvorbě strategie se velkou měrou podíleli motivující starostové, díky jejichž zkušenostem a znalostem v této oblasti byla strategie tvořena. Motivující starostové se účastnili setkání týmu a průběžně připomínkovali tvorbu dokumentu. Vytvořené závěry byly konzultovány a ověřovány ve fokusní skupině a budou projednány na II. Shromáždění starostů SO ORP Havlíčkův Brod dne 16. 4. 2015.

7. Závěr, kontakty

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Havlíčkův Brod realizuje Svaz měst a obcí České republiky ve spolupráci s městem Přibyslav a se zapojenými obcemi v rámci SO ORP Havlíčkův Brod.

Strategie byla zpracována týmem SO ORP Havlíčkův Brod zaměstnaným pod městem Přibyslav.

V rámci projektu byl zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech a to oblast základního školství, sociální oblast, oblast odpadového hospodářství a jako volitelné téma bylo starostmi zvoleno téma spolupráce v oblasti ostatních samosprávných činností obcí.

Dokument v úvodní části obsahuje základní charakteristiku správního území ORP Havlíčkův Brod, včetně celkové SWOT analýzy území. Dále pak pro každou oblast byla zpracována podrobná analytická část strategie. Zpracování analýzy území správního obvodu ORP Havlíčkův Brod přineslo řadu cenných zjištění o charakteru území a stavu místních samospráv. Šetření ukázalo aktuální a konkrétní potřeby v území, na jejichž základě bylo přistoupeno ke zpracování vize a návrhové části strategického dokumentu pro oblast meziobecní spolupráce ve vybraných 4 oblastech, na které je strategie změřena pro SO ORP Havlíčkův Brod.

Stěžejní bod návrhové části představuje především označení problémových oblastí a definování cílů v oblasti meziobecní spolupráce. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro realizaci cílů a ke sledování jejich naplňování byla určena sada indikátorů, jež umožňuje periodicky sledovat plnění cílů a v případě neplnění cílů včas přijmout opatření ke zlepšení postupu pro dosažení optimálního výsledku. Indikátorová sada je dána pevně, umožňuje však flexibilní zasahování v případech, kdy by snad nebyly naplňovány definované cíle. Pro jejich naplnění je třeba vypracovat akční plán, který je třeba pravidelně evaluovat a aktualizovat. K jednotlivým cílům byli přiřazeni gestoři, kteří je budou hlídat a zároveň se budou snažit o jejich naplňování. Naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. I indikátory mají své gestory – správce měřítka. Strategie by měla být vhodným výchozím materiálem pro realizaci dalších projektů a opatření.

Návrhová část oblasti školství se věnuje nejstěžejnějším tématům, které by měli být v rámci SO ORP Havlíčkův Brod řešeny a byly stanoveny čtyři problémové oblasti. První oblast se věnuje školskému zázemí, další lidským zdrojům ve vzdělávání, třetí řeší problematiku moderních trendů ve vzdělávání a poslední stanovená oblast řeší mimoškolní aktivity.

V sociální oblasti vyplývá vazba na meziobecní spolupráci na dvou souhrnných okruzích, a to zavedení komunitní plánování sociálních služeb ve SO ORP Havlíčkův Brod a vytvoření systému realizace a financování terénních sociálních služeb a souvisejících služeb ve SO ORP Havlíčkův Brod. Dalším důležitým tématem je pak i zvýšení informovanosti samospráv a uživatelů (i budoucích klientů) a jejich rodin o možnostech v oblasti sociálních služeb.

Z analýzy odpadového hospodářství vyplývají nejhlavnější problémy, které je třeba v území řešit. Těmi je snížení produkce komunálních odpadů, zvýšení podílu třídění tříditelných složek odpadu, doplnění infrastruktury v odpadovém hospodářství, a to vše na základě promyšlené koncepce odpadového hospodářství území.

V oblasti volitelného tématu bylo na 1. setkání starostů v květnu 2015 zvoleno téma spolupráce v oblasti ostatních samosprávných činností obcí (administrativní podpora obcí). Možnost řešení toto tématu je pak vzniku servisního centra pro obce v území SO ORP Havlíčkův Brod. Oblasti, kde by obce vítaly podporu servisního centra, představuje především právní podpora a veřejné zakázky. Obce by

uvítaly též, kdyby centrum mělo i informační funkci, tj. informovalo by o změnách legislativy s dopadem na obce (například formou školení). Další potřebnou oblastí představuje také pomoc při zpracování rozvojových dokumentů obce.

Na tvorbě strategie se podílely obce ORP Havlíčkův Brod ve spolupráci s realizačním týmem ve složení:

- Koordinátor tvorby strategie: Marta Vencovská
- Tématický expert: Petra Rajterová
- Analytik strategie: Karolína Ortová
- Asistentka koordinátora: Mgr. Olga Kodysová
- Motivující starostové: Martin Kamarád, město Přibyslav
Petr Zadina, obec Radostín
Ing. Pavel Královec, městys Štoky
Josef Zadina, obec Veselý Žďár

Kontakty na hlavní zpracovatele:

Martin Kamarád, email: kamaradm@pribyslav.cz

Marta Vencovská, email: vencovskam@seznam.cz

8. Přílohy

8.1. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii.....	7
Tabulka č. 2: Obce správního obvodu Havlíčkův Brod dle abecedního pořadí.....	8
Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	12
Tabulka č. 4: Charakteristika území SO ORP Havlíčkův Brod.....	16
Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	17
Tabulka č. 6: Charakteristika území SO ORP Havlíčkův Brod.....	18
Tabulka č. 7: Věkové složení obyvatel SO ORP Havlíčkův Brod.....	19
Tabulka č. 8: Stručná charakteristika školství v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	21
Tabulka č. 9: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	22
Tabulka č. 10: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	23
Tabulka č. 11: Sociální oblast v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	25
Tabulka č. 12: Ekonomická aktivita obyvatel v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	26
Tabulka č. 13: Charakteristika ekonomické aktivity obyvatel v SO ORP Havlíčkův Brod.....	28
Tabulka č. 14: Charakteristika domácností v SO ORP Havlíčkův Brod.....	28
Tabulka č. 15: Charakteristika nezaměstnanosti v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	29
Tabulka č. 16: Charakteristika trhu práce v území SO ORP Havlíčkův Brod.....	31
Tabulka č. 17: Územní a strategické plánování.....	34
Tabulka č. 18: Popis klíčových aktérů v SO ORP Havlíčkův Brod.....	38
Tabulka č. 19: SWOT analýza.....	40
Tabulka č. 20: Definice správního obvodu v oblasti předškolního a základního vzdělávání.....	46
Tabulka č. 21: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod.....	51
Tabulka č. 22: Počty soukromých škol a školských zařízení v jednotlivých obcích a SO ORP Havlíčkův Brod.....	52
Tabulka č. 23: Pracovníci ve školství SO ORP Havlíčkův Brod.....	52
Tabulka č. 24: Počet ZŠ za SO ORP Havlíčkův Brod.....	57
Tabulka č. 25: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod.....	58
Tabulka č. 26: ZŠ zřizované v SO ORP Havlíčkův Brod.....	59
Tabulka č. 27: Součásti ředitelství základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod.....	60
Tabulka č. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v SO ORP Havlíčkův Brod.....	61
Tabulka č. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod.....	62
Tabulka č. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod.....	64
Tabulka č. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v SO ORP Havlíčkův Brod.....	64
Tabulka č. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP Havlíčkův Brod.....	64
Tabulka č. 33: Počet absolventů ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod.....	65
Tabulka č. 34: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Havlíčkův Brod.....	66
Tabulka č. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích SO ORP Havlíčkův Brod.....	66
Tabulka č. 36: Popis ZŠ v SO ORP Havlíčkův Brod za školní rok 2012/2013.....	68

Tabulka č. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v SO ORP Havlíčkův Brod.....	70
Tabulka č. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v SO ORP Havlíčkův Brod.....	70
Tabulka č. 39: MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod.....	73
Tabulka č. 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod	74
Tabulka č. 41: Popis MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod v školním roce 2012/2013	74
Tabulka č. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v SO ORP Havlíčkův Brod	76
Tabulka č. 43: Zařízení jeslového typu	77
Tabulka č. 44: Školní družiny a školní kluby v SO ORP Havlíčkův Brod.....	77
Tabulka č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Havlíčkův Brod (školní družiny, školního klubu)	80
Tabulka č. 46: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP Havlíčkův Brod (základních uměleckých škol)	80
Tabulka č. 47: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v SO ORP Havlíčkův Brod	82
Tabulka č. 48: Přehled SVČ podle zřizovatele v SO ORP Havlíčkův Brod (středisek volného času).....	82
Tabulka č. 49: SVČ zřizované obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod.....	82
Tabulka č. 50: Údaje o pracovnících SVČ v SO ORP Havlíčkův Brod	82
Tabulka č. 51: Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod	83
Tabulka č. 52: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP Havlíčkův Brod ..	84
Tabulka č. 53: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu ORP Havlíčkův Brod na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizované obcemi (v tis. Kč).....	85
Tabulka č. 54: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v SO ORP Havlíčkův Brod v Kč	85
Tabulka č. 55: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP Havlíčkův Brod	86
Tabulka č. 56: Financování z RUD v jednotlivých obcích SO ORP Havlíčkův Brod v roce 2013	87
Tabulka č. 57: Nezbytné investiční potřeby obcí v SO ORP Havlíčkův Brod týkající se ZŠ do roku 2023	88
Tabulka č. 58: Dodatková tabulka k tabulce č. 42	89
Tabulka č. 59: Dodatková tabulka k tabulce č. 53	90
Tabulka č. 60: Analýza cílových (dotčených) skupin - školství.....	91
Tabulka č. 61: Analýza rizik - školství.....	95
Tabulka č. 62: SWOT analýza školství.....	98
Tabulka č. 63: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů	102
Tabulka č. 64: Karty cílů problémového okruhu A - školství	108
Tabulka č. 65: Karty cílů problémového okruhu B - školství	111
Tabulka č. 66: Karty cílů problémového okruhu C - školství	113
Tabulka č. 67: Karty cílů problémového okruhu D - školství.....	115
Tabulka č. 68: Karty indikátorů problémových okruhů - školství.....	118
Tabulka č. 69: Karty indikátorů cílů - školství	119
Tabulka č. 70: Složení řídicí skupiny – školství	127
Tabulka č. 71: Správci cílů – školství.....	128
Tabulka č. 72: Gestoři indikátorů – školství.....	129
Tabulka č. 73: Implementace strategie - školství	130
Tabulka č. 74: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	137
Tabulka č. 75: Zařízení sociálních služeb se sídlem v SO ORP Havlíčkův Brod	138

Tabulka č. 76: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	139
Tabulka č. 77: Zařízení sociálních služeb se sídlem či působících v rámci ORP	140
Tabulka č. 78: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	141
Tabulka č. 79: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	142
Tabulka č. 80: : Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	143
Tabulka č. 81: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	144
Tabulka č. 82: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	145
Tabulka č. 83: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	146
Tabulka č. 84: Pobytové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	146
Tabulka č. 85: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	146
Tabulka č. 86: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	147
Tabulka č. 87: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	148
Tabulka č. 88: Analýza cílových (dotčených) skupin – sociální oblast	149
Tabulka č. 89: Analýza rizik – sociální oblast.....	152
Tabulka č. 90: SWOT analýza sociální oblasti.....	155
Tabulka č. 91: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů	157
Tabulka č. 92:Karty cílů problémového okruhu A - sociální oblast	160
Tabulka č. 93: Karty cílů problémového okruhu B - sociální oblast	161
Tabulka č. 94: Karty cílů problémového okruhu C - sociální oblast	161
Tabulka č. 95: Karty indikátorů problémových okruhů - sociální oblast.....	163
Tabulka č. 96: Karty indikátorů cílů – sociální oblast	164
Tabulka č. 97: Složení řídicí skupiny - sociální oblast	168
Tabulka č. 98: Správci cílů - sociální oblast.....	168
Tabulka č. 99: Gestoři indikátorů - sociální oblast	169
Tabulka č. 100: Implementace strategie – sociální oblast	169
Tabulka č. 101: Sběrné dvory na území SO ORP H. Brod, současný stav	179
Tabulka č. 102: Sběrná místa na území SO ORP H. Brod, současný stav.....	180
Tabulka č. 103: Výkupny odpadů na území SO ORP H. Brod, současný stav	180
Tabulka č. 104: Třídící linky na území SO ORP H. Brod, současný stav	181
Tabulka č. 105: Třídící linky v blízkosti území SO ORP H. Brod, současný stav	181
Tabulka č. 106: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi v území SO ORP H. Brod), současný stav.....	182
Tabulka č. 107: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP H. Brod, současný stav.....	184
Tabulka č. 108: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP H. Brod, současný stav	186
Tabulka č. 109: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP H. Brod), současný stav.....	186
Tabulka č. 110: Bioplynové stanice na území SO ORP H. Brod (nezpracovávají komunální odpad) ...	187
Tabulka č. 111: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území SO ORP H. Brod, současný stav.....	190

Tabulka č. 112: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území SO ORP H. Brod), současný stav.....	191
Tabulka č. 113: Sklárky odpadů provozované na území SO ORP H. Brod, současný stav	192
Tabulka č. 114: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP H. Brod, současný stav	192
Tabulka č. 115: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného SO ORP H. Brod), současný stav	193
Tabulka č. 116: Další zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP H. Brod a v blízkosti územní SO ORP H. Brod, současný stav.....	194
Tabulka č. 117: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012 v SO ORP H. Brod.....	196
Tabulka č. 118: Celková a měrná produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a nebezpečných odpadů (dále jen NO), jejichž původcem je obec za rok 2012	198
Tabulka č. 119: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 - 2012	199
Tabulka č. 120: Celková produkce odpadů na území SO ORP H. Brod – produkce komunálního odpadu (dále jen KO) a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008 - 2012	203
Tabulka č. 121: Produkce odpadů skupiny 1908.. na území SO ORP H. Brod za období 2008 – 2012	203
Tabulka č. 122: Celková a měrná produkce komunálního odpadu a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	204
Tabulka č. 123: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 (podrobněji viz příloha č. 4).....	206
Tabulka č. 124: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu v SO ORP H. Brod, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....	206
Tabulka č. 125: Porovnání měrných produkcí komunálního a separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (tj. obec a její občané, evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů) v SO ORP H. Brod, rok 2012.....	207
Tabulka č. 126: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí SO ORP H. Brod, rok 2012.....	208
Tabulka č. 127: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	209
Tabulka č. 128: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012	210
Tabulka č. 129: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO v území SO ORP H. Brod za období 2008-2012	210
Tabulka č. 130: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	213
Tabulka č. 131: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	214
Tabulka č. 132: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008 - 2012.....	216
Tabulka č. 133: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	217

Tabulka č. 134: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012.....	219
Tabulka č. 135: Náklady obcí na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP H. Brod	220
Tabulka č. 136: Vybrané položky příjmů obcí SO ORP H. Brod z odpadovaného hospodářství.....	222
Tabulka č. 137: Analýza cílových (dotčených) skupin – odpadové hospodářství.....	223
Tabulka č. 138: Analýza rizik – odpadové hospodářství.....	228
Tabulka č. 139: SWOT analýza odpadového hospodářství SO ORP H. Brod	231
Tabulka č. 140: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů v odpadovém hospodářství:	235
Tabulka č. 141: Karty cílů problémového okruhu A - Nedostatečná ekonomická rentabilita a efektivita odpadového hospodářství.....	241
Tabulka č. 142: Karty indikátorů problémových okruhů - odpadové hospodářství.....	245
Tabulka č. 143: Složení řídicí skupiny - odpadové hospodářství	251
Tabulka č. 144: Správci cílů - odpadové hospodářství	251
Tabulka č. 145: Gestoři indikátorů - odpadové hospodářství	251
Tabulka č. 146: Implementace strategie - odpadové hospodářství	252
Tabulka č. 147:.....	259
Tabulka č. 148: Celková produkce KO na území SO ORP H. Brod za období 2008-2012 podrobně....	261
Tabulka č. 149: Celková produkce ostatního odpadu ve skupině 1704 Kovy (včetně jejich slitin) v SO ORP H. Brod – pro srovnání s produkcí ve skupině 200140	264
Tabulka č. 150: Celková produkce ostatního odpadu ve skupině 1705 Železo a ocel v SO ORP H. Brod – pro srovnání s produkcí ve skupině 200140.....	264
Tabulka č. 151:.....	265
Tabulka č. 152:.....	267
Tabulka č. 153:.....	269
Tabulka č. 154:.....	274
Tabulka č. 155:.....	276
Tabulka č. 156:.....	278
Tabulka č. 157:.....	280
Tabulka č. 158:.....	282
Tabulka č. 159: Základní charakteristiky SO ORP s podobným počtem obyvatel	295
Tabulka č. 160: Základní charakteristiky SO ORP s podobným počtem obcí	299
Tabulka č. 161: Informace o obcích v analýze.....	305
Tabulka č. 162:.....	305
Tabulka č. 163: Starostové v obcích SO ORP Havlíčkův Brod	306
Tabulka č. 164: Pohlaví.....	306
Tabulka č. 165: Počet volebních období ve funkci starosty	306
Tabulka č. 166: Zaměstnanci na obcích.....	306
Tabulka č. 167: Obecně závazné vyhlášky na obcích	307
Tabulka č. 168: Nařízení vydávaná obcemi	307
Tabulka č. 169: Druhy vydávaných právních předpisů vydávaných obcemi	308
Tabulka č. 170: Problémy při tvorbě právních předpisů	308
Tabulka č. 171: Způsob tvorby právních předpisů obcí.....	308

Tabulka č. 172: Místní poplatky	309
Tabulka č. 173: Havarijní plán	309
Tabulka č. 174: Povodňový plán.....	309
Tabulka č. 175: Zátěž obcí orgány státní správy.....	309
Tabulka č. 176: Označení úřadů, které nejčastěji zatěžují dotazy, dotazníky, anketami	310
Tabulka č. 177: Největší problémy (zátěž) při poskytování informací	310
Tabulka č. 178: Vlastní internetové stránky - obecní.....	310
Tabulka č. 179: Zveřejňování všech vyhlášek a nařízení obce v elektronické podobě.....	311
Tabulka č. 180: Existence platné rozvojové koncepce (strategie, program, plán, apod.).....	311
Tabulka č. 181: Metodické vedení při výkonu veřejné správy	311
Tabulka č. 182: Postrádané kompetence	311
Tabulka č. 183 Nepotřebné kompetence	312
Tabulka č. 184: Analýza cílových (dotčených skupin) – administrativní podpora obcí.....	313
Tabulka č. 185: Analýza rizik - administrativní podpora obcí.....	315
Tabulka č. 186: Celkové výdaje všech obcí SO ORP Havlíčkův Brod ve sledovaných položkách (součet všech paragrafů) v roce 2013	317
Tabulka č. 187: Rozdělení výdajů z položek do jednotlivých okruhů.....	321
Tabulka č. 188: SWOT analýza administrativní podpory obcí	325
Tabulka č. 189: Zhodnocení variantních řešení.....	327
Tabulka č. 190: Přehled problémových oblastí a k nim přiřazených cílů	328
Tabulka č. 191: Karty cílů problémového okruhu A - administrativní podpora obcí	330
Tabulka č. 192: Karta indikátoru problémového okruhu - administrativní podpora obcí.....	332
Tabulka č. 193: Karty indikátorů cílů - administrativní podpora obcí	332
Tabulka č. 194: Složení řídicí skupiny - administrativní podpora obcí	335
Tabulka č. 195: Správci cíle - administrativní podpora obcí.....	335
Tabulka č. 196: Gestoři indikátorů - administrativní podpora obcí	336
Tabulka č. 197: Implementace strategie - administrativní podpora obcí	336

8.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	18
Graf č. 2: Ekonomická aktivita obyvatel území SO ORP Havlíčkův Brod (grafické znázornění tabulky č. 12).....	27
Graf č. 3: Vývoj počtu pedagogických pracovníků v MŠ a ZŠ	56
Graf č. 4: Vývoj počtu dětí v MŠ	72
Graf č. 5: Rozložení přímých výdajů škol v SO ORP Havlíčkův Brod	86
Graf č. 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP H. Brod.....	174
Graf č. 7: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP H. Brod (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP H. Brod	174
Graf č. 8: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP H. Brod.....	174
Graf č. 9: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP H. Brod (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP H. Brod)	175
Graf č. 10: Podíl zařízení sociálních služeb v SO ORP H. Brod dle zřizovatele	175
Graf č. 11: Podíl sociálních služeb v SO ORP H. Brod dle zřizovatele.	175

Graf č. 12: : Celková produkce OO v SO ORP H. Brod v r. 2008 – 2012.....	196
Graf č. 13: Celková produkce OO v SO ORP H. Brod v r. 2009 – 2012.....	196
Graf č. 14: Celková produkce odpadů v SO ORP H. Brod v r. 2008 – 2012.....	197
Graf č. 15: Celková produkce odpadů v SO ORP H. Brod v r. 2009 - 2012	198
Graf č. 16: Produkce BRO a BRKO v SO ORP H. Brod v r. 2009 – 2012.....	212
Graf č. 17: Produkce BRO a BRKO v SO OPR H. Brod v r. 2008 – 2012.....	212
Graf č. 18: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012.....	260
Graf č. 19: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012.....	266
Graf č. 20: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012.....	268
Graf č. 21: Identifikace pěti hlavní druhů BRO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012	273
Graf č. 22: Podíl množství BRKO na množství BRO na území SO ORP H. Brod za období 2008 - 2012	275
Graf č. 23: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012, využití a odstranění	277
Graf č. 24: Nakládání s KO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO.....	279
Graf č. 25: Materiálové využití separovaného odpadu na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012.....	281
Graf č. 26: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území SO ORP Havlíčkův Brod za období 2008 - 2012	283
Graf č. 27: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina, v tunách/obyv./rok, rok 2012	292
Graf č. 28: : Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddílu 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období ..	293
Graf č. 29: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec, v SO ORP Kraje Vysočina (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období	294
Graf č. 30: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, ve vybraných SO ORP, v tunách/obyv./rok, rok 2012.....	296
Graf č. 31: Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddílu 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období ..	297
Graf č. 32: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), ve vybraných SO ORP, v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období.....	298
Graf č. 33: Měrná produkce KO, SKO, tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu a nápojových kartonů za produkci těchto odpadů, jejich původcem je obec, ve vybraných SO ORP, v tunách/obyv./rok, rok 2012.....	300

Graf č. 34: Celkové neinvestiční výdaje obcí na odpady, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění rozpočtu na poddílu 372, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr	301
Graf č. 35: Neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO, jejichž původcem je obec, ve vybraných SO ORP (výdaje obcí dle odvětvového třídění na paragrafu 3722, druhové třídění položky skupiny 5***), v tis. Kč na obyvatele a rok, období let 2008 – 2012 a průměr za toto období	302

8.3. Seznam map

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	15
Mapa č. 2: Územní plány v SO ORP Havlíčkův Brod	35
Mapa č. 3: Velikostní rozdělení obcí podle počtu jejich obyvatel	50
Mapa č. 4: Rozložení úplných základních škol v SO ORP Havlíčkův Brod	63
Mapa č. 5: Rozložení neúplných základních škol v SO ORP Havlíčkův Brod	63
Mapa č. 6: Mateřské školy na území SO ORP Havlíčkův Brod	76
Mapa č. 7: Základní umělecké školy na území SO ORP Havlíčkův Brod	81
Mapa č. 8: Rozložení zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP H. Brod	185
Mapa č. 9: Rozložení bioplynových stanic v SO ORP H. Brod	188